



อัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้วน มณฑลหูเป่ย์ เพื่อสร้างสรรค์
ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย



WENTAO ZHOU

คุณิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้วน มณฑลหูเป่ย์ เพื่อสร้างสรรค์
ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย



WENTAO ZHOU

คุณฉวีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

Characteristics and aesthetics of folk pottery in Guanyao Town, Hubei Province In
order to create contemporary ceramic art



A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR DOCTOR DEGREE OF PHILOSOPHY

IN VISUAL ARTS

FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS

BURAPHA UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมดุชฎินิพนธ์และคณะกรรมการสอบดุชฎินิพนธ์ได้พิจารณาดุชฎินิพนธ์ของ WENTAO ZHOU ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาดุชฎินิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมดุชฎินิพนธ์

คณะกรรมการสอบดุชฎินิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ศาสตราจารย์ภรดี พันธุภากร)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิมวงศา)

..... กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ศาสตราจารย์พงศ์เดช ไชยคุตร)

(ศาสตราจารย์ภรดี พันธุภากร)

..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์พงศ์เดช ไชยคุตร)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

..... กรรมการภายนอก

มหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์เทพศักดิ์ ทองนพคุณ)

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับดุชฎินิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาดุชฎินิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเอี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

64810025: สาขาวิชา: ทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม; ปร.ด.
(ทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม)

คำสำคัญ: อัตลักษณ์, สุนทรียภาพ, ตำบลเตาก่วน, เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน, ศิลปะเซรามิก
มีส่วนร่วมสมัย

WENTAO ZHOU : อัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วน มณฑลหูเป่ย์ เพื่อสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกมีส่วนร่วมสมัย. (Characteristics and aesthetics of folk pottery in Guanyao Town, Hubei Province In order to create contemporary ceramic art) คณะกรรมการควบคุมคุชกุ๊นินิพนธ์: ภรตี พันธุ์ภากร, พงศ์เดช ไชยคุตร ปี พ.ศ. 2567.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนในด้านวัสดุ รูปแบบ เทคนิค และการตกแต่ง รวมถึงการวิเคราะห์อัตลักษณ์ สุนทรียภาพ และกระบวนการผลิตของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน เตาตระกูลหลี่ และเตาตระกูลหลู่ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างสรรค์งานศิลปะเซรามิกมีส่วนร่วมสมัยที่สะท้อนเอกลักษณ์ทางสุนทรียภาพแบบดั้งเดิมของตำบลเตาก่วนในการวิจัยนี้ได้ใช้วิธีการวิจัยจากเอกสาร การสำรวจภาคสนาม การทดลอง และการศึกษาข้ามสาขาวิชา โดยทำการศึกษาวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการสำรวจภาคสนามในพื้นที่ตำบลเตาก่วน ซึ่งได้สำรวจเตาเผา 3 แห่ง พิพิธภัณฑสถานจัดแสดง 3 แห่ง และพิพิธภัณฑสถาน 4 แห่งในเมืองหวงกั่งและอำเภอฉีซุน มณฑลหูเป่ย์ นอกจากนี้ยังได้ทำการสัมภาษณ์ผู้สืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผา 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะเซรามิกในมณฑลหูเป่ย์อีก 3 ท่าน รวมถึงการเก็บตัวอย่างวัตถุดินปั้นจากตำบลเตาก่วน 4 ชนิด และวัตถุเคลือบอีก 5 ชนิด เพื่อนำไปตรวจวิเคราะห์และทดลองผสมสูตร จากการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์เชิงลึกในด้านประวัติศาสตร์ วัสดุ เทคนิคการผลิต รูปแบบการตกแต่ง และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วน

ผลการวิจัยพบว่า เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน เตาตระกูลหลี่ และเตาตระกูลหลู่ มีอัตลักษณ์ในด้านประวัติศาสตร์ วัสดุ รูปทรง การตกแต่ง และเทคนิคการผลิตที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ท้องถิ่นอย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีด้านสุนทรียศาสตร์ สัญลักษณ์ทางศิลปะ และมานุษยวิทยาทางศิลปะมาวิเคราะห์ผลการวิจัย จนได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับลักษณะและสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผา และได้ทำการทดลองทางเคมีและสูตรผสมวัตถุเพื่อหาสูตรที่เหมาะสมสำหรับการสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกมีส่วนร่วมสมัย นอกจากนี้ยังพิสูจน์ให้เห็นถึงศักยภาพของวัสดุและเทคนิคการผลิตจากตำบลเตาก่วนในการนำไปใช้ในศิลปะเซรามิกมีส่วนร่วมสมัยได้ ผลจากการทดลองทำให้เกิดผลงานศิลปะเซรามิกแบบติดตั้งจำนวน 3 ชุด ได้แก่ "ไฟแห่งอารยธรรม" "ไม้แห่งการสร้าง" และ "น้ำแห่ง

ชีวิต" ซึ่งล้วนแสดงถึงลักษณะและสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว งานวิจัยนี้ไม่เพียงแต่ให้แรงบันดาลใจและวัตถุดิบใหม่ ๆ สำหรับการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย แต่ยังเป็นการนำทางให้เกิดการประยุกต์ใช้ศิลปะเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมไปสู่ความร่วมมือ



64810025: MAJOR: VISUAL ARTS; Ph.D. (VISUAL ARTS)

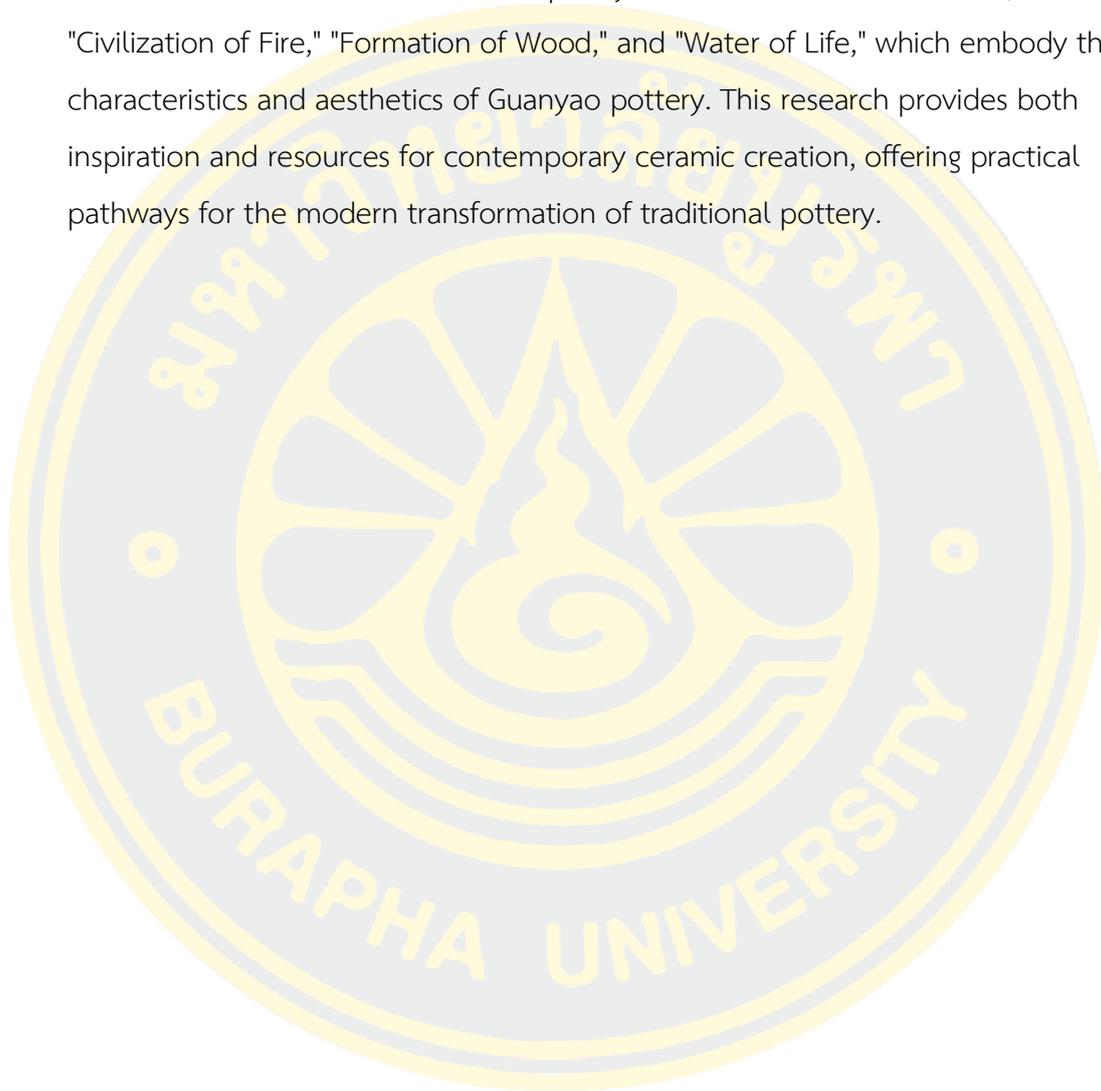
KEYWORDS: GUANYAO TOWN, FOLK POTTERY, CHARACTERISTICS, AESTHETICS,
CONTEMPORARY CERAMIC ART

WENTAO ZHOU : CHARACTERISTICS AND AESTHETICS OF FOLK POTTERY IN
GUANYAO TOWN, HUBEI PROVINCE IN ORDER TO CREATE CONTEMPORARY CERAMIC
ART. ADVISORY COMMITTEE: PORADEE PANTHUPAKORN, PONGDEJ CHAIYAKUT 2024.

This research aims to study the history and evolution of pottery in Guanyao Town, Hubei Province, focusing on materials, forms, techniques, and decoration. It also aims to analyze the characteristics, aesthetics, and craftsmanship of the pottery from Guanyao's Guanjiayao, Lijiaoyao, and Luyiaoyao kilns, in order to develop a new knowledge system that can be applied to contemporary ceramic art creation. The research adopts methods such as literature review, field investigation, experimental research, and interdisciplinary studies. The study involves reviewing relevant literature domestically and internationally, conducting field research at three kiln sites, three exhibition halls in Guanyao Town, and four museums in Huanggang City and Qichun County, Hubei Province. The researcher also interviewed three intangible cultural heritage inheritors from Guanyao Town and three ceramic art experts from Hubei Province. Additionally, samples of four types of clay and five types of glaze materials from Guanyao Town were collected for testing, analysis, and experimental formulation. The research provides an in-depth analysis of the historical background, material characteristics, production techniques, decorative styles, and aesthetic features of Guanyao pottery.

The results indicate that the pottery from Guanjiayao, Lijiaoyao, and Luyiaoyao kilns in Guanyao Town has distinct regional characteristics in terms of historical background, materials, shapes, decoration, and techniques. By applying theories of aesthetics, art semiotics, and folk art, the researcher identified the characteristics and aesthetics of these potteries, forming a new knowledge system. Through experimental research and interdisciplinary analysis, the raw materials used in Guanyao's pottery were chemically analyzed and formulated, resulting in the

optimal material composition for contemporary ceramic creation. The study confirms the potential for using Guanyao pottery materials and techniques in contemporary ceramic art. Utilizing the clay, glaze, and techniques derived from the experiments, the researcher created three contemporary ceramic installation artworks, titled "Civilization of Fire," "Formation of Wood," and "Water of Life," which embody the characteristics and aesthetics of Guanyao pottery. This research provides both inspiration and resources for contemporary ceramic creation, offering practical pathways for the modern transformation of traditional pottery.



กิตติกรรมประกาศ

การทำดุष्ฎินิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งต่อ ศาสตราจารย์ภรดี พันธุมภกร (Poradee Panthupakorn) ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักของข้าพเจ้า ท่านได้ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดและละเอียดถี่ถ้วน ในการทำวิจัยรวมถึงช่วยแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ของดุष्ฎินิพนธ์ อีกทั้งยังคอยให้กำลังใจข้าพเจ้าอยู่เสมอ ทำให้ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในงานวิจัย ข้าพเจ้า ขอแสดงความขอบพระคุณจากใจนอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณศาสตราจารย์พงศ์เดช ไชยคุตร (Pongdej Chaiyakut) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และศาสตราจารย์ Giaqin Guan ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ชาวจีน ที่ได้ให้คำแนะนำอันทรงคุณค่าและเป็นประโยชน์ในการทำดุष्ฎินิพนธ์และผลงานศิลปะ

การศึกษาระดับปริญญาเอกที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นประสบการณ์ที่สำคัญที่สุดในชีวิตของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่าน บุคลากร และทีมงานแปลภาษารวมถึงเพื่อนนักศึกษาปริญญาเอกทุกคน แม้ว่าข้าพเจ้าอาจยังไม่ทราบชื่อของหลายคน แต่ความสำเร็จของงานวิจัยนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้หากขาดการสนับสนุนและความช่วยเหลือจากทุกท่านในเบื้องหลัง

ข้าพเจ้ายังขอขอบคุณอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะเครื่องปั้นดินเผาในมณฑลหูเป่ย์ ผู้นำตำบลดงเหยา และผู้สืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในระหว่างการวิจัยภาคสนามและการเก็บข้อมูล ทำให้ดุष्ฎินิพนธ์ฉบับนี้สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนและความเข้าใจตลอดระยะเวลากว่า 3 ปีในการศึกษาระดับปริญญาเอก แม้ว่าข้าพเจ้าอาจไม่ได้ใช้เวลาร่วมกันมากนักในช่วงเวลานี้ แต่ข้าพเจ้าเชื่อว่าความทุ่มเทนี้จะคุ้มค่า

ข้าพเจ้าขอมอบคุณค่าและประโยชน์ของดุष्ฎินิพนธ์ฉบับนี้ แต่บิดามารดา ครูอาจารย์ และทุกท่านที่ได้เคยช่วยเหลือข้าพเจ้าในอดีตและปัจจุบัน ขอขอบพระคุณสำหรับการสนับสนุนที่ทำให้ข้าพเจ้ามีวันนี้

WENTAO ZHOU

สารบัญ

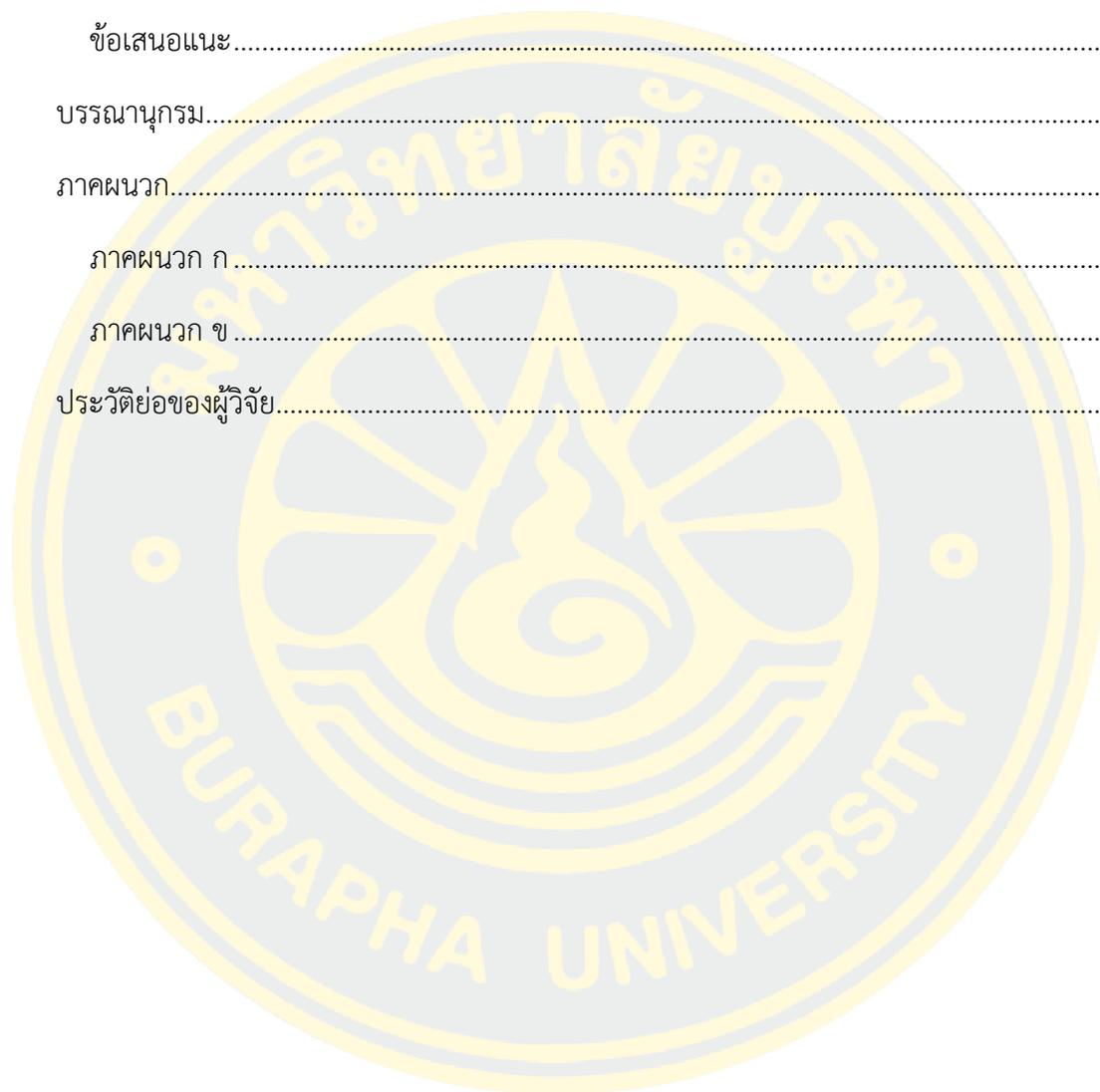
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ท
สารบัญภาพ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
คำถามของการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
ขั้นตอนการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่จะได้รับ	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน ตำบลเตากวน มณฑลหุบเป่ย์.....	12
1. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของตำบลเตากวน มณฑลหุบเป่ย์	12
2. ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของตำบลเตากวน มณฑลหุบเป่ย์	15
3. ต้นกำเนิดและการพัฒนาของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน ตำบลเตากวน.....	17

4. วิธีการผลิตเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว.....	20
ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย.....	26
1. ความหมายของศิลปะเซรามิกร่วมสมัย.....	26
2. แนวคิดของศิลปะเซรามิกร่วมสมัย.....	28
3. รูปแบบของศิลปะเซรามิกร่วมสมัย.....	29
4. หลักการสร้างสรรคศิลปะเซรามิกร่วมสมัย.....	37
แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง.....	38
1. ทฤษฎีศิลปะพื้นบ้าน.....	38
2. ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์.....	39
3. ทฤษฎีสัญศาสตร์ทางศิลปะ.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
บทที่ 3 การศึกษาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว.....	45
เตาตระกูลแก้ว.....	46
1. พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	46
2. วัสดุของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	52
3. วิธีการขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	53
4. การตกแต่งและลวดลายของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	53
5. การเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	56
6. รูปแบบของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	56
7. การใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	56
เตาตระกูลหลี่.....	64
1. วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	64
2. วัสดุของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	67
3. วิธีการขึ้นรูปของของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	69

4. การตกแต่งและลวดลายของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	70
5. การเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	71
6. รูปแบบของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	72
7. การใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	72
เตาตระกูลหลู.....	77
1. วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	77
2. วัสดุของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	79
3. วิธีการขึ้นรูปของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	79
4. การตกแต่งและลวดลายของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	80
5. การเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	81
6. รูปแบบของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	81
7. การใช้งานเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม.....	82
อัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วม.....	88
1. การวิเคราะห์อัตลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วม.....	88
2. การวิเคราะห์ความหมายแฝงทางสุนทรียภาพเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วม.....	102
บทที่ 4 การทดลองวัสดุและเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วม.....	117
การทดลองวัสดุเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วม.....	117
1. การทดลองดิน.....	117
2. การทดลองเคลือบ.....	129
การทดลองเทคนิคของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วม.....	140
1. การทดลองเทคนิคการขึ้นรูป.....	140
2. การทดลองเทคนิคการตกแต่ง.....	144
3. การทดลองเทคนิคการเผา.....	149
ผลการทดลอง.....	153

สรุปผลการทดลอง.....	155
บทที่ 5 การสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย	156
อัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องเคลือบพื้นบ้าน ตำบลเตาตระกุลก้วน สู่แนวทางการ สร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย	156
1.องค์ประกอบในการสร้างสรรค์	156
แนวคิดในการสร้างสรรค์และการปฏิบัติการ	165
1. ผลงานชุดที่ 1 ไฟแห่งอารยธรรม (ทำจริง).....	165
2. ผลงานชุดที่ 2 ไม้แห่งการสร้างสรรค์ (ทำจริง).....	176
3. ผลงานชุดที่ 3 น้ำแห่งชีวิต (ร่างแบบและวางแผน จัดทำในช่วงต่อไป).....	184
การวิเคราะห์ผลงาน.....	186
1. ผลงานชุดที่ 1 ไฟแห่งอารยธรรม.....	186
2. ผลงานชุดที่ 2 ไม้แห่งการสร้างสรรค์.....	187
3. ผลงานชุดที่ 3 น้ำแห่งชีวิต	187
การวิเคราะห์ผลงานโดยรวม	188
1. การผสมผสานระหว่างดั้งเดิมและนวัตกรรม.....	188
2. การสืบทอดและการสร้างสรรค์ใหม่ทางวัฒนธรรม	189
3. การแสดงออกทางสุนทรียภาพในหลายมิติ.....	189
4. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมและสิ่งแวดล้อม	189
5. การสะท้อนถึงเนื้อหาของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก้วน.....	189
6. คุณค่าต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของตำบลเตาก้วน.....	190
การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ	190
1. ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1.....	190
2. ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2.....	191
3. ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3.....	191

บทที่ 6 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	193
สรุปผลการวิจัย.....	193
การอภิปราย.....	203
ข้อเสนอแนะ.....	207
บรรณานุกรม.....	209
ภาคผนวก.....	213
ภาคผนวก ก.....	214
ภาคผนวก ข.....	219
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	222



สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3-1 รายการลงพื้นที่ภาคสนาม	45
ตารางที่ 3-2 ประเภทและการใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาแบบตั้งเดิมของเตาก่วน.....	57
ตารางที่ 3-3 ประเภทและการใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลี่.....	74
ตารางที่ 3-4 ประเภทและการใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลู.....	84
ตารางที่ 4-1 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของวัตถุดินของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วน	119
ตารางที่ 4-2 การกำหนดสูตรดิน 5 สูตรที่แตกต่างกัน	128
ตารางที่ 4-3 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของวัตถุสำหรับทำเคลือบ.....	130
ตารางที่ 4-4 สูตรเคลือบ 3 สูตรที่แตกต่างกัน	139
ตารางที่ 4-5 ผลการทดลองกระบวนการขึ้นรูป	144
ตารางที่ 4-6 ผลการทดลองเทคนิคการตกแต่ง.....	148
ตารางที่ 4-7 ผลการทดลองเทคนิคการเผา.....	154
ตารางที่ 6-1 แผนภาพระบบความรู้เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วน.....	196

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2-1 แผนที่ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของมณฑลหูเป่ย์ Ministry of Natural Resources of China, 2016.....	13
ภาพที่ 2-2 ทิวทัศน์ธรรมชาติของตำบลเตาก่วน อำเภอฉีซุน.....	14
ภาพที่ 2-3 แผนที่ตำบลเตาก่วน.....	14
ภาพที่ 2-4 แผนที่ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของเตาเผาตระกูลก่วน ตระกูลหลู และตระกูลหลี่ใน ตำบลเตาก่วน.....	15
ภาพที่ 2-5 แผนที่เมืองฉีโจวฉบับจักรพรรดิกวงสวี่.....	16
ภาพที่ 2-6 การแปรรูปดินของตำบลเตาก่วน.....	21
ภาพที่ 2-7 ช่างปั้นเครื่องปั้นดินเผาเตาก่วนกำลังขึ้นรูปด้วยการกดดิน.....	22
ภาพที่ 2-8 การขึ้นรูปด้วยการกดดิน.....	23
ภาพที่ 2-9 หม้อประดับลายแกะสลัก.....	23
ภาพที่ 2-10 ไหประดับลายที่ตกแต่งด้วยวิธีทาน้ำดินสี.....	24
ภาพที่ 2-11 โถงประดับด้วยลายพิมพ์.....	25
ภาพที่ 2-12 หนึ่งในแหล่งเตาเผาโบราณของตำบลเตาก่วน.....	26
ภาพที่ 2-13 แผนภาพไทเกิ้ลัทธิเต๋าของจีนมีสัญลักษณ์แสดงถึงหยินและหยาง.....	27
ภาพที่ 2-14 ผลงาน Ceramic Cloud.....	29
ภาพที่ 2-15 ผลงานศิลปะการจัดวางเซรามิก “Signs” ของหลิว เจี้ยนหัว.....	30
ภาพที่ 2-16 ผลงานเมล็ดทานตะวันของอ้าย เว่ยเว่ย.....	30
ภาพที่ 2-17 ผลงาน “Our Changing Seas”.....	31
ภาพที่ 2-18 ผลงานพิมพ์เซรามิก 3 มิติโดยนักศึกษาจากภาควิชาศิลปะเซรามิกของโรงเรียนการออกแบบโรตไอส์แลนด์.....	32

ภาพที่ 2-19 ผลงาน “Blood Swept Lands and Seas of Red”	33
ภาพที่ 2-20 ผลงานศิลปะจัดวางเซรามิก “ภาพดอกบัวในกระเจก”ของจู้ เล่อเกิง.....	34
ภาพที่ 2-21 ผลงานสื่อวิดีโอเซรามิกของเกิงเสวี่ย เรื่อง “MR.SEA”.....	36
ภาพที่ 3-1 อาคารโรงงานเก่าเตาตระกูลก่วน.....	47
ภาพที่ 3-2 เครื่องเคลือบสีเขียวจากเตาตระกูลก่วนในพิพิธภัณฑ์คติชนตำบลเปี้ยซานของมหาวิทยาลัยครู ศาสตร์หวงกั๋ง	48
ภาพที่ 3-3 ชามเครื่องปั้นดินเผาลายถักทอของนายเหอเหลียงฟ้าและเหอเต็งหมิง	49
ภาพที่ 3-4 พิพิธภัณฑ์ศิลปะ “สวนเซรามิกชื่อไว่”	50
ภาพที่ 3-5 ผลิตภัณฑ์ที่ยื่นขอจดทะเบียนผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์ของพื้นที่ระดับชาติ	51
ภาพที่ 3-6 ผลิตภัณฑ์ลิขสิทธิ์ของโอลิมปิกฤดูหนาวปักกิ่งปี 2022 “โคมไฟใบไม้จากเตาก่วน”	51
ภาพที่ 3-7 เศษเครื่องปั้นดินเผาจากแห่งเตาเผาตระกูลก่วน.....	52
ภาพที่ 3-8 แป้นหมุนและการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน.....	53
ภาพที่ 3-9 เหอ เหลียงฟ้าปรมาจารย์ด้านศิลปะและงานฝีมือแห่งมณฑลหูเป่ยสาธิตการตกแต่งด้วยวิธี ทาน้ำดินสี	54
ภาพที่ 3-10 ปรมาจารย์ด้านการตกแต่งด้วยการชุบขี้ตาดลายของเตาตระกูลก่วน	55
ภาพที่ 3-11 แพนผังของเตาหลงเหยาของตระกูลก่วน	56
ภาพที่ 3-12 เตาหลงเหยาโบราณของตระกูลหลี่	64
ภาพที่ 3-13 โครงสร้างภายในของเตาหลงเหยาโบราณของตระกูลหลี่.....	65
ภาพที่ 3-14 โถ่งดินเผาที่ขึ้นรูปด้วยการขุดดินของเตาตระกูลหลี่.....	65
ภาพที่ 3-15 ผนังทางเข้าเตาตระกูลหลี่.....	66
ภาพที่ 3-16 ภาพบรรยากาศการถ่ายทอดสดวิดีโอเรื่อง “หยางจู้เล่าเรื่องศิลปะเซรามิก”ของเตา ตระกูลหลี่.....	67
ภาพที่ 3-17 ช่างปั้นของตระกูลหลี่กำลังเตรียมดิน	68
ภาพที่ 3-18 อ่างดินเผาเคลือบสีเขียวเตาตระกูลหลี่ที่จัดเก็บอยู่ที่พิพิธภัณฑ์คติชนตำบลเปี้ยซานของ มหาวิทยาลัยครูศาสตร์หวงกั๋ง.....	69

ภาพที่ 3-19	ช่างปั้นตระกูลหลี่กำลังขึ้นรูปด้วยวิธีการขุดดิน	70
ภาพที่ 3-20	การนำอ่างดินเผาขนาดใหญ่บรรจุลงเตาของตระกูลหลี่	71
ภาพที่ 3-21	อ่างดินของตระกูลหลี่ที่กำลังร่อยออกจากเตา	72
ภาพที่ 3-22	ไหดินเผาตระกูลหลี่ที่จัดเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์คติชนต้าเป่ย์ชาน	73
ภาพที่ 3-23	อ่างดินเผาเคลือบสีเขียวตระกูลหลี่ที่จัดเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์คติชนต้าเป่ย์ชาน	73
ภาพที่ 3-24	เตาหลงเหยาตระกูลหลี่	77
ภาพที่ 3-25	สวนศิลปะเตาตระกูลหลี่	79
ภาพที่ 3-26	ช่างของตระกูลหลี่ผลิตกระเบื้องมุงหลังคาโดยใช้วิธีการขุดดิน	80
ภาพที่ 3-27	แม่พิมพ์สำหรับพิมพ์ลายเครื่องปั้นดินเผาในห้องนิทรรศการของสวนศิลปะเตาตระกูลหลี่	80
ภาพที่ 3-28	กระเบื้องมุงหลังคาของเตาตระกูลหลี่	81
ภาพที่ 3-29	ท่อน้ำดินเผาจากเตาตระกูลหลี่	82
ภาพที่ 3-30	ท่อน้ำดินเผาโบราณที่มีลักษณะหักงอ 45 องศา	83
ภาพที่ 3-31	แม่พิมพ์ไม้สำหรับทำท่อน้ำดินเผาในห้องนิทรรศการของสวนศิลปะตระกูลหลี่	83
ภาพที่ 3-32	องค์ความรู้เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วน	87
ภาพที่ 3-33	รูปกบบนเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน	89
ภาพที่ 3-34	ลวดลายอิสระบนเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน	91
ภาพที่ 3-35	ผลงานภาพวาดหมึกของปาด้า ซานเหริน ในสมัยราชวงศ์ชิง	91
ภาพที่ 3-36	ลวดลายแบบเหมาะสมเจาะของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน	92
ภาพที่ 3-37	กาที่ผลิตจากเตาตระกูลก่วน	94
ภาพที่ 3-38	ประโยชน์การใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน	94
ภาพที่ 3-39	เตาอบที่ผลิตจากเตาตระกูลก่วน	95
ภาพที่ 3-40	โถ่งนั่งของเตาตระกูลหลี่	97
ภาพที่ 3-41	รูปทรงเหยือกเหล้า เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน	103

ภาพที่ 3-42 รูปทรงกาน้ำชาหู้หู้ เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก้วน.....	103
ภาพที่ 3-43 เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก้วนที่มีการเคลือบด้วยซีเถ้าจากพีช.....	104
ภาพที่ 3-44 เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก้วนที่มีการเคลือบสีเขียว.....	105
ภาพที่ 3-45 ลวดลายที่เกิดจากการตกแต่งด้วยเทคนิค “การทำน้ำดินสี”.....	106
ภาพที่ 3-46 ลวดลายที่ปรากฏบ่อยครั้งในการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลก้วน.....	107
ภาพที่ 3-47 รูปทรงหลัก ๆ ของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลี่.....	108
ภาพที่ 3-48 รูปทรงหลัก ๆ ของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลี่.....	109
ภาพที่ 3-49 พื้นผิวของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลี่ที่พบเห็นได้บ่อย.....	109
ภาพที่ 3-50 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการเผาของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลี่.....	111
ภาพที่ 3-51 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการเผาของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลู.....	112
ภาพที่ 3-52 Dieter Rams.....	113
ภาพที่ 3-53 ท่อน้ำดินเผาชนิดต่างๆจากเตาตระกูลหลู.....	114
ภาพที่ 3-54 องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และสุนทรียภาพเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก้วน.....	115
ภาพที่ 4-1 การรวบรวมวัตถุดิบแร่.....	118
ภาพที่ 4-2 ตัวอย่างวัตถุดิบที่ส่งทดสอบ.....	118
ภาพที่ 4-3 รายงานการทดสอบดินห้ำสี.....	120
ภาพที่ 4-4 รายงานการทดสอบดินเถ้าฟอสฟอรัสสูง.....	121
ภาพที่ 4-5 รายงานการทดสอบหินมาโป้.....	122
ภาพที่ 4-6 รายงานการทดสอบทรายเหมยชวน.....	123
ภาพที่ 4-7 ตัวอย่างทดลองสูตรผสมน้ำดิน 1.....	124
ภาพที่ 4-8 ตัวอย่างทดลองสูตรผสมน้ำดิน 2.....	125
ภาพที่ 4-9 ตัวอย่างทดลองสูตรผสมน้ำดิน 3.....	126
ภาพที่ 4-10 ตัวอย่างทดลองสูตรผสมน้ำดิน 4.....	127
ภาพที่ 4-11 ตัวอย่างทดลองสูตรผสมน้ำดิน 5.....	128

ภาพที่ 4-12 การรวบรวมวัตถุบิทำเคลือบ	129
ภาพที่ 4-13 ตัวอย่างวัตถุบิทำเคลือบที่ส่งเพื่อทดสอบ	130
ภาพที่ 4-14 รายงานการทดสอบดินแม่น้ำแยงซี.....	131
ภาพที่ 4-15 รายงานการทดสอบดินแตงผิว.....	132
ภาพที่ 4-16 รายงานการทดสอบเก้าสน	133
ภาพที่ 4-17 รายงานการทดสอบเก้าต้นหญ้ำอายุ.....	134
ภาพที่ 4-18 รายงานการทดสอบผงแก้ว.....	135
ภาพที่ 4-19 แผ่นทดสอบเคลือบสีเขียวด้าน	137
ภาพที่ 4-20 แผ่นทดสอบเคลือบสีเหลืองดินด้าน.....	137
ภาพที่ 4-21 แผ่นทดสอบเคลือบสีเปลี่ยนในเตาเผา (Zhou Wentao, 2024).....	138
ภาพที่ 4-22 ตัวอย่างทดลองการขึ้นรูปผลงานชุดที่ 1.....	141
ภาพที่ 4-23 ตัวอย่างทดลองการขึ้นรูปผลงานชุดที่ 2.....	142
ภาพที่ 4-24 ตัวอย่างทดลองการขึ้นรูปผลงานชุดที่ 3.....	143
ภาพที่ 4-25 ตัวอย่างทดลองการขัดผิวและตกแต่งผลงานชุดที่ 1	145
ภาพที่ 4-26 ตัวอย่างทดลองการตกแต่ง "ลายน้ำ" ของผลงานชุดที่ 3.....	146
ภาพที่ 4-27 ตัวอย่างทดลองการตกแต่ง "การประทับลาย" ของผลงานชุดที่ 3.....	147
ภาพที่ 4-28 ตัวอย่างทดลองการตกแต่งด้วย "น้ำเคลือบ" ของผลงานชุดที่ 3.....	148
ภาพที่ 4-29 ตัวอย่างการทดลองการเผา "S1-1" และ "S1-2"	149
ภาพที่ 4-30 ตัวอย่างทดลองการเผา.....	150
ภาพที่ 4-31 ตัวอย่างการทดลองการเผา "S3-1" และ "S3-2"	151
ภาพที่ 4-32 ตัวอย่างการทดลองการเผา "S4-1" และ "S4-2"	152
ภาพที่ 4-33 ตัวอย่างการทดลองการเผา "S5"	153
ภาพที่ 5-1 เปลวไฟจากการเผาไม้.....	156
ภาพที่ 5-2 การวิเคราะห์รูปแบบของธาตุไฟ	157

ภาพที่ 5-3 วิวัฒนาการของรูปแบบธาตุไฟ - ฟินิกซีในกองไฟ.....	157
ภาพที่ 5-4 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุไฟ - การจุดไฟด้วยการขีดไม้.....	158
ภาพที่ 5-5 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุไฟ - การเผาเครื่องปั้นดินเผา.....	158
ภาพที่ 5-6 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุไฟ - การทำไร่เลื่อนลอย.....	159
ภาพที่ 5-7 องค์ประกอบของน้ำในตำบลเตาแก้ว.....	159
ภาพที่ 5-8 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุน้ำ - ควายน้ำ.....	160
ภาพที่ 5-9 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุน้ำ - นก.....	161
ภาพที่ 5-10 องค์ประกอบของไม้ในตำบลเตาแก้ว.....	161
ภาพที่ 5-11 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุไม้ - เรือ.....	162
ภาพที่ 5-12 องค์ประกอบของดินในตำบลเตาแก้ว.....	162
ภาพที่ 5-13 วิวัฒนาการของภาพลักษณะทางสายตาของธาตุดิน.....	163
ภาพที่ 5-14 องค์ประกอบมนุษย์ของตำบลเตาแก้ว.....	163
ภาพที่ 5-15 วิวัฒนาการของภาพลักษณะทางสายตาของธาตุมนุษย์.....	164
ภาพที่ 5-16 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุมนุษย์ - นามสกุล.....	164
ภาพที่ 5-17 ภาพร่างในการสร้างสรรค์ผลงาน “ไฟแห่งอารยธรรม” ครั้งที่ 1.....	166
ภาพที่ 5-18 ภาพร่างในการสร้างสรรค์ผลงาน “ไฟแห่งอารยธรรม” ครั้งที่ 2.....	167
ภาพที่ 5-19 กระบวนการขึ้นรูปผลงาน.....	168
ภาพที่ 5-20 ชิ้นงาน “เจาะไม้เพื่อก่อไฟ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม”.....	168
ภาพที่ 5-21 ชิ้นงาน “ระบำไฟ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม”.....	169
ภาพที่ 5-22 ชิ้นงาน “เสาะหาวัตถุดิบ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม”.....	169
ภาพที่ 5-23 ชิ้นงาน “เก็บบัว” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม”.....	170
ภาพที่ 5-24 ชิ้นงาน “การดำนาข้าว” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม”.....	170
ภาพที่ 5-25 ชิ้นงาน “นกเพ็ชรวงสู่นิพพาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม”.....	171
ภาพที่ 5-26 ชิ้นงาน “ความโชคดี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม”.....	172

ภาพที่ 5-27 ชิ้นงาน “ไฟป่า” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม”	172
ภาพที่ 5-28 ชิ้นงาน “ความปรารถนา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม”	173
ภาพที่ 5-29 ชิ้นงาน “การใช้ไฟทำอาหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” ..	173
ภาพที่ 5-30 ชิ้นงาน “การทำเครื่องปั้นดินเผา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม”	174
ภาพที่ 5-31 ผลงานโดยรวม	175
ภาพที่ 5-32 ภาพร่างการสร้างสรรค์ของ ‘ไม้แห่งการสร้างสรรค์’	177
ภาพที่ 5-33 ผลงานที่ขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน	178
ภาพที่ 5-34 ผลงานที่ขึ้นรูปด้วยการแกะสลัก	178
ภาพที่ 5-35 การตกแต่งด้วยลายน้ำและลายสลัก	179
ภาพที่ 5-36 ภาชนะที่สลักชื่อตระกูลที่นำไปลงเคลือบและเผา	179
ภาพที่ 5-37 ผลงานบางส่วนที่สร้างเป็นอุปกรณ์ขึ้นรูปและอุปกรณ์สร้างลายที่ใช้วัสดุไม้	180
ภาพที่ 5-38 ผลงานภาชนะที่สลักชื่อตระกูล	180
ภาพที่ 5-39 ผลงานที่สร้างเป็นอุปกรณ์สำหรับทำเครื่องปั้นและโถงขนาดใหญ่	181
ภาพที่ 5-40 ผลงานบางส่วนที่สร้างเป็นอุปกรณ์สำหรับทุบดินและสร้างลาย	181
ภาพที่ 5-41 ผลงานบางส่วนที่สร้างเป็นอุปกรณ์สำหรับทุบดินและตีขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผา	182
ภาพที่ 5-42 ผลงานโดยรวม	183
ภาพที่ 5-43 ภาพร่างการสร้างสรรค์ครั้งที่หนึ่ง - “น้ำแห่งชีวิต”	184
ภาพที่ 5-44 ร่างภาพการสร้างสรรค์ครั้งที่สอง - “น้ำแห่งชีวิต”	185
ภาพที่ 6-1 ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ของ ‘ไฟแห่งอารยธรรม’	198
ภาพที่ 6-2 การจำลองผลการติดตั้งของ ‘ไฟแห่งอารยธรรม’	199
ภาพที่ 6-3 ผลงานชุด ‘ไม้แห่งการสร้างสรรค์’ ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์	200
ภาพที่ 6-4 การจำลองผลการติดตั้งของ ‘ไม้แห่งการสร้างสรรค์’	201
ภาพที่ 6-5 ผลลัพธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ของ ‘น้ำแห่งชีวิต’	202

ภาพที่ 6-6 การจำลองผลการติดตั้งของ 'น้ำแห่งชีวิต' 202



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

เครื่องปั้นดินเผาเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่สำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์วิวัฒนาการของมนุษย์ (Guo, 1976) การเผาเครื่องปั้นดินเผา การเกษตร การขัดเครื่องมือหิน และสิ่งปลูกสร้างสำหรับอยู่อาศัยถูกระบุว่าเป็นเครื่องหมาย 4 ประการที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงจากยุคหินเก่าสู่ยุคหินใหม่ วัฒนธรรมยุคหินใหม่ทั่วโลกเกือบทั้งหมดมาพร้อมกับเครื่องปั้นดินเผา และพัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาของสังคม ซึ่งยุคสมัยของเครื่องปั้นดินเผาในแต่ละประเทศก็จะมี ความแตกต่างกันออกไป มีเทคนิควิธีการที่แตกต่างกัน (Murong, 2021) และยังมีเอกลักษณ์ทางสุนทรียภาพที่แตกต่างกันอีกด้วย

จีนเป็นหนึ่งในหลายอารยธรรมโบราณที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานในโลก (Central People's Government of the People's Republic of China, 1982) และความสำเร็จในด้านศิลปะและเทคโนโลยีด้านเครื่องปั้นดินเผาที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก การผลิตเครื่องปั้นดินเผาของจีนสามารถย้อนกลับไปได้ถึง 4,500 ถึง 2,500 ปีก่อนคริสตกาล กล่าวได้ว่าส่วนสำคัญของประวัติศาสตร์การพัฒนาของประเทศไทยคือประวัติศาสตร์ของการพัฒนาเครื่องปั้นดินเผา ความสำเร็จด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการแสวงหาและการสร้างสรรค์ด้านความงามของชาวจีนได้สะท้อนให้เห็นในหลายแง่มุมของการผลิตเครื่องปั้นดินเผา (Baidu Encyclopedia, 2019a) และได้กลายเป็นเทคนิคและเอกลักษณ์ทางศิลปะที่มีความโดดเด่นเฉพาะตัวของแต่ละยุคสมัยและแต่ละมณฑล

มณฑลหูเป่ย์ตั้งอยู่ทางภาคกลางของประเทศไทย มีแม่น้ำแยงซีเกียงไหลผ่าน มีประวัติศาสตร์อันยาวนานและยังเป็นแหล่งรวมของบุคคลสำคัญต่าง ๆ (Hubei Provincial People's Government, 2019) มีการขุดพบเครื่องปั้นดินเผาและประติมากรรมรูปสัตว์ขนาดเล็กที่มีความวิจิตรงดงามจำนวนมากจาก (Baidu Encyclopedia, 2019b) แหล่งวัฒนธรรมฉือเจียเหอและแหล่งวัฒนธรรมฉูเจียหลิงในยุคหินใหม่ที่มีอายุอยู่ในช่วง 3,300 ถึง 1,900 ปีก่อนคริสตกาล มีวัฒนธรรมฉูเจีย ได้สร้างจุดสูงสุดของวัฒนธรรมสำริดขึ้นในประวัติศาสตร์จีน (Baidu Encyclopedia, 2021) มีชวีหยวน หลี่ไป๋ เมิ่งฮ่าวหราน ผีเรือฉิว ลู่ทวิ่กวีชื่อดังได้สร้างผลงานจีนเอกที่เป็นอมตะชิ้นที่นี้ (Wenbo Tianxia, 2020) และจากการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นและอิทธิพลที่ได้จากศิลปะแขนงอื่นๆ ทำให้

เครื่องปั้นดินเผาในมณฑลหูเป่ย์จึงค่อย ๆ ก่อตัวเป็นรูปแบบศิลปะและเอกลักษณ์ทางสุนทรียภาพที่มีโดดเด่นเป็นของตัวเอง

ตำบลเตาก่วนนั้นเป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญที่สุดของมณฑลหูเป่ย์ และยังเป็นพื้นที่ที่มีการอนุรักษ์งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของมณฑลหูเป่ย์ได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด (Li, 2000) จากตำนานเล่าว่ามีคนตระกูล “ก่วน” ได้มาสร้างเตาเผาขึ้นที่นี่ จึงทำให้พื้นที่นี้มีชื่อว่าหมู่บ้านเตาก่วน ในปี ค.ศ. 1369 (ปีที่สองแห่งรัชศกหงอู่ในสมัยราชวงศ์หมิง) ก็ได้มีชื่อเรียกที่ว่า “รัฐแห่งเตาเผา” แล้ว ตำบลเตาก่วนมีการคมนาคมทางน้ำที่สะดวก ภายในพื้นที่อุดมไปด้วยดินเหนียวสีเหลืองที่เหมาะสมสำหรับทำเครื่องปั้นดินเผา ชาวบ้านในพื้นที่มีอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผา มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และผู้คนในหมู่บ้านต่าง ๆ ก็ได้ใช้แซ่ (นามสกุล) ของตัวเองมาตั้งเป็นชื่อของเตาเผาที่ใช้สำหรับเผาเครื่องปั้นดินเผา โดยในยุครุ่งเรืองก็ได้มีผู้ประกอบการอาชีพด้านนี้อยู่หลายหมื่นคน และนี่ก็ยังเป็นหนึ่งในพื้นที่การผลิตเครื่องปั้นดินเผาสำหรับใช้ในชีวิตประจำวันและเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นงานศิลปะที่รู้จักกันดีในมณฑลหูเป่ย์อีกด้วย (คณะกรรมการรวบรวมพงศาวดารท้องถิ่นตำบลฉีซุน, 1997) หลังจากมีการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนขึ้นในปี ค.ศ.1949 ตำบลเตาก่วนได้มีการก่อตั้งโรงงานเครื่องปั้นดินเผาขึ้นมาภายใต้พื้นฐานของอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาดั้งเดิม เช่น โรงงานเครื่องปั้นดินเผาตระกูลก่วน โรงงานเครื่องปั้นดินเผาตระกูลหลี่ โรงงานเครื่องปั้นดินเผาตระกูลหลู่ โรงงานเครื่องปั้นดินเผาหลันโถวจี โดยโรงงานเหล่านี้ล้วนถือเป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่สำคัญภายในตำบลเตาก่วน และเป็นส่วนสำคัญที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาเตาก่วนของจีนสมัยใหม่ (Li Guoqing, Song Guobin, & Fang Shengde, 2017) โดยการสร้างสรรค์งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเตาก่วนตั้งแต่การเตรียมวัตถุดิบไปจนถึงการขึ้นรูป การตกแต่งลงเคลือบและการเผาจนได้ผลงานสำเร็จ กระบวนการทั้งหมดนี้ล้วนได้รับการพัฒนาขึ้นใหม่ในช่วงยุคสมัยนี้ และในช่วงทศวรรษที่ 1990 เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านจากตำบลเตาก่วนก็เริ่มลดน้อยลงเรื่อย ๆ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากอิทธิพลของผลิตภัณฑ์จำพวกโลหะ พลาสติก และแก้ว (Huang, 2022)

เครื่องปั้นดินเผาเตาก่วนเป็นดั่งตัวแทนของเครื่องปั้นดินเผาของมณฑลหูเป่ย์ที่มีอัตลักษณ์ทางสุนทรียภาพอันโดดเด่น รูปทรงของเครื่องปั้นดินเผาเหล่านี้เน้นไปที่การใช้งานได้จริงและในขณะเดียวกันก็เป็นไปตามมาตรฐานของความงาม การตกแต่งมีเอกลักษณ์ของความเป็นพื้นบ้านและพื้นที่ที่แข็งแกร่ง อีกทั้งเทคนิคของเครื่องปั้นดินเผาเตาก่วนยังเป็นหนึ่งในตัวแทนของอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของจีนอีกด้วย โดยเตาเผาของตระกูลก่วน ตระกูลหลี่และตระกูลหลู่ที่มีอยู่ในปัจจุบันได้มีการเผาเครื่องปั้นดินเผาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งเตาเผาทั้ง 3 เตาล้วนใช้วัสดุในท้องถิ่นในการทำเครื่องปั้นดินเผา แต่มีเทคนิคและวิธีในการผลิตที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง กล่าวคือ ตระกูลก่วนจะถนัดในด้านของการทำเครื่องปั้นดินเผาที่ใช้ในชีวิตประจำวันชิ้นเล็กๆที่มีการ

ขึ้นรูปด้วยมือ และมีการประดับตกแต่งอย่างสวยงามด้วยเทคนิคการกดพิมพ์ลายและการแกะสลัก ลวดลาย สำหรับตระกูลหลี่จะมีความโดดเด่นในด้านของการทำโอ่งขนาดใหญ่จากการนำดินเหนียวมา ขุดขึ้นรูป แล้วนำมาตกแต่งพิมพ์ลายด้วยแม่พิมพ์ ในปัจจุบันยังมีเตาฟืนในสมัยราชวงศ์หมิงหลงเหลือ อยู่หนึ่งเตา ส่วนสำหรับเครื่องปั้นดินเผาของตระกูลหลี่นั้นจะมีความหลากหลายและเน้นที่นวัตกรรม ทางการใช้งาน ซึ่งเตาเผาของทั้งสามตระกูลต่างก็มีจุดเด่นเป็นของตัวเอง และยังส่งเสริมซึ่งกันและกัน แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จอันสูงสุดของศิลปะเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของตำบลเตาก่วน (Li Guoqing, Song Guobin & Fang Shengde, 2017, p.88) นักวิจัยชาวจีนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ กับการศึกษาเครื่องเคลือบ แต่ไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาเครื่องปั้นดินเผา ให้ความสำคัญกับ การศึกษาเตาราชสำนัก แต่มองข้ามการศึกษาเตาฟืนบ้าน ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้มีการศึกษาเกี่ยวกับ เตาเผาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านค่อนข้างน้อย เพราะฉะนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษา วิเคราะห์อัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของตำบลเตาก่วนเพื่อให้สามารถ มีการสืบทอดต่อไป

ภูมิหลังทางยุคสมัย : ในปี ค.ศ. 2020 สำนักงานทั่วไปของคณะกรรมการกลางของพรรค คอมมิวนิสต์จีนและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ออก “นโยบายเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ มรดกและการพัฒนาวัฒนธรรมดั้งเดิมยอดเยี่ยมของจีน” (ต่อไปจะเรียกว่า “นโยบาย”) และได้ออก ประกาศกำหนดให้ทุกภูมิภาคและทุกฝ่ายดำเนินการตามเงื่อนไขจริง ใน “นโยบาย” ระบุว่าภายในปี ค.ศ.2025 ระบบการสืบทอดและการพัฒนาของวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนจะถูกสร้างขึ้นโดยทั่วไป ต้อง มีการส่งเสริมและประสบความสำเร็จร่วมกันทั้งในด้านการวิจัย การศึกษา การอนุรักษ์และการสืบ ทอด นวัตกรรมและการพัฒนา การแลกเปลี่ยนและการเผยแพร่ ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมที่มี เอกลักษณ์เฉพาะของประเทศจีนจะต้องหลากหลายมากขึ้น จะต้องเพิ่มจิตสำนึกทางวัฒนธรรมและ ความมั่นใจในวัฒนธรรมของตนเองมากยิ่งขึ้น รากฐานของอำนาจและมุมมองทางวัฒนธรรมของ ประเทศต้องแข็งแกร่งขึ้น และอิทธิพลระหว่างประเทศของวัฒนธรรมจีนก็ต้องเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน (สำนักงานทั่วไปคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์และสำนักงานทั่วไปสภาแห่งรัฐ, 2017)

ศิลปะเครื่องปั้นดินเผาคือรูปแบบทางศิลปะที่มีความเป็นสากล โดยผลงานเครื่องปั้นดินเผา ของประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และเป็นเทศอื่น ๆ ล้วนมีอัตลักษณ์ตัวที่เด่นชัด (C. Zhang, 2019) แต่สำหรับประเทศจีนถึงแม้ว่าศิลปะเครื่องปั้นดินเผาในสมัยโบราณจะประสบความสำเร็จอย่างสูง แต่ ประวัติศาสตร์ของเครื่องปั้นดินเผาในฐานะสื่อของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยนั้นยังมีมาไม่ นานมากนัก ผลงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาของจีนร่วมสมัยได้รับอิทธิพลจากศิลปะเครื่องปั้นดินเผา ของตะวันตกค่อนข้างมาก ผลงานในอดีตจำนวนไม่น้อยมีการเลียนแบบศิลปะเครื่องปั้นดินเผาของ ตะวันตกอย่างชัดเจน (Jie, 2010) และสถานการณ์นี้ก็ร้ายแรงขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้ ในการสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาร่วมสมัยให้มีเอกลักษณ์ มีรูปแบบและมีกลิ่นอายของความเป็นจีนที่โดดเด่น

เด่นั้นัน (Sun Youhai, 2023) การศึกษาค้นคว้าและการซึมซับศิลปะและวัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผาของจีนแบบดั้งเดิมของช่างปั้นชาวจีนร่วมสมัยจึงเป็นวิธีการที่สำคัญเป็นอย่างมาก

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจะนำคุณค่าทางสุนทรียภาพที่ซ่อนอยู่ภายในเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของตำบลเตาก่วนออกมาสร้างเป็นระบบองค์ความรู้ใหม่ และนำทฤษฎีนี้มาใช้เป็นแบบแผนในการสร้างสรรค์และออกแบบศิลปะเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก่วนในยุคสมัยใหม่ เพื่อให้สุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของเตาก่วนได้รับการสืบทอดต่อไป ในขณะเดียวกันยังนำทฤษฎีนี้ไปปรับใช้ในการสร้างสรรค์ศิลปะเครื่องปั้นดินเผา ร่วมสมัย เพื่อสร้างสรรค์ชุดผลงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผา ร่วมสมัยที่เป็นตัวแทนของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาก่วน และยังเป็น การแก้ไขอุปสรรคที่ศิลปะเครื่องปั้นดินเผา ร่วมสมัยกำลังเผชิญอยู่ ตลอดจนมีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาวัฒนธรรมของประเทศจีน

คำถามของการวิจัย

1. ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วน มณฑลหูเป่ย์
2. อัตลักษณ์ทางสุนทรียภาพและอัตลักษณ์ทางเทคนิคของเครื่องปั้นดินเผาจากตำบลเตาก่วน มณฑลหูเป่ย์มีลักษณะอย่างไร
3. จะสามารถนำอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาจากตำบลเตาก่วน มณฑลหูเป่ย์ สู่การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยได้อย่างไร

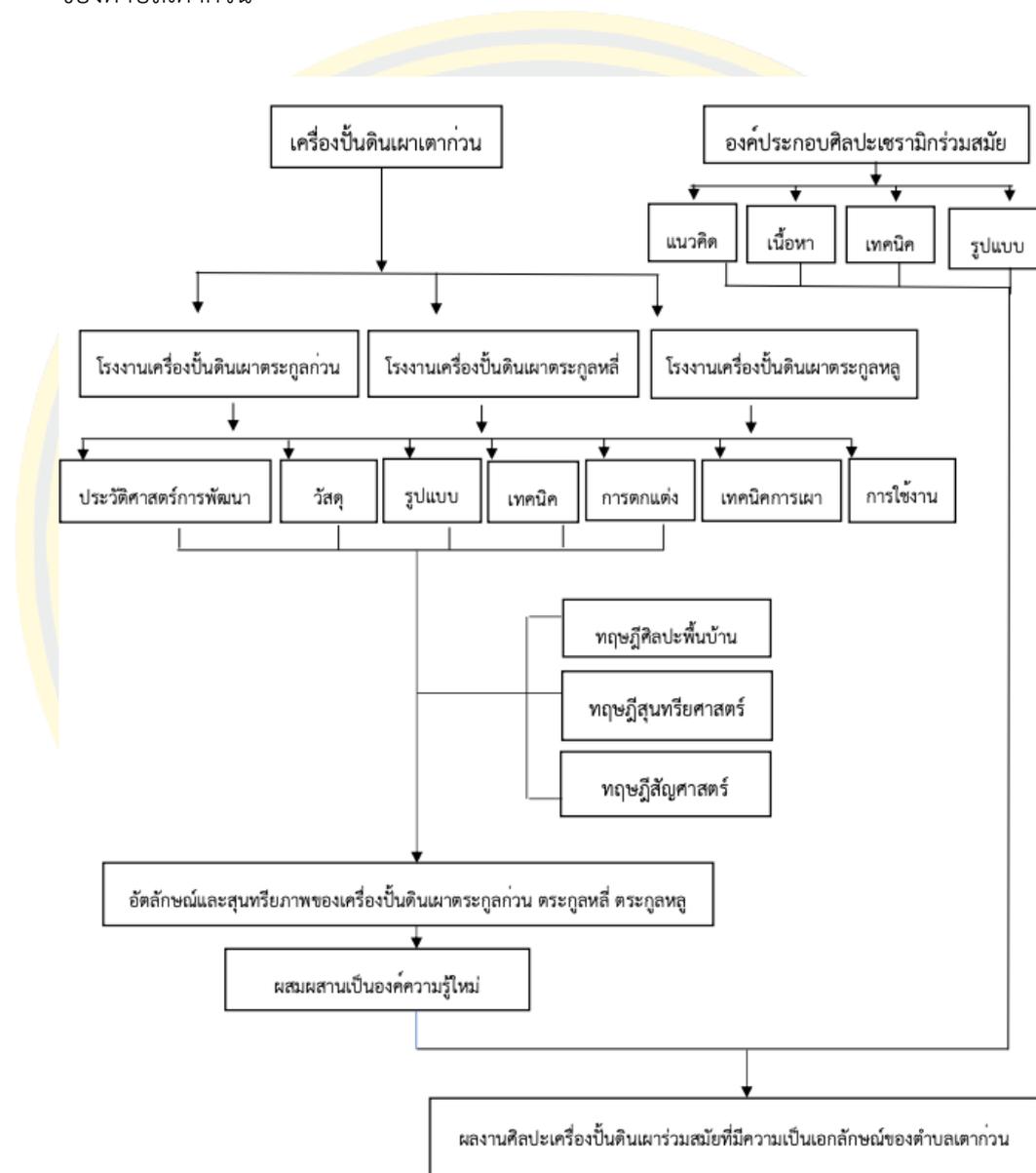
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา พัฒนาการ วัสดุ รูปแบบ เทคนิค การตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาจากตำบลเตาก่วน มณฑลหูเป่ย์
2. เพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์ สุนทรียภาพ และเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนของตระกูลก่วน ตระกูลหลี่และตระกูลหลู และสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการสร้างสรรค์เครื่องปั้นดินเผา ร่วมสมัย
3. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยที่เปี่ยมไปด้วยอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาก่วนแบบดั้งเดิม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาประวัติศาสตร์และการพัฒนา วัสดุ รูปแบบการแสดงออก เทคนิควิธีการ รูปแบบการตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาจากโรงงานเครื่องปั้นดินเผาตระกูลก่วน ตระกูลหลี่ และ

ตระกูลหลูทั้ง 3 โรงงาน และการศึกษาขององค์ประกอบทางศิลปะเซรามิกร่วมสมัย จะทำให้ได้อัตลักษณ์ และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาก่อ แล้วนำไปผสมผสานเข้ากับองค์ประกอบทางศิลปะเซรามิกร่วมสมัย เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาร่วมสมัยที่เป็นมีความเป็นเอกลักษณ์ของตำบลเตาก่อ



ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Zhou Wentao, 2022)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัสดุ เทคนิค รูปแบบ การใช้งาน อัตลักษณ์ด้านรูปทรง อัตลักษณ์ด้านการตกแต่ง และอัตลักษณ์ทางสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาของโรงงานเครื่องปั้นดินเผาตระกูลก่วน โรงงานเครื่องปั้นดินเผาตระกูลหลี่ โรงงานเครื่องปั้นดินเผาตระกูลหลู่ในตำบลเตาก่วน อำเภอฉีซุน มณฑลเหอเป่ย์ และแนวคิด เนื้อหา เทคนิค และรูปแบบของศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วน อำเภอฉีซุน มณฑลเหอเป่ย์ ซึ่งประกอบด้วย โรงงานเครื่องปั้นดินเผาตระกูลก่วน โรงงานเครื่องปั้นดินเผาตระกูลหลี่ โรงงานเครื่องปั้นดินเผาตระกูลหลู่ และแหล่งโบราณคดีเตาเผาและหอนิทรรศการ

3. ขอบเขตด้านเวลา

ศึกษาเครื่องปั้นดินเผาจากเตาก่วนดั้งเดิมในช่วงปีค.ศ.1849 ถึงค.ศ.1949 ซึ่งช่วงนี้เป็นช่วงสูงสุดของการพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของตำบลเตาก่วน และศึกษาสถานการณ์การผลิตเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนในปัจจุบันตั้งแต่ช่วงปีค.ศ.2012 ถึง ค.ศ. 2022 ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2011 รัฐบาลตำบลเตาก่วนได้เสนอแผนพัฒนาเพื่อสร้างเมืองแห่งเซรามิก เป็นช่วงที่อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาเตาก่วนที่ถูกระงับชั่วคราวได้เริ่มกลับมาฟื้นฟูอีกครั้ง

4. ขอบเขตด้านการออกแบบ

จากการศึกษาอัตลักษณ์ สุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วน นำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกร่วมสมัย จำนวน 2 ชุด

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้จะผสมผสานระหว่างการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีและการพิสูจน์เชิงประจักษ์ โดยจะใช้วิธีการวิจัยอย่างครอบคลุม เช่น การวิจัยทางเอกสาร การวิจัยภาคสนาม การวิจัยเชิงทดลองและการวิจัยแบบสหวิทยาการ เป็นต้น

1. การวิจัยทางเอกสาร

งานวิจัยนี้ทำศึกษา ค้นคว้า รวบรวม สกัดและสรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์และเทคนิค วิธีการของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วน การสืบทอดสุนทรียศาสตร์ด้านงานฝีมือในยุคร่วมสมัยและข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยทั้งในและต่างประเทศ เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะกลายเป็นกรอบแนวคิดและพื้นฐานของงานวิจัยนี้

2. การวิจัยภาคสนาม

2.1 การสำรวจ

ลงพื้นที่ไปยังโรงงานผลิตเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน พิพิธภัณฑสถาน และแหล่งของสะสมส่วนตัว ที่มีอยู่ในตำบลเตาแก้ว เพื่อดำเนินการสำรวจวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัสดุ อุตสาหกรรมทางเทคนิค อุตสาหกรรมทางสุนทรียภาพ และการใช้งานของเครื่องปั้นดินเผา

2.2 การสัมภาษณ์

งานวิจัยนี้จะทำการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์และสถานะการพัฒนาของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว มณฑลหุบเป่ย์ทั้งวัสดุ กระบวนการและผลิตภัณฑ์ของเตาตระกูลแก้ว ตระกูลลี่ และตระกูลหลู ตลอดจนการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยที่แสดงถึงอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วทั้งรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ โดยกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์มีดังนี้

- (1) ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเตาตระกูลแก้ว
- (2) ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเตาตระกูลลี่
- (3) ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเตาตระกูลหลู
- (4) ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะเซรามิก มณฑลหุบเป่ย์

3. การวิจัยเชิงทดลอง

ดำเนินการทดลองกับตัวแปรต่างๆ เช่น วัสดุและกระบวนการขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมจากเตาแก้ว กระบวนการเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาแก้ว ตลอดจนทดลองวัสดุสมัยใหม่และความคิดสร้างสรรค์ในงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาร่วมสมัย ทำการเปรียบเทียบผลการทดลองเพื่อค้นหาความเชื่อมโยงระหว่างอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาเตาแก้ว กับงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาร่วมสมัย นอกจากนี้ การทดลองก็จะทำให้ได้ข้อมูลขั้นปฐมภูมิเกี่ยวกับวัสดุ กระบวนการขึ้นรูป และกระบวนการเผาของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาแก้ว

4. การวิจัยแบบสหวิทยาการ

ใช้ความรู้จากหลากหลายสาขาวิชา เช่น ศิลปศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เคมี สังคมวิทยา จิตวิทยา และใช้มุมมองของสุนทรียภาพ อัตลักษณ์ การสืบทอดและการส่งเสริมเครื่องปั้นดินเผา มาดำเนินการวิเคราะห์อัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านจากตำบลเตาแก้วเพื่อนำไปใช้เป็นความหมายแฝงในการสร้างสรรค์งานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาร่วมสมัย

ขั้นตอนการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูลทางเอกสาร

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา พัฒนาการ วัสดุ รูปแบบ เทคนิค การตกแต่ง ของ เครื่องปั้นดินเผาจากตำบลเตาก่วม มณฑลหุเป่ย์

เป้าหมาย เพื่อทำความเข้าใจกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัสดุ รูปแบบ เทคนิค การตกแต่งขอ เครื่องปั้นดินเผาจากตำบลเตาก่วม มณฑลหุเป่ย์ ตลอดจนทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

วิธีการ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลภาคเอกสารผ่านงานวิจัย หนังสือ และบทความที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้วิจัยเข้าใจเนื้อหาโดยรวมของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัสดุ รูปแบบ และอัตลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วม เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยต่อไป (ปรากฏในบทที่ 2)

2. การลงพื้นที่ภาคสนาม

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา พัฒนาการ วัสดุ รูปแบบ เทคนิค การตกแต่ง ของ เครื่องปั้นดินเผาจากตำบลเตาก่วม มณฑลหุเป่ย์

เป้าหมาย เพื่อศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัสดุ รูปแบบ เทคนิค การตกแต่งขอ เครื่องปั้นดินเผาจากตำบลเตาก่วม มณฑลหุเป่ย์

วิธีการ

(1). การสำรวจ: ลงพื้นที่ไปยังแหล่งเตาเผา เวิร์กช็อป และสถานที่รวบรวมวัตถุดิบของ เตาตระกูลก่วน ตระกูลหลี่ และตระกูลหลูในตำบลเตาก่วม เพื่อทำความเข้าใจและศึกษา แหล่งเตาเผา ดิน น้ำเคลือบ และเทคนิคการผลิตในพื้นที่ และลงพื้นที่ไปยังหอนิทรรศการของบริษัทหุเป่ย์ หมิงเหยาเซรามิกจำกัด หอนิทรรศการของบริษัทหุเป่ย์เล่อจื่อเถาเซรามิกจำกัด หอนิทรรศการสวนศิลปะเตาหลู พิพิธภัณฑ์เมืองหวงกั่ง มณฑลหุเป่ย์ พิพิธภัณฑ์อำเภอซีซุน มณฑลหุเป่ย์ พิพิธภัณฑ์คติชนตำบลเป่ียนซานของมหาวิทยาลัยครุศาสตร์หวงกั่ง พิพิธภัณฑ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้หวงกั่งเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ความหลากหลาย ประโยชน์ รูปแบบ และการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาที่บ้านตำบลเตาก่วม ตำบลเตาก่วมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งเตา เตาเผา ดินเหนียว สารเคลือบในท้องถิ่น

(2). การสัมภาษณ์: การสัมภาษณ์จะดำเนินการทั้งรูปแบบออนไลน์หรือแบบออฟไลน์ เพื่อศึกษาวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์และสถานะการพัฒนาของเครื่องปั้นดินเผาที่บ้านตำบลเตาก่วม มณฑลหุเป่ย์ ทั้งวัสดุ กระบวนการ ผลิตภัณฑ์ เทคนิค การตกแต่งของเตาตระกูลก่วน

ตระกูลหลี่ และตระกูลหลู โดยจะลงพื้นที่ไปยังตำบลเตาก่วนเพื่อทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่ม ดังนี้ (1) ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเตาตระกูลก่วน ได้แก่ เหว เหลียงฝ่าและเซียว ฉี่เกา (2) ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเตาตระกูลหลี่ ได้แก่ หวัง เสี่ยงฝ่าและเกา เฉียนจวิน (3) ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเตาตระกูลหลู ได้แก่ ก่วนจื้อฉง และเยว่เจี้ยน ฮว่า และเพื่อศึกษาอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วนและวิธีการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยจะทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านเซรามิกจากมณฑลหูเป่ย์ 3 ท่าน คือ จางเสี่ยวลี่ ก่วนเจียซิง และหลูเฟิงหยุน

ผลการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัสดุรูปแบบ เทคนิค และการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยต่อไป (ปรากฏในบทที่ 3)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์ สุนทรียภาพ และเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนของตระกูลก่วน ตระกูลหลี่และตระกูลหลู และสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการสร้างสรรค์เครื่องปั้นดินเผา ร่วมสมัย

เป้าหมาย เพื่อทำความเข้าใจกับอัตลักษณ์ สุนทรียภาพ และเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนของตระกูลก่วน ตระกูลหลี่และตระกูลหลู

วิธีการ ทำการเรียบเรียงและเปรียบเทียบกับอัตลักษณ์ สุนทรียภาพ และเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนของตระกูลก่วน ตระกูลหลี่และตระกูลหลู

ผลการดำเนินงาน ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงอัตลักษณ์ สุนทรียภาพ และเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนของตระกูลก่วน ตระกูลหลี่และตระกูลหลู (ปรากฏในบทที่ 4 และท้ายบทที่ 3)

4. การทดลอง

วัตถุประสงค์ เพื่อทำการทดลองเกี่ยวกับดิน โดยจะใช้ดินสีขาวก้นทะเลสาบ ดินสีเหลืองก้นทะเลสาบ ดินภูเขา และทรายแม่น้ำแยงซีที่รวบรวมจากแหล่งวัตถุดิบของตระกูลก่วน ตระกูลหลี่ และตระกูลหลูในตำบลเตาก่วนมาผสมผสานเป็นสูตรดินที่แตกต่างกัน 5 สูตร การทดลองเกี่ยวกับการเคลือบ คือจะใช้ส่วนผสมของตะกอนก้นทะเลสาบซีอซี ตะกอนก้นแม่น้ำแยงซี ผงแก้ว และซีเถ้าจากพีชในท้องถิ่นเพื่อสร้างสูตรเคลือบ 5 สูตร การทดลองกระบวนการผลิต คือจะนำวิธีการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน การขึ้นรูปด้วยการกดดิน และการขึ้นรูปด้วยแม่พิมพ์ วิธีการตกแต่งด้วยวิธีทาน้ำดินสี การชุบซีตลาย การกดพิมพ์ลาย และการลงเคลือบมาทำเซรามิกทั้งหมด 48 ชิ้น การทดลองการเผา คือนำเซรามิกข้างต้นทั้ง 48 ชิ้นมาทำการทดลองการเผาโดยจะทดลองทั้งการเผาเตาฟืน เตาแก๊ส และเตาไฟฟ้า เพื่อสำรวจความเป็นไปได้สำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

เป้าหมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการผสมดิน สารเคลือบ กระบวนการผลิต และวิธีการเผา เซรามิกที่เหมาะสมที่สุดเพื่อนำไปสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

วิธีการ ทำการทดลองสูตรการเคลือบและสูตรดิน ทดลองกระบวนการผลิต และ กระบวนการเผา เพื่อสำรวจความเป็นไปได้ของวัสดุและเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว

ผลการดำเนินงาน ได้สูตรตามที่คาดหวัง ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานสำหรับการสร้างสรรค์ ในขั้นตอนต่อไป (ปรากฏในบทที่ 5)

5. การสร้างสรรค์ผลงาน (บทที่ 6)

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาร่วมสมัยที่เปี่ยมไปด้วยอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาแก้วแบบดั้งเดิม

เป้าหมาย ได้ผลงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาร่วมสมัยที่เปี่ยมไปด้วยอัตลักษณ์และ สุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาแก้วแบบดั้งเดิม

วิธีการ นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการวิจัยเชิงทดลองมาสร้างสรรค์ผลงานเซรา มิกร่วมสมัย

ผลการดำเนินงาน ผลงานเซรามิกร่วมสมัย 3 ชุดที่เปี่ยมไปด้วยอัตลักษณ์ทาง สุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว (ปรากฏในบทที่ 6)

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ อัตลักษณ์ สุนทรียภาพ และเทคนิค ของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว
2. ได้ผลงานเซรามิกร่วมสมัยที่เปี่ยมไปด้วยอัตลักษณ์ทางสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผา แบบพื้นบ้านของตำบลเตาแก้ว
3. เป็นการสืบทอดและพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาจากตำบลเตาแก้ว ทำให้เครื่องปั้นดินเผา จากตำบลเตาแก้วได้ภาพลักษณ์ใหม่ที่สอดคล้องกับยุคร่วมสมัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ตำบลเตาก່วน หมายถึง พื้นที่ที่ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของอำเภอฉิมชุน เมืองหวงกั๋ง มณฑลหูเป่ย์ เป็นตำบลเล็ก ๆ ที่มีชื่อเสียงทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการสร้างเครื่องปั้นดินเผา และยังเป็นสถานที่ผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่บ้านที่มีชื่อเสียงของมณฑลหูเป่ย์

เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของตำบลเตาก່วน หมายถึง ผลิตภัณฑ์ดินเผาที่ตอบสนองความต้องการในชีวิตประจำวันทั่วไปของผู้คนที่ผลิตโดยโรงงานตระกูลก่่วน โรงงานตระกูลหลี่ และโรงงานตระกูลหลู่

อัตลักษณ์ หมายถึง อัตลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านจากตำบลเตาก່วนที่มีความแตกต่างจากเตาเผาแหล่งผลิตอื่น ซึ่งส่วนใหญ่จะสะท้อนให้เห็นถึงด้านต่าง ๆ เช่น ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ วัสดุ เทคนิคการผลิต การตกแต่งและลวดลาย วิธีการเผา และการใช้งาน เป็นต้น

สุนทรียภาพ หมายถึง ลักษณะพิเศษทางความงามที่มีอยู่ในเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านจากตำบลเตาก່วน ซึ่งประกอบด้วย สุนทรียภาพด้านรูปทรง สุนทรียภาพด้านการตกแต่ง สุนทรียภาพด้านพื้นผิว สุนทรียภาพด้านการเผา และสุนทรียภาพด้านสีสันทัน ตลอดจนสุนทรียภาพด้านอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความสวยงามของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาก່วน

การสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัย หมายถึง รูปแบบการแสดงออกทางศิลปะที่ใช้วัสดุเซรามิกเป็นสื่อกลางในการสร้างสรรค์งานศิลปะ และผสมผสานแนวคิดสร้างสรรค์ของศิลปะร่วมสมัยในสภาพแวดล้อมของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร่วมสมัย รวมถึงการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม และวัฒนธรรม ซึ่งแตกต่างจากเซรามิกแบบดั้งเดิม โดยในงานวิจัยนี้จะศึกษาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของตำบลเตาก່วน มณฑลหูเป่ย์โดยเฉพาะ โดยจะมีการใช้วัสดุ เทคนิค วิธีการของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาก່วนมาสะท้อนถึงเอกลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก່วน ซึ่งเป็นการเผยแพร่ศิลปะเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก່วนผ่านรูปแบบและวิธีการใหม่ ๆ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทนี้เป็นการศึกษาข้อมูลทางเอกสารเกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้วและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยเนื้อหาประกอบด้วยเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว มณฑลหุบเป้ย การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัย แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการศึกษาข้อมูลทางเอกสารเหล่านี้จะทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัสดุ เทคนิค การตกแต่ง เครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว มณฑลหุบเป้ย ตลอดจนทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน ตำบลเตาแก้ว มณฑลหุบเป้ย

1. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของตำบลเตาแก้ว มณฑลหุบเป้ย

มณฑลหุบเป้ยมีชื่อย่อว่า “เฮ้อร์” และยังเป็นรู้จักในชื่อ “ฉู่” และ “จิงฉู่” ตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศจีนทางทิศตะวันออกติดกับมณฑลอานฮุย ทางทิศตะวันตกติดกับเมืองฉงชิ่ง ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับมณฑลส่านซี ทางใต้ติดกับมณฑลเจียงซีและหูหนาน ทางทิศเหนือติดกับมณฑลเหอหนาน แม่น้ำแยงซีที่มีความยาวรวม 6,300 กิโลเมตรเป็นแม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย ส่วนแม่น้ำแยงซีที่ไหลผ่านมณฑลหุบเป้ยมีความยาว 1,062 กิโลเมตร คิดเป็นมากกว่า 1 ใน 6 ของความยาวทั้งหมดของแม่น้ำแยงซี เป็นส่วนที่ยาวที่สุดของแม่น้ำแยงซี โดยแม่น้ำแยงซีที่ไหลผ่านมณฑลหุบเป้ยจะเริ่มต้นจากแม่น้ำหลีหยู่ในเขตปาตง เมืองเอินซือทางตะวันตก ไหลผ่านเมืองเอินซี อี้ซาง จิงโจว เซียนหนิง อู่ฮั่น หวงกั๋ง เอ้อโจว หวงซี และสิ้นสุดที่เมืองหวงกั๋ง



ภาพที่ 2-1 แผนที่ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของมณฑลหูเป่ย์ Ministry of Natural Resources of China, 2016 (hubei.gov.cn/2018/local)

เมืองหวงกั๋ง หรือที่รู้จักกันในชื่อ “หวงโจว” ในสมัยโบราณเป็นเมืองระดับจังหวัดภายใต้เขตอำนาจของมณฑลหูเป่ย์ ตั้งอยู่ทางตะวันออกของมณฑลหูเป่ย์ ทางตอนใต้ของเทือกเขาต้าเป่ย์ซาน และทางทิศเหนือตอนกลางของแม่น้ำแยงซี เป็นจุดเชื่อมต่อของสี่มณฑลทั้งหมด หอหนาน อันฮุย และเจียงซี ซึ่งแม่น้ำแยงซีที่ไหลผ่านมณฑลหูเป่ย์จะไหลผ่านอำเภอฉีซุนและสิ้นสุดที่ปากน้ำอำเภอหวงเหม่ย (Huanggang Municipal People’s Government, <http://www.hg.gov.cn>)

อำเภอฉีซุนอยู่ภายใต้เขตการปกครองของเมืองหวงกั๋ง มณฑลหูเป่ย์ และตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของมณฑลหูเป่ย์ ทางตอนเหนือของต้นน้ำตอนกลางของแม่น้ำแยงซี ทางทิศเหนือมีเทือกเขาเป่ย์ซานที่สูงตระหง่าน และทางทิศใต้มีแม่น้ำแยงซีที่ไหลผ่าน พื้นที่โดยรวมมีทิวทัศน์ที่สวยงาม น่าอยู่ อากาศอบอุ่นสบาย และฤดูกาลทั้ง 4 ก็มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยพื้นที่ครอบคลุมระหว่างลองจิจูดที่ $115^{\circ}12' - 115^{\circ}55'$ ตะวันออก และละติจูดที่ $29^{\circ}59' - 30^{\circ}41'$ เหนือ ภูมิประเทศมีลักษณะยาวและแคบ มีรูปร่างคล้ายใบเรือ สูงทางเหนือและต่ำทางใต้ มีภูมิประเทศที่ซับซ้อน ทางตอนเหนือเป็นพื้นที่ภูเขาที่มีภูเขาสลับซับซ้อน มีหุบเขาลึก และมีทิวทัศน์ที่สวยงาม ภาคกลางเป็นพื้นที่เนินเขาที่มีเนินเขาเป็นลูกคลื่น ต้นไม้เขียวขจี ทางทิศใต้คือคือเขตผิงฟานเหวย ซึ่งเต็มไปด้วยทะเลสาบและมีท่าเรือที่เป็นจำนวนมาก จุดที่สูงที่สุดของพื้นที่คือยอดเขาหยุนตันในเมืองชิงซี ซึ่งมีความสูง 1,244.1 เมตร และจุดต่ำสุดคือประตูวัดหลงเฟิงที่อยู่ในฟาร์มทะเลสาบปาหาลี ซึ่งมีความสูง 12 เมตร



ภาพที่ 2-2 ทิวทัศน์ธรรมชาติของตำบลเตาก่วน อำเภอฉีซุน (Zhou Wentao, 2022)

ตำบลเตาก่วนตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอฉีซุน ทางตอนเหนือของจุดบรรจบของแม่น้ำฉีเหอและแม่น้ำแยงซี โดยมีแม่น้ำนั้นตรงกลางระหว่างตำบลชือตงและฟาร์มป่าหลี่หูทางทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศใต้ ส่วนทางฝั่งตะวันตกติดแม่น้ำแยงซี และทางเหนือติดกับตำบลเฟิงซีและตำบลเหิงเซอ (Ministry of Civil Affairs of the People's Republic of China, 2017) โดยในตำบลเตาก่วนนั้นมีเตาเผาเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่และขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วทะเลสาบชือซี



ภาพที่ 2-3 แผนที่ตำบลเตาก่วน (Baidu Encyclopedia, 2007)



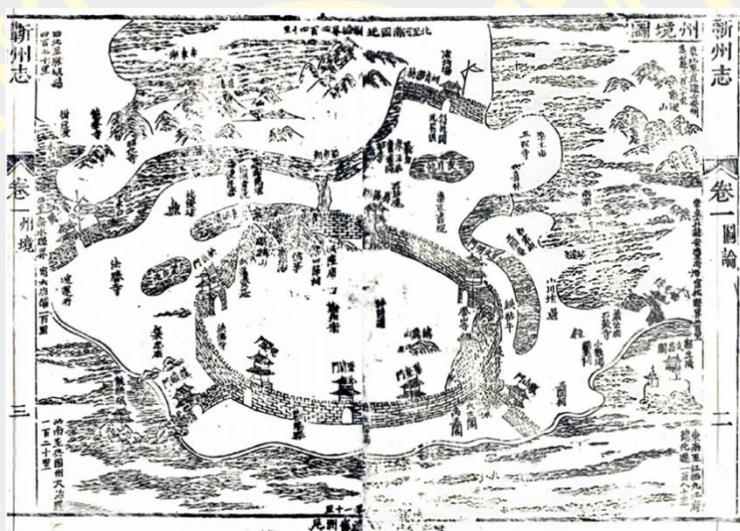
ภาพที่ 2-4 แผนที่ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของเตาเผาตระกูลก้วน ตระกูลหลู และตระกูลหลี่ใน ตำบลเตากวาง (Li Guoqing, Song Guobin, & Fang Shengde, 2017)

2. ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของตำบลเตากวาง มณฑลหูเป่ย์

การก่อตัวของอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในตำบลเตากวางมีภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งรวมทั้งปัจจัยทางธรรมชาติและภูมิศาสตร์ ตลอดจนปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม และมนุษย์

อำเภอฉีซุนก่อตั้งขึ้นในปีที่ 6 สมัยจักรพรรดิเกาซู่แห่งราชวงศ์ฮั่นตะวันตก (201 ปีก่อนคริสตกาล) โดยอารยธรรมโบราณของที่นี่มีประวัติศาสตร์ที่สามารถย้อนกลับไปถึงยุคหินใหม่ เป็นหนึ่งในอำเภอที่เก่าแก่ที่สุดในมณฑลหูเป่ย์ตะวันออก ต่อมาเมื่อราชวงศ์โจวเหนือเข้ายึดครองเมืองหวยหนานและทางตอนเหนือของแม่น้ำแยงซีเกียง จักรพรรดิหวู่แห่งราชวงศ์เหลียงได้ก็เปลี่ยนชื่อจากฉีโจวเป็นหลัวโจว เมืองหลัวโจวตั้งอยู่ทางฝั่งทิศเหนือของแม่น้ำแยงซีบนที่ราบลุ่มแม่น้ำฉีเหอในตำบลเฉาเหออำเภอฉีซุนในปัจจุบัน โดยสรุปแล้วอำเภอนี้มีประวัติศาสตร์ยาวนานถึง 1,600 ปีตั้งแต่สมัยราชวงศ์ฮั่นจนถึงราชวงศ์ซ่ง และเมืองหลัวโจวก็เคยเป็นเมืองการค้าที่สำคัญซึ่งมีผู้อยู่อาศัยและพ่อค้าจำนวนมาก จากบันทึกของ “พงศาวดารอำเภอฉีซุน” นับตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง พื้นที่แห่งนี้ได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นอำเภอเนื่องจากมีผลผลิตเป็นจำนวนมาก ในสมัยราชวงศ์ซ่ง ฉีซุนเป็น 1 ใน 6 ทำเรือการค้าที่สำคัญของประเทศจีน ต่อมาในสมัยราชวงศ์หมิง ทั้ง 2 ฝั่งของแม่น้ำฉีเหอมีการปลูกฝ้ายเป็นจำนวนมากส่งผลให้มีเทคโนโลยีสิ่งทอเริ่มเจริญรุ่งเรืองขึ้น ต่อมาในสมัยจักรพรรดิเฉิงแห่งราชวงศ์ชิง เกษตรกรรมได้ก่อเกิดรูปแบบการผลิตแบบ “พื้นที่ฟาร์ม 48 แห่ง และพื้นที่ 72 แห่ง”

(คณะกรรมการรวบรวมพงศาวดารท้องถิ่นอำเภอฉีฉุน, 1997) นอกจากนี้ เนื่องจากทำเลที่ตั้งที่สะดวกสบายซึ่งตั้งอยู่ที่ “หัวของรัฐฉูและหางของรัฐฉู่” ทำให้ทะเลสาบชื่อซีจิงเชื่อมต่อกับแม่น้ำแยงซีโดยตรง ทำให้ตำบลเตาก่วนเชื่อมต่อเมืองโบราณของเมืองฉีฉุน ทำให้พื้นที่ตรงนี้กลายเป็นหนึ่งในประตูสำคัญของอำเภอฉีฉุนที่ไปออกไปสู่ภายนอก (Pan, 1852) ดังนั้นในสมัยโบราณ เกษตรกรรม หัตถกรรม และการพาณิชย์ในพื้นที่จึงมีบทบาทสำคัญ ในกรณีที่การขนส่งทางบกไม่ดี ก็ยังมีการขนส่งทางน้ำที่สามารถรองรับได้ ซึ่งนี่จึงเป็นรากฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนา การส่งออก และรูปแบบให้กับอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาจากเตาก่วน



ภาพที่ 2-5 แผนที่เมืองฉีฉุนฉบับจักรพรรดิถังเสวี่ (พงศาวดารเมืองฉีฉุน)

จากมุมมองของพื้นที่ โรงงานเครื่องปั้นดินเผาเตาก่วนล้อมรอบด้วยทะเลสาบชื่อซีและตั้งอยู่บนฝั่งทางเหนือของต้นน้ำตอนกลางของแม่น้ำแยงซี มีสภาพอากาศแบบมรสุมกึ่งเขตร้อน โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 16.8 องศาเซลเซียส และช่วงปลอดน้ำค้างแข็งอยู่ที่ 249.1 วัน อากาศอบอุ่นสบายและมีแสงแดดสดใส (Baidu Encyclopedia, China Qichun Government Portal) เหมาะสำหรับการเจริญเติบโตของพืชผลและพืชพรรณต่าง ๆ โดยเฉพาะไม้สนที่จำเป็นสำหรับการเผาเซรามิก และบริเวณก้นทะเลสาบชื่อซีซึ่งเป็นที่ตั้งของทะเลสาบและเนินเขาโดยรอบก็ได้อุดมไปด้วยดินเหนียวสีแดงและสีขาว ปัจจัยเหล่านี้ให้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัตถุดิบที่เหมาะสมและเพียงพอสำหรับอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมจากเตาก่วน

ในช่วงปลายราชวงศ์หยวนและต้นราชวงศ์หมิง เนื่องจากกระแส “การอพยพของผู้คนในมณฑลเจียงซีมายังมณฑลหูเป่ย์และหูหนาน” ทำให้พื้นที่ของมณฑลหูเป่ย์ทางตะวันออกที่ “มีพื้นที่

เยอะแต่มีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง” กลับมีคนเข้ามาตั้งรกรากอยู่เป็นจำนวนมาก (Xu, 2010) ในพื้นที่ตำบลเตาแก้วมีนิทานเรื่องเล่าเป็นจำนวนมาก เช่น เรื่องนายหวังเที่ยงคืน นายแก้วขัน นายเสี่ยวตามพระจันทร์ ตามตำนาน ในระหว่างการอพยพครั้งใหญ่จากมณฑลเจียงซีในช่วงปลายราชวงศ์หยวนและต้นราชวงศ์หมิง นายหวังเดินทางมาถึงกลางดึก แต่เนื่องจากเหนื่อยล้าจากการเดินทาง เขาจึงกางเต็นท์เพื่อพักผ่อนที่สี่แยกบนเนินเขา ในขณะที่นายแก้วมาถึง ไก่ก็เริ่มขันแล้ว เมื่อเห็นว่าใกล้รุ่งสางแล้ว เขาก็เลยเข้าไปจับจอบที่ดินและตั้งรกรากที่นี่ (Guan Family Genealogy, 2003) ซึ่งตำนานเรื่องราวเหล่านี้ก็ได้มีการบอกเล่าและจดบันทึกไว้ในสาแหรกตระกูลของผู้คนในตำบลเตาแก้ว ซึ่งช่วงเวลาของการอพยพได้ตรงกับช่วงเวลาของการก่อสร้างของอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาเตาแก้วในปรากฏในพงศาวดารท้องถิ่น ในขณะเดียวกัน นอกจาก “เนินเขาและทะเลสาบ” “ที่ดินที่มีประชากรเบาบาง” และ “ที่ดินแบบปิด” แล้วก็ยังมีการอธิบายเชิงสัญลักษณ์ที่คล้ายกัน เช่น “เขื่อนกระเบื้องเจียงซี” และ “เทคโนโลยีที่นำมาจากเตาเผาเครื่องเคลือบเจียงซี” ก็ปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก (Song Guobin, 2019) ซึ่งความทรงจำทางวัฒนธรรมเชิงสัญลักษณ์เหล่านี้อาจบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของตำบลเตาแก้วกับมณฑลเจียงซีในแง่หนึ่ง

3. ต้นกำเนิดและการพัฒนาของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน ตำบลเตาแก้ว

ต้นกำเนิดของอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในตำบลเตาแก้วไม่มีบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่ชัดเจน จากการวิจัยและเศษซากเครื่องปั้นดินเผา เครื่องปั้นดินเผาทั้งชิ้นและอิฐเตาเผาที่ขุดพบจากแหล่งโบราณสถานเตาเล็กเจียโดยนักวิจัยจากสถาบันวิจัยศิลปกรรมมณฑลหูเป่ย์และพิพิธภัณฑ์มณฑลหูเป่ย์ในปี ค.ศ. 1980 ประวัติศาสตร์เครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วสามารถสืบย้อนไปถึงสมัยราชวงศ์ซ่ง (Zhang, 2017) คำจารึก “สร้างขึ้นในปีที่ 2 ของรัชสมัยหงอู่แห่งราชวงศ์หมิง” ซึ่งพบบนโครงเตาเผาโบราณของเตาเล็กเจียในทศวรรษ 1960 ถือเป็นบันทึกการเขียนที่เก่าแก่ที่สุด (Han, 2023) จนในปัจจุบัน อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาแก้วก็มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

3.1 ยุคริเริ่มการผลิตเครื่องปั้นดินเผา (ก่อนปี ค.ศ. 1849)

ก่อนศตวรรษที่ 20 แม่น้ำแยงซีเป็น “เส้นทางหลักทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของราชวงศ์หมิงและชิง” “อุตสาหกรรมและการพาณิชย์สมัยใหม่เติบโตและพัฒนาไปรอบ ๆ แม่น้ำแม่สายนี้” (Liu, 2009) ในปีที่ 2 ของรัชสมัยหงอู่แห่งราชวงศ์หมิง ชาวเมืองตระกูลเซียว หง และเสียนในเมืองเพียวชานและจูเยียน ได้สร้าง “เตาหลงเหยา” ขึ้นในตำบลเตาแก้วเพื่อผลิตเครื่องปั้นดินเผา ประเภทหม้อ จาน ชาม กา และเครื่องปั้นดินเผาอื่น ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ต่อมาก็ได้มีการตั้งชื่อเตาเผาตามชื่อของตระกูลต่าง ๆ เช่น “เตาตระกูลก้วน” “เตาตระกูลหลี่” “เตาตระกูลหลู” “เตาตระกูลเซียว” “เตาตระกูลหวัง” และ “เตาตระกูลเฉา” ส่งผลให้การผลิตเครื่องปั้นดินเผาได้

ก่อตั้งขึ้นในวงกว้าง เรียกพื้นที่นี้ว่า “เหย้าโจว” ที่แปลว่า เมืองแห่งเตาเผา (Qichun County Local Chronicles Compilation Committee, 1997)

3.2 ยุคสูงสุดของการพัฒนา (ค.ศ. 1849 - ค.ศ. 1949)

จากการอพยพย้ายถิ่นฐานและรัฐบาลประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาการบุกเบิกที่ดินหลายครั้ง เศรษฐกิจการเกษตรของอำเภอฉีจวินได้รับการพัฒนาต่อไป จำนวนประชากรก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ธุรกิจและการค้าก็เจริญรุ่งเรือง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในตำบลเตาก่วนต่อไป อีกทั้งยังเป็นแหล่งเครื่องปั้นดินเผาจำนวนมากสำหรับชีวิตประจำวันของผู้คนทั่วไปในสมัยนั้นอีกด้วย ในขณะเดียวกัน นอกจากเวิร์คช็อปของครอบครัว เวิร์คช็อปของอาจารย์และลูกศิษย์ และเตาเผาที่แต่ละตระกูลมาร่วมหุ้นกันแล้ว ยังมีการว่าจ้างเวิร์คช็อปให้มาร่วมทุนกับเตาเผาตระกูลเดียวกัน สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ทางการผลิตของระบบทุนนิยมชาติยุคแรก จนมาถึงในปีที่ 27 ของสมัยสาธารณรัฐจีน (ค.ศ. 1938) อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในตำบลเตาก่วนมาถึงจุดสูงสุด มีเตาหลงเหย้าทั้งหมด 12 เตา และเวิร์คช็อปเครื่องปั้นดินเผา 56 แห่ง มีบุคลากรที่ทำงานด้านเครื่องปั้นดินเผาเกือบ 2,000 คน (Qichun County Local Chronicles Compilation Committee, 1997) หลังจากการสืบทอดและการพัฒนามาเป็นเวลาหลายร้อยปี การพัฒนาไปถึงจุดสูงสุดของเตาก่วนคือการมีเตาหลงเหย้ามากกว่า 20 แห่ง และโรงปั้นเครื่องปั้นดินเผาเกือบ 100 แห่ง บริเวณโดยรอบของทะเลสาบชื่อฉีล้อมรอบด้วยเตาเผา ช่างปั้นเครื่องปั้นดินเผามีการจุดไฟเพื่อปรับแต่งเครื่องถ้วยของตน ส่งแสงสว่างทั้งกลางวันและกลางคืน เมื่อมองจากระยะไกลไฟเรืองแสงสะท้อนลงไปบนทะเลสาบ บรรยากาศเช่นนี้งดงามเป็นอย่างมาก จึงได้รับการตั้งชื่อว่าเป็น “ทะเลสาบที่ไม่เคยหลับใหล” ในเมืองเล็กๆ แห่งนี้มีประชากรเกือบ 5,000 คน ทุกคนล้วนหาเลี้ยงชีพด้วยการทำเครื่องปั้นดินเผา ลูกสืบทอดต่อจากพ่อ จากบรรพบุรุษ และส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น นอกจากนี้ยังมีผู้ค้าจากมณฑลหูเป่ย์ เจียงซี หูหนาน อานฮุย เจียงซู และมาประจำการอยู่ที่เตาตระกูลก่วนเพื่อที่จะนำสินค้าไปขายตามแหล่งต่าง ๆ (Li, 2016)

3.3 ยุคของการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงความร่วมมือ (ค.ศ. 1949-ค.ศ. 1991)

ก่อนปี ค.ศ. 1949 “เนื่องจากระบบความร่วมมืออยู่ภายใต้สถานการณ์ของสงครามจึงต้องพัฒนาต่อไปเพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคม” จนกระทั่งหลังปี ค.ศ. 1949 ขบวนการ “ความร่วมมือ” ของ “การปฏิบัติระบบ” จึงได้เริ่มเกิดขึ้นอย่างจริงจัง (Liao & Qiu, 2010) ในปี ค.ศ. 1950 อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาเตาก่วนได้เปลี่ยนจากการดำเนินธุรกิจแบบบุคคลไปเป็นกลุ่มและมีการก่อตั้งสหกรณ์ขึ้น 4 แห่ง ในปี ค.ศ. 1958 ได้พัฒนาไปอย่างก้าวกระโดดและควรวมกิจการเพื่อสร้างโรงงานเครื่องปั้นดินเผาของรัฐ สภาพการผลิตได้รับการปรับปรุง โดยมูลค่าผลผลิตทางอุตสาหกรรมต่อปีอยู่ที่ 125,800 หยวน และผลผลิตเครื่องปั้นดินเผาสำหรับใช้ประจำวันต่อปีคือ 2.161 ล้านชิ้น ช่างฝีมือได้ก้าวข้ามออกจากการผูกมัดในอดีตและมีสถานะทางสังคมที่สูงขึ้น ต่อมา

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1962 ถึง 1969 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและ “การปฏิวัติวัฒนธรรม” ทำให้การผลิตจึงถูกระงับอย่างต่อเนื่อง ต่อมาหลังจากการปฏิรูปเศรษฐกิจและการเปิดประเทศ ระบบสหกรณ์และอุตสาหกรรมยังคงดำเนินต่อไป ความกระตือรือร้นของผู้ปฏิบัติงานในการผลิตก็เพิ่มมากขึ้น และเตาก่วนได้กลายเป็นบ้านเกิดของเครื่องปั้นดินเผาในมณฑลหูเป่ย์อย่างแท้จริง ประเด็นนี้ได้แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งในปี ค.ศ. 1987 รัฐบาลของมณฑลหูเป่ย์ก็ได้คัดเลือกให้ตำบลเตาก่วนเป็น “บ้านเกิดของเครื่องปั้นดินเผา” ยกตัวอย่างโรงงานเครื่องปั้นดินเผาหลันโถวจี ในปี ค.ศ. 1988 มีพนักงานเกือบ 800 คน มีเตาเผา 4 เตา และมีผลผลิตเครื่องปั้นดินเผา มากกว่า 6 ล้านชิ้นต่อปี ซึ่งบางส่วนได้ส่งไปขายให้กับยุโรป อเมริกา ญี่ปุ่น ไต้หวัน ฮองกง และประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เงินเดือนต่อปีต่อหัวของพนักงานอยู่ที่ประมาณ 6,000 หยวน ซึ่งชีวิตของผู้คนที่นี่อุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมาก ในช่วงนี้ โรงงานเตาเผาต่าง ๆ ก็ได้มีทั้งรวมตัวและแยกตัวกันอยู่เสมอ ๆ และในขณะเดียวกัน ภายใต้การนำของเศรษฐกิจที่ว่า “เปิดกว้างสู่โลกภายนอก และเติมพลังจากภายใน” ทำให้โรงงานต่าง ๆ เริ่มสร้างนวัตกรรม ซื่อเครื่องจักรและอุปกรณ์ พัฒนาเครื่องเคลือบสีหายาก และในขณะที่ยังคงไว้ซึ่งเทคนิคดั้งเดิมบางอย่างก็ได้มีการซึมซับทักษะของเตาเผาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอีกด้วย (Song, 2019)

3.4 ยุคแห่งการสลายตัวและความเสื่อมถอย (ค.ศ. 1992 -2009)

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 เป็นต้นมา ผลกระทบอุตสาหกรรมสมัยใหม่ เช่น แก้วและพลาสติกมีผลกระทบอย่างมากต่ออุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก่วน ประกอบกับปัญหาเรื่องการสูญเสียช่างฝีมือ ทักษะดั้งเดิมที่ดูเหมือนจะล้าสมัย และรูปแบบเครื่องใช้ประจำวันที่หลากหลาย ส่งผลให้อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก่วนต้องประสบกับการสลายตัวและความเสื่อมถอย อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในช่วงนี้ มีบางรายได้ทำสัญญารับเหมากับเตาเผา แต่ก็ยังขาดทุนอยู่ และเพื่อเป็นการให้มีชีวิตอยู่รอด จึงทำให้ช่างฝีมือเครื่องปั้นดินเผาได้ออกจากเขตเศรษฐกิจไปทำงานทำที่เมืองชายฝั่งทะเล พร้อมกับช่างฝีมือผู้มีประสบการณ์ก็ค่อย ๆ เสียชีวิตลง ส่งผลให้จำนวนผู้ที่ยึดถือในการทำเครื่องปั้นดินเผาเหลือน้อยกว่า 200 คน ต่อมาหลังปี ค.ศ. 2000 เตาเผาเกือบทั้งหมดหยุดการผลิต โรงปฏิบัติงานและอุปกรณ์เตาเผาจำนวนมากถูกทิ้งร้าง และไม่มีใครสนใจเกี่ยวกับเทคนิคนี้อีกต่อไป

3.5 ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงและการฟื้นฟู (ค.ศ. 2010 ถึงปัจจุบัน)

เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 2003 การประชุมใหญ่สามัญครั้งที่ 32 ของยูเนสโกได้รับรองอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และจีนเข้าร่วมอนุสัญญาในปี ค.ศ. 2004 (China Intangible Cultural Heritage Network, 2003) ในปี ค.ศ.2007 รัฐบาลมณฑลหูเป่ย์ได้ประกาศ “เทคนิคการทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาเตาก่วน” ให้จัดอยู่ในรายการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Hubei Provincial Department of Culture and Tourism,

2007) ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจของจีนได้เข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ภายใต้การนำของรัฐบาล อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาในตำบลเตาก่วงก็กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ เช่นกัน ในปี ค.ศ. 2011 ตำบลเตาก่วงก็ได้มีการเสนอแผนพัฒนาเพื่อสร้างหมู่บ้านศิลปะเซรามิกเตาก่วง และหลังจากพัฒนามาเกือบ 10 ปี ตำบลเตาก่วงก็ได้ฟื้นฟูเตาหลงเหยา 3 แห่ง และสร้างเตาหลงเหยาใหม่ขึ้นอีก 1 แห่ง รวมมีเตาหลงเหยาทั้งหมด 7 แห่ง โดยเป็นเตาที่สามารถใช้ในการผลิตได้ 6 แห่ง ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากเตาเหล่านี้ได้รับการอนุมัติให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ของพื้นที่ระดับชาติ ในปี ค.ศ. 2014 ตำบลเตาก่วงก็ได้รับการขนานนามว่าเป็นบ้านเกิดของศิลปะและวัฒนธรรมพื้นบ้านของมณฑลหูเป่ย์โดยกรมวัฒนธรรมประจำมณฑลหูเป่ย์ มีปรมาจารย์ด้านศิลปะและงานฝีมือประจำมณฑลเพิ่มเข้ามาอีก 5 คน อีกทั้งมีการสร้างฐานฝึกอบรมการปฏิบัติประจำมณฑล ฐานความคิดสร้างสรรค์ โรงเรียนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ฐานบ่มเพาะอุตสาหกรรมระดับอำเภอ ฐานสาธิตการคุ้มครองผลผลิตทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ปัจจุบันเหล่านี้ทำให้ช่างฝีมือผู้มีความชำนาญกว่า 40 คน หวนคืนสู่บ้านเกิดพร้อมกับเงินทุนและเทคโนโลยี เช่น เตาตระกูลก่วงได้เรียกศิลปินเครื่องปั้นดินเผาที่กลับมามาก่อตั้ง “บริษัทหูเป่ย์หมิง เหยาจำกัด” และได้สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หลากหลายประเภท เช่น เครื่องเคลือบสีธรรมชาติ เคลือบสีเทา และเคลือบสีแดง สำหรับเตาตระกูลหลี่ได้มีการซ่อมแซมเตาเผาโบราณดั้งเดิม บูรณะงานฝีมือแบบดั้งเดิม และดำเนินการถ่ายทอดสดการเผาด้วยเตาหลงเหยาและการเปิดเตาเผาเพื่อดึงดูดผู้คนให้เดินทางไปยังเมืองตำบลเตาก่วงและซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผามากขึ้นสำหรับตระกูลหลี่ได้ใช้ประโยชน์จากการคมนาคมขนส่งและข้อดีด้านสิ่งแวดล้อมจากการอยู่ใกล้ทะเลสาบเพื่อเปิดโฮมสเตย์และบริการจัดเลี้ยงพิเศษ นอกจากนี้คนหนุ่มสาวบางคนที่เกิดในช่วงปี ค.ศ. 1980 1990 และแม้กระทั่ง 2000 ก็เริ่มเรียนศิลปะเช่นกัน มีวิสาหกิจเซรามิกและบริษัทร่วมหุ้นทั้งหมด 8 แห่ง และมีการจ้างงานมากกว่า 500 คน

4. วิธีการผลิตเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วง

วิธีการผลิตเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมตำบลเตาก่วงแบ่งออกเป็น การเตรียมวัสดุ การขึ้นรูป การตกแต่ง และการเผา โดยวิธีการผลิตของเตาตระกูลก่วง ตระกูลหลี่ และตระกูลหลุนั้นก็แตกต่างกันออกไปเนื่องจากประเภทของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผานั้นแตกต่างกัน

4.1 วิธีการผลิตเครื่องปั้นดินเผา

การเตรียมดินเหนียว ดินเหนียวที่ใช้ในการผลิตเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วงเป็นดินเหนียวสีเหลืองและสีขาวที่นำมาจากทะเลสาบชื่อซี ซึ่งเตาตระกูลก่วง ตระกูลหลี่ และตระกูลหลุนั้นและเตาเผาอื่นๆ ล้วนกระจายอยู่ตามชายฝั่งของทะเลสาบชื่อซี ทะเลสาบชื่อซีเดิมเป็นทางน้ำของแม่น้ำแยงซี แต่ต่อมาได้มีการสร้างเขื่อนชื่อซีก็ขึ้นเพื่อสร้างให้เป็นทะเลสาบ ดินเหนียวสีเหลืองที่สะสมอยู่ก้นทะเลสาบ คือ โคลนเหลือง มีความแข็งค่อนข้างมากสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องปั้นดินเผาธรรมดา ๆ เท่านั้น เช่น โอ่ง โห ถ้วย ส่วนดินเหนียวที่สะสมอยู่ก้นทะเลสาบคือโคลนสีขาวที่มีความนุ่มและ

ยึดหยุ่นได้สามารถนำมาใช้ทำเครื่องปั้นดินเผาที่สวยงามที่มีรูปร่างซับซ้อนได้ ในวิธีการแบบดั้งเดิม จะต้องมีการไปเก็บโคลน ตากแห้ง หมัก เหยียบบ นวด คลึง และชูด หลังจากชูดโคลนแล้วจึงจะ นำไปใช้ทำเครื่องปั้นดินเผาได้ (L. Zhang, 2019)



ภาพที่ 2-6 การแปรรูปดินของตำบลเตาก่วม (Li Guoqing, Song Guobin, & Fang Shengde, 2017)

การผลิตดินสำหรับตกแต่ง ดินเหนียวสีขาวที่ด้านล่างของทะเลสาบชื่อซีในตำบลเตาก่วมจะถูกแปรรูปเป็นดินสำหรับใช้ตกแต่งรูปทรงภาชนะ

การทำน้ำเคลือบ วัตถุเคลือบแบบดั้งเดิมของตำบลเตาก่วมได้รับการผลิตมาจาก ตะกอนดินเหนียวที่อยู่ในแม่น้ำแยงซีและขี้เถ้าจากพืช ภายหลังได้เลียนแบบการเคลือบสีเขียวของ เตาถลุงกวนมณฑลหูหนาน จึงค่อยๆ มีการเคลือบสีโปร่งใส เคลือบสีแดง เคลือบสีเขียว เคลือบสีเหลือง เคลือบสีฟ้า เคลือบสีดำ และเคลือบสีเขียวเข้มซึ่งเป็นการเพิ่มคุณค่าและเติมเต็มความหลากหลายของการออกแบบและสีสันของหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา (Li et al., 2017)

การขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมมีด้วยกัน 2 วิธี

1). **การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน** วิธีการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนของตำบลเตาก่วมเป็นวิธีการขึ้นรูปที่เร็วที่สุดในบรรดาวิธีการขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผาด้วยมือแบบดั้งเดิม มักจำใช้ขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผาขนาดเล็ก ซึ่งตอบสนองความต้องการของการผลิตเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านให้ได้จำนวนมากได้ดีที่สุด ในอดีตเตาเผาส่วนใหญ่ในตำบลเตาก่วมใช้แท่งไม้ในการหมุนจานหมุนแล้วขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นโคลนด้วยมือ ซึ่งวิธีการขึ้นรูปแบบนี้เป็นการทดสอบทักษะของช่างฝีมือได้เป็นอย่างดี ในตำบลเตาก่วมมีผู้เชี่ยวชาญด้านการขึ้นรูปด้วยวิธีนี้เป็นจำนวนมาก ระดับการขึ้นรูปนั้นสูง

มากและสามารถขึ้นรูปได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งสามารถขึ้นรูปได้อย่างสมบูรณ์ไม่ต้องมีการมาเก็บรายละเอียดภายหลัง และยังสามารถรับประกันมาตรฐานและความสม่ำเสมอของผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันได้ สิ่งนี้หาได้ยากในเตาเผาอื่น ๆ และอาจกล่าวได้พัฒนาไปถึงจุดสูงสุด ซึ่งเตาของตระกูลก๊ววนได้ใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนเป็นหลักในการผลิตเครื่องปั้นดินเผา



ภาพที่ 2-7 ช่างปั้นเครื่องปั้นดินเผาเตาก๊ววนกำลังขึ้นรูปด้วยการกดดิน (Li, 2005)

2) การขึ้นรูปด้วยการขดดิน การขึ้นรูปด้วยการขดดินจะใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่ เช่น โถงหรือหม้อขนาดใหญ่เป็นหลัก ช่างปั้นเครื่องปั้นดินเผาในตำบลเตาก๊ววนจะมีแป้นรองสำหรับรองรับดินในการขึ้นรูปเป็นของตนเองโดยเฉพาะ โดยก่อนที่จะหมุนแป้น ช่างปั้นจะโรยซีเมนต์บนแป้นก่อน จากนั้นนำก้อนดินมาปั้นเป็นก้อนกลมแล้วนำไปฝั่งให้หมาดแล้วนำไปวางบนแป้นหมุน จากนั้นคลึงดินเป็นเส้นยาวและหนา แล้วนำไปทับซ้อนกันพร้อมกับบีบให้ติดกัน จากนั้นใช้ไม้พายและมืออัดเนื้อดินให้เข้ากันเบา ๆ จากด้านในและด้านนอกตามลำดับเพื่อให้เป็นรูปทรง โดยปกติวิธีนี้จะใช้ในการผลิตโถงหรือหม้อขนาดใหญ่หรือไหที่ค่อนข้างใหญ่ (Zhou Wentao, Lu Fengyun, & Lu Yishu, 2023) เตาตระกูลหลี่และตระกูลหลูจะใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยการขดดินเป็นหลักในการผลิตเครื่องปั้นดินเผา



ภาพที่ 2-8 การขึ้นรูปด้วยการขุดดิน (Li Guoqing, Song Guobin, & Fang Shengde, 2017)

4.2 วิธีการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผา

1) การแกะสลักและการขีดขูดลาย

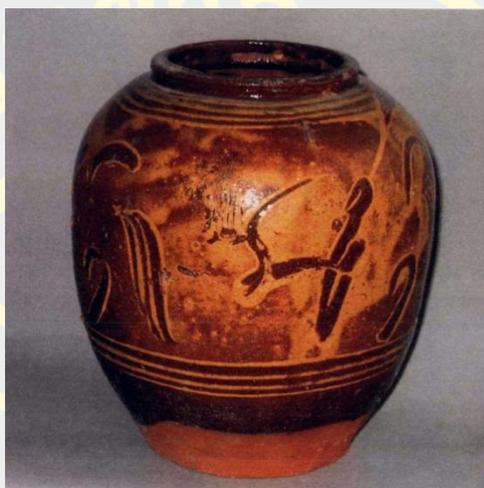
หลังจากที่ดินสำหรับตกแต่งแห้งแล้ว ช่างปั้นจะทาสีลงไปก่อน จากนั้นจึงแกะสลักและขูดลาย ลวดลายที่มีความเป็นหยาง (ลายหยางสลัก) ส่วนใหญ่จะทำจากดินตกแต่งเป็นหลัก ในขณะที่ลวดลายที่มีความเป็นหยิน (ลายหยินสลัก) จะถูกแกะสลักติดอยู่กับตัวงาน ดินตกแต่งและตัวผลงานจะซ้อนอยู่ด้วยกัน ด้านหนึ่งมีสีดำและด้านหนึ่งมีสีขาวหนึ่ง มีการแบ่งชั้นกันอย่างชัดเจน ทำให้โครงร่างของลวดลายโดดเด่นยิ่งขึ้น เน้นให้เห็นถึงความนูนของการตกแต่งลวดลายบนพื้นผิว แล้วลงเคลือบด้วยเคลือบโปร่งใส และหลังจากการเผาเคลือบจะสร้างความสัมพันธ์ของสีที่ตัดกันและกลมกลืนกับสีน้ำตาลเข้มและดินตกแต่งที่มีสีเหลืองอ่อน



ภาพที่ 2-9 หม้อประดับลายแกะสลัก (Li Zhengwen, 2005)

2) การทําน้ำดินสี

ช่างปั้นจะใช้ชั้นดินแต่งหน้าที่เปียกน้ำเล็กน้อยทาลงบนพื้นผิวของเครื่องปั้นดินเผาที่อยู่ในสภาวะดินหมาด จากนั้นในจังหวะที่ดินแต่งหน้ากำลังเปียกอยู่ให้ใช้ยางลบหรือนิ้ววาดลวดลายออกมาอย่างรวดเร็ว แล้วจุดที่มีการวาดลายลงไปก็จะปรากฏเป็นสีพื้นตัวผลงานที่มีความเข้มซึ่งกลายเป็นลวดลาย



ภาพที่ 2-10 ไหประดับลายที่ตกแต่งด้วยวิธีทําน้ำดินสี (Li Zhengwen, 2005)

3) การพิมพ์ลาย

วิธีนี้เป็นวิธีการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาแบบโบราณ ในขั้นตอนการคลึงดินเหนียวให้เป็นเส้นของเตาตระกูลหลี่และตระกูลหลู่จำเป็นต้องมีการอัดหรือตบให้ดินด้านในและด้านนอกติดเข้าด้วยกันอย่างหนาแน่น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะใช้ไม้หรือไม้พายที่ทำจากดินเผาที่ข้างบนมีการแกะสลักลวดลายไว้อยู่แล้วในการอัดหรือตบดินให้ติดเข้าด้วยกัน เพราะฉะนั้นหลังจากอัดดินเสร็จบริเวณพื้นผิวของตัวผลงานก็จะออกมาเป็นลวดลายการตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์



ภาพที่ 2-11 โอ่งประดับด้วยลายพิมพ์ (Li Guoqing, Song Guobin, & Fang Shengde, 2017)

4.3 วิธีการเผาเครื่องปั้นดินเผา

วิธีการเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมในตำบลเตาก้วนใช้การเผาด้วยเตาหลงเหยา เตาหลงเหยาเป็นเตาเผายาวที่สร้างขึ้นบนเชิงเขา ส่วนหลักของเตาเผาฝังอยู่ในดิน หลังคาของเตาเผาโผล่อยู่บนพื้นดิน ส่วนที่ต่ำสุดคือช่องใส่ไฟ และปลายที่สูงที่สุดคือปล่องปล่องควัน และเนื่องมาจากรูปทรงดูเหมือนกับ “มังกรตัวยาว” ที่กำลังนอนอยู่ เรียกว่า “เตาหลงเหยา” ซึ่งแปลว่า “เตามังกร” และเนื่องจากความลาดเอียงของเตาหลงเหยาส่งผลโดยตรงต่อเวลาในการเผาและจำนวนของผลผลิต ดังนั้น หลังจากผ่านประสบการณ์เป็นเวลานานและการคิดทบทวนอย่างรอบคอบ ในที่สุดช่างปั้นก็ได้ค้นพบรูปแบบของเตาที่สมเหตุสมผลมากที่สุดก็คือ ต้องทำให้ความลาดเอียงของหัวเตามีขนาดใหญ่และติดไฟได้ง่าย และความลาดเอียงของหางเตามีขนาดเล็กและง่ายต่อการเก็บไฟ ในขณะเดียวกันความคั่นเคยต่อเตาเผาและความชำนาญในการใช้ไฟนั้นล้วนขึ้นอยู่กับการสังเกตด้วยตาเปล่าของผู้ใช้งาน โดยปกติเตาหลงเหยาจะใช้เวลา 3 วัน 3 คืนตั้งแต่การจุดไฟไปจนถึงการเปิดเตา (Li Guoqing, Song Guobin, & Fang Shengde, 2017) ซึ่งตระกูลก้วน ตระกูลหลี่ และตระกูลหลูต่างก็มีเตาหลงเหยาที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี



ภาพที่ 2-12 หนึ่งในแหล่งเตาเผาโบราณของตำบลเตาก่วน (Li Guoqing, Song Guobin, & Fang Shengde, 2017)

ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

1. ความหมายของศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

ในช่วงทศวรรษ 1980 คำว่า “เซรามิก” เผยแพร่เข้าสู่ประเทศจีนจากสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น แนวคิดนี้เน้นที่การแสดงออกทางศิลปะและมุ่งเน้นไปที่การศึกษาองค์ประกอบต่างๆ เช่น ดิน เคลือบ และไฟสำหรับการสร้างสรรค์ซึ่งมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเซรามิกในขณะนั้น (Zhu, 2019)

โดยทั่วไปเราแบ่งเซรามิกออกเป็นเซรามิกแบบดั้งเดิม เซรามิกสมัยใหม่ และเซรามิกร่วมสมัย โดยเซรามิกแบบดั้งเดิมและเซรามิกสมัยใหม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างการสืบทอดและการวิจารณ์ สำหรับเรื่องนี้ หลิวเจิ้งได้ใช้แผนภาพวงกลมหยินหยางมาอธิบายถึงแนวคิดของเซรามิกแบบดั้งเดิมและเซรามิกร่วมสมัย โดยเปรียบเทียบว่าเซรามิกทั้งสองแบบแบบหนึ่งเป็นฝ่ายหยินและอีกแบบหนึ่งเป็นฝ่ายหยาง และมีการเสนอว่าเซรามิกแบบดั้งเดิมไม่ได้เป็นตัวแทนของเซรามิกทั้งหมด การเกิดขึ้นของเซรามิกร่วมสมัยทำให้เซรามิกมีความสมบูรณ์ขึ้น ศิลปะเซรามิกร่วมสมัยเป็นการยกระดับหลังจากที่มีการตกผลึก สืบทอด และการวิจารณ์ศิลปะเซรามิกแบบดั้งเดิม (Liu, 1999)



ภาพที่ 2-13 แผนภาพไทเก็กลัทธิเต๋าของจีนมีสัญลักษณ์แสดงถึงหยินและหยาง
(Baidu Encyclopedia, 2006)

ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย หมายถึง ศิลปะรูปแบบใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1980 ถึง ค.ศ. 1990 ภายใต้สภาพแวดล้อมของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีร่วมสมัยและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยมีวัสดุเซรามิกเป็นสื่อกลาง และมีสุนทรียภาพและความคิดสร้างสรรค์ของศิลปะร่วมสมัย หรือศิลปะกระแสหลักเป็นองค์ประกอบ (Zhou, 2012) แต่ด้วยการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย แนวคิดของศิลปะเซรามิกร่วมสมัยก็เปลี่ยนไป จากประเด็นข้างต้น การแสดงออกของศิลปะเซรามิกร่วมสมัยที่สอดคล้องกับในการศึกษาคั้งนี้ หมายถึง รูปแบบของศิลปะเซรามิกที่ผลิตและพัฒนาขึ้นในบริบทของสังคมร่วมสมัย ไม่เพียงแต่เป็นการอนุรักษ์และต่อยอดเทคนิคเซรามิกแบบดั้งเดิมเท่านั้น แต่ยังเป็น การผสมผสานองค์ประกอบและการแสดงออกของศิลปะสมัยใหม่เข้ากันอีกด้วย ศิลปะเซรามิกร่วมสมัยไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญกับการสืบทอดเทคนิคดั้งเดิมเท่านั้น แต่ยังเน้นย้ำถึงนวัตกรรมและการสำรวจวัสดุ รูปแบบ และแนวคิดของของศิลปินอีกด้วย

การพัฒนางานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยไม่เพียงแต่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมเซรามิกแบบดั้งเดิมเท่านั้น แต่ยังสามารถรับแรงบันดาลใจและแรงกระตุ้นจากศิลปะสาขาอื่น ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปะจัดวางและการออกแบบ ศิลปินใช้วัสดุและเทคนิคที่หลากหลาย ผสมผสานเข้ากับความคิดสร้างสรรค์และความคิดของตนเอง เพื่อสร้างงานศิลปะเซรามิกรูปแบบต่าง ๆ ที่เต็มไปด้วย

ด้วยเอกลักษณ์เฉพาะตัว ในงานวิจัยนี้แนวคิดของเซรามิกร่วมสมัยได้ก้าวข้ามการมีประโยชน์ใช้สอยของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม แต่จะมุ่งเน้นไปที่คุณค่าทางศิลปะและความหมายแฝงที่แสดงออกออกมาในฐานะงานศิลปะ โดยผู้วิจัยจะศึกษาเอกลักษณ์ทางสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว แล้วนำมาประยุกต์และสร้างสรรค์ร่วมกับเทคนิคเซรามิกร่วมสมัย เช่น การจัดวาง ซึ่งจะทำให้งานเซรามิกร่วมสมัยของตำบลเตาแก้วมีความหมายและคุณค่าทางสุนทรียภาพที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

ศิลปะเซรามิกร่วมสมัยได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวงการศิลปะระดับโลก ศิลปินได้อัดฉีดพลังและความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ให้กับงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยผ่านการสร้างสรรค์ส่วนบุคคลและนิทรรศการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ สิ่งนี้เป็นการส่งเสริมการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงให้กับศิลปะเซรามิก ซึ่งการนำเอกลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วมาสร้างสรรค์เป็นผลงานเซรามิกจัดวางร่วมสมัยก็เป็นการเผยแพร่ความงามของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้วไปทั่วโลกในรูปแบบใหม่เช่นกัน

2. แนวคิดของศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

แนวคิดเกี่ยวกับศิลปะเซรามิกร่วมสมัยสะท้อนให้เห็นในด้านต่อไปนี้

2.1 ต่อต้านความเป็นดั้งเดิม

ช่างเซรามิกร่วมสมัยไม่ได้จำกัดอยู่แค่รูปแบบและเทคนิคเซรามิกแบบดั้งเดิมอีกต่อไป พวกเขาฝ่าฟันพันนาการของความเป็นดั้งเดิมด้วยนวัตกรรมและการทดลอง และลองใช้วิธีการแสดงออกที่มีความแปลกใหม่และไม่ซ้ำแบบดั้งเดิมอีกต่อไป (Ge, 2022)

2.2 จิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

ด้วยความสนใจที่เพิ่มขึ้นในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ศิลปินเซรามิกร่วมสมัยเริ่มให้ความสนใจกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนกับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย สนับสนุนแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน ศิลปินบางคนใช้วัสดุรีไซเคิลหรือพัฒนาวิธีการผลิตแบบคาร์บอนต่ำเพื่อลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม (Ding, 2023)

2.3. การแสดงออกส่วนบุคคล

ศิลปินเซรามิกร่วมสมัยแสวงหาการแสดงออกของแต่ละบุคคลและใส่ใจในการบูรณาการอารมณ์และความคิดของตนเองเข้ากับงานศิลปะ (Zhu Jun, 2019) ศิลปินหลายคนแสดงความคิดเกี่ยวกับสังคม ธรรมชาติของมนุษย์และชีวิตผ่านงานศิลปะเซรามิก นำเสนอการแสดงออกทางภาพและความหมายแฝงที่หลากหลาย

2.4 การบูรณาการข้ามสาขา

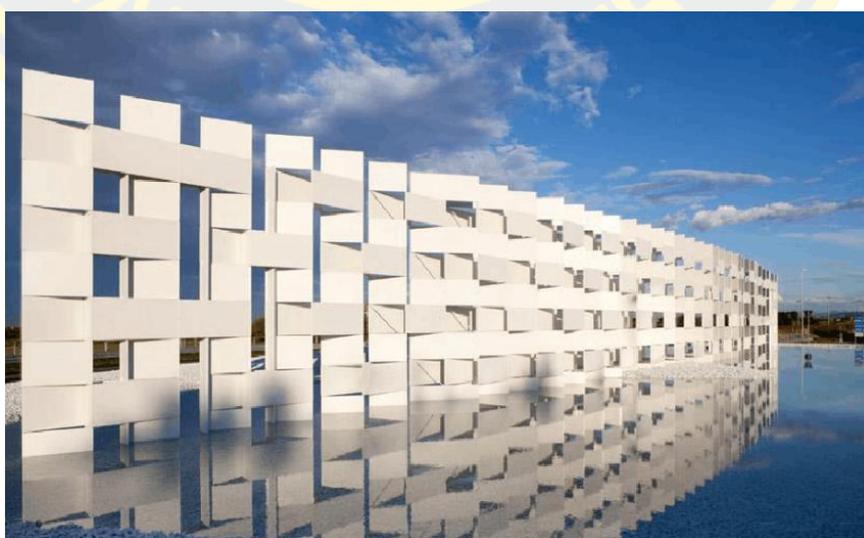
ศิลปินเซรามิกร่วมสมัยร่วมมือกับศิลปินและนักออกแบบในสาขาอื่น ๆ เพื่อสร้างงานศิลปะร่วมสมัยที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งการอ้างอิงและการปะทะกันระหว่างกัน (Zang, 2015) ความ

ร่วมมือประเภทนี้ไม่เพียงแต่ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการพัฒนาศิลปะเซรามิกในสังคมร่วมสมัยเท่านั้น แต่ยังเป็นการเสริมสร้างการสร้างสรรค์สาขาศิลปะอื่น ๆ อีกด้วย

โดยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับศิลปะเซรามิกร่วมสมัยไม่ได้จำกัดอยู่เพียงเทคนิคหรือรูปแบบของเซรามิกดั้งเดิมอีกต่อไป แต่จะให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม การแสดงออกส่วนบุคคล และการบูรณาการข้ามสาขาเพื่อสะท้อนถึงแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ สังคม และชีวิตของมนุษย์ ดังนั้น การสร้างเซรามิกร่วมสมัยที่เป็นตัวแทนของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากวนจึงต้องไม่จำกัดอยู่เพียงเทคนิคการทำเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมและรูปแบบของเครื่องใช้เท่านั้น แต่จะนำอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัยและความต้องการของสังคมปัจจุบันมาใช้ในการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยของตำบลเตากวน เพื่อให้ได้ผลงานศิลปะที่มีอัตลักษณ์ของยุคสมัย

3. รูปแบบของศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

ด้วยการพัฒนาของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและกระแสรูปแบบศิลปะร่วมสมัยที่หลากหลายมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และศิลปะประเภทต่างๆ ก็เริ่มแทรกซึมและบูรณาการซึ่งกันและกัน (Li, 2023) วัสดุเซรามิกมักถูกใช้เพื่อสร้างสรรค์โดยศิลปินร่วมสมัย และมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในงานศิลปะร่วมสมัย เช่น วัสดุผสม ศิลปะจัดวาง ศิลปะเชิงแนวคิด ศิลปะมัลติมีเดีย ศิลปะการแสดงและศิลปะหัวก้าวหน้า ตลอดจนการสร้างสรรค์งานศิลปะหลังสมัยใหม่ (Zhou Guangzhen, 2011) ตัวอย่างเช่น ศิลปินด้านสถาปัตยกรรมชาวญี่ปุ่น เคนโอะ คุมะ ศิลปะการจัดวางของศิลปินร่วมสมัย หลิว เจียนหัว ผลงานเมล็ดทานตะวันของอ้าย เว่ย เว่ย และผลงานเซรามิกติดผนังของคอร์ทนี แมตติสัน (Courtney Mattison)



ภาพที่ 2-14 ผลงาน Ceramic Cloud (Zhou, 2011)



ภาพที่ 2-15 ผลงานศิลปะการจัดวางเซรามิก “Signs” ของหลิว เจี้ยนหัว (Liu Jianhua, 2011)



ภาพที่ 2-16 ผลงานเมล็ดทานตะวันของอ้าย เว่ยเว่ย (Ai Weiwei, 2011)



ภาพที่ 2-17 ผลงาน “Our Changing Seas” (Courtney Mattison, 2021)

ภายใต้บริบทที่หลากหลายของศิลปะร่วมสมัยนี้ ทำให้เกิดการนำรูปแบบศิลปะประเภทต่าง ๆ เข้ามาผสมผสานกับการสร้างสรรค์เซรามิกอย่างไม่จำกัดและครอบคลุมย ส่งผลให้เกิดงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยหลากหลายรูปแบบ โดยรูปแบบที่พบเห็นได้ทั่วไปของศิลปะเซรามิกร่วมสมัยมีดังนี้

3.1 เทคนิคที่เป็นนวัตกรรม

เซรามิกเป็นศิลปะแห่งดินและไฟ การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของจีนโบราณนำไปสู่การเปลี่ยนเครื่องปั้นดินเผาไปสู่เครื่องเคลือบ อุณหภูมิการเผา สีสันทันและเทคนิคการตกแต่งที่หลากหลายมากขึ้นอย่างต่อเนื่องก็ทำให้ศิลปะเครื่องเคลือบของจีนสมัยโบราณพัฒนาอย่างรุ่งเรือง (Lei, 2022) เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดด กระตุ้นให้สังคมมีวิธีการสื่อสารที่สะดวกยิ่งขึ้น ด้วยการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และวัสดุใหม่ ๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก (Ge Pengtao, 2022) ซึ่งการที่มีดินเหนียว การเคลือบและการเผาแบบเดียวไม่หลากหลาย ทำให้เซรามิกสมัยใหม่และร่วมสมัยของจีนขาดความคิดสร้างสรรค์ จะอาศัยเพียงแค่นวัตกรรมของรูปทรงเพื่อสร้างผลงานของตัวเองเป็นเพียงแง่มุมหนึ่งของการสร้างสรรค์เซรามิกเท่านั้น แต่สิ่งสำคัญคือต้องใช้รูปแบบของวัสดุ สีเคลือบ และการเผาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเซรามิกอย่างเต็มที่ และงานวิจัยที่ขาดการศึกษาในด้านนี้ก็จะไม่สามารถสะท้อนถึงข้อดีและเสน่ห์ของศิลปะเซรามิกได้อย่างแท้จริง “ภาษาใหม่” และ “รูปแบบใหม่” คือการแสดงออก

ถึงความคิดสร้างสรรค์ของศิลปิน เซรามิกที่สูญเสียองค์ประกอบเหล่านี้จะไม่สามารถแสดงออกได้หลายวิธีอย่างแน่นอน และตัวศิลปินเซรามิกเองจะสูญเสียความหลากหลายในการแลกเปลี่ยนระหว่างศิลปะร่วมสมัยของจีนและศิลปะเซรามิกระดับโลก (Zhang & Ma, 2000) การสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกร่วมสมัยส่วนใหญ่จะใช้เตาไฟฟ้า ตลอดจนถึงและน้ำเคลือบเชิงพาณิชย์ทำให้ผลงานที่ออกมาขาดความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพราะฉะนั้น การพยายามใช้วิธีการเผาแบบโบราณอย่างสร้างสรรค์ เช่น การเผาเตาฟืน การเผาแบบหลุม การเผาแบบรากู การเผาโซดา และการเผาเกลือ ผสมผสานเข้ากับการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยจะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้การใช้สูตรดินและเคลือบพิเศษอย่างชาญฉลาดจะช่วยสร้างผลลัพธ์ใหม่ๆ กับการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยอีกด้วย

ศิลปินเซรามิกร่วมสมัยใช้วัสดุและเทคนิคใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมที่หลากหลายเพื่อสร้างผลงานเซรามิก ตัวอย่างเช่น เซรามิกการพิมพ์ 3 มิติ โดยที่การพัฒนาเทคโนโลยีการพิมพ์ 3 มิตินั้นจะเกี่ยวข้องกับสาขาต่าง ๆ ซึ่งตัวศิลปะเซรามิกจีนแบบดั้งเดิมเองก็ไม่ยกเว้น เซรามิกพิมพ์ 3 มิติแรกเริ่มเกิดจากการสร้างแบบจำลองเพื่อออกแบบโมเดล 3 มิติผ่านโปรแกรม จากนั้นใช้ซอฟต์แวร์การแบ่งส่วน เช่น Cura และ Simplify3D เพื่อคำนวณเส้นทางการพิมพ์ และสุดท้ายใช้เครื่องพิมพ์ 3D เพื่อพิมพ์โมเดลที่มีความทึบโดยซ้อนกันทีละชั้น (Fang, 2020) เป็นการนำวิธีการสร้างรูปทรงแบบดั้งเดิมมาผสมผสานกับการออกแบบดิจิทัลสมัยใหม่และเทคโนโลยีการพิมพ์ 3 มิติเพื่อสร้างออกมาเป็นรูปแบบศิลปะที่มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง



ภาพที่ 2-18 ผลงานพิมพ์เซรามิก 3 มิติโดยนักศึกษาจากภาควิชาศิลปะเซรามิกของโรงเรียนการออกแบบโรตไฮส์แลนด์ (Song, 2023)

3.2 ศิลปะจัดวาง

ศิลปะจัดวาง แปรมาจากคำว่า “installation art” ในภาษาอังกฤษ ในยุคแรกเป็นคำในสาขาสถาปัตยกรรม แต่ต่อมาก็ใช้ในสาขาการละครด้วย โดยทั่วไปหมายถึงฉากเวทีและชิ้นส่วนต่างๆ ที่สามารถต่อกัน จัดเรียง เคลื่อนย้าย และแยกชิ้นส่วนได้ ในช่วงต้นของศตวรรษที่ 21 คำนี้ถูกอ้างถึงอีกครั้งในศิลปะร่วมสมัย และได้รับการอธิบายว่าเป็นผลงานที่แตกต่างไปจากรูปแบบศิลปะแบบดั้งเดิมอย่างสิ้นเชิง เนื่องจากเป็นรูปแบบศิลปะที่เกิดขึ้นใหม่ ศิลปะจัดวางมีความเชื่อมโยงบางอย่างกับศิลปะป๊อป มินิมัลลิสต์ และศิลปะเชิงแนวคิดในทศวรรษ 1960 โดยศิลปะจัดวางเป็นการดัดแปลงวัตถุสำเร็จรูปผ่านการคัดลอก การซ้อนทับ การเคลื่อนตัว การแขวนลอย การแบ่งส่วน หรือเทคนิคอื่นๆ เป็นวิธีการสร้างสรรค์และจัดแสดงผลงานทางศิลปะที่สร้างผลงานชิ้นใหม่แล้วนำไปจัดวางในสภาพแวดล้อมเชิงพื้นที่ ซึ่งจะทำให้ผลงานเกิดความหมายใหม่ (Zang Jiaxin, 2015)



ภาพที่ 2-19 ผลงาน “Blood Swept Lands and Seas of Red”

(Paul Cummins & Tom Piper, 2016)

ศิลปะจัดวางเซรามิกเป็นรูปแบบหนึ่งของการนำผลงานศิลปะไปจัดวางในพื้นที่และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งการใช้ประโยชน์จากลักษณะของพื้นที่และการมีส่วนร่วมของผู้ชมจะทำให้ผลงานเซรามิกมีพลังในการแสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์เชิงโต้ตอบมากขึ้น (Wang, 2015b) และด้วยการขับเคลื่อนของความหลากหลายของศิลปะร่วมสมัย ทำให้ศิลปินเซรามิกจากทั่วทุกมุมโลกได้ท้าทายขีดจำกัดของวัสดุ เทคนิค และแนวคิดต่างๆ ผ่านการสำรวจและทดลองอย่างต่อเนื่อง มีการปะทะกันระหว่างขอบเขตของศิลปะแบบดั้งเดิม และแม้กระทั่งขัดแย้งกับสาขาศิลปะแนวหน้าอยู่ตลอดเวลา หนึ่งในนั้นการเข้ามาของศิลปะจัดวางก็ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนางานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยและการสร้างสรรค์ของศิลปินเซรามิก แต่ในอีกด้านหนึ่ง ในบริบทของศิลปะร่วมสมัย

การปะทะทางสายตาและผลลัพธ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นก็ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการแสวงหาของศิลปิน เมื่อมีการสร้างสรรค์ผลงาน และงานศิลปะร่วมสมัยจะแสวงหาผลงานที่มีขนาดใหญ่ ภาพใหญ่ และพื้นที่ใหญ่ แต่เนื่องจากข้อจำกัดทางเทคนิคและเทคโนโลยี ทำให้ศิลปินเซรามิกยากที่จะสร้างสรรค์ผลงานขนาดใหญ่ให้เสร็จสมบูรณ์โดยใช้วิธีการสร้างสรรค์และรูปแบบการแสดงออกแบบดั้งเดิม แต่การหยิบยืมรูปแบบการแสดงออกของศิลปะจัดวางจะสามารถช่วยให้การสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยสามารถข้ามข้อจำกัดทางเทคโนโลยีเหล่านี้ได้ ดังนั้นเพื่อเป็นหนทางสู่การนำเสนอผลงานที่มีขนาดใหญ่ การใช้ศิลปะจัดวางมาเป็นวิธีการแสดงออกจึงกลายมาเป็นตัวเลือกที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับศิลปินเซรามิก (Zang Jiaxin, 2015) และการเข้ามาของศิลปะการจัดวางก็ยังคงทำให้เกิดการแสดงออกสำหรับศิลปะเซรามิกร่วมสมัยเกิดเป็นรูปแบบใหม่อีกด้วย นั่นก็คือ ศิลปะการจัดวางเซรามิก



ภาพที่ 2-20 ผลงานศิลปะจัดวางเซรามิก “ภาพดอกบัวในกระจก” ของจู เล่อเกิง (Zhu Legeng, 2021)

รูปแบบหลักในการแสดงออกของศิลปะจัดวางคือรูปแบบทางศิลปะแบบผสมผสานที่ปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสุนทรียภาพ โดยใช้อุปกรณ์เสริมที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งแตกต่าง

อย่างสิ้นเชิงจากการแสดงออกทางศิลปะที่ตายตัวในวัฒนธรรมดั้งเดิม ดังนั้นสิ่งที่เรียกว่าศิลปะจัดวางเซรามิกจึงเป็นรูปแบบของศิลปะเซรามิกที่ยืดหยุ่นแนวคิดนี้มาออกแบบและผลิตวัสดุเซรามิกเป็นเครื่องประดับต่างๆ ก่อน จากนั้นจึงผสมผสานเข้าด้วยกันตามสภาพแวดล้อมและความต้องการด้านสุนทรียศาสตร์ ซึ่งแตกต่างจากการสร้างสรรค์และการแสดงออกของศิลปะเซรามิกแบบดั้งเดิมอย่างชัดเจน และยังแตกต่างจากศิลปะเซรามิกสมัยใหม่อีกด้วย นอกจากนี้ศิลปะจัดวางเซรามิกเนื่องจากเป็นแนวคิดและการแสดงออกในรูปแบบใหม่จึงไม่เพียงแต่มีชีวิตชีวาเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญทางวัฒนธรรมอีกด้วย (Wang, 2015a)

3.3 นวัตกรรมทางรูปทรงและการออกแบบ

ศิลปินเซรามิกร่วมสมัยไม่ได้จำกัดอยู่เพียงรูปทรงภาชนะเซรามิกดั้งเดิมอีกต่อไป พวกเขาพยายามที่จะท้าทายและเปลี่ยนแปลงรูปทรงและการออกแบบแบบดั้งเดิม โดยการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความแปลกใหม่ เป็นนามธรรม และเกินกว่าจินตนาการ

3.4 การสร้างสรรค์ผลงานเป็นชุด

ศิลปินเซรามิกร่วมสมัยจำนวนมากจัดผลงานของตนเป็นชุด ทำให้เกิดเนื้อหา แนวคิด หรือรูปแบบเฉพาะของตัวเอง โดยในชุดผลงานเหล่านี้อาจมีองค์ประกอบทางด้านรูปแบบ การเลือกสี หรือเนื้อหาเรื่องราวที่ร่วมกัน ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงแนวคิดและการขยายความคิดสร้างสรรค์ของศิลปิน

3.5 การผสมผสานข้ามสาขา

ศิลปะเซรามิกร่วมสมัยมักมีการผสมผสานเข้ากับศิลปะรูปแบบอื่น ๆ เช่น จิตรกรรม ทัศนศิลป์ เสียง และการจัดวาง ด้วยความร่วมมือข้ามสาขาและการประยุกต์ใช้วัสดุที่หลากหลาย ทำให้เทคนิคในการแสดงออกและผลลัพธ์ทางศิลปะของศิลปะเซรามิกมีความหลากหลายและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ในปี ค.ศ. 2014 ศิลปินชาวจีนเกิง เสวได้ทดลองการผสมผสานระหว่างประติมากรรมเซรามิกและวิดีโอเป็นครั้งแรกในผลงาน “MR.SEA” ซึ่งเป็นภาพยนตร์เซรามิกที่ได้มาจากเรื่องราวของเหลียวโจ้ว ตัวละครและอุปกรณ์ประกอบฉากล้วนทำจากวัสดุเซรามิก “MR.SEA” ไม่เพียงแต่ประสบความสำเร็จด้านสื่อเท่านั้น แต่ยังมีกรนำไปออกแบบแสงในภาพยนตร์อีกด้วย กล่าวคือ มีการนำแสงที่สวยงามราวกับหยกของเซรามิก และแสงที่เคลื่อนไหวของเซรามิกมาทดลองร่วมกับการถ่ายทำ ซึ่ง “ภาษาแห่งแสง” นี้ดูมีความน่าหลงใหล เข้าไปผสมผสานกับภาษาอื่น ๆ ในภาพยนตร์ กลายเป็น “ภาพของเซรามิก” ของภาพยนตร์ทั้งเรื่อง ซึ่งความคิดสร้างสรรค์ของผลงานเทคนิคการถ่ายทำที่ละเอียดอ่อน และแม้แต่รูปแบบการนำเสนอผลงานก็ได้ดึงดูดความสนใจจากผู้ชมจำนวนมากได้สำเร็จ ทำให้ได้รับการยอมรับและเกิดพื้นที่ใหม่ ๆ สำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะเซรามิกร่วมสมัย (Dai Yuxiang, 2015)



ภาพที่ 2-21 ผลงานสื่อวิดีโอเซรามิกของเกิงเสวี่ เรื่อง “MR.SEA” (Geng Xue, 2014)

โดยสรุป เซรามิกร่วมสมัยแสดงให้เห็นถึงเส้นทางการศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ในรูปแบบที่หลากหลาย ได้ทำลายขอบเขตแบบดั้งเดิมอย่างต่อเนื่อง และสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกรูปแบบใหม่ที่เป็นของยุคนี้ ศิลปะเซรามิกจัดวางไม่เพียงแต่มีการใช้ประโยชน์จากดิน สีเคลือบ และไฟของศิลปะเซรามิกเท่านั้น แต่ยังมีคุณลักษณะของการจัดวางในพื้นที่ การผสมผสานข้ามสาขา และการโต้ตอบเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรม นวัตกรรมทางรูปแบบและการออกแบบ การผสมผสานมัลติมีเดีย การสร้างสรรค์ผลงานเป็นชุด ซึ่งทั้งหมดสามารถผสมผสานร่วมกับการจัดวางเซรามิกได้ การศึกษาครั้งนี้จะนำเอกลักษณ์ทางสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนมาผสมผสานเข้ากับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัย โดยนำเสนอในรูปแบบศิลปะเซรามิกจัดวางซึ่งมีปฏิสัมพันธ์และสื่อสารกับสภาพแวดล้อมเชิงพื้นที่ ผู้คน และวัฒนธรรมของตำบลเตาก่วน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบของศิลปะเซรามิกแบบดั้งเดิมจะทำให้ผลงานมีการแสดงออกได้มากขึ้น

4. หลักการสร้างสรรคศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

หลักการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

4.1 ความสร้างสรรค์

ศิลปะเซรามิกร่วมสมัยควรเน้นความสร้างสรรค์และความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ สนับสนุนให้ศิลปินใช้วัสดุ เทคนิค และแนวคิดใหม่ ๆ ในการสร้างสรรค์ เพื่อก้าวข้ามข้อจำกัดของเซรามิกแบบดั้งเดิม และนำเสนอออกมาผ่านรูปแบบทางศิลปะที่มีเอกลักษณ์

4.2 การสำรวจสิ่งใหม่

ศิลปะเซรามิกร่วมสมัยสนับสนุนให้ศิลปินสำรวจรูปแบบและสไตล์ใหม่ ๆ ชุดค้นศักยภาพของเซรามิกในฐานะงานศิลปะและผสมผสานเข้ากับงานศิลปะรูปแบบอื่น ๆ เพื่อสร้างงานศิลปะที่มีชั้นเชิงและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

4.3 ความหลากหลาย

เซรามิกร่วมสมัยต้องการให้ศิลปินเรียนรู้จากองค์ประกอบของวัฒนธรรมและรูปแบบทางศิลปะที่แตกต่างกัน ผสมผสานเทคนิคและการแสดงออกแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่ที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

4.4 การปกป้องสิ่งแวดล้อม

ด้วยการขยายและการพัฒนาของสังคมและการพัฒนาทางทรัพยากรอย่างไม่จำกัด ส่งผลให้เกิดปัญหาขึ้นเรื่อย ๆ ในกระบวนการผลิตและการใช้ประโยชน์ของเซรามิก เช่น การสิ้นเปลืองทรัพยากร การสิ้นเปลืองเชื้อเพลิง และการเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ปัญหาเหล่านี้ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมของชีวิตมนุษย์ด้วย ดังนั้นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของมนุษยชาติจึงจำเป็นต้องใช้เซรามิกอย่างมีเหตุผลและพัฒนาแบบอย่างสร้างสรรค์ (Wang Shixiao, 2015) ศิลปะเซรามิกร่วมสมัยควรให้ความสำคัญกับการปกป้องสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน ต้องเลือกใช้วัสดุและกระบวนการที่ตรงตามมาตรฐานการปกป้องสิ่งแวดล้อม และหลีกเลี่ยงอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมอย่างถาวร

4.5 อัตลักษณ์

ศิลปะเซรามิกร่วมสมัยส่งเสริมให้ศิลปินเริ่มต้นจากประสบการณ์และอารมณ์ของตัวเอง แสดงออกถึงความคิด แนวคิด และอารมณ์ส่วนตัวผ่านงานศิลปะเซรามิก และสร้างสรรค์ผลงานที่มีรูปแบบและความหมายแฝงที่มีอัตลักษณ์

หลักการเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยรักษาเอกลักษณ์และความหลากหลายของงานศิลปะในการปฏิบัติงานสร้างสรรค์ และเพื่อผลักดันเซรามิกไปสู่ความเป็นไปได้และขอบเขตใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการเสนอแนวคิดใหม่ ๆ สำหรับการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยที่เป็นตัวแทนของตำบลเตาแก้วในการศึกษานี้อีกด้วย

แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้ใช้ทฤษฎีศิลปะพื้นบ้าน ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ และทฤษฎีสัญศาสตร์ศิลปะเพื่อวิเคราะห์เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้วน มณฑลหูเป่ย์

1. ทฤษฎีศิลปะพื้นบ้าน

คำว่า “ศิลปะพื้นบ้าน” ถูกใช้ครั้งแรกในญี่ปุ่น ยานากิโซเทซีเป็นผู้ก่อตั้งทฤษฎีศิลปะพื้นบ้านของญี่ปุ่น เขาเชื่อว่าคำว่า “ศิลปะพื้นบ้าน” เป็นคำที่เมื่ความหมายที่เรียบง่ายที่มาจากคำว่า “ศิลปะของประชาชนชนชาวบ้าน” (Liu, 2011) นายจาง เต้าอี ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะพื้นบ้านของจีน เคยกล่าวไว้ว่า “ศิลปะพื้นบ้านในความหมายที่เข้มงวดนั้นเป็นสาขาสังคมศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงและกับสังคมวิทยา คติชนวิทยา ศิลปะ สุนทรียศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และจิตวิทยา” (Zhang, 1989) ในกระบวนการพัฒนาของศิลปะพื้นบ้านก็ทำให้เกิดทฤษฎีสร้างสรรค์มากมาย บางส่วนอยู่ในหนังสือและเอกสารโบราณ บางส่วนก็ถูกที่เผยแพร่ในหมู่ประชาชนในรูปแบบของเทคนิคทางศิลปะ (Pan Lusheng & Tang Jialu, 2012) โดยสรุปแล้ว ทฤษฎีศิลปะพื้นบ้าน หมายถึง การวิจัยและการอธิบายเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับศิลปะและเหตุการณ์พื้นบ้าน ประกอบด้วย การวิเคราะห์และการศึกษาเทคนิคงานฝีมือแบบดั้งเดิม กระบวนการสร้างสรรค์ รูปแบบศิลปะ และบทบาทของศิลปิน/ช่างฝีมือ

ทฤษฎีศิลปะพื้นบ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจและส่งเสริมคุณค่าของศิลปะพื้นบ้าน ตลอดจนส่งเสริมการสืบทอดและการพัฒนาศิลปะพื้นบ้าน ซึ่งการวิจัยและสร้างสรรค์ศิลปะแบบดั้งเดิมจะทำให้ศิลปะเหล่านี้สามารถปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของสังคมยุคใหม่ และผสมผสานกับศิลปะร่วมสมัย จนกลายเป็นรูปแบบใหม่ในการแสดงออกทางศิลปะ สิ่งนี้ไม่เพียงแต่สามารถสืบสานความเป็นดั้งเดิมได้เท่านั้น แต่ยังช่วยให้ศิลปะพื้นบ้านก้าวหน้าไปตามยุคสมัยและเปล่งประกายด้วยพลังใหม่ ๆ อีกด้วย

ทฤษฎีศิลปะพื้นบ้านจะให้ความสำคัญกับประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) ความหมายแฝงของการสร้างสรรค์ ทฤษฎีศิลปะพื้นบ้านศึกษาความหมายแฝงทางวัฒนธรรมและความสำคัญของเบื้องหลังผลงานศิลปะพื้นบ้าน โดยเป้าหมายหลักของการศึกษาศิลปะพื้นบ้านก็คือศิลปะพื้นบ้าน ซึ่งจุดประสงค์คือเพื่อเพิ่มความหมายแฝงทางวัฒนธรรมและชีวิตให้กับ “ศิลปะพื้นบ้าน” เสริมสร้างความสำคัญทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ไม่ใช่แค่การทำความเข้าใจต่อรูปแบบทางสุนทรียภาพที่เรียบง่ายในความหมายที่แคบเท่านั้น โดยจะมีการตีความผ่านประวัติศาสตร์ คติชน ศาสนา หรือคุณค่าทางสังคมที่ฝังอยู่ในนั้น ทำให้สามารถเข้าใจถึงจุดประสงค์ในการสร้างสรรค์และความหมายของศิลปะพื้นบ้านได้ดีขึ้น (Pan & Tang, 2012)

2) เทคโนโลยีและงานฝีมือ ทฤษฎีศิลปะพื้นบ้านจะจัดระเบียบและสรุปเทคโนโลยีและงานฝีมือแบบดั้งเดิมออกมาอย่างเป็นระบบ เผยให้เห็นถึงหลักการและกฎเกณฑ์ของเทคนิคดั้งเดิม และด้วยการพัฒนาของสังคมและรูปแบบศิลปะใหม่ ๆ ที่ถูกสร้างขึ้น ศิลปะจะได้รับหน้าที่และวิธีการทางเทคนิคใหม่ๆ ที่จะนำไปสู่การบรรลุหน้าที่เหล่านี้ แต่ในขณะเดียวกันก็จะสูญเสียหน้าที่และวิธีการดั้งเดิมทั้งหมดหรือบางส่วนไป” (Munro, 1985) ซึ่งการศึกษานี้จะช่วยสืบทอดและพัฒนางานฝีมือแบบดั้งเดิม และทำให้เกิดการแสดงออกใหม่ ๆ ในการสร้างสรรค์แบบร่วมสมัย

3) ผู้มีส่วนร่วมและบทบาท: ทฤษฎีศิลปะพื้นบ้านจะเน้นไปที่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ศิลปะพื้นบ้านและบทบาทของพวกเขา ซึ่งรวมถึงศิลปิน ช่างฝีมือ ผู้สืบทอด เพราะประสบการณ์และทักษะทางวิชาชีพของพวกเขามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์และการสืบทอดศิลปะพื้นบ้าน

โดยสรุป เป้าหมายของการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีศิลปะพื้นบ้านคือการเปิดเผยให้เห็นถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สังคม งานฝีมือ และแง่มุมอื่น ๆ ที่มีอยู่ในเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตา และเพื่อเป็นพื้นฐานทางทฤษฎีสำหรับการสืบทอดและการพัฒนาต่อไป ซึ่งสิ่งนี้จะช่วยอนุรักษ์และส่งเสริมเสน่ห์อันเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตามากกว่าให้สามารถดำรงอยู่และพัฒนาต่อไปในสังคมร่วมสมัย

2. ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์

สุนทรียศาสตร์ (อังกฤษ: aesthetics) หรือตามความหมายดั้งเดิมแปลว่าวิทยาศาสตร์ทางประสาทสัมผัส (Jiang, 2010) เป็นศาสตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาธรรมชาติและความหมายของ ความงามและอีกทั้งยังเป็นสาขาวิชาทางปรัชญาที่สำคัญอีกด้วย (Cui Guangzhou, 2000) เฮเกิล (Hegel) ถือว่าศิลปะเป็นเป้าหมายของการวิจัยเกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ “ชื่อที่ถูกต้องของศาสตร์ของเราคือ 'ปรัชญาของศิลปะ' หรือถ้าให้เจาะจงกว่านี้ก็คือ 'ปรัชญาของศิลปะที่สวยงาม' (Hegel, 1979) ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์เป็นศาสตร์เชิงปรัชญาที่ศึกษาศิลปะและความงาม สรรวจว่าความงามคืออะไร กระบวนการสร้างความรู้สึทางความงาม คุณภาพและคุณค่าของงานศิลปะ ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์พยายามตอบคำถามต่าง ๆ เช่น วิธีชื่นชมผลงานศิลปะ อะไรคือมาตรฐานของความงาม และประสบการณ์ด้านสุนทรียศาสตร์ส่งผลต่อบุคคลและสังคมอย่างไร

ในทฤษฎีสุนทรียศาสตร์มีแนวคิดและมุมมองเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ความเป็นดั้งเดิมสู่ความทันสมัย ตั้งแต่ความเป็นตะวันตกสู่ความเป็นตะวันออก วัฒนธรรมและยุคสมัยที่แตกต่างกันก็มีทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ที่แตกต่างกันเป็นของตัวเอง (Baidu Encyclopedia, 2011) แนวคิดเกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ ลัทธิรูปแบบนิยม(Formalism) ลัทธิสำแดงพลังอารมณ์ (expressionism) ลัทธิสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) และลัทธิหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) ลัทธิรูปแบบนิยม (Formalism) มุ่งเน้นไปที่รูปแบบและโครงสร้างของงานศิลปะ เชื่อว่าความงามมา

จากความเป็นระเบียบภายในและความกลมกลืนที่มีอยู่ในงานศิลปะ ลัทธิสำแดงพลังอารมณ์ (expressionism) เน้นการแสดงออกถึงอารมณ์และประสบการณ์ส่วนตัวในงานศิลปะ ลัทธิสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) ถือว่าศิลปะเป็นคำอุปมาหรือการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ เป็นการสำรวจถึงพลังและสัญลักษณ์ของภาพที่ปรากฏออกมา สำหรับลัทธิหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) จะตั้งคำถามกับแนวคิดเกี่ยวกับสุนทรียภาพแบบดั้งเดิม โดยเน้นไปที่ความเป็นอัตวิสัย ความหลากหลาย และความสัมพันธ์ แต่ละประเทศ แต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ แต่ละภูมิภาคจะมีมาตรฐานด้านสุนทรียศาสตร์และความสามารถในการชื่นชมความงามที่แตกต่างกัน รูปร่าง สี การตกแต่งได้สะท้อนให้เห็นถึงกิจกรรมทางจิตวิญญาณและกระบวนการรับรู้ของผู้คน ในประวัติศาสตร์อันยาวนานของการผลิตเซรามิกประเทศต่าง ๆ ได้ค่อย ๆ พัฒนาแนวคิดและวิธีการเกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ของตนเอง และยังมีรูปแบบการคิดเชิงนวัตกรรมและระบบอัตลักษณ์คุณค่าที่แตกต่างกันอีกด้วย (Mao, 2009) ในกระบวนการบูรณาการและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้วนั้นก็ได้ออกเอกลักษณ์ทางสุนทรียภาพของตัวเองขึ้นมา เป็นวัตถุที่สร้างขึ้นตามความต้องการมนุษย์ที่เต็มไปด้วยการรับรู้ที่มีอยู่ในอากาศและเวลาที่ประกอบด้วยรูปร่าง สี และเสียง ซึ่งลักษณะการรับรู้เหล่านี้สามารถรับรู้ได้ด้วยการมองเห็น การได้ยิน และการสัมผัสของมนุษย์ และสร้างเป็นประสบการณ์ทางสุนทรียบางอย่างขึ้นมา (Peng, 2005)

ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ทางศิลปะ และในขณะเดียวกันก็ยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานศิลปะได้อีกด้วย การใช้ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์เพื่อศึกษาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้วจะทำให้เข้าใจถึงความหมายและคุณค่าทางสุนทรียภาพที่ถ่ายทอดผ่านเครื่องปั้นดินเผาได้ดีขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการชื่นชมและประสบการณ์เชิงสุนทรียภาพของที่มีต่อศิลปะเครื่องปั้นดินเผาเตาแก้วให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการแนวทางทางทฤษฎีด้านสุนทรียภาพสำหรับการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัย

3. ทฤษฎีสัญศาสตร์ทางศิลปะ

ศิลปะเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้รูปภาพในการแสดงความคิด ดังนั้น โลกศิลปะจึงถือได้ว่าเป็นโลกเชิงสัญลักษณ์ที่ผู้คนสร้างขึ้น ศิลปะนำภาพมาสู่โลกแห่งสัญลักษณ์และรวบรวมสิ่งที่ซับซ้อนในรูปแบบที่เรียบง่าย (Feng, 2013) สัญศาสตร์เป็นศาสตร์แห่งทฤษฎีที่ศึกษาสัญลักษณ์ ศึกษาธรรมชาติของสัญลักษณ์ ความหมายของสัญลักษณ์ และกฎการพัฒนาสัญลักษณ์ และเผยให้เห็นความเชื่อมโยงต่างๆ ระหว่างสัญลักษณ์กับสัญลักษณ์ ระหว่างสัญลักษณ์กับกิจกรรมของมนุษย์ และระหว่างสัญลักษณ์กับโลกความเป็นจริง ทฤษฎีสัญศาสตร์ทางศิลปะเป็นศาสตร์ที่ศึกษาเครื่องหมายและความหมายเชิงสัญลักษณ์ในงานศิลปะ วิเคราะห์และอธิบายภาษาภาพ ระบบสัญลักษณ์ และคุณค่าทางวัฒนธรรมในงานศิลปะ

ในทฤษฎีสัญศาสตร์ทางศิลปะ สัญลักษณ์ถือเป็นเครื่องหมายทางสายตาที่ใช้แทนหรือสื่อถึงสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะใช้ภาษาสัญลักษณ์ที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรมเพื่อนำเสนอความหมายทางจิตวิญญาณของการสร้างสรรค์ หรือเพื่อแสดงถึงความสำเร็จทางวัฒนธรรมของสัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ (Feng Gang, 2013) แอนสท์ แคสซิเรอร์ (Ernst Cassirer) เชื่อว่าเนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์เชิงสัญลักษณ์ วัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นจึงเป็นวัฒนธรรมเชิงสัญลักษณ์ วัฒนธรรมของมนุษย์ในรูปแบบต่างๆ เช่น เทพเจ้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ภาษา ศิลปะ และเทคโนโลยี ล้วนเป็นสัญลักษณ์ โลกวัฒนธรรมที่ผู้คนอาศัยอยู่ก็ล้วนเป็นโลกเชิงสัญลักษณ์ของมนุษย์ (Sharkisson, 1999) มนุษย์เป็นผู้สร้างสัญลักษณ์ และสัญลักษณ์คือกระบวนการสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการเชิงนามธรรมของการรับรู้วัตถุผ่านการคิด เป็นการผสมผสานระหว่างความเป็นปัจเจกเข้ากับความเป็นที่รับรู้ร่วมกัน กล่าวคือ เป็นการใช้เครื่องหมายใดเครื่องหมายหนึ่งเพื่อแสดงนัยสำคัญของหลาย ๆ สิ่ง สัญลักษณ์อาจเป็นรูปภาพ รูปร่าง สีที่เฉพาะเจาะจง หรือแนวคิดเชิงนามธรรม การกระทำเชิงสัญลักษณ์ หรือภาษาเชิงสัญลักษณ์ก็ได้ ซึ่งการศึกษาสัญลักษณ์ในงานศิลปะจะเผยให้เห็นถึงความตั้งใจ ความคิด และคุณค่าทางวัฒนธรรมของผู้สร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนเข้าใจถึงอิทธิพลทางสังคมที่มีต่อผลงานได้มากขึ้น

สำหรับประเภทของสัญลักษณ์ ทฤษฎีสัญศาสตร์ทางศิลปะมักจะแบ่งสัญลักษณ์ออกเป็นสัญลักษณ์ทางตรงและสัญลักษณ์เชิงเปรียบเทียบ สัญลักษณ์ทางตรง หมายถึง สัญลักษณ์ที่มีความสัมพันธ์โดยตรงและชัดเจนกับวัตถุที่สัญลักษณ์นั้นเป็นตัวแทน เช่น การแสดงภาพนกในภาพวาดเพื่อแสดงถึงอิสรภาพ ในทางกลับกัน สัญลักษณ์เชิงเปรียบเทียบจะใช้เทคนิคเชิงสัญลักษณ์เพื่อเชื่อมโยงสัญลักษณ์กับวัตถุที่สัญลักษณ์นั้นเป็นตัวแทน

ในทฤษฎีสัญศาสตร์ทางศิลปะ การวิเคราะห์สัญลักษณ์เป็นเนื้อหาที่สำคัญ ซึ่งการวิเคราะห์โครงสร้าง รูปร่าง สี ตำแหน่งของสัญลักษณ์แต่ละสัญลักษณ์จะทำให้เห็นถึงสื่อหรือเนื้อหาที่ซ่อนอยู่ภายในงาน ในขณะเดียวกัน ยังทำให้สามารถเข้าใจถึงปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นในผลงานอย่างลึกซึ้งผ่านการศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างสัญลักษณ์ ภูมิหลังทางวัฒนธรรม และช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์อีกด้วย

โดยสรุป ทฤษฎีสัญศาสตร์ทางศิลปะเป็นทฤษฎีการศึกษาศิลปะที่สำคัญในงานวิจัยนี้ ความสำคัญของทฤษฎีสัญศาสตร์คือการขยายคุณค่าทางวัฒนธรรมของสัญลักษณ์ และยังเป็นการก้าวไปข้างหน้าของการวิจัยเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับศิลปะสมัยใหม่อีกด้วย การวิเคราะห์และตีความสัญลักษณ์ในงานเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้วจะช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจและชื่นชมผลงานเครื่องปั้นดินเผาได้ดีขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้วิจัยเพลิดเพลินไปกับความงามและได้รับแรงบันดาลใจทางวัฒนธรรมจากผลงานเหล่านี้ด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในตำบลเตาแก้วน มณฑลหูเป่ย์

ในงานวิจัยเรื่อง “การวิจัยศิลปะเครื่องปั้นดินเผาของเตาเผาพื้นบ้านหูเป่ย์สมัยราชวงศ์หมิงและชิง” ของหวัง หลิงอี จากสถาบันวิจัยศิลปะที่เซียนได้ศึกษาเกี่ยวกับการกำเนิดและพัฒนาศิลปะเซรามิกของเตาเผาพื้นบ้านในมณฑลหูเป่ย์ รูปแบบอัตลักษณ์ นิเวศวิทยาวัฒนธรรม คุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ สภาพการสืบทอดพัฒนา และวิธีการ ซึ่งเป็นการวางรากฐานทางแนวคิดของ “โครงสร้างเตาเผาแห่งหูเป่ย์” พร้อมกับสร้างโครงร่างและเสริมสร้างพื้นที่ทางทฤษฎีของวัฒนธรรมเซรามิกเตาเผาพื้นบ้าน ในมณฑลหูเป่ย์ (Wang Lingyi, 2022)

ในงานวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบทางสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านหูเป่ย์” ของหวัง ฮู่จากสถาบันวิจัยศิลปะหูเป่ย์ได้มีการศึกษาแหล่งกำเนิดและการพัฒนาของวัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในมณฑลหูเป่ย์ โดยได้สรุปอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในมณฑลหูเป่ย์ผ่านการศึกษาแนวคิดในการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผา และเทคนิควิธีการในการผลิตเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในสามเขต คือ บริเวณตำบลหมาโจ้ว อำเภอฉีซุน และอำเภอหมาเฉิงของมณฑลหูเป่ย์ ทำให้ได้มาซึ่งความสำคัญและคุณค่าต่อการสงวนรักษาและสืบทอดเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในมณฑลหูเป่ย์ (Wang Hui, 2016)

ในงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาเทคนิคแบบดั้งเดิมและเอกลักษณ์ทางศิลปะของเซรามิกสลักลายพื้นบ้านหูเป่ย์” ของสวี เวจื่อได้ผลการวิจัยว่า เซรามิกแกะสลักลายของมณฑลหูเป่ย์ส่วนมากจะเปี่ยมไปด้วยความสวยงามที่เรียบง่าย ทว่าความเรียบง่ายนี้ไม่ได้หมายถึงความจำเจไม่มีอะไรแปลกใหม่ ความธรรมดาไม่ใช่ศิลปะที่ไร้ค่า หากแต่แสดงออกถึงชีวิตที่เป็นไปตามธรรมชาติและแนวคิดทางสุนทรียศาสตร์ที่ไม่ฉูดฉาดจนเกินไป (Xu Weizi, 2017)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

ในงานวิจัยเรื่อง “การสืบทอดและความก้าวหน้า: การศึกษาสุนทรียภาพของศิลปะเซรามิกจีนร่วมสมัย” ของเหมา ฉงเฟยจากสถาบันวิจัยศิลปะแห่งประเทศจีนได้เริ่มทำการศึกษากการเปลี่ยนแปลงแนวคิดจาก “งานหัตถศิลป์เซรามิก” ไปจนถึง “งานศิลปะเซรามิก” โดยการศึกษากระบวนการเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้เกิดเป็นการสืบทอดศิลปะเซรามิกแบบดั้งเดิมและสุนทรียภาพร่วมสมัยขึ้น และสร้างเป็นระบบสุนทรียภาพของศิลปะเซรามิกร่วมสมัยในประเทศจีน (Mao Xiongfei, 2009)

ในงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาสุนทรียศาสตร์ของ “ศิลปะเซรามิกสมัยใหม่ในประเทศจีน” ของหลิว มู่เซินจากมหาวิทยาลัยซันตงทำให้ทราบถึงแนวโน้มในการพัฒนา “เซรามิกร่วมสมัย” ในประเทศจีน และการสร้างทฤษฎี อีกทั้งยังมีการเสนอถึงปัญหาที่พบเจอเกี่ยวกับการพัฒนาผลงานใน

อนาคต 2 ประเด็นที่จำเป็นต้องทำการศึกษาในเชิงลึกต่อไป ประกอบด้วย 1) “แนวคิดการสร้างสรรค์ในภาพรวม” 2) “การทวนคืนของวัฒนธรรมชนกลุ่มน้อย (Liu Musen, 2020)

ในงานวิจัยเรื่อง “New Approaches in Contemporary Turkish Ceramic Art: Installation, Expression and Concept” ของ Şirin KOÇAK ÖZESKİCİ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยของนักวิจัยชาวตุรกี โดยใช้วิธีการศึกษาระดับศึกษาเพื่อวิเคราะห์ผลงานของศิลปินเซรามิกร่วมสมัยของชาวตุรกี และมีการสรุปว่าประเด็นสำคัญและการแสดงออกใหม่ๆ ในการสร้างสรรค์งานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยกำลังเกิดขึ้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่องพร้อมกับการพัฒนาของยุคสมัย (Şirin KOÇAK ÖZESKİCİ, 2020)

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 6 เรื่อง 3 เรื่องแรกได้มีการศึกษาอัตลักษณ์เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในมณฑลหูเป่ย์ (รวมถึงเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในตำบลเตาก่วน) ซึ่งทำให้ได้ทราบถึงอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านมณฑลหูเป่ย์ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการวิจัยของผู้วิจัยเพื่อเปรียบเทียบกับเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของตำบลเตาก่วน ซึ่งจะทำให้ได้ทราบถึงอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วน สำหรับงานวิจัย 3 เรื่องหลังเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศิลปะเซรามิกร่วมสมัยที่เป็นการการสืบทอดแบบดั้งเดิมและการดัดแปลงแบบร่วมสมัย ซึ่งสามารถเป็นข้อมูลอ้างอิงให้กับการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยเพื่อเป็นการสืบทอดสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วน

สรุป

จากการศึกษารวบรวมที่เกี่ยวข้อในบทนี้ ทำให้เกิดความเข้าใจว่าตำบลเตาก่วนในมณฑลหูเป่ย์ไม่เพียงแต่มีข้อได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ด้วยการเป็นจุดเชื่อมต่อของสามมณฑลและอยู่ติดกับแม่น้ำแยงซีเท่านั้น แต่ในอดีต พื้นที่ดังกล่าวอุดมไปด้วยผลิตภัณฑ์และการค้าที่เจริญรุ่งเรือง มีผู้อพยพเข้ามาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้มีแรงงานจำนวนมากในพื้นที่ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ก็ได้นำเทคโนโลยีการทำเครื่องปั้นดินเผาขั้นสูงเข้ามาด้วย สิ่งนี้จึงนำไปสู่การเกิดขึ้นของเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก่วน และภายหลังได้มีการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปจนกลายเป็นวัสดุ เทคนิค และรูปแบบการตกแต่งที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ขณะเดียวกัน ก็ได้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย แนวคิด รูปแบบ และหลักการสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย ซึ่งจะเป็นพื้นฐานให้กับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยที่เป็นตัวแทนของตำบลเตาก่วน อีกทั้งยังการศึกษาทฤษฎีศิลปะพื้นบ้าน ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ และทฤษฎีสัญศาสตร์ทางศิลปะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ทำให้เกิดความเข้าใจถึงความสำคัญและคุณค่าของทฤษฎีเหล่านี้ที่มีต่อการศึกษาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วน ซึ่งเป็นการให้ข้อเสนอแนะทางทฤษฎีสำหรับการศึกษาวิเคราะห์เอกลักษณ์และสุนทรียภาพของ

เครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิจัยรุ่นก่อนอีกด้วย มีการทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับการศึกษาและการสร้างสรรค์ผลงานในบทต่อไป



บทที่ 3

การศึกษาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วม

บทนี้ดำเนินการลงพื้นที่ไปยังพิพิธภัณฑ์เมืองหวงกั่ง พิพิธภัณฑ์คติชนตำบลเปี้ยซานของมหาวิทยาลัยครุศาสตร์หวงกั่ง พิพิธภัณฑ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้หวงกั่ง พิพิธภัณฑ์อำเภอฉีซุน และตำบลเตาก่วม เพื่อศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัสดุ วิธีการขึ้นรูป ลวดลายตกแต่ง การเผา รูปทรงและการใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของตระกูลก่วน ตระกูลหลี่ และตระกูลหลูที่อยู่ในตำบลเตาก่วม

ตารางที่ 3-1 รายการลงพื้นที่ภาคสนาม (Zhou Wentao, 2023)

เวลา	พื้นที่	สถานที่ในการลงพื้นที่	เนื้อหา
เดือนมกราคม ปี ค.ศ.2022	ตำบลเตาก่วม	แหล่งเตาเผาตระกูลก่วน แหล่งเตาเผาตระกูลหลี่ แหล่งเตาเผาตระกูลหลู และพื้นที่บริเวณโดยรอบ	รวบรวมตัวอย่างเครื่องปั้นดินเผาโบราณที่แหล่งเตาเผาโบราณ ได้แก่ แหล่งเตาเผาตระกูลก่วน แหล่งเตาเผาตระกูลหลี่ แหล่งเตาเผาตระกูลหลู และเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัตถุศิลปะ วิธีการขึ้นรูปแบบดั้งเดิม โครงสร้างเตาหลงเหยา และวิธีการเผาของทั้งสามตระกูล
เดือนกรกฎาคม ปี ค.ศ.2022	ตำบลเตาก่วม	หอนิทรรศการของบริษัทหูเป่ย์หมิงเหยาเซรามิกจำกัด หอนิทรรศการของบริษัทหูเป่ย์เล่อจื่อเถาเซรามิกจำกัด หอนิทรรศการสวนศิลปะเตาหลู	สังเกตและชมวัตถุเครื่องปั้นดินเผาต่างๆของตำบลเตาก่วมและเรียนรู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เทคนิคการผลิต รูปแบบการตกแต่ง รูปทรง และประโยชน์ทางการใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาทั้งสามตระกูล

เวลา	พื้นที่	สถานที่ในการลงพื้นที่	เนื้อหา
เดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ.2023	อำเภอฉาช	พิพิธภัณฑ์อำเภอฉาช มณฑลหุเป่ย์	ลงพื้นที่ไปยังพิพิธภัณฑ์เพื่อชื่นชมและเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ เกษตรกรรม อุตสาหกรรมและเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องของอำเภอฉาชในเมืองหวงกั๋ง
เดือนกันยายน ปี ค.ศ.2023	เมืองหวงกั๋ง	พิพิธภัณฑ์เมืองหวงกั๋ง มณฑลหุเป่ย์ พิพิธภัณฑ์คติชนด้าเป่ียนชานของมหาวิทยาลัยครุศาสตร์หวงกั๋ง พิพิธภัณฑ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้หวงกั๋ง	ลงพื้นที่ไปยังพิพิธภัณฑ์เพื่อชื่นชมและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมกสิกรรมและประวัติศาสตร์การพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านและงานฝีมืออื่นๆของเมืองหวงกั๋ง

เตาตระกูลก้วน

1. พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

เตาตระกูลก้วนตั้งอยู่ติดกับทางหลวงซีหลันทางทิศเหนือของทะเลสาบซื่อซีในตำบลเตาก้วน เป็นหนึ่งในเตาเผาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านที่สำคัญในตำบลเตาก้วน สร้างขึ้นในปีที่ 30 สมัยจักรพรรดิเฉียนหลงสมัยราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1765) และได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน หลังจากลงพื้นที่ไปยังแหล่งเตาเผาหลงเหยาของเตาตระกูลก้วนแล้วพบว่า ทางตอนใต้สุดของพื้นที่เตาเผามีเตาเผาหนาประมาณ 4 เมตร และสีของเศษเครื่องปั้นดินเผาที่เก็บรวบรวมส่วนใหญ่เป็นสีเขียวและสีน้ำตาล และยังมีเครื่องปั้นดินเผาที่ใช้เทคนิคการตกแต่งด้วยการสลักอีกด้วย สำหรับประเภทของภาชนะส่วนใหญ่เป็นเครื่องปั้นดินเผาขนาดเล็ก ๆ ที่มีรูปทรงหลากหลาย



ภาพที่ 3-1 อาคารโรงงานเก่าเตาตระกูลก่วน (Zhou Wentao, 2023)

การศึกษาตระกูลก่วนจะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงคือ

ช่วงที่ 1 - ค.ศ. 1849 ถึง 1949

จากการศึกษาข้อมูลทางเอกสารในบทที่ 2 ทำให้ได้เรียนรู้ว่าอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก่วนเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยราชวงศ์หมิงและเทคนิคก็ค่อย ๆ พัฒนาขึ้น ต่อมาเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด เตาตระกูลก่วนก็ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1765 (ปีที่ 30 ของจักรพรรดิเฉียนหลงสมัยราชวงศ์ชิง)

ในปี ค.ศ. 1856 (ปีที่ 6 ของจักรพรรดิเสียนเฟิงสมัยราชวงศ์ชิง) มีการสร้างเตาเผาทั้งเก่าและใหม่ขึ้น และใช้ดินสีขาวบริสุทธิ์ที่ด้านล่างของทะเลสาบชื่อซีมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาเคลือบสีเขียว

ในปี ค.ศ. 1900 (ปีที่ 26 ของจักรพรรดิ กวงชวี่สมัยราชวงศ์ชิง) ตระกูลหลี่ได้สร้างเตาหลงเหย้าขึ้นในใจกลางของเตาตระกูลก่วน เรียกว่าเตาเผากลาง จากบันทึกของสาแหรกตระกูลหวัง ในสมัยราชวงศ์ชิงตอนปลาย ตระกูลหวังได้เป็นเจ้าของเมืองดิน 28 แห่งริมทะเลสาบชื่อซี โดยพื้นที่แห่งนี้ถูกเรียกว่าสระตระกูลหวัง

ในปี ค.ศ. 1922 (ปีที่ 11 สมัยสาธารณรัฐจีน) ตระกูลหวังได้สร้างเตาหลงเหย้าขึ้นในสวนทางเหนือของเตาตระกูลก่วนโดยใช้ชื่อว่าเตาเป้ยยวน (แปลว่าเตาที่อยู่ในสวนทางทิศเหนือ)

ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1936 การทดลองผลิตเคลือบกระจกสีเขียวประสบความสำเร็จ และในเดือนสิงหาคม การทดลองผลิตเคลือบตะกั่วก็ประสบความสำเร็จ เมื่อพิจารณาจากวัตถุที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ พบว่า สีเคลือบของเซรามิกเตาก่วนในช่วงหลังจากช่วงนี้ได้ก้าวข้ามดินจากแม่น้ำ การเคลือบด้วยเขม่าหญ้าในช่วงก่อน แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการพัฒนาที่หลากหลายมากขึ้น



ภาพที่ 3-2 เครื่องเคลือบสีเขียวจากเตาตระกูลว่นในพิพิธภัณฑ์คติชนตำบลเปี้ยซานของมหาวิทยาลัยครู
ศาสตร์หวงกั๋ง (Hu Xiaojie, 2022)

ในปี ค.ศ. 1938 เตาตระกูลเหยาได้สร้างเตาหลงเหยาขึ้น 7 แห่ง ได้แก่ เตาใหม่ เตาเก่า
เตาเมี้ยวซัง เตาเซีย เตาเป้ยย่วน เตาตงย่วน และเตากลาง บริเวณโดยรอบของทะเลสาบซื่อซีเต็มไปด้วย
ด้วยเตาเผา

ช่วงที่ 2 - ปี ค.ศ. 2012 ถึง 2022

ในปี ค.ศ. 2011 รัฐบาลตำบลเตาก่วนได้เสนอแผนพัฒนาเพื่อสร้างหมู่บ้านศิลปะเซรามิก
ตำบลเตาก่วน สิ่งนี้ได้นำมาซึ่งโอกาสใหม่ ๆ ในการพัฒนาให้กับเตาตระกูลว่นที่ถูกระงับการใช้งาน
มานานหลาย

ในปี ค.ศ. 2013 นายเหอ เหลียงฝ่าผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเตา
ตระกูลว่นได้ให้ลูกชายและลูกสาวของเขาที่อาศัยอยู่ในเซินเจิ้นกลับบ้านเกิดเริ่มต้นธุรกิจ ถือเป็น
การเปิดเส้นทางครั้งใหม่ของการพัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาตระกูลว่นในยุคใหม่ ในห้อง
นิทรรศการผลงานของเตาตระกูลว่นเราจะเห็นว่า ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2013 ที่งาน
ศิลปหัตถกรรมระดับปรมาจารย์แห่งประเทศจีนและงานแสดงศิลปะนานาชาติครั้งที่ 14 “ขาม
เครื่องปั้นดินเผาลายถักทอ” ที่ร่วมสร้างสรรค์โดยนายเหอ เหลียงฝ่าและเหอ เติงหมินที่ใช้เทคนิคและ
วัสดุแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลว่นได้รับรางวัล “กัวเซิน ไปฮวาคัพ” และ “รางวัลเหรียญทองความ
เป็นเลิศด้านศิลปะและหัตถกรรมของจีน”



ภาพที่ 3-3 ชามเครื่องปั้นดินเผาลายถักทอของนายเหอเหลียงฟ้าและเหอเต็งหมิง
(Zhou Wentao, 2022)

ในปี ค.ศ. 2014 “สวนเซรามิกชื่อไว่” แห่งแรกในตำบลเตากว่าที่เป็นศูนย์รวมทั้งการผลิตและการแปรรูป นิทรรศการ การต้อนรับนักท่องเที่ยว การฝึกอบรมเกี่ยวกับเซรามิก การวิจัยและพัฒนาเซรามิก ได้รับการเปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการภายใต้การกำกับดูแลและการสนับสนุนของนายเหอเหลียงฟ้า เป็นการผลักดันการอนุรักษ์และการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาที่ไปสู่ช่องทางที่กว้างมากขึ้น มีการสร้างอาคารโรงงานแห่งใหม่ขนาด 2,000 ตารางเมตร รวมถึงสตูดิโอและห้องปฏิบัติการขนาด 2,000 ตารางเมตร พร้อมทั้งมีการก่อตั้งความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและองค์กรกับมหาวิทยาลัยสำคัญ ๆ ในมณฑลหูเป่ย์ มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินเหนียวสีแดงที่มีอัตลักษณ์ในท้องถิ่น สืบทอดเทคนิคการผลิตเครื่องปั้นดินเผาจากเตากว่าแบบดั้งเดิม บูรณาการเทคนิคและเทคโนโลยีการทำเครื่องปั้นดินเผาขั้นสูงในประเทศ และได้พัฒนาผลิตภัณฑ์เซรามิกชุด “เตากว่าแดง” ออกมา มีการปรับปรุงกระบวนการผลิตเคลือบซีเถ้าแบบดั้งเดิมให้เหมาะสมและปรับปรุงวิธีการเผา พัฒนาชุดงานเซรามิกเคลือบซีเถ้าให้เหมาะกับชีวิตร่วมสมัย ประเด็นเหล่านี้เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงครั้งประวัติศาสตร์ของอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกูลกว่าน จากเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านมาสู่งานฝีมือเครื่องปั้นดินเผา และยังเป็นการเติมเต็มช่องว่างให้กับผลิตภัณฑ์เซรามิกที่ไม่มีอัตลักษณ์ของมณฑลหูเป่ย์ ค้นพบวิธีใหม่ในการบูรณาการเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาทำมือแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลกว่านเข้ากับยุคร่วมสมัยอีกด้วย



ภาพที่ 3-4 พิพิธภัณฑสถานศิลปะ “สวนเซรามิกชื่อไว่” (Zhou Wentao, 2022)

ในปี ค.ศ. 2017 เหอ เต็งหมิง ผู้สืบทอดเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลกว่านได้รับรางวัลปรมาจารย์ด้านศิลปะและหัตถกรรมมณฑลหูเป่ย์ ครั้งที่ 5 จากผลงานเซรามิกของเขาที่ชื่อว่า “อ่างเซรามิกลายถักทอเพลงชาวประมง” “สายน้ำแห่งรัก” “มองป่าและสายน้ำ” และเสี้ยว ซีเกาก็ได้รับรางวัลปรมาจารย์ด้านศิลปะและหัตถกรรมมณฑลหูเป่ย์ครั้งที่ 5 จากผลงานเซรามิกของเขาที่ชื่อว่า “กระปุกออมสิน” “ตะแกรงอบแห้งเซรามิก” “เซรามิกแทนบูชา” ในปีเดียวกันนั้น เครื่องปั้นดินเผาเตากว่านก็ได้รับการรับรองให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ของพื้นที่ระดับชาติ และในปี ค.ศ. 2022 โคมไฟใบไม้จากเตาตระกูลกว่านที่ผลิตโดยนายเหอ เต็งหมิงปรมาจารย์ด้านศิลปะและงานฝีมือมณฑลหูเป่ย์ก็ได้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ลิขสิทธิ์อย่างเป็นทางการของการแข่งขันโอลิมปิกฤดูหนาวที่กรุงปักกิ่ง



ภาพที่ 3-5 ผลิตภัณฑ์ที่ยื่นขอจดทะเบียนผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์ของพื้นที่ระดับชาติ
(Zhou Wentao, 2022)



ภาพที่ 3-6 ผลิตภัณฑ์ลิขสิทธิ์ของโอลิมปิกฤดูหนาวปักกิ่งปี 2022 “โคมไฟใบไม้จากเตาก่วน”
(He Dengming, 2022)

2. วัสดุของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

ดิน: เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลก่วนส่วนใหญ่ใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน เป็นภาชนะเครื่องใช้ขนาดเล็ก ซึ่งต้องใช้ความละเอียด ความหนืด และความหนาแน่นของดินที่ค่อนข้างสูง ดินที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวสีแดงและดินเหนียวสีขาวที่ได้มาจากด้านล่างของทะเลสาบ ซึ่งดินเหนียวที่ได้มาจากตามธรรมชาติจะต้องผ่านการฝั่งลม ตากแดดให้แห้ง บดให้ละเอียด กรองเอาสิ่งเจือปนออก แชน้ำ กรอง ใช้เท้าเหยียบ แล้วรีดด้วยไม้พาย แล้วถึงจะนำไปขึ้นรูปได้

ดินตกแต่ง: ดินตกแต่งเป็นดินสีขาวที่ใช้สำหรับตกแต่งบนพื้นผิวเครื่องปั้นดินเผา ดินของเตาตระกูลก่วนโดยทั่วไปจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดงหลังจากเผา และเพื่อให้ได้ผลของการตกแต่งดินที่ดีขึ้น เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมจากเตาตระกูลก่วนส่วนใหญ่จะใช้ดินตกแต่งลงไปชั้นหนึ่งก่อน โดนดินตกแต่งที่ใช้คือดินเหนียวสีขาวที่เก็บมาจากก้นทะเลสาบชือซีในท้องถิ่น ทำโดยการล้างทำความสะอาดและกรองก่อนนำไปใช้

น้ำเคลือบ จากการลงพื้นที่ภาคสนาม โดยพิจารณาจากเศษเครื่องปั้นดินเผาที่พบในแหล่งเตาเผาของตระกูลก่วนและเครื่องปั้นดินเผาที่เก็บรวบรวมในพิพิธภัณฑ์พบว่า การเคลือบของเตาตระกูลก่วนส่วนใหญ่ทำจากขี้เถ้าของพืชธรรมชาติ ซึ่งหลังจากเคลือบแล้วตัวเครื่องปั้นดินเผาจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอมเหลือง น้ำเคลือบที่ทำจากตะกอนที่สะสมอยู่ในแม่น้ำแยงซีจะกลายเป็นสีเทาหลังจากการเผา และยังมีวิธีการเลียนแบบการเคลือบสีเขียวของเตาถกวนมณฑลหูหนานอีกด้วย โดยเคลือบสีเขียวเป็นสีเคลือบที่นิยมของตำบลเตาก่วนตั้งแต่สมัยปลายราชวงศ์ชิงและยุคสาธารณรัฐจีน โดยน้ำเคลือบจะใช้คอปเปอร์ออกไซด์เป็นวัตถุดิบ แล้วใส่แก้วสีเขียวลงไปและเผาในเตาหลงเหยา



ภาพที่ 3-7 เศษเครื่องปั้นดินเผาจากแห่งเตาเผาตระกูลก่วน (Zhou Wentao, 2022)

3. วิธีการขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

วิธีการขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลกวางมีด้วยกัน 2 วิธีคือ การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนและการขึ้นรูปด้วยการขดดิน

การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน: เป็นวิธีการขึ้นรูปที่สำคัญมากของเตาตระกูลกวาง มีข้อกำหนดทางเทคนิคสูงเป็นอย่างมาก ช่างที่มีทักษะการขึ้นรูปที่ดีจะมีสถานะที่ค่อนข้างสูง พวกเขาได้รับการฝึกฝนมาตั้งแต่ยังเด็กและโรงปฏิบัติงานต้องจ่ายเงินจำนวนมากเพื่อจ้างช่างเหล่านี้ การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนดั้งเดิมของเตาตระกูลกวาง คือการใช้รอกไม้ แล้วใช้ล้อหมุนทวนเข็มนาฬิกาเพื่อขึ้นรูปดิน โดยจะสำเร็จในคราวเดียวโดยไม่ต้องมีการเติมหรือซ่อมตัวดินอีก ทั้งสะอาดและเรียบร้อย และเมื่อพิจารณาจากเศษซากวัตถุที่หลงเหลือและทักษะของช่างฝีมือในปัจจุบันพบว่า ช่างปั้นของเตาตระกูลกวางมีขั้นตอนและวิธีการที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะในวงการเซรามิกของประเทศจีน กล่าวคือ ความสูงของการขึ้นรูป ความแม่นยำในการขึ้นรูป ความหนาบางและความสม่ำเสมอของดิน การตัดฐานและความเร็วในการผลิตล้วนมีความโดดเด่นมาก



ภาพที่ 3-8 แป้นหมุนและการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน (Li Guoqing, 2020)

การปั้นขึ้นรูปด้วยมือ: การปั้นเป็นวิธีที่เก่าแก่ที่สุดในการสร้างรูปทรงเครื่องปั้นดินเผา การปั้นขึ้นรูปด้วยมือของเตาตระกูลกวางมีจำนวนการใช้ในกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาค่อนข้างน้อย แต่กลับมีบทบาทสำคัญในการเสริมความงาม ช่างปั้นจะใช้ดินที่เหลือจากการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนในการสร้างชิ้นส่วนที่มีฟังก์ชัน เช่น สัตว์ขนาดเล็กหรือดอกไม้ แล้วนำไปติดบนเครื่องปั้นดินเผาขณะที่ดินยังคงเปียกอยู่

4. การตกแต่งและลวดลายของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

วิธีการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกูลกวางมี 3 วิธี

1) การตกแต่งด้วยเคลือบสีเดียว: การตกแต่งเคลือบสีเดียวของเตาตระกูลกวางแบ่งออกเป็น 2 วิธี วิธีที่ 1 คือทาเคลือบลงไปบนเครื่องปั้นดินเผาโดยตรง วิธีที่ 2 คือ การลงดินตกแต่ง

ก่อนแล้วค่อยลงเคลือบที่หลัง โดยวิธีการลงเคลือบมักจะจุ่มเคลือบที่ด้านนอกของภาชนะและเคลือบที่ด้านในของเครื่องปั้นดินเผา โดยบริเวณฐานของเครื่องปั้นดินเผาจะไม่มีเคลือบ และน้ำเคลือบแบบดั้งเดิมส่วนใหญ่จะเป็นสีเทา สีเขียว และสีน้ำตาลอมเหลือง

2) การตกแต่งด้วยวิธีทาน้ำดินสี: วิธีทาน้ำดินสีเป็นวิธีการตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์ของเตาตระกูลก่วน ชั้นแรกให้ทาดินตกแต่งลงบนตัวเครื่องปั้นดินเผา ก่อน จากนั้นในขณะที่ดินตกแต่งยังเปียกอยู่ ให้ทุบกิ่งไม้หรือแท่งไม้ให้เป็นแปรงขนนุ่มหรือใช้ไม้เสียบหนัวยางหรือนิ้วเพื่อวาดลวดลายอย่างรวดเร็วบนดินเหนียว ช่างฝีมือที่ทำการตกแต่งด้วยวิธีทาน้ำดินสี นี้จะต้องมีความชำนาญและมักจะวาดในจังหวะเดียวโดยไม่มีการกลับมาแก้ไขหรือซ่อมแซมใด ๆ



ภาพที่ 3-9 เหอ เหลียงฟาปรมาจารย์ด้านศิลปะและงานฝีมือแห่งมณฑลหูเป่ยสาธิตการตกแต่งด้วยวิธีทาน้ำดินสี (He Xiaosheng, 2022)

3) การตกแต่งด้วยการชุดสีดลลาย: การตกแต่งด้วยการชุดสีดลลายเป็นวิธีการตกแต่งหลักของเตาตระกูลก่วน ซึ่งแบ่งออกเป็นกรสลักลาย การชุดลลาย และการขีดลลาย โดยวิธีการคือ การลงดินตกแต่งไปก่อนหนึ่งชั้น จากนั้นใช้มีดรูปทรงต่าง ๆ เพื่อแกะสลักลวดลายตกแต่งบนพื้นผิวของดิน ในขณะที่ดินตกแต่งที่ลงไปก่อนหน้ายังไม่แห้งสนิท โดยเส้นที่ขีดหรือชุดลงไปจะมีความลึกและหนา โดยเทคนิคนี้โดดเด่นจากการผสมผสานระหว่างการแกะสลัก การขีดและการชุดเข้าด้วยกัน ซึ่งเทคนิค

การใช้มีดสำหรับการแกะสลัก ได้แก่ “เทคนิคการใช้มีดด้านเดียว” และ “เทคนิคการใช้มีดด้านหน้าแบบสองทาง” เครื่องปั้นดินเผาแกะสลักยังต้องเคลือบด้วยชั้นเคลือบโปร่งใส หลังจากเผาในเตาเผา ตัวเครื่องปั้นดินเผาที่มีสีน้ำตาลแดงและดินตกแต่งที่มีสีขาวจะมีความแตกต่างกันอย่างมาก



ภาพที่ 3-10 ประมาจารย์ด้านการตกแต่งด้วยการขีดขีดลายของเตาตระกูลก่วน
(Zhou Wentao, 2022)

เตาตระกูลก่วนตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำแยงซีและทะเลสาบชือซี ในทุก ๆ วัน ช่างของเตาเผาก็จะต้องสัมผัสกับน้ำ ปลา นก และดอกบัวทุกวัน เพราะฉะนั้น ลวดลายที่ช่างเหล่านี้นำไปแกะสลักหรือขีดขูดลงบนเครื่องปั้นดินเผาของเตาก่วนก็มาจากสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เช่น “นกกางเขนในฤดูใบไม้ผลิ” “ปลาหลีฮื้อกระโดดข้ามดอกบัว” “นกยวนยางเหยียบดอกบัว” ลวดลายเหล่านี้ล้วนเป็นลวดลายที่สวยงามที่ปรากฏบนเครื่องปั้นดินเผา ในด้านหนึ่ง ลวดลายตกแต่งเหล่านี้ที่ภูเขา แม่น้ำ พีชพรรณ และต้นไม้จะมีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เป็นการแสดงถึงความรู้สึกที่มีต่อภูมิทัศน์ตามธรรมชาติผ่านเครื่องปั้นดินเผา ในอีกด้านหนึ่งก็เป็นลวดลายที่มาจากคำสอนปากต่อปากของศิลปินรุ่นเก่าที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น

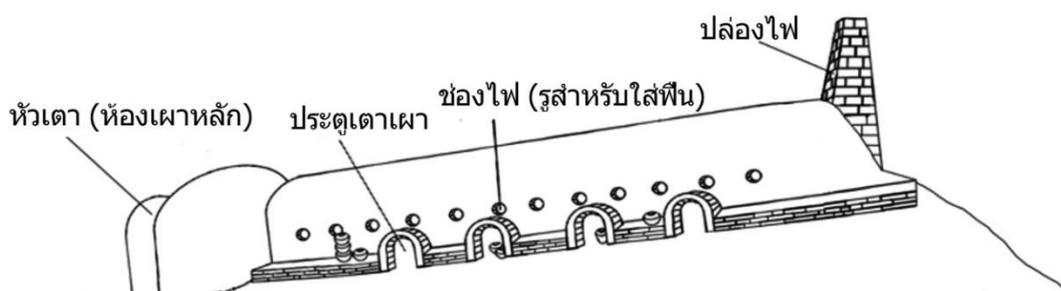
โครงสร้างลวดลายของเครื่องปั้นดินเผาตระกูลก่วน สามารถแบ่งคร่าวๆ ได้เป็น 2 ประเภท

1) ลวดลายแบบไม่มีโครงสร้างที่เข้มงวด กล่าวคือ ลวดลายจะตกแต่งอย่างอิสระบนส่วนตกแต่งของวัตถุตามลักษณะและรูปแบบของวัตถุ โดยความหนาแน่นของลวดลายและการจัดเรียงพื้นที่จะถูกจัดเรียงอย่างชาญฉลาดภายในโครงร่างที่เหมาะสมกับลักษณะของวัตถุนั้น ๆ เพื่อให้ลวดลายมีความสมดุลและมีสัดส่วนที่ดี

2) ลวดลายแบบที่มีโครงสร้างแบบกระจัดกระจาย ต่อเนื่อง จับกลุ่ม และอยู่ภายในกรอบ ถึงแม้ว่าวิธีการจัดองค์ประกอบนี้จะไม่ใช่วิธีแปลกใหม่ แต่การจัดองค์ประกอบที่เข้มงวดเช่นนี้ก็ไม่ได้จำกัดรูปแบบของลวดลาย

5. การเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลก่วนจะเผาโดยใช้ฟืนในเตาหลงเหยาที่สร้างขึ้นบนเนินเขา ซึ่งจากการลงพื้นที่ภาคสนามสำรวจแหล่งเตาเผาที่เหลืออยู่เพียงแห่งเดียวพบว่า เตาหลงเหยาจะมีความยาวประมาณ 70 เมตรจากเหนือจรดใต้ ประกอบด้วยสามส่วน: หัวเตาเผา ตัวเตาเผา และปล่องไฟ และบริเวณเตาเผาจะมีแท่นบูชาเทพเจ้า เพราะก่อนการเผาต้องบูชาเทพเจ้าก่อน โดยจะมีช่างที่มีประสบการณ์ทำหน้าที่รับผิดชอบในการเผา เพราะช่างเหล่านี้สามารถตัดสินได้ว่าจะให้เพิ่มความร้อนหรือหยุดไฟโดยการสังเกตสีของไฟในเตาเผาด้วยตาเปล่า



ภาพที่ 3-11 แผนผังของเตาหลงเหยาของตระกูลก่วน (Zhou Wentao, 2023)

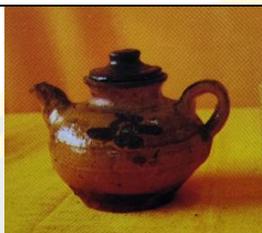
6. รูปแบบของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

ในตำบลเตาก่วน เครื่องปั้นดินเผาจะถูกเรียกว่า “สินค้าจากเตาเผา” ในขณะที่เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลก่วนส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าขนาดเล็ก โดยจะอยู่ในรูปแบบของแท่นบูชา หม้อ ชาม ไห ถ้วย เต้าอบ และตะเกียงน้ำมัน

7. การใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

การใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลก่วนส่วนใหญ่คือตอบสนองความต้องการทั่วไปของประชาชน และจะเปลี่ยนแปลงไปตามการพัฒนาของสังคม โดยมีรายละเอียดดังนี้

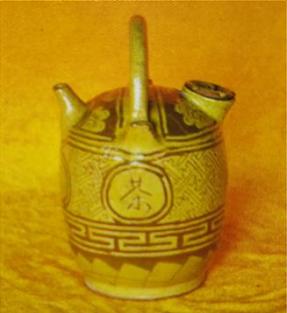
ตารางที่ 3-2 ประเภทและการใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาก่วน
(Zhou Wentao, 2023)

ชื่อ	ภาพ	การใช้งาน	คำอธิบาย
เหยือกใส่น้ำมัน	 <p>เหยือกใส่น้ำมันเคลือบสีเหลือง (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>	<p>ภาชนะสำหรับใช้เก็บน้ำมันปรุงอาหารในครัวพื้นบ้าน</p>	<p>เป็นเหยือกใส่น้ำมันที่พบเห็นได้ทั่วไปในพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ตัวหม้อใช้การตกแต่งด้วยวิธีทาน้ำดินสี ปากเหยือกยื่นออกมาทำด้วยดินแดงที่ทาทับด้วยดินตกแต่งแล้วลงเคลือบสีเขียวหรือเคลือบสีเทาจากขี้เถ้าพืช</p>
	 <p>เหยือกใส่น้ำมันหูด (สมัยปลายราชวงศ์ชิง)</p>		
	 <p>เหยือกใส่น้ำมันสามหู (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>		
	 <p>เหยือกใส่น้ำมันสี่หู (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>		

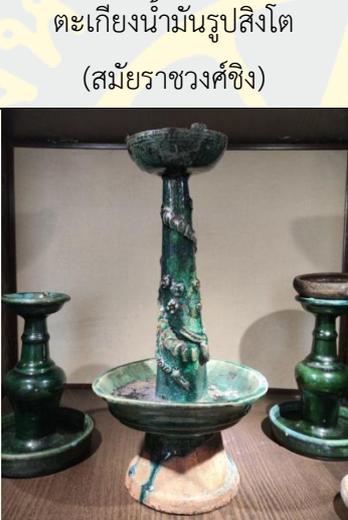
ชื่อ	ภาพ	การใช้งาน	คำอธิบาย
<p>โถใส่เครื่องปรุง</p>	 <p>โถใส่เครื่องปรุงเคลือบสีเขียว (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>   <p>โถใส่เครื่องปรุงเคลือบสีเขียว (ปลายราชวงศ์ซิง)</p>	<p>ภาชนะสำหรับใช้ใส่เครื่องปรุงรสในครัว พื้นบ้าน โดยทั่วไปสองชั้นจะเชื่อมต่อกัน</p>	<p>เป็นโถใส่เครื่องปรุงแบบเชื่อมต่อกัน มีหลายขนาด ตัวโถอาจทำมาจากดินขาวหรือดินแดง เคลือบอาจเป็นเคลือบสีเขียวหรือเคลือบสีเทาจากซีไถ้ฟ้าพีช หรือเคลือบโคลนจากแม่น้ำ</p>
<p>ไหดองผัก</p>	 <p>ไหดองผักเคลือบสีเขียว (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>	<p>ภาชนะสำหรับดองผัก มีฝาปิด ด้านบน และถ้วยเก็บน้ำ เพื่อแยกอากาศและป้องกันไม่ให้ผักดองเสื่อมสภาพ</p>	<p>ไหนี้ขึ้นรูปด้วยมือเปล่า สามารถแบ่งออกเป็นสองส่วนคือตัวไหและฝาปิด ตัวไหทำด้วยดินสีแดง ส่วนเคลือบมีทั้งเคลือบสีเขียว เคลือบสีเทาจากซีไถ้ฟ้าพีช หรือเคลือบจากโคลนในแม่น้ำ ตกแต่งด้วยวิธีทาน้ำดินสีและการแกะสลัก</p>

ชื่อ	ภาพ	การใช้งาน	คำอธิบาย
	 <p>ไหดองผักเคลือบสีเหลือง (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>		
ที่วาง ตะเกียบ	 <p>ที่วางตะเกียบลาย อักษรฟูและสี (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>  <p>ที่วางตะเกียบเคลือบสีเขียว (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>  <p>ที่วางตะเกียบรูปค้างคาว (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>	อุปกรณ์สำหรับ วางตะเกียบ แขวนผนังหรือ บนตู้ ด้านล่างมี รูกรองน้ำและ กลวงเพื่อ ระบายอากาศ	ขึ้นรูปด้วยการนำดินมารีดเป็นแผ่น และการพิมพ์ลายด้วยแม่พิมพ์ โดย ลวดลายจะเป็นลายมงคล วัตถุที่ จัดเก็บในพิพิธภัณฑ์มีรูปทรงและ ลวดลายที่หลากหลาย

ชื่อ	ภาพ	การใช้งาน	คำอธิบาย
เหยือกใส่ เหล้า	 <p data-bbox="480 725 735 824">เหยือกใส่เหล้า (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>	เหยือกสำหรับ ใส่เหล้าบนโต๊ะ อาหาร ความจุ ประมาณ 500 มิลลิลิตร	ตัวเหยือกขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน ส่วน ปากเหยือกและมือจับขึ้นรูปด้วย การปั้น แล้วเคลือบด้วยน้ำเคลือบที่ ทำจากโคลนในแม่น้ำ
	 <p data-bbox="480 1263 735 1361">เหยือกใส่เหล้าทองกลม (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>		
	 <p data-bbox="480 1677 735 1776">เหยือกใส่เหล้าหูคุด (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>		

ชื่อ	ภาพ	การใช้งาน	คำอธิบาย
กาน้ำชา	 <p>กาน้ำชาขนาดใหญ่ (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>	<p>ภาชนะที่ใช้ชงชาที่บ้าน ความจุประมาณ 5 ลิตร สำหรับดื่มทั้งครอบครัว หรือสำหรับนำไปทุ่งนา</p>	<p>ตัวกาขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน ปากกาและมือจับทำด้วยการปั้น ตัวหม้อตกแต่งด้วยดินสีขาวเพื่อความสวยงาม และพื้นผิวเคลือบสีเทาจากขี้เถ้า</p>
	 <p>กาน้ำชาขนาดเล็ก (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>		
	 <p>กาน้ำชารูปถัง (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>		
โถใส่ยา	 <p>โถใส่ยา (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>	<p>โถสำหรับบรรจุยาหรือยาต้มตามร้านขายยาแผนจีน</p>	<p>ในราชวงศ์หมิง อำเภอดี้ซุนได้เกิดนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ผู้ยิ่งใหญ่ชื่อว่าหลี่ ฉือเจิน อำเภอดี้ซุนยังเป็นพื้นที่ผลิตวัสดุยาหลักอีกด้วย ซึ่งการใช้ภาชนะเครื่องปั้นดินเผาในการการต้มหรือเก็บวัสดุยามี้อย่างมาก</p>

ชื่อ	ภาพ	การใช้งาน	คำอธิบาย
เตาอุ่นมือ	 <p>เตาอุ่นมือ 6 เหลี่ยม (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>	อุปกรณ์ที่ใช้ทำ ความร้อนใน ฤดูหนาว จะมี การเติมถ่าน เข้าไป ซึ่ง สามารถถือไว้ เพื่อทำให้มือ อุ่นหรือจะวาง เท้าไว้บนพื้น เพื่อทำให้เท้า อุ่นก็ได้	ขึ้นรูปด้วยการแป้นหมุน ตัวมือจับ และลายกบขึ้นรูปด้วยการปั้น ตัว เตามีการลงดินตกแต่งสีชาวและ ตกแต่งด้วยการแกะสลัก และ เคลือบสีเทาจากซีเถ้าฟิช
	 <p>เตาอุ่นมือประดับรูปกบ (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>		
	 <p>เตาอบสามด้ามจับ (ร่วมสมัย)</p>		

ชื่อ	ภาพ	การใช้งาน	คำอธิบาย
ตะเกียง น้ำมัน	 <p data-bbox="485 763 734 857">ตะเกียงน้ำมันรูปสิงโต (สมัยราชวงศ์ซิง)</p>	ภาชนะให้แสงไฟในบ้านสมัยโบราณ	ตะเกียงน้ำมันจากเตาตระกูลก้วนมีหลายประเภท บางประเภทตกแต่งด้วยรูปทรงสัตว์มงคล ในขณะที่บางประเภทเรียบง่ายและใช้งานได้จริง ส่วนใหญ่จะขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน โดยมีการเคลือบสีเขียวหรือสีเทาจากขี้เถ้า
	 <p data-bbox="485 1294 734 1388">ตะเกียงน้ำมันลายมังกร (สมัยราชวงศ์ซิง)</p>		
			

ข้อมูลและรายละเอียดข้างต้นเป็นการลงพื้นที่สำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วัสดุ รูปแบบ เทคนิค และการตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาเตาก้วนทำให้เกิดความเข้าใจถึงแหล่งเตาเผา ที่ตั้งเตาเผา ดิน เคลือบ เทคนิคการผลิต ตลอดจนรูปแบบและประโยชน์ใช้สอยของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลก้วน ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

เตาตระกูลหลี่

1. วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

เตาตระกูลหลี่ตั้งอยู่ในภูเขาหยวนเฟิงบนฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือของทะเลสาบซีอู๋ในตำบลเตาก่วน เป็นเตาเผาเครื่องปั้นดินเผาที่เก่าแก่ที่สุดในตำบลเตาก่วนที่มีประวัติบันทึกไว้ ในปี ค.ศ. 1980 เจ้าหน้าที่จากสถาบันวิจัยศิลปะและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหนานจิงได้ค้นพบเครื่องปั้นดินเผาเคลือบสี เครื่องปั้นดินเผาที่ตกแต่งด้วยเทคนิคการชุบสีลาย และอิฐจากเตาเผาจากราชวงศ์ซ่งในแหล่งเตาเผาโบราณของตระกูลหลี่ (Song Guobin, 2019) จากหลักฐานดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเตาตระกูลหลี่อาจเริ่มทำการเผาในสมัยราชวงศ์ซ่ง และในปัจจุบันยังคงมีรอยหมึกบนคานของโครงเตาเผาโบราณของตระกูลหลี่ที่เขียนว่า “สร้างขึ้นในปีที่สองของหงหวู่ในราชวงศ์หมิง (ปี ค.ศ. 1369)” เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่าประวัติศาสตร์การทำเครื่องปั้นดินเผาของตระกูลหลี่มีมายาวนานกว่า 600 ปี และจนถึงทุกวันนี้มีโรงปั้นเครื่องปั้นดินเผาที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้ทั้งหมด 5 แห่ง และเตาหลงเหยาโบราณที่มีอยู่เป็นเตาหลงเหยาเพียงแห่งเดียวที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้อย่างดีที่สุดและยังคงใช้งานอยู่ของมณฑลหูเป่ย์ และบริเวณเตาหลงเหยาก็มีต้นฉงหยางอายุพันปีและวัดผู้ซึ่งบูชาเทพเจ้าเตาเผา สิ่งนี้ก็ได้เป็นพยานถึงประวัติศาสตร์ของเตาตระกูลหลี่เช่นกัน



ภาพที่ 3-12 เตาหลงเหยาโบราณของตระกูลหลี่ (Gao Quanjun, 2021)



ภาพที่ 3-13 โครงสร้างภายในของเตาหลงเหยาโบราณของตระกูลหลี่ (Zhou Wentao, 2021)

การศึกษาตระกูลหลี่จะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงคือ

ช่วงที่ 1 (ค.ศ. 1849 ถึง ค.ศ. 1949)

ตระกูลหลี่มีโอง์ดินเผาทรงกลมหลงเหลือมาจนถึงปัจจุบันนี้จำนวน 1 ใบ โดยบริเวณท้องโอง์มีการสลักตัวอักษรว่า "จาง ลีซึ่งวันที่ 8 เดือนเมษายนปีที่ 22 ราชสมัยของจักรพรรดิเจียซิง (ค.ศ. 1817)" โดยโอง์ใบนี้ใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยการขุดดินเป็นแถบแล้วนำมาต่อกัน ตระกูลหลี่มีระบบการสืบทอดจากอาจารย์สู่ลูกศิษย์ที่สมบูรณ์ ในการศึกษาที่ผู้เรียนจะขอได้เรียนรู้ทักษะจากปรมาจารย์ของตน จะต้องมีการการจัดพิธีอย่างยิ่งใหญ่ และเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนรู้จากอาจารย์ อาจารย์ก็จะทำอุปกรณ์เครื่องปั้นดินเผาเป็นการส่วนตัวและมอบให้กับลูกศิษย์คนนั้น ซึ่งโอง์ดินเผาที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้อย่างดีนี้ก็คือของขวัญจากอาจารย์จาง หลี่ซิงที่มอบให้กับลูกศิษย์ของเขา



ภาพที่ 3-14 โอง์ดินเผาที่ขึ้นรูปด้วยการขุดดินของเตาตระกูลหลี่ (Gao Quanjun, 2021)

ในปี ค.ศ. 1938 ตระกูลหลี่มีเตาหลงเหยา 3 แห่ง แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ทำให้ในปัจจุบันจึงเหลือเพียงเตาหลงเหยาเพียงแห่งเดียวเท่านั้น จากการสำรวจบริเวณเตาเผา จะเห็นได้ว่าตระกูลหลี่มีการผลิตและเผาเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่ และยังคงรักษาเทคนิคการขึ้นรูปด้วยการขุดดินแบบโบราณเอาไว้

ช่วงที่ 2 (ค.ศ. 2012 ถึง ค.ศ. 2022)

ในปี ค.ศ. 2011 รัฐบาลตำบลเตาก่วนได้เสนอแผนพัฒนาเพื่อสร้างหมู่บ้านศิลปะเซรามิกตำบลเตาก่วน และสร้างพื้นที่ของเตาตระกูลหลี่ให้เป็นท่องเที่ยวแหล่งเตาเผาด้วยพื้นที่ถ้ำยุบเซ็คอิน



ภาพที่ 3-15 ผนังทางเข้าเตาตระกูลหลี่ (Zhou Wentao, 2021)

ในปี ค.ศ. 2019 ตามคำเชิญของรัฐบาลตำบลเตาก่วน นายเกา ฉวนจวินชาวอำเภอฉีซุนผู้ซึ่งหลงใหลในศิลปะเซรามิกได้เดินทางกลับมาเยี่ยมบ้านเกิดของตนจากกรุงปักกิ่งและอาศัยทรัพยากรของเตาหลงเหยาโบราณของตระกูลหลี่ก่อตั้งบริษัทหุเป่ย์เล่อจื่อเถาศิลปะเซรามิกจำกัด โดยมีการลงทุนมากกว่า 3 ล้านหยวนเพื่อเข้าโรงงานเก่าของตระกูลหลี่เป็นเวลา 20 ปี ซึ่งเพื่อเป็นการฟื้นฟูเตาตระกูลหลี่ สิ่งแรกที่นายเกา ฉวนจวินทำคือการเชิญคนงานเก่าที่เคยทำงานที่เตาเผา 7 คนกลับมาเพื่อเริ่มต้นเส้นทางสู่การฟื้นฟูศิลปะเซรามิกของตระกูลหลี่ และนอกจากการเผาผลิตภัณฑ์แบบดั้งเดิม เช่น โอ่งหรืออ่างดินเผาขนาดใหญ่แล้ว ตระกูลหลี่ยังใช้ประโยชน์จากข้อดีของการเผาด้วยไม้ฟืนของเตาหลงเหยามาบูรณาการเข้ากับคามนิยมของตลาดที่มีต่อเครื่องปั้นดินเผาจากเตาฟืน โดยบริษัทได้ซื้อเข้าหลอมเพื่อผลิตชุดน้ำชาและเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารซึ่งทำให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และเพื่อเป็นการนำวัสดุดินเหนียวธรรมชาติ น้ำเคลือบ และเครื่องใช้ที่เผาด้วยเตาฟืนของตระกูลหลี่ออกสู่ตลาด ในปี

ค.ศ.2022 บริษัทจึงได้เปิดตัววิดีโอถ่ายทอดสดเรื่อง “หยางจู่เล่าเรื่องศิลปะเซรามิก” โดยผ่านแพลตฟอร์มอินเทอร์เน็ต โดยเนื้อหาของวิดีโอเป็นการทำผลงานอันสวยงามจากผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และปรมาจารย์ด้านศิลปะและงานฝีมือหลายรายจะถูกเผยแพร่ไปยังทุกส่วนของประเทศ



ภาพที่ 3-16 ภาพบรรยากาศการถ่ายทอดสดวิดีโอเรื่อง “หยางจู่เล่าเรื่องศิลปะเซรามิก” ของเตาตระกูลหลี่ (Gao Quanjun, 2021)

2. วัสดุของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

ดิน เมื่อพิจารณาจากเศษชิ้นส่วนของเครื่องปั้นดินเผาจากการลงพื้นที่สำรวจพบว่า ดินที่ใช้ทำเครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกูลหลี่นั้นแตกต่างจากดินของเตาตระกูลเล็กน้อย นอกจากดินสีแดงและดินสีขาวที่เก็บมาจากก้นทะเลสาบซื่อซีเพื่อทำให้การขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่ง่ายขึ้นและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการพังทลายในระหว่างกระบวนการเผาแล้ว ในการทำโอ่งขนาดใหญ่เตาตระกูลหลี่ยังมีการเพิ่มดินภูเขาที่หยาบและทรายแม่น้ำตามสัดส่วนของดินในการทำโอ่งอีกด้วย โดยดินที่เก็บจากเนินเขาใกล้เคียงและดินเหนียวจากก้นทะเลสาบซื่อซีจะถูกตากแดดให้แห้งแล้วบดให้ละเอียด จากนั้นนำไปกรองเพื่อขจัดสิ่งสกปรก แล้วนำไปแช่ นวดด้วยเท้า แล้วค่อยนำมาคลึงให้เป็นเส้นเพื่อนำไปขึ้นรูปต่อไป



ภาพที่ 3-17 ช่างปั้นของตระกูลหลี่กำลังเตรียมดิน (Zhou Wentao, 2022)

น้ำเคลือบ จากการลงพื้นที่ภาคสนาม พิจารณาจากเศษเครื่องปั้นดินเผาที่พบในแหล่งเตาเผาตระกูลหลี่และเครื่องปั้นดินเผาที่รวบรวมในพิพิธภัณฑ์พบว่า การเคลือบของตระกูลหลี่ส่วนใหญ่ทำจากขี้เถ้าของพีชธรรมชาติ การเคลือบขี้เถ้าพีชจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอมเหลืองหลังจากการเผา ส่วนสารเคลือบที่ทำจากตะกอนที่สะสมอยู่ในแม่น้ำแยงซีจะกลายเป็นสีเทาหลังจากการเผา โดยมีการเคลือบสีเขียวแบบเดียวกับเตาตระกูลก่วนเพียงเล็กน้อย และวิธีการเคลือบโอ่งขนาดใหญ่คือการเทเคลือบและการทาเคลือบ นอกจากนี้ โอ่งและผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่อื่น ๆ จะใช้เวลาในการเผา มากกว่าผลิตภัณฑ์ขนาดเล็ก ๆ โดยในระหว่างกระบวนการเผาในเตาไม้ฟืนขี้เถ้าจะตกตะกอนจนเป็นเขม่าแล้วกลายเป็นเคลือบ ซึ่งสีต่าง ๆ ของเครื่องปั้นดินเผาที่เผาในตอนลงเตาที่เราเห็นอยู่ไม่ได้เกิดจากการเคลือบ แต่เป็นเพราะขี้เถ้าจากหญ้าที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการเผา



ภาพที่ 3-18 อ่างดินเผาเคลือบสีเขียวเตาตระกูลหลี่ที่จัดเก็บอยู่ที่พิพิธภัณฑ์คติชนต้าเป่ียนซานของมหาวิทยาลัยครุศาสตร์หวงกั๋ง (Zhou Wentao, 2023)

3. วิธีการขึ้นรูปของของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

การขึ้นรูปด้วยการขุดดิน: แม้ว่าในกระบวนการสร้างสรรค์เครื่องเคลือบดินเผาพวกเราก็มีใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยการขุดดิน แต่ผู้วิจัยก็รู้สึกประทับใจอย่างยิ่งเมื่อเห็นได้เห็นช่างของตระกูลหลี่ใช้แถบดินเหนียวในการทำเครื่องใช้ต่าง ๆ ตระกูลหลี่ส่วนใหญ่ใช้วิธีการขุดดินเพื่อผลิตเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่ เช่น อ่างและโอ่ง แต่ก็มีการผลิตภาชนะชิ้นเล็ก ๆ ด้วยเพื่อเติมพื้นที่ที่เหลือในเตาเผา โดยในการขุดดินไม่ต้องใช้แป้นหมุน แต่จะมีการโรยซี่เถ้าจากฟางลงตรงกลางก่อน (เพื่อป้องกันการยิดเกาะ) โดยในขั้นแรก จะเริ่มจากการทำฐานก่อน จากนั้นขุดดินเป็นแท่งกลมหนาประมาณ 10 ซม. และยาวประมาณ 50 ซม. วางปลายด้านหนึ่งของแถบดินไว้บนไหล่แล้วใช้มือพันไว้แล้วบีบอีกด้านหนึ่งให้แน่นทำแบบนี้ทีละชั้น ๆ ให้สูงขึ้น และเนื่องจากขณะดินเปียกจะมีน้ำหนักที่หนักแต่จะไม่แข็งแรงพอรองรับส่วนบนซึ่งจะทำให้เกิดการเสียรูปได้ เพราะฉะนั้นช่างจะขุดดินหลายชิ้นพร้อมๆ กัน โดยชิ้นจะนำมาประกอบให้มีความสูงระดับหนึ่ง จากนั้นจะพักไว้รอให้แห้งก่อนจึงนำขุดดินที่เตรียมไปไปเพิ่มหรือขุดทับต่อ สุดท้าย ให้ใช้ไม้พายหรือไม้เกลี่ยดินตบดินทั้งภายในและภายนอกให้แน่น และใช้ผ้าเปียกมาเก็บรายละเอียดบริเวณขอบปาก ช่างปั้นของเตาตระกูลหลี่สามารถควบคุมรูปร่างและความหนาของแถบดินได้อย่างง่ายดาย และไม่ได้หนาเท่าที่เราจินตนาการและผลิตภัณฑ์ที่ออกมาก็มีรูปร่างและขนาดที่สม่ำเสมอได้ รูปทรงเป็นระเบียบเท่ากัน มีความน่าทึ่งเป็นอย่างมาก



ภาพที่ 3-19 ช่างปั้นตระกูลหลี่กำลังขึ้นรูปด้วยวิธีการขุดดิน (Zhou Wentao, 2022)

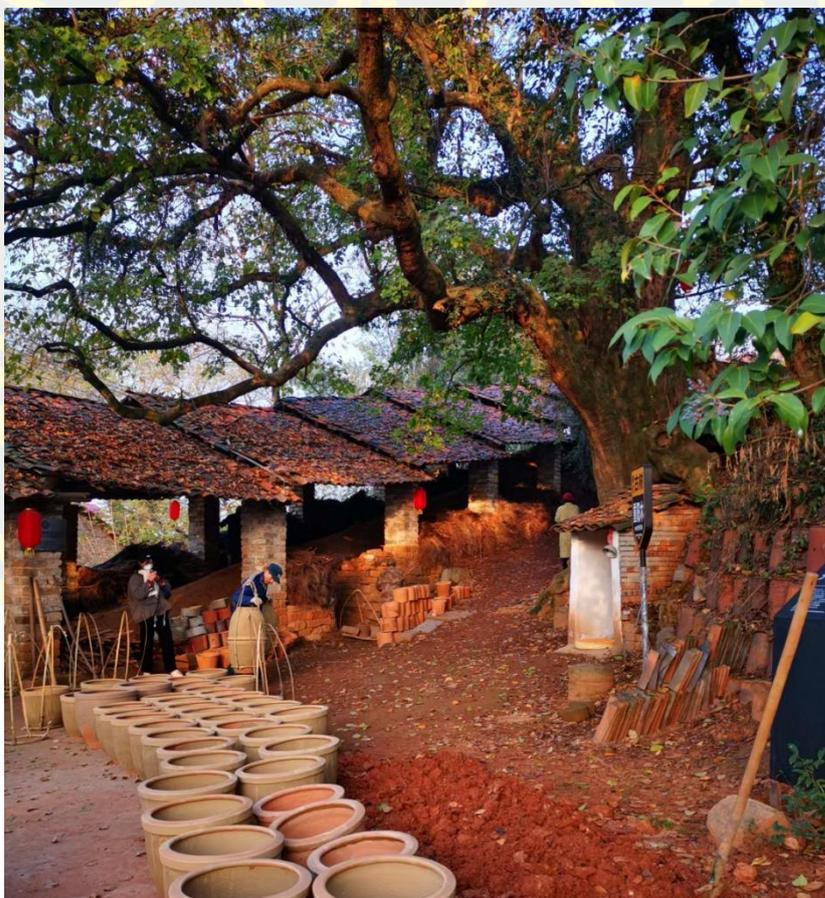
4. การตกแต่งและลวดลายของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

การตกแต่งด้วยการพิมพ์ลาย: การตกแต่งด้วยการพิมพ์ลายของตระกูลหลี่จะดำเนินการในระหว่างหรือหลังสิ้นสุดกระบวนการขึ้นรูป โดยจะเป็นการกดให้เกิดลายเว้าและนูนลงบนพื้นผิวของดินเหนียว โดยจะมีวิธีการพิมพ์ลายอยู่ 2 วิธีคือ การพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์และการกดลาย วิธีการพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์จะใช้สำหรับวัตถุขนาดใหญ่ที่ขึ้นรูปด้วยการขุดดิน โดยหลังจากที่มีการขึ้นรูปเสร็จแล้วจะใช้ไม้ที่มีลวดลายพิมพ์ลายลงไปพื้นผิวของภาชนะหรือวัตถุนั้น ๆ เพื่อให้เกิดลวดลายตามแม่พิมพ์ที่ต้องการ ส่วนวิธีการกดลายสามารถทำได้เมื่อดินที่ขึ้นรูปเสร็จแล้วอยู่ในสถานะดินหมาด โดยลวดลายที่กดลงไปจะเป็นลวดลายที่มีลักษณะเฉพา หรือลวดลายต่อเนื่อง ซึ่งลวดลายที่ใช้ในการตกแต่งด้วยการพิมพ์ลายแบบดั้งเดิม ได้แก่ ลายอายุยืน ลายเงิน และลายประแจจีน

การตกแต่งด้วยการปั้น: เครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกูลหลี่ที่ตกแต่งด้วยลวดลายจากการปั้นจะพบได้ค่อนข้างน้อย และโดยทั่วไปมักใช้ในเครื่องใช้ที่สำคัญ เช่น “โกศดินเผาสำหรับบรรจุศพ” ของพระภิกษุหลังจากมรณภาพ เป็นรูปแบบการตกแต่งที่ใช้ดินเหนียวสีขาวมาปั้นให้เป็นรูปทรงหรือลวดลายสามมิติแล้วไปประดับตกแต่งบนเครื่องใช้สีแดงที่ขึ้นรูปด้วยการขุดดิน การตกแต่งด้วยการปั้นลวดลายต้องใช้ช่างฝีมือที่มีความสามารถด้านการสร้างรูปทรงสูง เพราะเมื่อขึ้นรูปแล้วจะไม่สามารถแก้ไขได้

5. การเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของตระกูลหลี่จะเผาในเตาหลงเหยา เตาหลงเหยาโบราณที่หลงเหลื่ออยู่ในปัจจุบันประกอบด้วยหัวเตา ช่องเตา ปล่องไฟ และโรงเตาเผา มีความยาวถึง 98 เมตร ความกว้าง 8 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลางภายในเฉลี่ย 1.8 เมตร หัวเตาสอง 2 เมตร และกว้าง 1.9 เมตร ปากเตากว้าง 1.2 เมตร สูง 0.8 เมตร มีช่องสำหรับใส่ฟืนบนช่องหลายช่อง สามารถผลิตภาชนะเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่ได้มากกว่า 2,000 ใบในเวลาเดียวกัน โดยเครื่องปั้นดินเผาที่สามารถเข้าเตาเผาได้จะต้องขึ้นรูปเสร็จแล้วผ่านการตกแต่งและลงเคลือบแล้วรอนแห้งสนิทก่อนนำไปเผาในเตาเผาได้ เวลาในการทำความร้อนและรอให้เย็นสำหรับการเผาเครื่องปั้นดินเผาชิ้นใหญ่จะค่อนข้างนานเพราะต้องหลีกเลี่ยงการแตกร้าวเนื่องจากความร้อนที่มากเกินไปหรือความเย็นที่ลดลงเร็วเกินไป



ภาพที่ 3-20 การนำอ่างดินเผาขนาดใหญ่บรรจุลงเตาของตระกูลหลี่ (Gao Qunjun, 2022)



ภาพที่ 3-21 อ่างดินของตระกูลหลี่ที่กำลังร่อยออกจากเตา (Gao Qunjun, 2022)

6. รูปแบบของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

รูปแบบของเครื่องปั้นดินเผาจะแตกต่างกับรูปแบบของตระกูลก่วนที่เป็นเครื่องปั้นดินเผา “ขนาดเล็ก” แต่เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของตระกูลหลี่ส่วนใหญ่มี “ขนาดใหญ่” โดยส่วนใหญ่ ได้แก่ โถ โอง และอ่าง แต่เครื่องปั้นดินเผาขนาดเล็กก็มีแต่จะมีเป็นจำนวนน้อย ส่วนใหญ่จะผลิตเพื่อใช้เติมพื้นที่ว่างของเตาเผาให้เต็ม

7. การใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

การใช้งานหลักของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของตระกูลหลี่ 1) คือเป็นภาชนะสำหรับเก็บน้ำ ข้าว ข้าวสาลี และอาหารอื่น ๆ ที่มีความต้องการสูงและผลผลิตสูง 2) คือเป็นภาชนะเครื่องใช้สำหรับการแปรรูปอาหาร



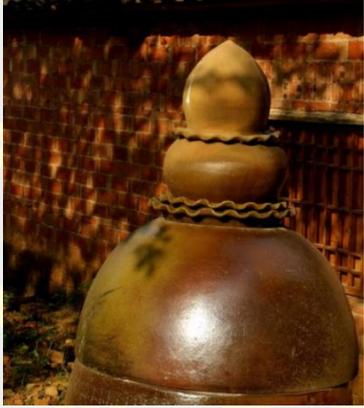
ภาพที่ 3-22 ไหดินเผาตระกูลหลี่ที่จัดเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์คติชนตำบลเปี้ยซาน



ภาพที่ 3-23 อ่างดินเผาเคลือบสีเขียวตระกูลหลี่ที่จัดเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์คติชนตำบลเปี้ยซาน

ตารางที่ 3-3 ประเภทและการใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลี่ (Zhou Wentao, 2023)

ชื่อ	ภาพประกอบ	การใช้งาน	คำอธิบาย
โอ่ง		<p>โอ่งเป็นภาชนะที่สำคัญของวิถีชีวิตพื้นบ้านแบบดั้งเดิม</p>	<p>ประโยชน์ทางการใช้งานที่สำคัญของโอ่งคือกักเก็บน้ำดื่ม ในยุคที่ยังไม่มีน้ำประปา ผู้คนก็ตักน้ำจากบ่อมาเก็บไว้ในโอ่งสำหรับใช้ในชีวิตประจำวัน หน่วยวัดขนาดของโอ่งตระกูลหลี่จะเรียก “เหลียน” โดยจะมีทั้งโอ่ง 8 เหลียน โอ่ง 10 เหลียน นอกจากนี้ยังมีโอ่งใช้เก็บอัฐิของพระภิกษุหลังมรณภาพด้วย เรียกว่า “โกศ” โดยทั่วไปโกศนี้จะแบ่งออกเป็น ส่วนบนและส่วนล่าง โดยมียอดแหลมคล้ายเจดีย์และยังมีการตกแต่งอย่างวิจิตรงดงามอีกด้วย</p>
	 <p>โอ่ง 4 เหลียน (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>		

ชื่อ	ภาพประกอบ	การใช้งาน	คำอธิบาย
	 <p data-bbox="387 846 778 891">โองหมาขง (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>		
	 <p data-bbox="395 1326 759 1370">โองทรงโกศ (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>		
ไห	 <p data-bbox="387 1796 778 1883">ไหใส่เหล้าเคลือบสีเหลือง (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>	<p data-bbox="791 1379 991 1883">ภาชนะพื้นบ้าน สำหรับใช้เก็บ เมล็ดพืชหรือ เหล้า ปากไหมี ขนาดเล็กกว่า โอง แต่สามารถ บรรจุของได้ ค่อนข้างมาก ใช้</p>	<p data-bbox="1007 1379 1425 1480">ไหมีหลายขนาด และมักจะเคลือบทั้ง ด้านในและด้านนอก</p>

ชื่อ	ภาพประกอบ	การใช้งาน	คำอธิบาย
	 <p data-bbox="427 685 727 723">ไหแกะสลักเคลือบสีเหลือง</p>	<p data-bbox="794 360 987 517">สำหรับเก็บเมล็ดพืชและกันความชื้นได้ดี</p> <p data-bbox="794 539 987 763">นอกจากนี้ยังง่ายต่อการปิดผนึกและจัดเก็บเหล่าอีกด้วย</p>	
อ่าง	 <p data-bbox="427 1043 727 1133">อ่างลายมังกรเคลือบสีเขียว (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>	<p data-bbox="794 808 987 1155">ภาชนะที่ผู้คนใช้เก็บหรือแปรรูปอาหาร หรือปลูกดอกไม้ กระจกหูลี้จะการใช้วิธีกรขึ้นรูปด้วยการใช้จานหมุนเป็นหลักเพื่อทำอ่างขนาดใหญ่</p>	<p data-bbox="1010 808 1422 1155">อ่างดินเผาจากเตากระจกหูลี้จะการตกแต่งบางส่วนด้วยดินเหนียวสีขาวเพื่อความสวยงาม และเคลือบจะมาจากโคลนจากทะเลสาบซื่อซีที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง บวกกับขี้เถ้าจากพืชหรือเคลือบสีเขียว</p>
	 <p data-bbox="427 1424 727 1514">อ่างทรงแปดเหลี่ยม (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>		
	 <p data-bbox="427 1794 727 1883">อ่างทรงสี่เหลี่ยม (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>		

ข้อมูลและรายละเอียดข้างต้นเป็นการลงพื้นที่สำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วัสดุ รูปแบบ เทคนิค การตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาตระกูลหลี่ ทำให้เกิดความเข้าใจถึงแหล่งเตาเผา ที่ตั้งเตาเผา ดิน เคลือบ เทคนิคการผลิต ตลอดจนรูปแบบและประโยชน์ใช้สอยของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลี่ ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

เตาตระกูลหลี่

1. วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

เตาตระกูลหลี่ตั้งอยู่ใต้ทางด่วนฉีเจียบนทิศตะวันตกเฉียงใต้ของทะเลสาบชื่อซีในตำบลเตาก่วน เป็น 1 ใน 3 โรงงานเตาเผาโบราณของตำบลเตาก่วน จากศิลาจารึก “ร่วปี้ซังเหรินถ่าจีเป่ย์” ที่พบบริเวณข้างเตาเผา มีบันทึกว่าในช่วงสมัยจักรพรรดิเฉียนหลงแห่งราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1736 ถึง 1796) มีชายตระกูลหลี่อาศัยอยู่อย่างสันโดษในพื้นที่แห่งนี้ และค้นพบว่าดินแดนแห่งนี้อุดมไปด้วยทรัพยากรดินเหนียว ดังนั้น จึงได้สร้างหลงเหยาเพื่อผลิตเครื่องปั้นดินเผาขึ้น ภายใต้การพัฒนาของชายผู้นี้ทำให้ขนาดของการผลิตเครื่องปั้นดินเผาก็เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เตาตระกูลหลี่ได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องจนถึงทุกวันนี้



ภาพที่ 3-24 เตาหลงเหยาตระกูลหลี่ (Zhou Wentao, 2022)

การศึกษาตระกูลหลูจะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงคือ

ช่วงที่ 1 (ค.ศ. 1849 ถึง ค.ศ. 1949)

ในปี ค.ศ. 1938 ตระกูลหลูได้สร้างเตาหลงเหยาขึ้น 2 เตา จากลงพื้นที่ภาคสนามพบว่ามีการสร้างเตาหลงเหยาขึ้น 2 เตาบนเนินเขาโดยใช้ปล่องไฟร่วมกัน เตาหลงเหยาแห่งหนึ่งพังทลายลงเนื่องจากสภาพทรุดโทรมและถูกปกคลุมไปด้วยต้นไม้ เตาหลงเหยาที่เราเห็นอยู่ในปัจจุบันนี้เดิมมีความยาวประมาณ 100 เมตร ต่อมาในช่วงปี ค.ศ. 1990 เนื่องจากขนาดของการผลิตที่ลดลงจึงได้มีการสร้างกำแพงเพื่อแบ่งเตาเผาออกเป็น 2 ส่วน ความยาวที่เหลืออยู่ในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 30 เมตร โดยรูปทรงของเตามีลักษณะคล้ายกับเตาของตระกูลหลู

จากการพิจารณาหลักฐานการสะสมจากเตาเผาของเตาตระกูลหลู พบว่าเช่นเดียวกับเตาตระกูลหลูที่มีการเผาโอ่งขนาดใหญ่ที่ทำด้วยเทคนิคการขึ้นรูปด้วยวิธีการปั้นดินเป็นเส้น แต่สิ่งที่แตกต่างกันคือ ในช่วงร้อยปีที่ผ่านมา เตาตระกูลหลูได้เผาผลิตเครื่องปั้นดินเผาสำหรับก่อสร้างในปริมาณมาก เช่น กระเบื้องดินเผาและท่อน้ำดินเผา นอกจากนี้ เตาเผาใหม่ที่เตาตระกูลหลูสร้างขึ้นภายใต้ชื่อ “หลูเอ้อฮ้วน” ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์จัดแสดงงานปั้นดินเผา ยังมีการเก็บรักษาเครื่องมือการทำกระเบื้องและแบบไม้สำหรับทำท่อน้ำดินเผา ยืนยันถึงประวัติการผลิตดังกล่าว

ช่วงที่ 2 (ค.ศ. 2012 ถึง ค.ศ. 2022)

ในปี ค.ศ. 2011 รัฐบาลตำบลเตากวนได้เสนอแผนพัฒนาเพื่อสร้างหมู่บ้านศิลปะเซรามิกตำบลเตากวนและเปลี่ยนเตาตระกูลหลูให้เป็นฐานการสร้างสรรคศิลปะเซรามิกและวัฒนธรรมสมัยใหม่

ในปี ค.ศ. 2017 นายกวน จื่อเสวียงผู้สืบทอดของตระกูลหลูได้รับรางวัลปรมาจารย์ด้านศิลปะและงานฝีมือรุ่นที่ห้าของมณฑลหูเป่ย์จากผลงานเซรามิกของเขาที่ชื่อว่า “แท่นบูชาเคลือบเงา” “ชามเคลือบลายดอก” และ “โอ่งลายมังกร”

ในปี ค.ศ. 2018 เนื่องจากมีการก่อสร้างทางหลวงทำให้เตาตระกูลหลูถูกย้ายออกไป

ในปี ค.ศ. 2019 สวนศิลปะเตาตระกูลหลูถูกสร้างขึ้นใกล้กับพื้นที่เดิม โดยสวนศิลปะแห่งนี้ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลสาบซือซีที่สวยงาม ครอบคลุมพื้นที่ 30 เอเคอร์ ด้วยเงินลงทุนรวม 4.8 ล้านหยวน มีการสร้างอาคารสำนักงานแห่งใหม่ เวิร์กช็อปการผลิต ห้องนิทรรศการเซรามิก จัดุรัสเซรามิกขนาด 1,000 ตารางเมตร โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานรองรับ เช่น ศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว ร้านอาหาร และถนนโดยรอบ ปัจจุบันพื้นที่แห่งนี้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ 200 คน เป็นสถานที่ที่ศูนย์รวมที่มีทั้งการศึกษาศิลปะเซรามิก นิทรรศการ การท่องเที่ยว และการพักผ่อน



ภาพที่ 3-25 สวนศิลปะเตาตระกูลหลู (Zhou Wentao, 2022)

2. วัสดุของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

วัสดุดินที่เตาตระกูลหลูใช้นั้นโดยพื้นฐานแล้วจะเหมือนกับดินของตระกูลหลี่ กล่าวคือจะใช้ดินสีแดงและสีขาวที่เก็บมาจากก้นทะเลสาบชื่อซี ทรายจากแม่น้ำ และดินเหนียวจากภูเขานำมาผสมกันตามสัดส่วน และเมื่อพิจารณาจากเศษกระเบื้องจากการลงพื้นที่ดินที่ใช้ทำโอ่งขนาดใหญ่ กระเบื้องชายค้ำ และท่อน้ำของตระกูลหลูจะมีความหนาและสูตรแตกต่างกันออกไป โดยดินที่ได้มาจากก้นทะเลสาบชื่อซีและทรายแม่น้ำที่เก็บมาจากเนินเขาจะต้องผ่านการผึ่งลม ตากแดดให้แห้ง บดให้ละเอียด กรองเอาสิ่งเจือปนออก แชน้ำ กรอง ใช้ทำเหยียบและนวดดินแล้วถึงจะนำไปขึ้นรูปด้วยการขุดดินหรือทำดินให้เป็นแผ่น

น้ำเคลือบ - สารเคลือบของเตาตระกูลหลูส่วนใหญ่จะทำจากวัสดุในท้องถิ่น เช่น ชี้เถ้าจากพืชธรรมชาติและโคลนจากทะเลสาบชื่อซีที่อยู่บริเวณใกล้เคียง โดยเครื่องปั้นดินเผาที่ไม่มีการลงดิน ตกแต่งจะปรากฏเป็นสีน้ำตาลเข้มหลังจากการเผา และวิธีการเคลือบโอ่งขนาดใหญ่ก็เหมือนกับเตาตระกูลหลี่คือการเทเคลือบและการทาเคลือบ และในระหว่างกระบวนการเผาภาชนะขนาดใหญ่ เช่น โอ่ง ในเตาจะมีชี้เถ้าจากไม้หลุดออกมามากพอที่จะกลายเป็นบางส่วนได้เช่นกัน

3. วิธีการขึ้นรูปของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

วิธีการขึ้นรูปด้วยการขุดดิน: วิธีการขึ้นรูปด้วยการขุดดินที่ตระกูลหลูใช้เพื่อผลิตโอ่งขนาดใหญ่ นั้นโดยพื้นฐานแล้วจะเหมือนกับวิธีของตระกูลหลี่ สิ่งที่ไม่คาดคิดก็คือกระเบื้องมุงหลังคาของตระกูลหลูก็ใช้การขึ้นรูปด้วยการขุดดินเช่นกัน โดยขั้นแรก นำแถบดินเหนียวมาขุดให้เป็นรูป

ทรงกระบอกบนแท่นวาง จากนั้นใช้มีดหรือเข็มเหล็กตัดกระบอกตามยาวออกเป็นสี่ส่วนเท่าๆ กันขณะดินยังเปียก หลังจากดินแห้งแล้วให้เคาะดินที่ตัดออกจะได้กระเบื้องสี่เหลี่ยม



ภาพที่ 3-26 ช่างของตระกูลหลูผลิตกระเบื้องมุงหลังคาโดยใช้วิธีการขุดดิน (Lu Fengyun, 2021)

4. การตกแต่งและลวดลายของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

การตกแต่งด้วยการพิมพ์ลาย: การตกแต่งด้วยการพิมพ์ลายของเตาตระกูลหลูเหมือนกันกับเตาตระกูลหลี่คือจะดำเนินการในระหว่างหรือหลังสิ้นสุดกระบวนการขึ้นรูป โดยจะพิมพ์ลายให้พื้นผิวมีความแวววาวและนุ่มนวลโดยการกดลวดลายลงไปในดินเหนียว



ภาพที่ 3-27 แม่พิมพ์สำหรับพิมพ์ลายเครื่องปั้นดินเผาในห้องนิทรรศการของสวนศิลปะเตาตระกูลหลู (Zhou Wentao, 2022)

5. การเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

เครื่องปั้นดินเผาของตระกูลหลูก็ใช้การเผาเตาพื้นจากเตาหลงเหยาเช่นกัน เตาหลงเหยาของตระกูลหลูในตำบลเตาก่วนที่ยาวที่สุดมีความยาวมากกว่า 100 เมตร พื้นที่ภายในเตาเผามีขนาดค่อนข้างใหญ่ ผู้คนสามารถเดินเข้าไปข้างในได้และสามารถเผาเครื่องปั้นดินเผาได้เป็นจำนวนมาก ในระหว่างกระบวนการเผาของเตาหลงเหยา อุณหภูมิที่หัวเตาจะค่อนข้างสูง ในขณะที่อุณหภูมิที่ปลายเตาเผาจะค่อนข้างต่ำ และในการนำภาชนะเข้าสู่เตาเผา นั้น ข่างจะนำภาชนะที่มีการลงเคลือบ เช่น อ่างหรือหม้อไปไว้ที่หัวเตาเผา เพื่อให้สามารถเผาเนื้อเคลือบจนหมดแล้วได้ภาชนะที่มีเคลือบสีดั่งแก้ว สำหรับช่วงท้ายของเตาเผาจะมีการภาชนะที่ไม่มีการลงเคลือบ เช่น กระเบื้องชามและท่อน้ำ

6. รูปแบบของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

โอง โองเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้คนชื่นชอบและเป็นที่ต้องการของทุกครัวเรือน

กระเบื้องมุงหลังคา กระเบื้องมุงหลังคาของตระกูลหลูมีลักษณะเป็นแผ่นกระเบื้องที่มีรูปร่างโค้งยาวประมาณ 300 มม. กว้าง 150 มม. ปัจจุบันยังมีอาคารโบราณบางส่วนที่ยังคงต้องการกระเบื้องมุงหลังคาประเภทนี้อยู่ ทำให้ยังคงอยู่ในความต้องการของตลาด โดยกระเบื้องมุงหลังคาของตระกูลหลูแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ แบบลงเคลือบและไม่ลงเคลือบ



ภาพที่ 3-28 กระเบื้องมุงหลังคาของเตาตระกูลหลู (Zhou Wentao, 2022)

ท่อน้ำ: ท่อน้ำดินเผาของเตาตระกูลหลูจะเชื่อมต่อกันตั้งแต่ต้นจนจบ แต่จะมีขนาดที่แตกต่างกันตามความหนาและความยาว



ภาพที่ 3-29 ท่อน้ำดินเผาจากเตาตระกูลหลู (Zhou Wentao, 2022)

7. การใช้งานเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

คุณสมบัติทางการใช้งานหลักของเครื่องปั้นดินเผาตระกูลหลูคือใช้เป็นส่วนประกอบของอาคาร เช่น กระเบื้องชายคาและท่อน้ำ ซึ่งกระเบื้องชายคาเป็นวัสดุที่จำเป็นสำหรับสถาปัตยกรรมโบราณ ส่วนท่อน้ำดินเผาของเตาตระกูลหลูทำจากแม่พิมพ์ไม้และส่วนใหญ่ใช้สำหรับระบายน้ำในอาคาร ซึ่งมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในยุคที่โลหะและพีวีซีไม่เป็นที่นิยม ท่อน้ำดินเผามีความทนทานต่อการกัดกร่อนสูงและมักจะทนทานกว่าท่อน้ำเหล็ก นอกจากนี้ความง่ายในการรื้อเปลี่ยนก็ยังเป็นข้อได้เปรียบที่สำคัญอีกด้วย ในฤดูร้อนปี ค.ศ.2022 เนื่องจากภัยแล้งและไม่มีฝนตก น้ำในทะเลสาบซื่อซีแห้งจนเห็นกันทะเลสาบ ทำให้ชาวบ้านบริเวณใกล้เคียงพบท่อน้ำดินเผาโบราณที่มีลักษณะโค้ง 45 องศาในทะเลสาบซื่อซีที่อยู่ใกล้กับเตาตระกูลหลู สิ่งนี้เป็นการยืนยันว่าเตาตระกูลหลูไม่เพียงแต่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานในการผลิตท่อน้ำดินเผาเท่านั้น แต่ยังมีเทคโนโลยีขั้นสูงอีกด้วย



ภาพที่ 3-30 ท่อน้ำดินเผาโบราณที่มีลักษณะหักงอ 45 องศา



ภาพที่ 3-31 แม่พิมพ์ไม้สำหรับทำท่อน้ำดินเผาในห้องนิทรรศการของสวนศิลปะตระกุลหลู

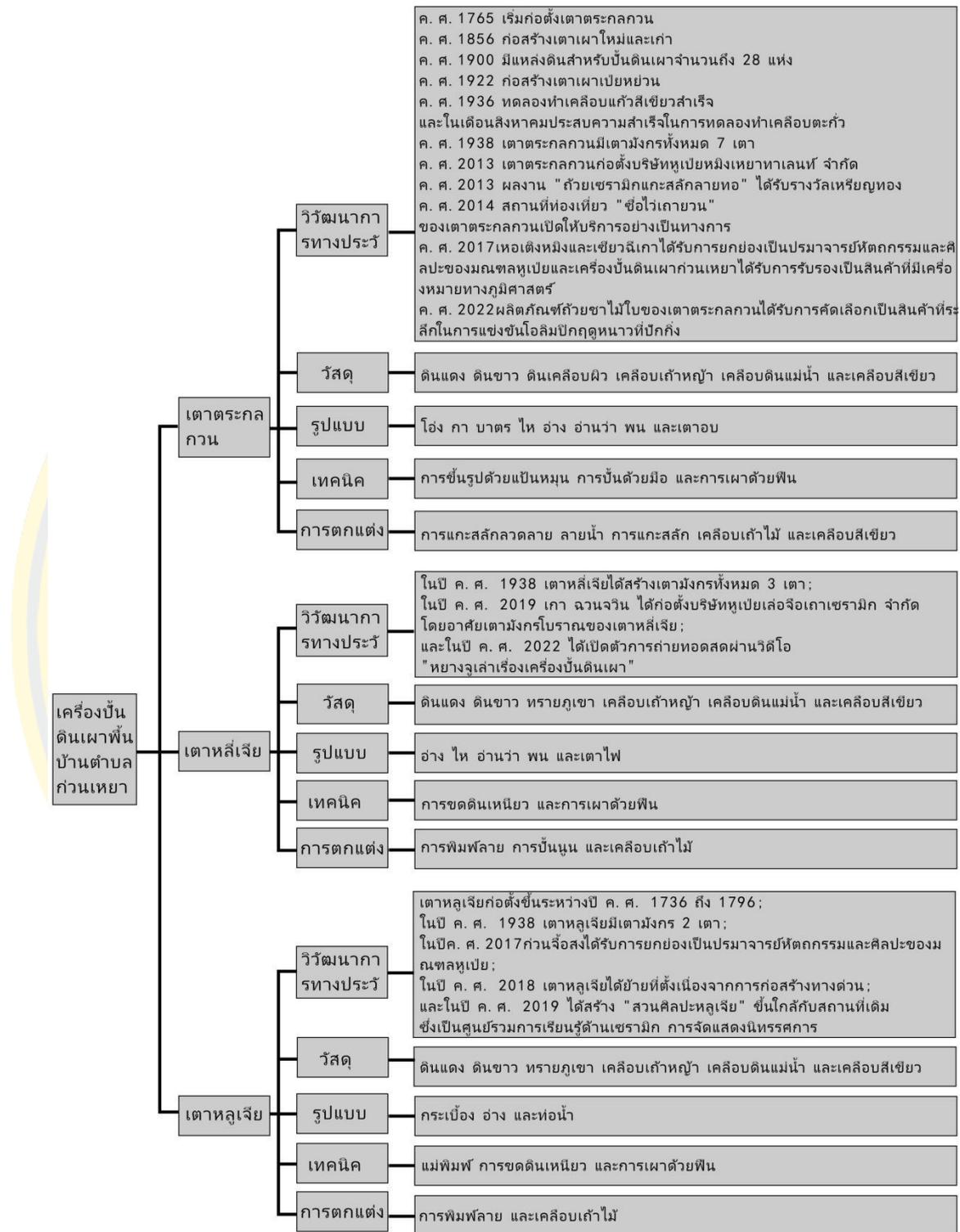
ตารางที่ 3-4 ประเภทและการใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลู (Zhou Wentao, 2023)

ชื่อ	ภาพประกอบ	การใช้งาน	คำอธิบาย
โอ่ง	 <p>โอ่ง 8 เหลียน</p>	เป็นภาชนะที่ใช้เก็บเมล็ดธัญพืช	เนื่องจากในบริเวณลุ่มน้ำแยงซีมีผลผลิตเป็นจำนวนมาก จึงมีความต้องการโอ่งเซรามิกสำหรับเก็บเมล็ดพืชค่อนข้างมาก และเตาเผาหลายแห่งก็ผลิตโอ่งเหล่านี้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโอ่งที่ผลิตจากเตาตระกูลหลูและตระกูลหลี่จะมีความเหมือนกัน
กระเบื้อง ชายคา	 <p>กระเบื้องชายคาทรงสี่ส่วน (สมัยปลายราชวงศ์ซิง)</p>  <p>กระเบื้องชายคาทรงหยดน้ำ (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>	หน้าที่ของกระเบื้องชายคาคือการปูทับส่วนบนของอาคารเพื่อป้องกันน้ำฝนและยังมีบทบาทในการตกแต่งพระราชวังและอาคารวัดบางแห่งอีกด้วย	สถานะของสถาปัตยกรรมจีนโบราณมักจะจำแนกตามสีของ กระเบื้องหลังคา โดยกระเบื้องหลังคาของเตาตระกูลหลูมีให้ 2 สีคือ สีดั้งเดิมของดินเหนียวและเคลือบสีเขียว

ชื่อ	ภาพประกอบ	การใช้งาน	คำอธิบาย
	 <p data-bbox="453 667 790 761">กระเบื้องขางคาทางกระบอก (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>		
<p data-bbox="284 779 357 815">ท่อน้ำ</p>	 <p data-bbox="443 1128 790 1164">ท่อน้ำตรง (สมัยสาธารณรัฐจีน)</p>  <p data-bbox="443 1464 790 1500">ท่อน้ำสามทาง (สมัยราชวงศ์ชิง)</p>  <p data-bbox="453 1823 790 1859">ท่อน้ำสี่ทาง (สมัยราชวงศ์ชิง)</p>	<p data-bbox="818 779 1096 985">ท่อน้ำส่วนใหญ่จะใช้ สำหรับการสร้างระบบ ระบายน้ำและเครือข่าย ท่อใต้ดิน</p>	<p data-bbox="1118 779 1433 1048">ท่อน้ำของเตาตระกูลหลูทำ จากแม่พิมพ์ไม้ มีหลายแบบ และมีการใช้กันอย่าง แพร่หลายในการก่อสร้างใน เมืองตามแนวแม่น้ำแยงซี</p>

ชื่อ	ภาพประกอบ	การใช้งาน	คำอธิบาย
	 <p data-bbox="459 645 772 741">ท่อน้ำหักงอ 90 องศา (สมัย ราชวงศ์ชิง)</p>		
	 <p data-bbox="491 1167 740 1263">ท่อน้ำหักงอ 45 องศา (สมัยราชวงศ์ชิง)</p>		

ข้อมูลและรายละเอียดข้างต้นเป็นการลงพื้นที่สำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วัสดุ รูปแบบ เทคนิค และการตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลูทำให้เกิดความเข้าใจถึงแหล่งเตาเผา ที่ตั้งเตาเผา ดิน เคลือบ เทคนิคการผลิต ตลอดจนรูปแบบและประโยชน์ใช้สอยของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลู ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ในลำดับต่อไป



ภาพที่ 3-32 องค์ความรู้เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตากวน (Zhou Wentao, 2024)

อัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว

จากการศึกษาข้อมูลทางเอกสารที่เกี่ยวข้องและการลงพื้นที่ภาคสนาม ณ แหล่งเตาเผา โรงงานตระกูลกวน ตระกูลหลี่และตระกูลหลู่ พร้อมกับการสัมภาษณ์ตัวแทนผู้สืบทอด 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเซรามิกทั้งจากมณฑลหูเป่ย์ จากนั้นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปบูรณาการเข้ากับ ทฤษฎีศิลปะพื้นบ้าน ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ และทฤษฎีสัญศาสตร์ทางศิลปะเพื่อวิเคราะห์และค้นหา สุนทรียภาพและอัตลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว

1. การวิเคราะห์อัตลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว

ตลอดประวัติศาสตร์อันยาวนานหลายพันปีของการพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาทั่วโลก แต่ละ แหล่งผลิตและยุคสมัยล้วนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยภูมิภาคและวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่หล่อ หลอมลักษณะพิเศษเหล่านี้ขึ้นมา ตำบลเตาแก้วตั้งอยู่ในทำเลที่มีลักษณะพิเศษ ทำให้สามารถใช้ วัตถุดิบในท้องถิ่นมาผลิตเครื่องปั้นดินเผา ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ของที่นี่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งในแง่ของ วัสดุและกรรมวิธีการผลิต นอกจากนี้ ด้วยความที่ตำบลเตาแก้วอยู่ในเขตแดนของอาณาจักรคูโบราณ รูปทรงและลวดลายของเครื่องปั้นดินเผาจึงได้รับอิทธิพลอย่างลึกซึ้งจากวัฒนธรรมคูโบราณ ยิ่งไปกว่านั้น วัฒนธรรมพื้นบ้าน ประเพณี และทรัพยากรอันอุดมสมบูรณ์ของภาคตะวันออกของมณฑลหูเป่ย์ ล้วน มีส่วนช่วยเสริมสร้างเอกลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว ในลำดับต่อไป เราจะวิเคราะห์ ลักษณะพิเศษของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาเผาสามแห่ง ได้แก่ เตาทระกูลกวน เตาทระกูลหลี่ และเตา ตระกูลหลู่ โดยจะพิจารณาในแง่มุมต่างๆ ได้แก่ วัสดุ รูปทรง เทคนิคการตกแต่ง ลวดลายการตกแต่ง เทคนิคการเผา และประโยชน์ใช้สอย

1.1 อัตลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาของตระกูลกวน

1.1.1 อัตลักษณ์ด้านวัสดุ

เครื่องปั้นดินเผาจากเตาทระกูลกวนมีเอกลักษณ์โดดเด่นด้านวัสดุและกรรมวิธีการผลิต โดยมีรายละเอียดดังนี้

เนื้อดินเหนียวที่ใช้ผ่านการขัดเกลอย่างประณีต เหมาะสำหรับการผลิต เครื่องปั้นดินเผาขนาดเล็กตามแบบดั้งเดิม วัตถุดิบมาจากดินเหนียวหลากหลายชนิดในท้องถิ่นตำบล เตาแก้ว ซึ่งผ่านกระบวนการพิถีพิถันหลายขั้นตอน ทั้งการเก็บ ผสม บด หมัก กรอง และนวด

ดินเคลือบที่นำมาใช้มาจากดินขาวธรรมชาติจากทะเลสาบซีชี่ที่มีความขาวสูง เพื่อ สร้างผิวที่ละเอียดบนเนื้อดินหยาบ ปกปิดสีแดงคล้ำของเนื้อดิน ทำให้เกิดความตัดกันระหว่างสีดำและ ขาว อีกทั้งยังช่วยขับให้สีของน้ำเคลือบเด่นชัดยิ่งขึ้น

น้ำเคลือบแบบดั้งเดิมของตระกูลกวนมีสองชนิด ได้แก่ น้ำเคลือบสีเขียวแก้วที่ บดละเอียด และน้ำเคลือบจากถ้ำพีผสมดินแม่น้ำแยงซี ตามคำบอกเล่าของผู้สืบทอดภูมิปัญญา

พวกเขาจะเก็บดินจากแม่น้ำแยงซีในช่วงฤดูน้ำลดเพื่อนำมาทำน้ำเคลือบ ส่วนเถ้าฟืนนั้นได้จากการเผาเตาและการหุงหาอาหารในชีวิตประจำวัน โดยมากเป็นเถ้าจากไม้สน ไม้เบญจพรรณ ไม้ไผ่ และฟางข้าว โดยจะนำเถ้าฟืนมาแช่และกรอง จากนั้นผสมกับดินจากแม่น้ำแยงซีตามอัตราส่วนที่เหมาะสม แล้วบดให้ละเอียด เมื่อนำไปเคลือบและเผาจะได้สีเขียวมะกอกเป็นมันวาวและสีน้ำตาลเหลือง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก้วน

1.1.2 อัตลักษณ์ด้านเทคนิคการสร้างรูปทรง

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมจากเตาตระกูลก้วนมีความโดดเด่นด้านรูปทรงที่หลากหลาย ได้แก่ ไห โถ ชาม กระจุก อ่าง กระจ่าง เต้าอบ และตะเกียงน้ำมัน โดยแนวคิดการออกแบบของตระกูลนี้จะมุ่งเน้นเพื่อตอบสนองความต้องการในชีวิตประจำวันของชาวบ้านเป็นหลัก มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนที่ละขั้นตามการใช้งานและหน้าที่ของผลิตภัณฑ์ ดังนั้นลายเส้นภายนอกจึงมักดูเรียบง่าย แต่มีความสะดวกสบายในการใช้งานและความสวยงามที่ลงตัว

กระบวนการขึ้นรูปส่วนใหญ่ใช้วิธีขึ้นรูปด้วยมือบนแป้นหมุน โดยขึ้นรูปเสร็จในครั้งเดียว ไม่มีการแต่งแก้ภายหลัง จากนั้นจึงใช้การปั้นและแกะสลักเพื่อทำหูจับ ปากพวย และส่วนตกแต่งอื่นๆ ทำให้รูปทรงมีชีวิตชีวาและกระทัดรัด นอกจากนี้ ยังมีมีการปั้นรูปสัตว์หรือพืชตกแต่งบริเวณฝาภาชนะ หูหิ้ว และปากพวย เช่น การปั้นรูปกบบนเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก้วน



ภาพที่ 3-33 รูปกบบนเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก้วน (Zhou Wentao, 2024)

รูปทรงเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก้วนมักจะทำให้ความรู้สึกที่เรียบง่ายและมีน้ำหนัก ซึ่งเป็นผลมาจากวัสดุดินเหนียวที่ใช่ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อเซรามิกแล้ว เนื้อดินของ

เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนจะมีสีเข้มกว่าและหนาแน่นกว่า ทำให้รู้สึกถึงความแข็งแกร่งและคงทน

1.1.3 อัตลักษณ์ด้านเทคนิคการตกแต่ง

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมจากเตาตระกูลก่วนโดดเด่นด้วยเทคนิคการตกแต่งสองแบบคือ “ส่วยฮวา” (水花) และ “เคอฮวา” (刻花) ทั้งสองเทคนิคนี้เริ่มด้วยการเคลือบชั้นงานดิบด้วยดินขาว แล้วใช้วิธีขีดหรือแกะเพื่อสร้างลวดลายจากความแตกต่างของสี

“ส่วยฮวา” หรือก็คือ “การวาดน้ำ” จะทำในขณะที่ดินขาวยังเปียกอยู่ โดยใช้เครื่องมือต่างๆ วาดอย่างรวดเร็วด้วยแรงที่สม่ำเสมอ คล้ายกับการวาดภาพจีนแบบ “เซี่ยอี้” ที่ใช้เทคนิค จุด ตวัด ดัน และลาก เพื่อสร้างลวดลายอย่างคล่องแคล่วโดยไม่มีการแก้ไข

ส่วน “เคอฮวา” หรือก็คือ “การแกะลาย” จะทำเมื่อชิ้นงานแห้งแล้วครึ่งหนึ่ง โดยจะใช้มีดแกะลวดลายบนดินขาว แล้วขีดเอาส่วนเกินออกเพื่อสร้างความตัดกันของสี ซึ่งจะได้ผลงานที่มีความละเอียดและประณีตมากกว่า แต่ก็ใช้เวลามากกว่าเช่นกัน ทั้งสองเทคนิคนี้แสดงถึงทักษะและความเชี่ยวชาญของช่างปั้น โดย “ส่วยฮวา” เน้นความฉับไวและอิสระ ขณะที่ “เคอฮวา” นั้นเน้นความประณีตและรายละเอียด

1.1.4 อัตลักษณ์ด้านลวดลายตกแต่ง

ลวดลายการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลก่วนส่วนใหญ่เป็นลวดลายที่สื่อความหมายถึงความเป็นมงคล เช่น ปลา น้ำ ดอกบัว นก ค้างคาว เหยี่ยวทองแดง กบ ดอกเหมย มังกร สิงโต และผีเสื้อ ลวดลายมีรูปทรงที่เรียบง่าย การจัดองค์ประกอบภาพมีพื้นที่ว่างเยอะ และนำเสนอผ่านสีที่ตัดกันระหว่างพื้นหลังดินที่มีสีเข้มกับพื้นผิวของดินตกแต่งที่มีสีขาว

ลักษณะเด่นของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนนั้น อยู่ที่การเลือกใช้ลวดลายประดับที่แตกต่างกันไปตามรูปทรงของภาชนะแต่ละชิ้น ซึ่งช่างปั้นจะออกแบบและจัดวางองค์ประกอบศิลป์ตามขนาด โครงสร้าง และอัตลักษณ์ของภาชนะแต่ละชิ้นอย่างละเอียดลออ สำหรับรูปแบบการตกแต่งที่พบบ่อยได้แก่ ลวดลายอิสระ ลวดลายที่เหมาะสม และลวดลายต่อเนื่อง

ลวดลายอิสระเป็นการตกแต่งที่ไม่ถูกจำกัดด้วยเส้นขอบนอกใดๆ โดยส่วนมากมักจะ เป็นภาพดอกไม้ นก และแมลง การออกแบบนั้นผสมผสานเข้ากับลักษณะของภาชนะอย่างลงตัว สไตส์การตกแต่งมีความเรียบง่ายและอาศัยเพียงเส้นสายตามธรรมชาติและลวดลายที่ไม่ซับซ้อน ไม่เน้นการประดับประดาที่ซับซ้อนหรือจัดวางอย่างยุ่งยาก และไม่ถูกจำกัดด้วยกรอบ ทำให้มีพลังในการแสดงออกมากขึ้น ช่างมักจะใช้เทคนิคการตกแต่งด้วยน้ำและสี คล้ายกับภาพเขียนจีนแนวเซี่ยอี้แบบน้ำหมึก เช่น ผลงานของจิตรกรจีนในสมัยราชวงศ์ซิง “ปาด้าซานเหริน”



ภาพที่ 3-34 ลวดลายอิสระบนเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก้วน (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 3-35 ผลงานภาพวาดหมึกของปาด้า ซานเหริน ในสมัยราชวงศ์ซิง (Zhong, 2022)

ลวดลายที่เหมาะสม หมายถึง ลายประดับที่ออกแบบให้กลมกลืนกับรูปทรงภายนอกของภาชนะ โดยจัดวางอย่างพิถีพิถันภายในกรอบรูปทรงต่างๆ เช่น สีเหลี่ยม วงกลม หรือรูปทรงอื่นๆ คล้ายกับลายกรอบในงานจิตรกรรมไทย ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบองค์ประกอบที่ไม่สมมาตร มีการจัดวางแบบเต็มพื้นที่ มีการกระจายของจุด เส้น และพื้นผิวที่สร้างมิติความหนาแน่นและโปร่งเบา ก่อให้เกิดจังหวะและความเป็นระเบียบที่งดงาม เปรียบได้กับการจัดวางองค์ประกอบในภาพจิตรกรรมฝาผนังของไทย เนื้อหาของลวดลายมักประกอบด้วยลายมงคลและตัวอักษร ซึ่งแฝงความหมายอันดีงาม การตกแต่งแบบนี้ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแกะสลัก ซึ่งทำให้ลวดลายมีความประณีตละเอียดอ่อน



ภาพที่ 3-36 ลวดลายแบบเหมาะเจาะของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน
(Zhou Wentao, 2023)

ลวดลายต่อเนื่องคือการนำลวดลายหนึ่งหน่วยมาเรียงเข้าไปทั้งสองด้าน โดยใช้วิธีการแกะสลักหรือเขียนลายได้เคลือบ มักใช้ตกแต่งส่วนไหล่ ฐาน ขอบปาก คอ และท้องของเครื่องปั้นดินเผา เป็นลายประดับรอง ลายต่อเนื่องที่พบบ่อยบนเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน ได้แก่ ลายตัวอักษรหุย (回) ลายสวัสดิกะ(卍) ลายดอกไม้ และลายเมฆ ลวดลายเหล่านี้มาจากลายประดับบนเครื่องเงินและเครื่องสำริดสมัยชุนชิวและจ้านกั๋วของแคว้นฉู่ อีกทั้งยังคล้ายกับลายปักผ้าและลายแกะสลักไม้ร่วมสมัยด้วย

1.1.5 อัตลักษณ์ด้านการเผา

การเผาเป็นขั้นตอนสำคัญสุดท้ายในการผลิตเครื่องปั้นดินเผา กระบวนการเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลก่วน คือการเผาด้วยเตาฟืนที่ชื่อว่าเตาหลงเหยามีอุณหภูมิการเผาอยู่ที่ 1,180-1,260 องศา ซึ่งจะแตกต่างจากเครื่องเคลือบที่ใส่เผาในหีบดินเหนียวทนไฟ และยิ่งแตกต่างจากการเผาจากเตาแก๊สและไฟฟ้าสมัยใหม่อีกด้วย และในระหว่างกระบวนการเผาจากเตาฟืนหลงเหยา การไหลของไฟหรือซีเถ้าจากไม้ที่เกิดจากการเผาจะตกลงบนตัวภาชนะจะส่งผลต่อการฟื้นผิวของน้ำเคลือบที่อยู่บนภาชนะเหล่านั้น

เตาเผาเครื่องปั้นดินเผาของตระกูลก่วนตั้งอยู่ในพื้นที่เนินเขา โดยเตามังกรถูกสร้างตามแนวลาดเขา ปากเตาอยู่ที่เชิงเขา ส่วนปล่องควันอยู่บนลาดเขาทำให้เกิดความต่างระดับตามธรรมชาติตลอดความยาวของลำตัวเตา จะมีการเว้นช่วงเป็นระยะเพื่อทำช่องสำหรับใส่ฟืนและประตูสำหรับบรรจุเครื่องปั้น เนื่องจากส่วนใหญ่ใช้เผาผลิตภัณฑ์ขนาดเล็ก ขนาดของเตาจึงเล็กกว่าเตาของตระกูลหลี่และตระกูลหลู ทั้งนี้ การใช้งานเตามังกรนั้นจะมีฤดูกาลเฉพาะ เนื่องจากเตาของตระกูลก่วนตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจีน ในช่วงฤดูใบไม้ผลิจะมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงและความชื้นในอากาศเพิ่มขึ้น จึงไม่

เหมาะสมสำหรับการเผา ดังนั้นต้องรอจนถึงฤดูร้อน หลังจากความชื้นลดลงแล้วจึงจะสามารถเผาได้ตามปกติ

ขั้นตอนการเผาเริ่มจากช่างนำเครื่องปั้นที่เคลือบและตากแห้งแล้วมาจัดเรียงในเตาตามขนาด โดยจัดวางให้ความร้อนกระจายสม่ำเสมอ จากนั้นจึงก่ออิฐปิดประตูเตา ทั้งนี้การควบคุมอุณหภูมิถือเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยจะเริ่มจากจุดไฟที่ปากเตาและเผาด้วยไฟอ่อนๆ นานถึง 12 ชั่วโมง เพื่ออบไล่ความชื้นที่เหลืออยู่ในเครื่องปั้นและภายในเตา ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้อุณหภูมิเพิ่มขึ้นเร็วเกินไปจนทำให้ชิ้นงานแตกร้าว เชื้อเพลิงที่ใช้ในการเผาคือกิ่งสนจากป่าเขาในท้องถิ่น กระบวนการเผาใช้เวลา 3-5 วัน สำหรับในยุคที่ยังไม่มีเครื่องวัดอุณหภูมิ ช่างต้องคอยสังเกตสีของเปลวไฟเพื่อควบคุมอุณหภูมิ

1.1.6 อุตสาหกรรมด้านประโยชน์การใช้งาน

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลกวนส่วนใหญ่เป็นภาชนะเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันขนาดเล็ก เช่น ไห โถ และเตา หน้าทีการใช้งานของภาชนะเหล่านี้จะตอบสนองการใช้งานจริงในชีวิตประจำวันของผู้คน สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาทางการสร้างสรรค์ของผู้คนในสมัยโบราณ

“ไห” เป็นภาชนะเอนกประสงค์ที่ใช้เก็บของ แบ่งตามการใช้งานเป็นไหตองผัก ไหเหล้า และไหข้าว คล้ายกับวัฒนธรรมการใช้ไหในภาคอีสานของไทย ในมณฑลหูเป่ย์ ทุกบ้านมีประเพณีตองผัก เช่นเดียวกับการทำผักกาดตองในภาคเหนือของไทย ไหตองผักมีปากสองชั้น เมื่อเติมน้ำและปิดฝาจะป้องกันไม่ให้ผักตองสัมผัสอากาศ ช่วยถนอมอาหาร ไหเหล้าก็พบได้ทั่วไปในครัวเรือน ปีที่ได้ผลผลิตดี ชาวบ้านมักหมักธัญพืชเป็นเหล้า คล้ายกับการทำเหล้าขาวในไทย เนื่องจากเหล้าระเหยง่าย จึงต้องเก็บในไหดินเผาปากแคบ เคลือบทั้งใบ เพื่อป้องกันการระเหย เหมือนกับไหเหล้าโบราณของไทยที่ใช้เก็บสุราที่บ้าน

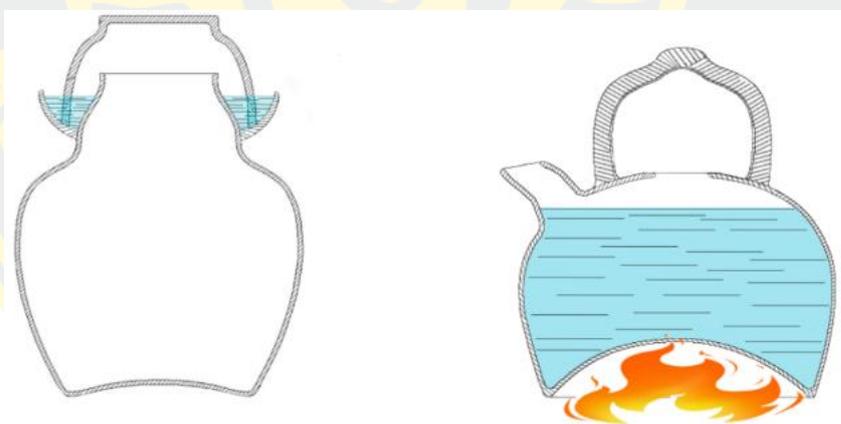
“โถ” แบ่งตามหน้าที่การใช้งานหลักๆ ได้แก่ โถใส่เครื่องปรุง โถยา และโถต้มซุ๊ป เป็นต้น โถใส่เครื่องปรุงของเตาเผาเครื่องใช้ในครัวเรือนมีลักษณะพิเศษ โดยทั่วไปจะมี 2 ถึง 3 ภาชนะเชื่อมต่อกันเพื่อใส่เกลือ พริกไทย น้ำตาล และเครื่องปรุงอื่นๆ ทำให้สะดวกในการใช้งาน ส่วนโถยาและโถต้มซุ๊ปเป็นภาชนะที่ต้องสัมผัสกับไฟเป็นเวลานาน ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอย่างฉับพลันและทำให้เครื่องปั้นดินเผาแตกร้าวได้ เพื่อให้ตอบสนองต่อการใช้งานของภาชนะประเภทนี้ จึงมีการเพิ่มทรายจากภูเขาจำนวนมากลงในส่วนผสมของดินเหนียว เพื่อเพิ่มความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิอย่างฉับพลันของเครื่องปั้นดินเผา และยืดอายุการใช้งานให้ยาวนานขึ้น

“กา” แบ่งตามหน้าที่การใช้งานหลักๆ ได้แก่ กาน้ำมัน กาน้ำชา และกาเหล้า เครื่องปั้นดินเผาประเภทกาของเตาเผาเครื่องใช้ในครัวเรือนถูกออกแบบให้มีหูหิ้วและด้ามจับเพื่อตอบสนองการพกพาหรือการใช้งาน นอกจากนี้ ปากกายังมีความยาวแตกต่างกันไปตามการใช้งานที่

หลากหลาย ภาชนะเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นเตาอุ้มมือ เขี่ยกใส่เหล้า หรือกาน้ำชาได้รับการออกแบบเพื่อความสะดวกและสถานการณ์การใช้งานที่หลากหลาย ตัวอย่างเช่น เขี่ยกใส่เหล้า ทรงโค้งและกาน้ำชาทรงโค้งได้รับการออกแบบมาเพื่อให้รินเหล้าและชาระหว่างมืออาหารได้ง่าย เตาอุ้มมือแบบมีที่จับ 1 ด้ามเพื่อความสะดวกในการพกพา ในขณะที่เตาอบ 3 ห่วงใช้สำหรับให้ความร้อนสำหรับตากเสื้อผ้า



ภาพที่ 3-37 ภาชนะที่ผลิตจากเตาตระกูลก่วน (Zhou Wentao, 2023)



ภาพที่ 3-38 ประโยชน์การใช้งานของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน (Zhou Wentao, 2024)

“เตา” เป็นภาชนะดินเผาที่ชาวบ้านในมณฑลหูเป่ย์ใช้สำหรับทำหม้อไฟหรือให้ความอบอุ่นในช่วงฤดูหนาว โดยแบ่งตามหน้าที่การใช้งานหลักได้เป็นสองประเภท คือ เตาไฟ และเตาอบ ในฤดูหนาวของมณฑลหูเป่ย์อากาศจะหนาวเย็นมาก ชาวมณฑลหูเป่ย์จึงนิยมนำเตาไฟมาอุ่นอาหารระหว่างรับประทานอาหาร ส่วนเตาอบจะใช้สำหรับอุ่นมือเท้าและอบผ้าหรือรองเท้าให้แห้ง สำหรับเตาอบนั้นจะแบ่งเป็นแบบที่มีหูจับเดียวและแบบที่มีสามหูจับ โดยแบบที่มีหูจับเดียวจะถูกออกแบบให้พกพา

สะดวกและใช้อุ่นเท้าทั้งสองข้างได้ง่าย ส่วนเตาอบแบบที่มีสามหูจับนั้นออกแบบมาสำหรับอบเสื้อผ้า โดยเฉพาะ



ภาพที่ 3-39 เตาอบที่ผลิตจากเตาตระกูลก่วน (Zhou Wentao, 2023)

1.2 อัตลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาของตระกูลหลี่

1.2.1 อัตลักษณ์ด้านวัสดุ

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลี่ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดใหญ่ วัสดุที่ใช้ในการผลิตก็มาจากอำเภอก่วนเช่นเดียวกับของเตาตระกูลก่วน แต่สัดส่วนของดินที่ใช้ นั้นแตกต่างกัน

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลี่รุ่นใหม่เป็นผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่ วัสดุที่ใช้ในการผลิตก็มาจากอำเภอก่วนเช่นเดียวกับของเตาตระกูลก่วน แต่สัดส่วนของดินที่ใช้ นั้นแตกต่างกัน

ดินที่ใช้ทำโอ่งดินเผาขนาดใหญ่ของเตาตระกูลหลี่ ประกอบด้วยวัตถุดิบสำคัญ ได้แก่ ดินเหนียวจากทะเลสาบชือซีในท้องถื่น ททรายจากภูเขา เศษภาชนะที่ผ่านการเผาแล้ว และดินจากภูเขา หยวนเฟิง นำมาผสมกัน โดยนำดินเหนียวที่เก็บมาตากแห้งและบดให้ละเอียด จากนั้นนำไปผสม ตากแดด และรดน้ำ เพื่อให้ดินบ่มหมัก แล้วจึงนวดให้เข้ากัน ดินที่มีเนื้อหยาบและมีความเหนียว พอเหมาะจะทำให้เครื่องปั้นดินเผาแข็งแรงขึ้น หดตัวน้อยลงระหว่างการตากแห้งและ ไม่แตกร้าวง่าย ระหว่างการเผา ดังนั้นจึงเทคนิคนี้จึงเหมาะสำหรับการทำเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่

น้ำเคลือบที่ใช้กับเครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกูลหลี่ ทำจากตะกอนทะเลสาบซื่อซีที่เก็บได้จากบริเวณใกล้เคียงกับเตาเผา โดยผ่านการปรับแต่งเล็กน้อย น้ำเคลือบที่ทำจากวัสดุธรรมชาตินี้ปลอดภัยต่อแก้วและแคดเมียมที่เป็นอันตราย จึงปลอดภัยต่อร่างกายมนุษย์แม้จะใช้งานภาชนะเหล่านี้เป็นเวลานาน เครื่องปั้นดินเผาที่ผลิตขึ้นจะระบายอากาศได้แต่สามารถกั้นน้ำได้ดี หลังจากเผาแล้วจะมีสีน้ำตาลเข้มและมีประกายคล้ายโลหะ

1.2.2 อุตลักษณ์ด้านเทคนิคการสร้างรูปทรง

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลี่มักมีขนาดใหญ่ โดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีขุดดินเป็นเกลียวในการขึ้นรูปตัวภาชนะ โอ่งและไหถูกออกแบบโดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก จึงมีรูปทรงเรียบง่ายแต่ดูอบอุ่น ทั้งโอ่งและไหได้รับการออกแบบโดยคำนึงถึงความสะดวกในการจัดเก็บและนำมาใช้ โดยมีส่วนท้องที่ป่องออกเพื่อเพิ่มพื้นที่จัดเก็บ

โอ่งเป็นภาชนะที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ใช้สำหรับเก็บน้ำเป็นหลัก มีความสูงประมาณ 1-1.5 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลางที่กว้างที่สุดอยู่ที่ 0.6-1.2 เมตร มีหลากหลายขนาด โอ่งที่พบบ่อยจากเตาตระกูลหลี่มีลักษณะปากกว้าง ขอบปากหนาแข็งแรง ก้นแคบ ทำให้สะดวกในการดูระดับน้ำและตักน้ำใช้

ส่วนไหนั้นใช้สำหรับเก็บธัญพืชและสุรา มีลักษณะท้องป่อง ปากแคบ ก้นเล็ก ทำให้ตั้งได้มั่นคง ช่วยลดการสัมผัสระหว่างอากาศกับของที่เก็บบริเวณปากไห และลดการสัมผัสกับพื้นที่ก้นไห ป้องกันไม่ให้ธัญพืชขึ้น ไหมีรูปทรงที่เรียบง่ายด้วยเส้นสายภายนอกที่ไม่ซับซ้อนทั้งโอ่งและไหจากเตาตระกูลหลี่สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาของช่างปั้นโบราณที่ออกแบบภาชนะให้ตอบสนองการใช้งานได้อย่างลงตัว ทั้งยังคงความงามในความเรียบง่าย

1.2.3 อุตลักษณ์ด้านเทคนิคการตกแต่ง

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลี่นิยมตกแต่งด้วยลวดลายประทับเป็นหลัก ในยุคแรกๆ มีการใช้เทคนิคการปั้นติดผสมผสานกับการเคลือบแก้วและเคลือบดินจากทะเลสาบ โดยมีวิธีการตกแต่งดังนี้

- 1) ขณะขึ้นรูปภาชนะด้วยวิธีขุดดิน ช่างปั้นจะใช้มีกดให้แน่น ทำให้เกิดร่องรอยมือที่เป็นเอกลักษณ์ เมื่อขึ้นรูปเสร็จจะใช้ไม้ตีดินทั้งแบบผิวเรียบและแบบมีลวดลายตีทั้งด้านในและด้านนอก ซึ่งการทำเช่นนี้ นอกจากจะช่วยให้เนื้อดินแน่นขึ้นแล้ว ยังทำให้ผิวด้านในเรียบ ส่วนด้านนอกก็เกิดพื้นผิวที่สมบูรณ์และมีลวดลายนูนออกมาด้วย หรืออาจใช้แม่พิมพ์ไม้หรือดินเผากดประทับลวดลายบนผิวภาชนะขณะที่ดินยังไม่แห้ง
- 2) ใช้ดินสีขาวปั้นติดเป็นลวดลายนูนเฉพาะจุด โดยใช้นิ้วมือและมิดไม้ไผ่ ผสมผสานเทคนิคการปาด ปีบ กด เพื่อสร้างลวดลายนูนต่ำและรูปทรงที่มีชีวิตชีวา

3) การเคลือบใช้วิธีชุบน้ำเคลือบหรือทาน้ำเคลือบ ซึ่งจะทำให้เกิดความหนาบางไม่สม่ำเสมอ และมีส่วนลดการไหลของน้ำเคลือบ การเคลือบเช่นนี้นอกจากจะเพิ่มความสวยงามแล้วยังช่วยเพิ่มความคงทนและประโยชน์ใช้สอยให้กับภาชนะอีกด้วย

1.2.4 อุตลักษณ์ด้านลวดลายตกแต่ง

ลวดลายประดับบนโอ่งขนาดใหญ่แบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลี่มักเป็นลวดลายเชิงนามธรรมที่ซ้อนทับกัน ขึ้นอยู่กับลายของไม้ตีดินและรอยนิ้วมือของช่างปั้น นอกจากนี้ ลายอายุยืน ลายเหรียญ ลายอักษร ลายก้นหอย และลายตาไก่ ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญในการตกแต่งโอ่งขนาดใหญ่แบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลี่ด้วย ลวดลายเหล่านี้มีโครงสร้างที่เข้มงวดและการจัดวางที่พิถีพิถัน มักใช้ตกแต่งบริเวณไหล่หรือท้องโอ่ง เพื่อเพิ่มความสวยงามของภาชนะ

ส่วนโอ่งขนาดเล็กลงมา บางครั้งก็มีการตกแต่งด้วยภาพวาดคลื่นน้ำ หรือใช้ดินสีขาวปั้นติดเป็นตัวอักษรและลวดลายมงคล โดยส่วนใหญ่จะเป็นลายพืช เช่น กล้วยไม้ ต้นอ้อ ในรูปแบบที่อิสระและมีชีวิตชีวา

ส่วนโอ่งพิเศษ เช่น พระโกศที่ใช้สำหรับบรรจุศพพระภิกษุชั้นผู้ใหญ่ จะตกแต่งด้วยลวดลายนูนต่ำที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาโดยใช้ดินสีขาวปั้นติด มักเป็นเรื่องราวชีวิตประวัติของพระเถระ ลวดลายที่พบบ่อยได้แก่ สัญลักษณ์ทางพุทธศาสนา เช่น เมฆมงคล ดอกบัว พระพุทธรูป และต้นโพธิ์ เมฆมงคลเป็นสัญลักษณ์ของโชคดีและความศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งดอกบัวเป็นสัญลักษณ์แทนความบริสุทธิ์และการตรัสรู้ ลวดลายเหล่านี้สื่อถึงการชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ การตรัสรู้ และการเข้าถึงสภาวะที่เหนือโลก สะท้อนถึงสถานะทางศาสนาและระดับการบำเพ็ญเพียรของพระเถระ การปั้นติดลวดลายเหล่านี้มักเป็นฝีมือของช่างผู้ชำนาญ ทำให้ได้รูปทรงที่มีชีวิตชีวาและสื่ออารมณ์ได้อย่างลึกซึ้ง



ภาพที่ 3-40 โอ่งนึ่งของเตาตระกูลหลี่ (Lv Fengyun, 2023)

1.2.5 อุตลักษณ์ด้านการเผา

กรรมวิธีการเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลี่นั้นเหมือนกับเตาตระกูลก่วน คือใช้เตามังกรเผาด้วยฟืน เตามังกรของเตาตระกูลหลี่มีความยาวประมาณ 98 เมตร กว้าง 8 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลางภายในเฉลี่ย 1.8 เมตร สามารถเผาภาชนะได้พร้อมกันมากถึงหลายพันชิ้น อุณหภูมิในการเผาประมาณ 1,100-1,220 องศาเซลเซียสสำหรับภาชนะขนาดใหญ่ที่ต้องใช้ไฟอ่อนเผาอย่างช้าๆ เป็นเวลานานกว่า 30 ชั่วโมง ชี้ได้จากไม้และหญ้าที่ร่วงหล่นลงมาระหว่างการเผา รวมถึงการเคลื่อนไหวของเปลวไฟ จะช่วยให้พื้นผิวเคลือบมีลักษณะด้าน การเปลี่ยนแปลงในเตาที่ไม่สามารถคาดเดาได้ เนื่องจากการเผาภาชนะขนาดใหญ่เป็นเวลานาน การสะสมของชี้ได้จากไม้สน และการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสีเคลือบและลวดลายธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์บนผิวภาชนะ ซึ่งยากที่จะเกิดขึ้นได้ด้วยวิธีการเผาแบบอื่น ถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญของเตามังกรของเตาตระกูลหลี่ ทั้งยังทำให้เครื่องปั้นดินเผาที่เผาด้วยฟืนแต่ละชิ้นของเตาตระกูลหลี่ กลายเป็นงานศิลปะที่ไม่ซ้ำใคร

1.2.6 อุตลักษณ์ด้านประโยชน์การใช้งาน

ประโยชน์ใช้สอยหลักของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลี่คือการเก็บ เช่น โอ่ง ไห และอ่าง มีความจุขนาดใหญ่ ภายในภาชนะมีการลงเคลือบเพื่อให้ทนทานต่อการรั่วซึมและความชื้น

โอ่งปากกว้างเหมาะสำหรับเก็บและตักน้ำหรือธัญพืช มีคุณสมบัติในการปิดผนึกและรักษาความชื้นได้ดี ผังด้านในของโอ่งน้ำเรียบลื่น มีการเคลือบอย่างดี ช่วยป้องกันการรั่วซึมของน้ำ และการปนเปื้อนของสิ่งสกปรก ทำให้น้ำสะอาดอยู่เสมอ

ไหที่มีปากแคบใช้สำหรับเก็บธัญพืช ผักดอง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฯลฯ มีคุณสมบัติในการระบายอากาศและป้องกันแมลงได้ดี การออกแบบของไหดินเผาช่วยรักษาความสดและคุณภาพของอาหารระหว่างการเก็บรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โอ่งน้ำและไหดินเผา ด้วยวัสดุและกรรมวิธีการเผา ทำให้มีคุณสมบัติในการรักษาความชื้นและควบคุมอุณหภูมิได้ดี เหมาะสำหรับเก็บสิ่งของที่ต้องการอุณหภูมิและความชื้นคงที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ของมณฑลหูเป่ย์ที่มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศอย่างชัดเจน เทคนิคการเผาที่อุณหภูมิสูงของเตาตระกูลหลี่ทำให้ภาชนะมีความแข็งแรงและทนทานสูง เหมาะสำหรับการใช้งานระยะยาวในหลากหลายสภาพแวดล้อม ทั้งในครัวเรือนและการเกษตร โดยไม่แตกหรือเสียหายง่าย

1.3 ลักษณะของเครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกูลหลู

1.3.1 อัตลักษณ์ด้านวัสดุ

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลูส่วนใหญ่เป็นวัสดุก่อสร้างและภาชนะขนาดใหญ่ ประเภทวัสดุก่อสร้างทำจากดินเหลืองจากทะเลสาบชือซีในท้องถิ่น ส่วนประเภทภาชนะขนาดใหญ่เน้นใช้วัตถุดิบเช่นเดียวกับของเตาตระกูลหลู คือ ดินเหนียวจากทะเลสาบชือซี ทราบจากภูเขา และดินจากภูเขาหยวนเฟิง ผสมกัน ทำให้ได้เนื้อดินที่มีเนื้อค่อนข้างหยาบ สำหรับการทำกระเบื้องและท่อส่งน้ำ เตาตระกูลหลูจะใช้ดินที่ผสมระหว่างดินที่มีรอยด่างสีเหลืองขาวซึ่งมีความเหนียวมาก กับดินซีเถ้าที่มีฟอสเฟตสูงซึ่งมีความเปราะมาก ทำให้ได้ดินที่มีคุณสมบัติในการขึ้นรูปและทนไฟได้ดี ช่วยให้วัสดุก่อสร้างมีความทนทานสูง

น้ำเคลือบแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลูเป็นเคลือบสีเขียวแบบเคลือบกระจก (หรือเคลือบมันวาว) โดยทั่วไปใช้ทองแดงออกไซด์เป็นสารให้สี ก่อนเคลือบมักทาดินสีขาวรองพื้นบนผิวภาชนะดิบก่อน เพื่อให้สีเขียวของเคลือบออกมาสดใสยิ่งขึ้น

1.3.2 อัตลักษณ์ด้านเทคนิคการสร้างรูปทรง

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลูส่วนใหญ่ขึ้นรูปโดยใช้แม่พิมพ์ไม้หรือการขุดดินด้วยมือ แม่พิมพ์ไม้ผลิตโดยช่างไม้ในท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญในการทำภาชนะทรงกลม ประกอบด้วยส่วนเปลือกนอกและแกนใน โดยมีช่องว่างระหว่างกันสำหรับใส่ดินเหนียว เนื่องจากดินเหนียวจะหดตัวในระหว่างการตากแห้งและเผา ขนาดของแม่พิมพ์จึงต้องคำนวณอัตราการหดตัวอย่างแม่นยำและขยายขนาดตามสัดส่วน ส่วนผลิตภัณฑ์ประเภทท่อน้ำนั้นมีรูปทรงหลากหลาย ท่อตรงมีความยาวประมาณ 60 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 10 เซนติเมตร ปลายด้านหนึ่งมีร่องสำหรับเชื่อมต่อ เพื่อให้สามารถประกอบเข้าด้วยกันได้ง่าย นอกจากท่อที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางต่างกันแล้ว ยังมีท่อสามทาง สี่ทาง และท่อแบบอื่นๆ ซึ่งการใช้แม่พิมพ์ที่สร้างขึ้นอย่างประณีตทำให้ท่อน้ำและวัสดุก่อสร้างต่างๆ มีรูปทรงที่สม่ำเสมอและใช้งานได้จริง

สำหรับผลิตภัณฑ์กระเบื้องเบื้องหลังคานั้น จะขึ้นรูปโดยการขุดดินเป็นทรงกระบอกหรือใช้แม่พิมพ์ไม้ทรงกระบอกช่วย เมื่อดินแห้งหมาดๆ ช่างจะใช้เหล็กแหลมตัดแบ่งทรงกระบอกออกเป็นสามส่วนเท่าๆ กัน ได้เป็นกระเบื้องสามแผ่น จากนั้นรื้อให้กระเบื้องแห้งสนิทแล้วจึงนำไปเผา วิธีการขึ้นรูปแบบนี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตได้อย่างมาก ทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้านอีกด้วย

1.3.3 อัตลักษณ์ด้านเทคนิคการตกแต่ง

ลักษณะเด่นของการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลูอยู่ที่ลวดลายบนกระเบื้องเคลือบ โดยเฉพาะส่วนหัวกระเบื้องและส่วนรองรับน้ำฝน ใช้วิธีการกดพิมพ์ลายด้วยแม่พิมพ์ที่แกะสลักจากไม้หรือปูนปลาสเตอร์ แม่พิมพ์ลวดลายเหล่านี้ผลิตโดยช่างแกะสลักมืออาชีพ

ตามแบบดั้งเดิม และสามารถทำตามแบบที่ลูกค้าต้องการได้ด้วย ในยุคแรกแม่พิมพ์ส่วนใหญ่ทำจากไม้ แกะสลักหรือดินเผา แต่เนื่องจากไม้และดินเผาดูดซับน้ำได้ไม่ตึนัก ทำให้ต้องใช้เวลานานกว่าชิ้นงาน จะแข็งตัวพอที่จะถอดออกจากแม่พิมพ์ได้ และมักเกิดปัญหาดินติดแม่พิมพ์ระหว่างการผลิต ในระยะ หลังจึงเริ่มสั่งซื้อแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์จากที่อื่นมาใช้แทน ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและอัตรา ความสำเร็จของชิ้นงานได้มาก

นอกจากนี้ เทคนิคการตีประทับลายก็เป็นที่ยอมรับในการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาของเตา ตระกูลหลู สำหรับกระเบื้องที่ขึ้นรูปด้วยการกดดิน จะใช้วิธีตีด้วยไม้ตีดินทั้งด้านในและด้านนอก ทำให้ เกิดลวดลายนามธรรมตามธรรมชาติ

1.3.4 อັตลัษณ์ด้านลวดลายตกแต่ง

เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลูส่วนใหญ่ไม่มีการเคลือบและไม่มีลวดลาย แต่ในระหว่างกระบวนการเผา อากาศที่แตกต่างกันภายในเตาจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสีที่ หลากหลายบนตัวภาชนะ ทั้งสีแดง เหลือง เทา และดำ

สำหรับกระเบื้องที่ไม่เคลือบ ในขั้นตอนการขึ้นรูปด้วยการกดดิน ก็ใช้ไม้ตีดินเพื่อสร้าง พื้นผิวที่มีร่องเฉียงด้วย แม้จะเป็นลักษณะพื้นผิวเพียงแบบเดียว แต่ในกระบวนการตีนั้นก็ก่อให้เกิด ความเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายและมีมิติที่สวยงาม

ส่วนลวดลายที่ตกแต่งโดยมนุษย์นั้น จะเห็นได้ชัดเจนที่หัวกระเบื้องและส่วนรองรับ น้ำฝน โดยมักใช้ลวดลายเรขาคณิตและตัวอักษรเป็นหลัก เช่น อักษรที่หมายถึงโชคลาภ ยศลาภบรรดาศักดิ์ และอายุยืน ซึ่งเป็นลวดลายมงคลที่ใช้กันทั่วไปในงานสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิม ลวดลายเหล่านี้มักจะมีลักษณะสมมาตร โดยการผสมผสานองค์ประกอบของจุด เส้น และระนาบ ก่อให้เกิดความรู้สึกถึงความ เป็นระเบียบที่งดงามและมีเหตุผล

1.3.5 อັตลัษณ์ด้านการเผา

กรรมวิธีการเผาเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลูก็ใช้เตามังกรเผาด้วยฟืน เช่นกัน เตามังกรมีความยาวถึง 120 เมตร สามารถเผาเครื่องปั้นดินเผาได้มากกว่า 10,000 ชิ้นใน คราวเดียว ใช้กิ่งสนทางม้าและต้นอ้อที่เติบโตเร็วเป็นเชื้อเพลิง อุณหภูมิในการเผาอยู่ระหว่าง 980- 1,220 องศาเซลเซียส ใช้เวลาเผาประมาณ 5 วัน

สำหรับผลิตภัณฑ์ เช่น กระเบื้องและท่อน้ำที่ไม่เคลือบ สามารถวางเรียงซ้อนกันในเตา ได้โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการถูกเชื่อมติดกัน ผลิตภัณฑ์ที่ไม่เคลือบเหล่านี้หลังจากถูกเผาแล้วจะเกิดการ เปลี่ยนแปลงสีตามธรรมชาติ เนื่องจากการเผาแบบนี้มีออกซิเจนไม่เพียงพอ ทำให้เกิดเปลวไฟแบบ รีดิวซ์ในหลายจุด ส่วนกระเบื้องเคลือบมันวาวจะถูกเผาที่อุณหภูมิสูงก่อน จากนั้นจึงนำมาเคลือบ แล้วเผาซ้ำที่อุณหภูมิต่ำประมาณ 800 องศาเซลเซียส

1.3.6 อัตลักษณ์ด้านประโยชน์การใช้งาน

ประโยชน์ใช้สอยหลักของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลหลือคือการก่อสร้าง เช่น กระเบื้องดินเผาไม่เคลือบ ซึ่งได้รับความนิยมและใช้กันอย่างแพร่หลายในเมืองต่างๆ ในมณฑลหูเป่ย์ เนื่องจากไม่เพียงแต่สามารถกันฝนและระบายอากาศได้ดี แต่ยังให้ความสวยงามอีกด้วย ส่วนกระเบื้องเคลือบมันวามักถูกนำไปใช้สร้างอาคารสาธารณะ วัดวาอาราม และคฤหาสน์ของผู้มีฐานะ โดยจะเพิ่มส่วนหัวกระเบื้องและส่วนรองรับน้ำฝน ทำให้มีความประณีตทั้งในแง่ประโยชน์ใช้สอยและความสวยงาม

ท่อน้ำดินเผาที่มีประวัติการใช้งานมายาวนาน ด้วยคุณสมบัติทนกรดต่างและการกัดกร่อนของเซรามิก ทำให้มีอายุการใช้งานยาวนานมาก จึงถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในระบบระบายน้ำของอาคาร นอกจากนี้ ท่อน้ำจากเตาตระกูลหลือยังได้รับการออกแบบให้มีมุมและวิธีการเชื่อมต่อที่หลากหลายตามความต้องการ ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านการระบายน้ำได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาพบว่า เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในตำบลเตาก่วนมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่ชัดเจนมาก ทั้งด้านวัสดุและลวดลายตกแต่ง รูปทรงมีความหลากหลาย ส่วนใหญ่เป็นภาชนะใช้สอยในชีวิตประจำวัน มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นภาชนะพิธีกรรมที่แสดงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมฉู่ ลวดลายการตกแต่งเป็นนามธรรม สีเคลือบเรียบง่ายแต่สง่างาม ฝีมือประณีต สะท้อนบรรยากาศชนบทและเอกลักษณ์ทางศิลปะ แม้ว่าดินและน้ำเคลือบที่ใช้ในการผลิตของเตาตระกูลก่วน เตาตระกูลหลือ และเตาตระกูลหลู จะมาจากแหล่งเดียวกันในท้องถิ่น เช่น ทะเลสาบชื่อซี ภูเขาหยวนเฟิง และแม่น้ำแยงซี แต่การผสมวัตถุดิบแตกต่างกันตามความต้องการของผลิตภัณฑ์แต่ละเตา ทำให้เกิดคุณสมบัติที่แตกต่างกันออกไป ลวดลายตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในตำบลเตาก่วนล้วนได้แรงบันดาลใจจากธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งสิ้น สำหรับด้านเทคนิคการขึ้นรูปและการตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในตำบลเตาก่วนนั้น แสดงให้เห็นถึงความชำนาญและความมีชีวิตชีวาของเตาพื้นบ้านอย่างชัดเจน การออกแบบรูปทรงมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอย มีการผสมผสานการใช้งานและความสวยงามอย่างลงตัว นอกจากนี้ กรรมวิธีการเผาของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในตำบลเตาก่วนยังสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และเนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นเนินเขา จึงทำให้ทั้งเตาตระกูลก่วน เตาตระกูลหลือ และเตาตระกูลหลู สร้างตามังกรตามแนวลาดเขา และใช้เชื้อเพลิงจากป่าสนในท้องถิ่น ซึ่งส่งผลให้กำลังการผลิตสูงและใช้พลังงานความร้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การวิเคราะห์ความหมายแฝงทางสุนทรียภาพเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว

ความงามของเครื่องปั้นดินเผาจากตำบลเตาแก้วเป็นที่ชื่นชอบของชาวบ้านอย่างกว้างขวาง ด้วยการแสดงออกทางศิลปะที่ทั้งยิ่งใหญ่อลังการและละเอียดอ่อนงดงาม ผสมผสานความมีชีวิตชีวาของภาคใต้เข้ากับความหนักแน่นของภาคเหนือ แสดงให้เห็นถึงลักษณะความงามที่มีชีวิตชีวา เรียบง่าย และยิ่งใหญ่

การเกิดขึ้นและพัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วเกิดขึ้นในช่วงที่ศิลปะพื้นบ้านกำลังเฟื่องฟู ได้รับอิทธิพลอย่างลึกซึ้งจากวัฒนธรรมฉู่ วัฒนธรรมพื้ถิ่น และศิลปะพื้นบ้านจากพื้นที่ใกล้เคียงอย่างเจียงซีและหูหนาน ช่างปั้นได้ใช้ทรัพยากรอันเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่น สร้างสรรค์เครื่องปั้นดินเผาที่เปี่ยมไปด้วยความกระตือรือร้นในการดำรงชีวิตและพลังทางศิลปะ ด้วยทักษะอันยอดเยี่ยมที่สืบทอดกันมาหลายยุคสมัย คุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ของเครื่องปั้นดินเผาเหล่านี้ไม่เพียงแต่อยู่ที่การผสมผสานของวัสดุและสีเคลือบ รูปทรงและประโยชน์ใช้สอย ลวดลายและเทคนิค แต่ยังรวมถึงเอกลักษณ์ทางสุนทรียศาสตร์อันลึกซึ้งของวัฒนธรรมพื้ถิ่นและวัฒนธรรมฉู่ด้วย เครื่องปั้นดินเผาเหล่านี้สื่อถึงความเชื่อเรื่องเวทมนตร์และความโรแมนติก ความจริงใจและความไร้เดียงสาของวัฒนธรรมฉู่ สะท้อนให้เห็นถึงการบูชาไฟของวัฒนธรรมฉู่และความปรารถนาของผู้คนที่จะมีชีวิตที่ดีงาม เครื่องปั้นดินเผาเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความกลมกลืนระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ความงามงามของประเพณีพื้ถิ่น และกลายเป็นประจักษ์พยานของรสนิยมทางสุนทรียะของชาวบ้านและการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์และสังคม

2.1 ความหมายแฝงด้านสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลแก้ว

2.1.1 ความงามของรูปทรงที่พิถีพิถันและมีชีวิตชีวา

เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลแก้วส่วนใหญ่ขึ้นรูปด้วยมือบนแป้นหมุน รูปทรงที่สืบทอดและพัฒนามาหลายชั่วอายุคนนั้นสอดคล้องกับกฎแห่งความงามไม่ว่าจะเป็นในด้านของขนาด ความหยابละเอียด ความหนาบาง และความโค้งตรงนอกจากนี้ ทักษะการขึ้นรูปที่ชำนาญและประณีตของช่างปั้นยังทำให้เครื่องปั้นดินเผาดูสะอาดตา เรียบร้อย ไม่ซับซ้อน และมีชีวิตชีวา โดยผลงานที่โดดเด่นที่สุดคือ เขี้ยวเหล็กคอกเอียงและกาน้ำชาหูหิ้ว

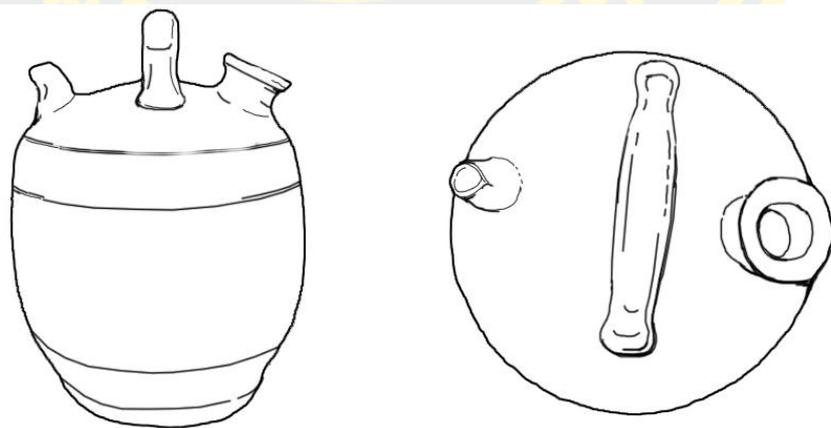
เขี้ยวเหล็กคอกเอียงมีรูปทรงที่เป็นเอกลักษณ์ หากมองในแง่ของการเลียนแบบธรรมชาติ ปากเขี้ยวมีลักษณะคล้ายลำคอของนกน้ำ โดยจุดที่โดดเด่นที่สุดคือบริเวณที่ปากเขี้ยวที่เชื่อมต่อกับคอ มีการดัดแปลงเล็กน้อย ทำให้รูปทรงดูปราดเปรียวและน่ารัก และตรงปากเขี้ยวนั้น แม้จะสามารถปั้นให้เสร็จในครั้งเดียวได้ แต่ช่างปั้นเลือกที่จะแยกปั้นสองครั้ง โดยเอียงปากเขี้ยวไปทางด้านไปทางพวยและประกอบเข้าด้วยกันในภายหลัง เพื่อให้กลมกลืนกับการเคลื่อนไหวของพวย ทั้งยังคำนึงถึงรูปทรงและประโยชน์ใช้สอย เมื่อนำเขี้ยวเหล่านี้มาวางเรียงกัน จะเห็นว่าปากเขี้ยวแต่ละใบมีรูปทรงโค้งงอแตกต่างกัน และแต่ละใบจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แลดูมีชีวิตชีวาและเป็น

ธรรมชาติมาก ผู้ที่ได้ชื่นชมผลงานเหล่านี้สามารถจินตนาการได้ว่าช่างปั้นรู้สึกมีความสุขเพียงใดขณะที่สร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ไปพร้อมกับมองดูตุ้ป่นน้ำในทะเลสาบ ช่างปั้นได้ใส่อารมณ์ความรู้สึกของตนลงในผลงาน และเมื่อผู้ใช้ใช้เหยือกนี้รินสุราสร้างสรรค์ ก็จะสามารถสัมผัสถึงอารมณ์ความรู้สึกนั้นได้เช่นกัน



ภาพที่ 3-41 รูปทรงเหยือกเหล้า เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน (Zhou Wentao, 2024)

กาน้ำชาหูหิ้ว จะมีหูหิ้วโค้งติดอยู่ด้านบนบนการะหว่างพวยกาทั้งสองด้าน ความยาวและความหนาของหูหิ้วขึ้นอยู่กับขนาดและสัดส่วนของตัวกา และส่วนโค้งที่เพรียวบางนั้นดูมีชีวิตชีวาและพลิ้วอย่างมาก พวยกาทั้งสองด้านมีหน้าที่ต่างกัน ด้านหนึ่งสำหรับเติมน้ำ อีกด้านสำหรับรินน้ำ ตั้งอยู่คนละข้างของหูหิ้ว มีขนาดใหญ่น้อยต่างกัน อันหนึ่งเปิด อีกอันหนึ่งปิด สร้างความแตกต่างและดูน่าสนใจ



ภาพที่ 3-42 รูปทรงกาน้ำชาหูหิ้ว เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน (Zhou Wentao, 2024)

2.1.2 ความงามของสีเคลือบที่เรียบง่ายและสง่างาม

น้ำเคลือบของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนมาจากธรรมชาติ โดยไม่มีสารเคมีเจือปน และมีสีที่เรียบง่ายและมีความเป็นธรรมชาติ สีเขียวแบบโปร่งแสงหรือสีน้ำตาลเหลืองด้านเผยให้เห็นดินตกแต่งและพื้นผิวของดินที่อยู่บนตัวภาชนะ เกิดเป็นโทนสีที่ดูเรียบง่าย ไม่ฉูดฉาดและสง่างาม เมื่อมองจากระยะไกลโทนสีดูสม่ำเสมอ แต่ถ้ามองอย่างใกล้ชิดจะเห็นว่าพื้นผิวเคลือบมีช่องเปิดเล็กๆ มีรอยหยดหรือการตกผลึกน้ำเคลือบ และร่องรอยของเปลวไฟ

เมื่อพิจารณาโครงสร้างสีของเตาตระกูลก่วน จะเห็นว่าสีเหลืองน้ำตาลเป็นโทนเด่น น้ำเคลือบสีเหลืองน้ำตาลนี้ผลิตจากดินโคลนแม่น้ำเป็นวัตถุดิบหลัก ผสมกับขี้เถ้าจากพีช ซึ่งขี้เถ้าจากพีชต่างชนิดมีองค์ประกอบทางเคมีแตกต่างกัน จึงให้สีที่ต่างกันไปด้วย นอกจากนี้ ความแปรผันของสีน้ำเคลือบยังขึ้นอยู่กับสีของเนื้อดินด้วย เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนส่วนใหญ่ใช้ดินตกแต่ง ลวดลายเป็นหลัก และใช้เทคนิคการแต้มน้ำและการแกะสลัก หลังจากเคลือบและเผา ส่วนที่ใช้ดินตกแต่งจะมีสีออกเหลือง ขณะที่ส่วนที่เป็นสีดินธรรมชาติจะเป็นสีน้ำตาลเข้ม สีทั้งสองนี้มีความแตกต่างที่ชัดเจน แต่ก็กลมกลืนกันภายใต้โทนสีเหลืองอบอุ่นที่นุ่มนวล

เมื่อใช้แว่นขยายส่องดูน้ำเคลือบของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วน เราจะพบกับสีที่นำที่ราวกับจักรวาลอันกว้างใหญ่ ความร้อนจากไฟที่มีอุณหภูมิสูง ทำให้สีที่ปรากฏนั้นดูน่าอัศจรรย์ แม้จะไม่อาจเทียบได้กับสีเหลืองบริสุทธิ์สดใสของเซรามิกเตาก่วน แต่โทนสีเหลืองอบอุ่นของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนกลับมอบความงามอีกรูปแบบหนึ่งที่ยากจะบรรยายเป็นคำพูดได้



ภาพที่ 3-43 เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนที่มีการเคลือบด้วยขี้เถ้าจากพีช

(Zhou Wentao, 2024)

เคลือบสีเขียวของเตาตระกูลก่วนเริ่มต้นจากการเลียนแบบเคลือบสีเขียวจากมณฑลหูหนาน แต่เมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วน จะเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างทั้งสอง เคลือบสีเขียวของเตาตระกูลก่วนมีโทนสีหลากหลาย ทั้งยังให้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกันอย่างมากเมื่อใช้กับเนื้อดินต่างชนิดกัน จนกลายเป็นระบบสีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ทั้งนี้ ในจิตรกรรมจีนโบราณ มีการแบ่งสีหมึกออกเป็นห้าระดับ ได้แก่ สีไหม้ สีเข้ม สีทึบ สีจาง และสีใส เคลือบสีเขียวของเตาตระกูลก่วนก็มีเส้นที่ในลักษณะเดียวกันด้วย คือประกอบด้วยสีเขียวเข้ม เขียวมรกต เขียวอมฟ้า และเขียวอ่อน บางชิ้นหลังจากเผาแล้ว สีเขียวที่ได้จะดูเหมือนกำลังเคลื่อนไหว คล้ายกับตะไคร่น้ำสีเขียวที่ลอยอยู่ในลำธารใสสะอาด หรือเปรียบได้กับงานสีของจิตรกรในลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ ที่เต็มไปด้วยสีสันอันหลากหลายและเปล่งประกายงดงาม



ภาพที่ 3-44 เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนที่มีการเคลือบสีเขียว (Zhou Wentao, 2024)

2.1.3 ความงามของเทคนิคการทาสีที่ลื่นไหล

การตกแต่งด้วยเทคนิค “การทาสีที่ลื่นไหล” บนเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลก่วนนั้นคล้ายคลึงกับการวาดภาพด้วยหมึกด้วยจีนหรือการเขียนพู่กันจีนแบบสิงเฉ่า กล่าวคือภาพที่ออกมามีความลื่นไหลและกระชับ กระบวนการทางเทคนิคของศิลปินเครื่องปั้นดินเผาทำให้ผู้คนเพลิดเพลินกับความสวยงามที่เกิดขึ้น ผลงานที่ได้มีความมีชีวิตชีวา ลายเส้นที่ถูกแสดงออกมาผ่านเทคนิคการทาสีบนเครื่องปั้นดินเผาส่วนใหญ่มักเป็นเส้นโค้ง 2-3 เส้น แต่ให้ความรู้สึกถึงราวกับพื้นผิวของสายน้ำที่ส่องประกายระยิบระยับ ซึ่งจะมีความแตกต่างจากการวาดภาพบนกระดาษหรือลายเส้นบนเครื่องเคลือบลายคราม ในขั้นตอนการทาสีจะเป็นการทาสีที่ลื่นไหลที่ซ้อนทับซ้อนกันจนเกิดเป็นความนุ่มนวลที่พื้นผิวของเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งความนุ่มนวลที่เกิดขึ้นมานี้ทำให้เกิดเป็นลวดลายที่มีความเป็นสามมิติ เพราะฉะนั้น นอกจากความสวยงามที่ได้รับทางสายตาแล้วยังเกิดสัมผัสขึ้นบนพื้นผิวของตัวเครื่องเคลือบอีกด้วย



ภาพที่ 3-45 ลวดลายที่เกิดจากการตกแต่งด้วยเทคนิค “การทำน้ำดินสี” (Zhou Wentao, 2024)

ความน่าอัศจรรย์ของจิตรกรรมจีนคือการอยู่ก้ำกึ่งระหว่างความ “คล้าย” และ “ไม่คล้าย” โดยมีแนวคิดหลักคือ “รูปทรงอาจกระจายกระจาย แต่จิตวิญญาณยังคงอยู่” และก็ได้มุ่งเน้น “ความเหมือนจริงตามรูปลักษณ์” แต่แสวงหา “ความงามแห่งจิตวิญญาณ” ซึ่งการตกแต่งด้วยลวดลายน้ำบนเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนก็ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดสุนทรียศาสตร์ในจิตรกรรมจีนโบราณด้วย ดังนั้นเครื่องปั้นดินเผาแต่ละชิ้นจึง “มีชีวิตชีวาและจิตวิญญาณ” ขณะเดียวกันก็แฝงไปด้วยพลังของตัวอักษรจีนที่ “ทะลุกระดาษ”

ช่างปั้นที่สามารถสร้างสรรค์ลวดลายน้ำบนเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนล้วนเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีทักษะสูง พวกเขาพัฒนาจาก “ทักษะ” สู่ “ศิลปะ” และขัดเกลาฝีมือด้วยการทำงานอย่างต่อเนื่อง จนเข้าใจการแสดงความงามอย่างถ่องแท้ และเกิดเป็นความงามของลวดลายน้ำแบบเฉียบพลันที่เปี่ยมไปด้วยกลิ่นอายของท้องถิ่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

2.1.4 ความงามของลวดลายธรรมชาติและลวดลายมงคล

ลวดลายประดับบนเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนได้แรงบันดาลใจจากธรรมชาติในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ลวดลายเหล่านี้เรียบง่าย สดใส เข้าใจง่าย และน่าสนใจ ทั้งยังมาจากวิถีชีวิตพื้นบ้านที่ผู้คนคุ้นเคยทั้งสิ้น ลวดลายเหล่านี้ไม่เพียงสะท้อนถึงความคุ้นเคยและความรักในธรรมชาติของช่างปั้น แต่ยังแสดงถึงความกระตือรือร้นในการดำเนินชีวิตและการแสวงหาสุนทรียภาพของผู้คนด้วย ดังนั้นจึงเป็นศิลปะที่ทั้งชั้นสูงและสามัญชนสามารถชื่นชมร่วมกันได้

ความงามของลวดลายบนเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนเต็มไปด้วยความหมายแฝงที่น่าสนใจ โดยในสมัยราชวงศ์ซิงซึ่งเป็นยุคที่ลวดลายมงคลมีความเฟื่องฟูมาก การตกแต่งเครื่องปั้นดินเผา เฟอร์นิเจอร์ และสิ่งทอล้วนยึดหลัก “ทุกภาพต้องมีความหมาย ทุกความหมายต้องเป็นมงคล” และในช่วงเวลานี้ เตาตระกูลก่วนก็ได้สร้างสรรค์ลวดลายประดับที่มีเอกลักษณ์ โดย

ผสมผสานอัตลักษณ์ของท้องถิ่นเข้ากับศิลปะเครื่องปั้นดินเผา และใช้ภาพวาดของสัตว์และพืชตามธรรมชาติ เช่น ปลา นก ดอกบัว นกกางเขน ดอกเหมย พืชน้ำ และค่างคว มาสร้างเป็นลวดลายมงคลแบบดั้งเดิม เช่น ปลาครุฑพวยผ่านดอกบัว นกกระยางจิกดอกบัว และนกกางเขนเกาะกิ่งเหมย แต่ละลวดลายล้วนมีความหมายเชิงสัญลักษณ์ เช่น “ปลา” กับ “ดอกบัว” สื่อความหมายถึงความอุดมสมบูรณ์ เหลือกินเหลือใช้ “นกกระสา” พ้องเสียงกับคำว่า “คู่” สื่อความหมายถึงความมั่งคั่ง ส่วน “นกกางเขน” และ “ดอกเหมย” เป็นสัญลักษณ์ของความโชคดีและสิริมงคล

นอกจากนี้ ความงามของลวดลายบนเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลก่วนยังสะท้อนถึงธรรมชาติและวิถีชีวิต ด้วยลายเส้นเพียงไม่กี่เส้นก็สามารถจับเสน่ห์ของนก เป็ดป่า และต้นอ้อได้ การจัดองค์ประกอบที่โปร่งเบาราวกับกล้วยไม้ในหุบเขาเปล้าเปลี่ยว ก่อให้เกิดจินตนาการอันไร้ขอบเขต แสดงออกถึงชีวิตในชนบทที่เรียบง่ายและมีบรรยากาศคล้ายภาพวาดที่แฝงไว้ด้วยอารมณ์ความรู้สึก



ภาพที่ 3-46 ลวดลายที่ปรากฏบ่อยครั้งในการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลก่วน (Zhou Wentao, 2024)

2.1.5 ความงามของประโยชน์การใช้งานที่สะท้อนถึงภูมิปัญญา

เครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลก่วนมีประโยชน์การใช้งานที่หลากหลาย แต่คุณลักษณะร่วมประการหนึ่งคือการสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาพื้นบ้าน ไหเก็บผักตองที่มีการออกแบบให้มีขอบยกสูงสองด้านเพื่อกักเก็บน้ำและระบายอากาศเพื่อให้สามารถเก็บผักตองไว้ได้นานยิ่งขึ้น เตาอุ่นมือได้รับการออกแบบให้มีหูยกที่หลากหลายรูปแบบเพื่อการใช้งานที่แตกต่างกัน ก้นของหม้อปรุงอาหารได้รับการออกแบบให้มีส่วนเว้าเพื่อเป็นศูนย์รวมของเปลวไฟจากเตา ผู้คนสามารถผลิตเพลินกับความงามแห่งภูมิปัญญาเหล่านี้ในขณะที่มีการใช้เครื่องปั้นดินเผาเหล่านี้

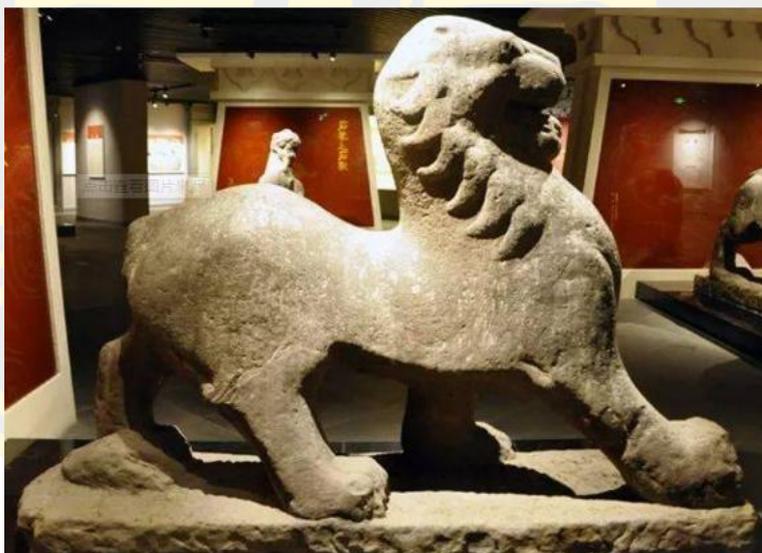
2.2 ความหมายแฝงด้านสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลี่

2.2.1 ความงามของรูปทรงที่หนาและสมบูรณ์

เครื่องปั้นดินเผาของตระกูลหลี่ส่วนใหญ่เป็นชิ้นงานขนาดใหญ่ โดยมีรูปทรงหลักเป็น โอง่งและไห ผนังค่อนข้างหนา รูปทรงอวบอ้อมกลมมน ให้ความรู้สึกถึงความหนักแน่น พองขยาย กลมกลืน และความงามที่ผสานระหว่างความเคลื่อนไหวและความนิ่งสงบ

โอง่งและไหส่วนใหญ่ให้ความรู้สึกพองตัวด้วยการออกแบบส่วนท้องให้อวบอ้อม ราวกับว่า ภายในเต็มไปด้วยพลัง การออกแบบนี้ไม่เพียงแต่เพิ่มความจุในการเก็บของ แต่ยังทำให้ภาชนะดู แข็งแรงและทรงพลังในเชิงทัศนศิลป์ด้วย ซึ่งรูปปั้นหินป้องกันสิ่งชั่วร้าย “ปี่เซี่ย” ในสมัยราชวงศ์ฮั่น ของจีน ก็ให้ความรู้สึกที่คล้ายคลึงกันนี้ด้วย

ปากและฐานของโอง่งและไหมักใช้การออกแบบแบบหดตัว ทำให้รูปทรงโดยรวมมีมิติ ทางสายตามากขึ้น การสร้างความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างปากที่หดตัวกับส่วนท้องที่อวบอ้อม ก็ ช่วยเพิ่มมิติทางสายตาด้วยเช่นกัน



ภาพที่ 3-47 รูปทรงหลัก ๆ ของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลี่ (Zhou Wentao, 2023)

แม้จะมีความแตกต่างอย่างชัดเจน แต่การออกแบบโอง่งและไหยังคงให้ความสำคัญกับ ความสมดุล แม้ว่าโอง่งและไหของเตาตระกูลหลี่จะมีรูปทรงเรียบง่าย แต่ด้วยการจัดการเส้นโค้งอย่าง ประณีตและการจัดสัดส่วนอย่างลงตัว ทำให้ภาชนะดูอวบอ้อมโดยไม่ดูเทอะทะ แสดงออกถึงความงาม ที่กลมกลืน

รูปทรงของโองและไหมักถ่ายทอดความรู้สึกเคลื่อนไหวผ่านความลื่นไหลของลายเส้น และถ่ายทอดความงามผ่านโครงสร้างภายนอกที่ประกอบด้วยเส้นโค้งที่ดูอบอุ่น ความรู้สึกเคลื่อนไหวนี้ไม่เพียงแต่เพิ่มความหลากหลายทางสายตา แต่ยังทำให้ภาชนะมีชีวิตและดูสดใสมากขึ้นด้วย ในทางตรงกันข้าม รูปทรงโดยรวมของโองและไหก็มักจะแสดงความสง่างามของความนิ่งด้วย รูปทรงโดยรวมที่กลมมนอบอุ่นสื่อถึงความรู้สึกสงบนิ่งและมั่นคง ซึ่งการออกแบบความนิ่งสงบนี้ทำให้โองดูมั่นคงและสง่างามมากขึ้น



ภาพที่ 3-48 รูปทรงหลัก ๆ ของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลี่ (Zhou Wentao, 2023)

2.2.2 ความงามของวัสดุหยาบแบบดั้งเดิมและพื้นผิวแบบนามธรรม

เครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลี่ทำจากวัสดุที่เรียบง่าย ดินเหนียวและน้ำเคลือบที่นำมาจากทะเลสาบเป็นวัสดุที่มาจากธรรมชาติที่ไม่ผ่านกระบวนการแปรรูป ทำให้ผลลัพธ์ที่ออกมามีความเป็นธรรมชาติ นอกจากนี้ เนื่องจากมีวิธีการขึ้นรูปด้วยวิธีการใช้การขุดดิน ทำให้ขณะที่มีการขึ้นรูปจึงมีการทิ้งร่องรอยนิ้วมือไว้ระหว่างบนพื้นผิวของชิ้นงาน ก่อให้เกิดพื้นผิวและความสวยงามที่หลากหลายและเป็นจังหวะ



ภาพที่ 3-49 พื้นผิวของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลี่ที่พบเห็นได้บ่อย

(Zhou Wentao, 2024)

เครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่จากเตาตระกูลหลี่มีอัตลักษณ์ตัวด้วยวัสดุที่หายากบ้าน อันเป็นผลมาจากรูปทรงขนาดใหญ่ของชิ้นงาน การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นและกรรมวิธีการผลิตแบบดั้งเดิม นอกจากจะแสดงถึงการเคารพและใช้ประโยชน์จากวัสดุธรรมชาติแล้ว ยังมอบความงามอันเรียบง่าย และดั้งเดิมให้กับผลงานอีกด้วย

ความงามของพื้นผิวที่เป็นนามธรรมถือเป็นเอกลักษณ์ทางสุนทรียศาสตร์ที่สำคัญของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลี่ ในขั้นตอนการผลิต รอยนิ้วมือจากการปั้นและร่องรอยจากการตีด้วยไม้ ก่อให้เกิดพื้นผิวที่หลากหลายและเป็นจังหวะ สร้างความประทับใจทั้งต่อสายตาและสัมผัส ลักษณะพื้นผิวเช่นนี้ไม่เพียงเพิ่มพลังการแสดงออกทางศิลปะและความน่าสนใจทางสายตาของชิ้นงาน แต่ยังสะท้อนถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาดจากคุณสมบัติของวัสดุของช่างปั้น จนบรรลุถึงแนวคิด “การกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวระหว่างธรรมชาติและมนุษย์”

เครื่องปั้นดินเผาหลายประเภทของเตาตระกูลหลี่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง ดังจะเห็นได้จากไหเคลือบสีเหลืองที่มีทั้งลวดลายเรขาคณิตและลายเหรียญเงินประทับอยู่ ลวดลายเหล่านี้ นอกจากจะสวยงามแล้ว ยังสะท้อนถึงความปรารถนาในชีวิตที่มั่งคั่งของผู้คนในยุคหนึ่ง นอกจากนี้ การสร้างสรรค์พื้นผิวบนเครื่องปั้นดินเผาแสดงให้เห็นถึงอารมณ์และความรู้สึกของช่างปั้นที่ถ่ายทอดผ่านการสัมผัสและการรับรู้ ช่างปั้นได้ผสมผสานทั้งความสุข ความโกรธ ความเศร้า และความยินดีลงในผลงาน สะท้อนตัวตนของพวกเขาอย่างเต็มที่ นี่คือเสน่ห์ของงานหัตถกรรมที่แตกต่างจากงานที่ผลิตด้วยเครื่องจักร

โองและไหจากเตาตระกูลหลี่แสดงให้เห็นถึงการเคารพและใช้ประโยชน์จากวัสดุธรรมชาติ การค้นหาและแสดงออกถึงความงามของพื้นผิว รวมถึงการสืบทอดและสร้างสรรค์คุณค่าทางวัฒนธรรม การผสมผสานองค์ประกอบทางสุนทรียศาสตร์เหล่านี้ ทำให้เครื่องปั้นดินเผาหลายประเภทไม่เพียงเป็นภาชนะใช้สอย แต่ยังเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและความงามอันลึกซึ้ง

2.2.3 ความงามของการเผาที่มีความเป็นธรรมชาติ

เครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลี่จะเผาในเตาที่ชื่อว่าเตาหลงเหยา เนื่องจากขนาดของชิ้นงานที่มีขนาดใหญ่จึงต้องใช้ระยะเวลาในการเผาที่ค่อนข้างนาน ในระหว่างการเผา เปลวไฟจะกระจัดกระจายและไหลไปมาระหว่างเตาทำให้เปลวไฟผสมเข้ากับเขม่าที่มาจากฟืนและไปเกาะติดกับตัวของชิ้นงานจึงได้ผสมเข้ากับเคลือบที่ทำจากโคลนในทะเลสาบจนเกิดเป็นลายจุด ซึ่งสีที่ได้ของแต่ละจุดนั้นก็เกิดขึ้นตามธรรมชาติและไม่สามารถคัดลอกได้ ซึ่งเกิดเป็นความงามที่มีความเป็นธรรมชาติ



ภาพที่ 3-50 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการเผาของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลี่
(Zhou Wentao, 2023)

เซรามิกเป็นศิลปะแห่งดินและไฟ โดยไฟมีความสำคัญอย่างยิ่งในวัฒนธรรมของแคว้นฉู่ ไฟเป็นสัญลักษณ์แห่งจิตวิญญาณของชาวฉู่ที่มุ่งมั่นไม่ย่อท้อและก้าวไปข้างหน้าอย่างแน่วแน่ การที่แคว้นฉู่สามารถพัฒนาจากรัฐเล็ก ๆ ในถิ่นทุรกันดารจนกลายเป็นมหาอำนาจทางใต้ที่ยิ่งใหญ่นั้น มีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับความอุสาหะและความคิดสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดยั้งของชาวฉู่ ไฟมีความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่สำคัญมากในโลกทางจิตวิญญาณของชาวฉู่ พวกเขาแสดงความเคารพและการควบคุมพลังธรรมชาติผ่านความยำเกรงและการใช้ประโยชน์จากไฟ ดังนั้น การควบคุมไฟของช่างปั้นเตาตระกูลหลี่จึงเป็นการสืบทอดจิตวิญญาณของชาวฉู่เช่นกัน

ในกระบวนการเผาด้วยเตาฟืนของตระกูลหลี่ อุณหภูมิสูงในเตาเผาจะทำปฏิกิริยากับดินเหนียวและน้ำเคลือบ จากนั้นถ้าถ่านที่เกิดจากการเผาฟืนที่อุณหภูมิสูงจะตกลงบนภาชนะดินเผาตามธรรมชาติ ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นเอกลักษณ์บนผิวเคลือบ หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการเผาแล้ว การเปิดเตาก็เต็มไปด้วยความคาดหวังเช่นกัน เนื่องจากผลลัพธ์สุดท้ายของผลงานแต่ละชิ้นไม่สามารถคาดเดาได้ ทำให้ทุกชิ้นเป็นงานศิลปะที่ไม่เหมือนใคร สีเคลือบและพื้นผิวของแต่ละชิ้นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ ประเภทของไม้ และวิธีการใส่ฟืนในระหว่างการเผา ตัวอย่างเช่น ต้นสนหางม้าที่มีมากในเขตกว่านเยาเจิ้น เมื่อเผาไหม้จะให้เปลวไฟยาว ความร้อนสูง และมีปริมาณน้ำมันสูง ซึ่งช่วยให้เกิดสีเคลือบที่นุ่มนวลบนผิวภาชนะ ในระหว่างกระบวนการเปลี่ยนแปลงในเตา ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเปลวไฟและถ่านก่อให้เกิดผลลัพธ์บนผิวเคลือบที่หลากหลายและงดงาม

2.3 ความหมายแฝงด้านสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลู

2.3.1 ความงามของสีจากดินและร่องรอยจากเปลวไฟ

เครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลหลูส่วนใหญ่แสดงสีธรรมชาติของดินดิบ เมื่อเผาในเตามังกรด้วยอุณหภูมิปานกลาง จะเกิดสีสันที่หลากหลายและน่าสนใจ แม้เป็นโทนสีพื้นฐานที่สุดของเครื่องปั้นดินเผา แต่กลับให้ความรู้สึกอบอุ่นที่เป็นเสน่ห์เฉพาะของเครื่องปั้นดินเผา

กระเบื้องและท่อดินเผาจากเตาตระกูลหลูผลิตจากดินเหนียวธรรมชาติในท้องถิ่น มีโทนสีและพื้นผิวที่อบอุ่น สะท้อนสีสันของผืนดินตามธรรมชาติ เครื่องปั้นดินเผาส่วนใหญ่ไม่มีการตกแต่งเพิ่มเติม แต่ในกระบวนการเผา ช่างปั้นจะวางซ้อนกันเพื่อให้ประหยัดพื้นที่ ทำให้เกิดสีสันหลากหลาย เช่น สีแดง สีน้ำตาล และสีเหลือง ขณะที่บริเวณที่ชิ้นงานสัมผัสกันจากการถูกซ้อนทับ ไฟไม่สามารถเข้าถึงได้ ทำให้เกิดการริ้วรอยเฉพาะจุด ส่งผลให้สีตามธรรมชาติถูกเปลี่ยนเป็นสีแดง สีเทา และสีดำ ซึ่งสร้างความงามคล้ายการระบายสีน้ำ อย่างไรก็ตาม สีสันเหล่านี้ไม่เพียงสะท้อนองค์ประกอบของดินเท่านั้น แต่ยังเกิดจากปฏิกิริยาระหว่างเปลวไฟ ออกซิเจน และคาร์บอนไดออกไซด์ ทำให้เกิดโทนสีธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ เพิ่มมิติทางสายตาให้กับเครื่องปั้นดินเผาสีแดงนอกจากนี้แล้ว พื้นผิวของเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลหลูยังมีความงามตามธรรมชาติหลังจากถูกเผา ซึ่งไม่สว่างจ้าเกินไปและไม่ทึบแสงเกินไป ช่วยเสริมความงามได้อย่างลงตัว ลักษณะและสีสันตามธรรมชาตินี้ทำให้กระเบื้องดินเผาดูสวยงาม เรียบง่ายและกลมกลืน อีกทั้งยังทำให้หลังคาบ้านในชนบทดูกลมกลืนไปกับธรรมชาติโดยรอบด้วย



ภาพที่ 3-51 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการเผาของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลู

(Zhou Wentao, 2023)

2.3.2 ความงามของประโยชน์ทางการใช้งานที่เข้มงวด

เครื่องปั่นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลูส่วนใหญ่เป็นเครื่องปั่นดินเผาที่ใช้ในสถาปัตยกรรม เช่น ท่อน้ำ กระจเบื้องชายคา ซึ่งส่วนประกอบของสถาปัตยกรรมเหล่านี้มีข้อกำหนดด้านรูปทรงที่เข้มงวด สะท้อนให้เห็นถึงความงามของเครื่องปั่นดินเผาเตาเผาของตระกูลหลู

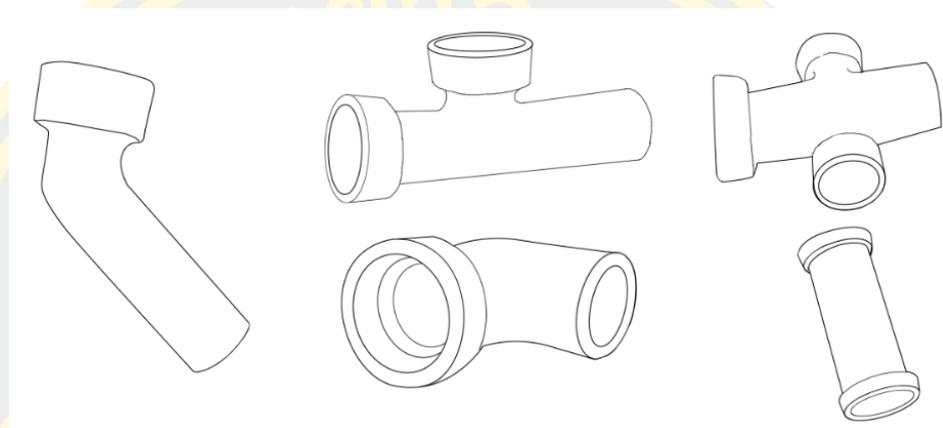
ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมสมัยใหม่ส่งผลให้อุตสาหกรรมเครื่องปั่นดินเผาในตำบลเตาก้วนต้องปรับตัวตามกระแสการเปลี่ยนแปลง ศิลปะการปั้นด้วยมือแบบดั้งเดิมเริ่มเสียเปรียบเมื่อเทียบกับการผลิตแบบมาตรฐาน โดยเฉพาะการทำท่อนดินเผาคุณภาพสูงจากเตาตระกูลหลู ซึ่งต้องผลิตครั้งละมากๆ และต้องการความแม่นยำสูง จึงจำเป็นต้องหันมาใช้แม่พิมพ์ในการผลิต ซึ่งวิธีการนี้ทำให้เกิดความงามในรูปแบบใหม่ที่แตกต่างไปจากงานปั้นมือแบบโบราณ

ดีเทอร์ รามส์ (Dieter Rams) เป็นแกนนำสำคัญในแวดวงการออกแบบอุตสาหกรรม รามส์ยึดหลัก “น้อยแต่ดี” ในงานออกแบบ โดยเน้นประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก ผลงานของรามส์นั้นเรียบง่าย ชัดเจน ไม่มีลวดลายฟุ่มเฟือย เคารพธรรมชาติของวัสดุ และใส่ใจกับผิวสัมผัสและความงามตามธรรมชาติของวัสดุ การออกแบบของรามส์มีความแม่นยำและเป็นระบบ แสดงถึงมาตรฐานการออกแบบและฝีมือชั้นสูง นอกจากนี้ รามส์ยังสนับสนุนการออกแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นความคงทนและอายุการใช้งานยาวนาน แม้ว่าผลงานของรามส์จะไม่ใช้เครื่องปั่นดินเผา แต่แนวคิดเหล่านี้กลับสอดคล้องกับลักษณะของท่อนดินเผาจากเตาตระกูลหลูอย่างน่าแปลกใจ (Baidu Baike, n.d.)



ภาพที่ 3-52 Dieter Rams (MDBJ, 2019)

ท่อน้ำดินเผาจากเตาตระกูลหลูมีการออกแบบและผลิตที่เรียบง่าย เป็นระบบ ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานการผลิตที่สูงกว่าเครื่องปั้นดินเผาพร้อมสมัยอื่นๆ ทั้งยังสะท้อนความงามเชิงประโยชน์ใช้สอยด้วย นอกจากนี้ การใช้วัสดุดินเหนียวยังแสดงให้เห็นถึงความงามตามธรรมชาติของวัสดุอย่างชัดเจน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความยั่งยืนมากกว่า จะเห็นได้ว่าเครื่องปั้นดินเผาจากเตาตระกูลหลูนั้นผสมผสานความงามทั้งในแง่ประโยชน์ใช้สอยและความเป็นธรรมชาติได้อย่างลงตัว



ภาพที่ 3-53 ท่อน้ำดินเผาชนิดต่างๆจากเตาตระกูลหลู (Zhou Wentao, 2023)



ภาพที่ 3-54 องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และสุนทรียภาพเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว

(Zhou Wentao, 2024)

สรุป

บทนี้เป็นการรายงานผลการลงพื้นที่สำรวจเตาเผา ห้องจัดแสดง และพิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเตาตระกูลก๋วน เตาตระกูลหลี่ และเตาตระกูลหลู ในตำบลเตาก๋วน พร้อมทั้งสัมภาษณ์ผู้สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น 3 ท่าน ซึ่งเป็นตัวแทนจากทั้งสามตระกูล และผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องปั้นดินเผา 3 ท่านจากมณฑลหูเป่ย์ สำหรับการสำรวจภาคสนามนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เทคนิค อัตลักษณ์ และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาเตาเผาจากตระกูลก๋วน ตระกูลหลี่ และตระกูลหลูที่อยู่ในตำบลเตาก๋วน โดยทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านสุนทรียศาสตร์ ศัญศาสตร์ทางศิลปะ และศิลปะพื้นบ้าน ซึ่งมีการสรุปอัตลักษณ์และคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ของแต่ละตระกูลในแง่มุมต่าง ๆ ได้แก่ วัสดุ การตกแต่ง ลวดลาย สีเคลือบ กระบวนการเผา และประโยชน์ใช้สอย

ผลการศึกษาพบว่า เครื่องปั้นดินเผาจากตำบลเตาก๋วนมีคุณค่าทั้งด้านประโยชน์ใช้สอย ความหลากหลายของลวดลายประดับ และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่โดดเด่น แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางสุนทรียะและการสืบสานภูมิปัญญา สะท้อนเสน่ห์และคุณค่าของงานเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านจีน รูปทรงของผลิตภัณฑ์ทั้งความพลิ้วไหวมีชีวิตชีวาแบบตระกูลก๋วน ความหนักแน่นเต็มอิมแบบเตาตระกูลหลี่ และความประณีตแบบเตาตระกูลหลู ทั้งยังมีลวดลายตกแต่งเรียบง่าย สื่อถึงความบริสุทธิ์และความเป็นมงคล วัสดุที่ใช้มาจากธรรมชาติ เคลือบสีแบบเรียบ ๆ แต่มีความลึกซึ้ง กระบวนการเผาสร้างความแปรผันสูง ก่อให้เกิดความงามตามธรรมชาติ ซึ่งในบทต่อไปผู้วิจัยจะนำผลการศึกษานี้ไปทดลองปฏิบัติจริง เพื่อยืนยันลักษณะทางสุนทรียะของเตาทั้งสามตระกูล

บทที่ 4

การทดลองวัสดุและเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว

บทนี้เป็นการนำเสนอทรัพยากร อัตลักษณ์และข้อมูลที่ใช้ในการสร้างสรรค์ของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้วที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ในบทที่ 3 มาทำการทดลองวัตถุดิบเตรียมสูตรดินและสูตรเคลือบที่แตกต่างกันตามสัดส่วน จากนั้นใช้สูตรที่ได้รับมาใช้ในการทำการทดลองการปั้นเซรามิก แล้วสร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงานตัวอย่าง จากนั้นนำไปทดลองเผา สุดท้ายจะทำให้ได้มาซึ่งสูตรที่ดีที่สุดสำหรับการสร้างสรรค์ผลงาน

การทดลองวัสดุเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว

ทำการรวบรวมวัตถุดิบที่เป็นดินทั้งหมด 4 ประเภทและวัสดุเคลือบ 4 ประเภทจากพื้นที่บริเวณเตาเผาของตระกูลแก้ว ตระกูลหลี่ และตระกูลหลู

1. การทดลองดิน

การทดลองนี้ใช้ดินหรือแร่ธาตุ 4 ประเภทที่มาจากตำบลเตาแก้ว อำเภอฉะเชิงเทรา เป็นวัตถุดิบหลัก ได้แก่ “ดินหลากสี” “ดินฟอสเฟตสูง” “หินผ้าป่า” และ “ทรายเมยชวน” โดยขั้นตอนและวัตถุประสงค์ของการทดลองมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: ไปที่แหล่งวัตถุดิบเพื่อรวบรวมแร่ธาตุ

วัตถุประสงค์: เพื่อไปเอาตัวอย่างที่จำเป็นสำหรับการทดลอง

ขั้นตอนที่ 2: ส่งตัวอย่างวัตถุดิบที่รวบรวมไปยังสถาบันมีอาซิฟเพื่อทำการทดสอบ

วัตถุประสงค์: เพื่อหาข้อมูลสัดส่วนและอัตราส่วนการสูญเสียการเผาไหม้ขององค์ประกอบทางเคมีหลัก 8 ประการที่มีอยู่ในวัสดุ

ขั้นตอนที่ 3: ทำการทดลองอัตราส่วนดินด้วยสัดส่วนที่แตกต่างกันตามผลการทดสอบ

วัตถุประสงค์: เพื่อค้นหาวัสดุดินเหนียว 3 ชนิดที่เหมาะสมกับงานเซรามิก 5 ชุด

1.1 การเก็บตัวอย่างดินเพื่อการทดลอง

1) “ดินหลากสี” ถูกรวบรวมจากผิวดินจนถึงระดับ 10 เมตร พื้นผิวของดินมีสีชาวมเหลืองและมีความเหนียวดี หลังจากนวดด้วยมือแล้วจะกลายเป็นก้อนดินเหนียว 2. “ดินฟอสเฟตสูง” เก็บจากพื้นดิน 5 ถึง 10 เมตร มีสีม่วงเทา 3. “หินผ้าป่า” เก็บมาจากภูเขา เนื้อของดินจะร่วนและ

เป็นสีขาวนวล มีแร่ไมก้าที่มองเห็นได้ด้วยตาเปล่า มีความรู้สึกลื่นเมื่อถูด้วยมือ 4. “ทรายเม่ยชวน” เก็บมาจากภูเขาเม่ยชวน ซึ่งอยู่ลึกจากฝิวภูเขา 3-5 เมตร มีสีเหลืองอ่อน



ภาพที่ 4-1 การรวบรวมวัตถุดิบแร่ (Zhou Wentao, 2024)

นำวัตถุดิบแต่ละประเภทที่เก็บรวบรวมมาได้มาอบให้แห้ง และส่งวัสดุแต่ละชนิดจำนวน 80 กรัมไปยังห้องปฏิบัติการทดสอบวัสดุเพื่อทำการทดสอบ



ภาพที่ 4-2 ตัวอย่างวัตถุดิบที่ส่งทดสอบ (Zhou Wentao, 2024)

1.2 การทดสอบดิน

วัตถุดิบดินที่ส่งไปเพื่อทดสอบได้รับการทดสอบโดย Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd. และมาตรฐานการใช้งานคือ GB/T 21114-2019 ผลการทดสอบ

ประกอบด้วยการคำนวณการสูญเสียการเผาไหม้และส่วนผสมทางเคมีทั่วไปทั้งหมด 9 รายการ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4-1 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของวัตถุดิบดินของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว

ชื่อวัตถุดิบ	องค์ประกอบทางเคมี (ปริมาณ%)								
	LOSS (1025°C)	Al ₂ O ₃	SiO ₂	Fe ₂ O ₃	CaO	MgO	K ₂ O	Na ₂ O	TiO ₂
ดินหลากสี	6.75	17.09	66.03	5.10	0.39	0.60	2.52	0.44	0.78
ดินฟอสเฟตสูง	7.34	20.26	63.6	4.23	0.51	0.59	1.71	0.39	1.44
หินผ้าปาน	1.95	15.42	68.21	5.16	0.29	1.21	3.45	3.30	0.56
ทรายแม่น้ำขวน	1.2	0.7	94.7	0.05	0.25	0.42	0	0	0

จากรายงานการทดสอบวัตถุดิบ องค์ประกอบทางเคมีของวัตถุดิบหลัก 4 ชนิดของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วได้รับการวิเคราะห์รวมกับความรู้ที่เกี่ยวข้องของเทคนิคเซรามิก ทำให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติด้านการขึ้นรูป สีส้น และความต้านทานต่ออุณหภูมิ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) ดินหลากสี

ปริมาณ SiO₂ อยู่ที่ 66.03% และปริมาณ Al₂O₃ อยู่ที่ 17.09% ปริมาณ Al₂O₃ ที่สูงขึ้นจะช่วยยกระดับความแข็งแรงและความต้านทานไฟของเซรามิก ปริมาณ Fe₂O₃ อยู่ที่ 5.10% ซึ่งอาจทำให้เกิดสีแดงหรือสีน้ำตาลในระหว่างกระบวนการเผา มีองค์ประกอบของ K₂O และ Na₂O ในปริมาณที่เหมาะสม องค์ประกอบเหล่านี้ช่วยลดอุณหภูมิในระหว่างการเผาและเพิ่มคุณสมบัติด้านการขึ้นรูปให้คงตัวได้ดี

佛山市陶瓷研究所检测有限公司
Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd.

检测报告
Test Report

202219003803 报告编号(Report No.): N3216/H240624-297

样品名称 Name of Sample	管窑五花土	样品描述 Shape of Sample	粒状
委托单位 Applicant	周文涛	收样日期 Received Date	2024/06/24
检测周期 Test Period	2024/06/24-2024/06/26	报告日期 Reported Date	2024/06/26
检测项目 Testing Category	化学成分常规九项		
检测标准 Test Standard	GB/T 21114-2019		
客户信息 Client Information	略		

检测结果 (Results of Inspection)

化学成分:

序号	成分名称	含量(%)
1	灼烧减量 LOSS(1025℃)	6.75
2	三氧化二铝 Al ₂ O ₃	17.09
3	二氧化硅 SiO ₂	66.03
4	三氧化二铁 Fe ₂ O ₃	5.10
5	氧化钙 CaO	0.39
6	氧化镁 MgO	0.60
7	氧化钾 K ₂ O	2.52
8	氧化钠 Na ₂ O	0.44
9	二氧化钛 TiO ₂	0.78

以下空白。

1. 检测报告只对来样负责, 样品保留至做出结果后 15 天。The results in this report apply to the samples only.
 2. 检测报告盖章有效, 报告部分复印无效。The Report is valid with the inspection organization stamp.
 3. 若对检测报告有异议, 请于收到结果之日起 15 天内向本公司提出。Telling us in 15 days since you receive the report when you have any question with the test report.

单位盖章:  授权签字人: 彭威  审核: 梁世毛
 Stamp: 检测专用章 Authorized Organization: Approval:

表格号: JL/R/01

ภาพที่ 4-3 รายงานการทดสอบดินห้าสี (Zhou Wentao, 2024)

(2) ดินฟอสเฟตสูง

ปริมาณ SiO₂ อยู่ที่ 63.6% และปริมาณ Al₂O₃ อยู่ที่ 20.26% ปริมาณ Al₂O₃ ที่สูงจะ
 ช่วยเพิ่มความต้านทานไฟและความแข็งแรงของเซรามิก ปริมาณ Fe₂O₃ อยู่ที่ 4.23% และอาจทำให้เกิดสีแดงหรือสีน้ำตาลในระหว่างกระบวนการเผา มีองค์ประกอบของ K₂O และ Na₂O ในปริมาณ
 น้อย ซึ่งช่วยเพิ่มคุณสมบัติด้านการขึ้นรูปให้คงตัวได้ดี

佛山市陶瓷研究所检测有限公司
Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd.

检测报告
Test Report

CNAS 中国合格评定国家认可委员会
CMA 检验检测机构资质认定

202219003802 报告编号(Report No.): N3216/H240624-300 第1页/共1页

样品名称 Name of Sample	高岭灰土	样品描述 Shape of Sample	粒状
委托单位 Applicant	周文涛	收样日期 Received Date	2024/06/24
检测周期 Test Period	2024/06/24-2024/06/26	报告日期 Reported Date	2024/06/26
检测项目 Testing Category	化学成分常规九项		
检测标准 Test Standard	GB/T 21114-2019		
客户信息 Client Information	略		

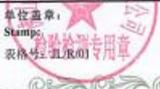
检测结果 (Results of Inspection)

化学成分:

序号	成分名称	含量(%)
1	灼烧减量 LOSS(1025℃)	7.34
2	三氧化二铝 Al ₂ O ₃	20.26
3	二氧化硅 SiO ₂	63.60
4	三氧化二铁 Fe ₂ O ₃	4.23
5	氯化钙 CaO	0.51
6	氯化镁 MgO	0.59
7	氧化钾 K ₂ O	1.71
8	氯化钠 Na ₂ O	0.39
9	二氧化钛 TiO ₂	1.14

以下空白。

1. 检测报告仅对来样负责, 样品保留至报出结果后 15 天。The results in this report apply to the samples only.
2. 检测报告盖章有效, 报告部分复印无效。The Report is valid with the inspection organization stamp.
3. 若对检测报告有异议, 请于收到结果之日起 15 天内向本公司提出。Telling us in 15 days since you receive the report when you have any question with the test report.

单位盖章:  授权签字人: 彭威  审核: 梁世毛 
Stamp: 检验检测专用章 Authorized Organization: Approval:

ภาพที่ 4-4 รายงานการทดสอบดินเถ้าฟอสฟอรัสสูง (Zhou Wentao, 2024)

(3) ดินเถ้าปาน

ปริมาณ SiO₂ อยู่ที่ 68.21% และปริมาณ Al₂O₃ อยู่ที่ 15.42% ปริมาณ Al₂O₃ ปาน กลางให้ความแข็งแรงและทนไฟได้ดี ปริมาณ Fe₂O₃ อยู่ที่ 5.16% ซึ่งจะส่งผลต่อสีหลังการเผาด้วยการมี K₂O และ Na₂O ที่สูงขึ้นจะช่วยเพิ่มคุณสมบัติด้านการขึ้นรูปให้คงตัวได้ดีและทำให้ใช้งานได้ง่ายขึ้นในระหว่างกระบวนการขึ้นรูป ปริมาณ Al₂O₃ อยู่ในระดับปานกลางและทนทานต่ออุณหภูมิได้ดี

佛山市陶瓷研究所检测有限公司
Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd.

检测报告
Test Report

202219003802 报告编号(Report No.): N3216/H240624-299 CNAS 第1页/共1页

样品名称 Name of Sample	炭头肌麻布石	样品描述 Shape of Sample	块状
委托单位 Applicant	周文涛	收样日期 Received Date	2024/06/24
检测周期 Test Period	2024/06/24-2024/06/26	报告日期 Reported Date	2024/06/26
检测项目 Testing Category	化学成分常规九项		
检测标准 Test Standard	GB/T 21114-2019		
客户信息 Client Information	略		

检测结果 (Results of Inspection)

化学成分:

序号	成分名称	含量(%)
1	灼烧减量 LOSS(1025°C)	1.95
2	三氧化二铝 Al ₂ O ₃	15.42
3	二氧化硅 SiO ₂	68.21
4	三氧化二铁 Fe ₂ O ₃	5.16
5	氧化钙 CaO	0.29
6	氧化镁 MgO	1.21
7	氧化钾 K ₂ O	3.45
8	氧化钠 Na ₂ O	3.30
9	二氧化钛 TiO ₂	0.56

以下空白。

说明:
1. 检测报告只对来样负责, 样品保留至报出结果后 15 天。The results in this report apply to the samples only.
2. 检测报告盖章有效, 报告部分复印无效。The Report is valid with the inspection organization stamp.
3. 若对检测结果有异议, 请于收到结果之日起 15 天内向本公司提出。Telling us in 15 days since you receive the report when you have any question with the test report.

单位盖章:  授权签字人: 彭威  审核: 梁世毛 
Stamp: 检验检测专用章 Authorized Organization: Approval:

表格号: JLR/01

ภาพที่ 4-5 รายงานการทดสอบหินมาโป้ (Zhou Wentao, 2024)

(4) ทรายเม้ยชวน

ปริมาณ SiO₂ สูงถึง 94.7% และมีความบริสุทธิ์สูงมาก เหมาะสำหรับการผลิตภัณฑ์เซรามิกที่ต้องการปริมาณ SiO₂ สูง ปริมาณ Fe₂O₃ ต่ำมาก มีเพียง 0.05% ดังนั้นโดยพื้นฐานแล้วจึงไม่ส่งผลกระทบต่อสีในระหว่างกระบวนการเผา เนื่องจากแทบไม่มี K₂O และ Na₂O จึงมีคุณสมบัติด้านการขึ้นรูปให้คงตัวต่ำและส่วนใหญ่จะใช้เป็นสารมวลรวม ปริมาณ SiO₂ ที่สูงมากทำให้ทนต่ออุณหภูมิสูงได้ดีเยี่ยม

佛山市陶瓷研究所检测有限公司
Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd.

检测报告
Test Report

202219003802 报告编号(Report No.): N3216/H240624-301 第 1 页/共 1 页

样品名称 Name of Sample	梅川砂	样品描述 Shape of Sample	粒状
委托单位 Applicant	周文涛	收样日期 Received Date	2024/06/24
检测周期 Test Period	2024/06/24-2024/06/26	报告日期 Reported Date	2024/06/26
检测项目 Testing Category	化学成分常规九项		
检测标准 Test Standard	GB/T 21114-2019		
客户信息 Client Information	略		

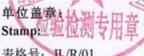
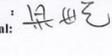
检测结果 (Results of Inspection)

化学成分:

序号	成分名称	含量(%)
1	灼烧减量 LOSS(1025°C)	1.20
2	三氧化二铝 Al ₂ O ₃	0.70
3	二氧化硅 SiO ₂	94.71
4	三氧化二铁 Fe ₂ O ₃	0.05
5	氧化钙 CaO	0.25
6	氧化镁 MgO	0.42
7	氧化钾 K ₂ O	0.00
8	氧化钠 Na ₂ O	0.00
9	二氧化钛 TiO ₂	0.00

以下空白。

1. 检测报告仅对来样负责, 样品保留至报出结果后 15 天。The results in this report apply to the samples only.
2. 检测报告盖章有效, 报告部分复印无效。The Report is valid with the inspection organization stamp.
3. 若对检测报告有异议, 请于收到结果之日起 15 天内向本公司提出。Telling us in 15 days since you receive the report when you have any question with the test report.

单位盖章:  授权签字人: 彭威 审核: 梁世乙
Stamp:  Authorized Organization:  Approval: 
表格号: JLR/01

ภาพที่ 4-6 รายงานการทดสอบทรายเหมยชวน (Zhou Wentao, 2024)

โดยสรุป ดินหลากสีและดินที่มีฟอสฟอรัสสูงเหมาะสำหรับทำผลิตภัณฑ์เซรามิกที่ต้องการความแข็งแรงและสีสันทึบสวยงาม ในขณะที่หินผ้าปานสามารถใช้ในงานฝีมือเซรามิกต่าง ๆ ได้ เนื่องจากมีคุณสมบัติด้านการขึ้นรูปให้คงตัวดีและมีคุณสมบัติทางกายภาพที่ดี ทรายเหมยชวนเหมาะสำหรับผลิตภัณฑ์เซรามิกที่ต้องการการทนไฟสูงเนื่องจากมีปริมาณ SiO₂ที่มีความบริสุทธิ์สูง

1.3 การผสมสูตรดิน

จากองค์ประกอบทางเคมีและคุณสมบัติทางกายภาพของดินหลากสี ดินฟอสฟอรัสสูง หินผ้าป่า และทรายเมย์ซอน เมื่อรวมเข้ากับความต้องการในการสร้างสรรค์ของผลงานทั้ง 5 ชุด จึงมีการผสมสูตรดิน 5 สูตรที่แตกต่างกันเพื่อตอบสนองความต้องการด้านดินสำหรับงานเซรามิก 5 ชุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

สูตรดินที่ 1

วัตถุประสงค์: ใช้สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกชุดที่ 1 ผลงานประกอบด้วย ประติมากรรมเซรามิกขนาดเล็ก ผลงานแต่ละชิ้นมีขนาดเล็กและมีรายละเอียดมาก พื้นผิวของผลงาน ต้องมีการขัดเงา เพราะฉะนั้นดินจะต้องมีเนื้อละเอียด มีสีนวลสวยงาม และมีความอ่อนตัวสูง

สูตร: ดินหลากสี 50% ดินฟอสฟอรัสสูง 20% หินผ้าป่า 30%

ผลลัพธ์: ดินหลากสี และหินผ้าป่ามี K_2O และ Na_2O ในปริมาณที่เหมาะสม ซึ่งช่วยเพิ่มคุณสมบัติด้านการขึ้นรูปให้คงตัวได้ดี ดินฟอสเฟตสูงมีปริมาณ Al_2O_3 สูง ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสวยงามและความแข็งแรงหลังจากการเผา การผสมผสานนี้ทำให้ดินมีความละเอียดอ่อนและมีการเปลี่ยนแปลงของสีที่หลากหลาย ทำให้เหมาะสำหรับการขัดเงา



ภาพที่ 4-7 ตัวอย่างทดลองสูตรผสมน้ำดิน 1 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงสูตรผสมของดินชนิดที่ 1 ที่ดีที่สุด

สูตรดินที่ 2

วัตถุประสงค์: ใช้สำหรับสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกชุดที่ 2 ผลงานต้องติดตั้งภายนอกอาคาร วัสดุดินต้องมีความแข็งแรงสูงที่เหมาะสมสำหรับติดตั้งภายนอกอาคาร สีควรเป็นสีแดงอิฐ และไม่ควรเข้มจนเกินไป

สูตร: ดินหลากสี 60%; ดินฟอสเฟตสูง 40%;

ผลลัพธ์: ปริมาณ Fe_2O_3 ของดินหลากสีและดินฟอสเฟตสูง ซึ่งสามารถทำให้เกิดสีแดงอิฐได้

หลังการเผา ขณะเดียวกัน ปริมาณ Al_2O_3 สูงของทั้งสองช่วยรับประกันความแข็งแรงของดินและเหมาะสำหรับการติดตั้งกลางแจ้ง



ภาพที่ 4-8 ตัวอย่างทดลองสูตรผสมน้ำดิน 2 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงสูตรผสมของดินชนิดที่ 2 ที่ดีที่สุด
สูตรดินที่ 3

วัตถุประสงค์: ใช้สำหรับสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกชุดที่ 3 ดินจะต้องมีคุณสมบัติด้านการขึ้นรูปให้คงตัวดี มีการหดตัวเล็กน้อย และมคอผสมบดทางกายภาพแข็งแรง เหมาะสำหรับวางกลางแจ้งและสามารถระบายน้ำหนักได้ในระดับหนึ่ง

สูตร: ดินฟอสเฟตสูง 30%; หนผापาน 50% ทรายเมยชวณ 20%;

ผลลัพธ์: หินผาปานและดินที่มีฟอสเฟตสูงมีคุณสมบัติด้านการขึ้นรูปให้คงตัวและความแข็งแรงทางกายภาพที่ดี ในขณะที่ทรายเมยชวน ทมประมาณ SiO₂ สูงช่วยเพิ่มความแข็งแกร่งและความความทนทานไฟของดินนอกด้วย โดยทำหน้าที่เป็น “โครงหลัก” ออกทางสามารถลดการแห้งของดินและหดตัวได้ ทาให้เหมาะสำหรับการรับน้ำหนักและใช้ในสภาพแวดล้อมกลางแจ้ง



ภาพที่ 4-9 ตัวอย่างทดลองสูตรผสมน้ำดิน 3 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงสูตรผสมของดินชนิดที่ 3 ที่ดีที่สุด สูตรดินที่ 4

วัตถุประสงค์: ใช้สำหรับสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกชุดที่ 4 วัสดุดินจะต้องมีเนื้อละเอียด มีความยืดหยุ่นสูง มีความแข็งแรงสูง และทนต่อการสึกหรอได้ดี

สูตร: ดินหลากสี 30% ดินฟอสเฟตสูง 50% หินผาปาน 20%

ผลลัพธ์: ปริมาณ Al₂O₃ ที่สูงของดินฟอสเฟตสูงและดินหลากสีช่วยให้มั่นใจถึงความแข็งแรงและความทนทานต่อการสึกหรอของดิน ในขณะที่หินผาปานมีคุณสมบัติด้านการขึ้นรูปให้คงตัวได้ดีช่วยให้ทำงานได้ดีในการสร้างรูปทรงและการปรับแต่งรายละเอียด



ภาพที่ 4-10 ตัวอย่างทดลองสูตรผสมน้ำดิน 4 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงสูตรผสมของดินชนิดที่ 4 ที่ดีที่สุด
สูตรดินที่ 5

วัตถุประสงค์: ใช้สำหรับสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกชุดที่ 5 ดินจะต้องคุณสมบัติด้านการ
ขึ้นรูปให้คงตัวได้ดีและมีความละเอียดอ่อน และมีเฉดสีที่แตกต่างกัน

สูตร: ดินหลากสี 30% ดินฟอสเฟตสูง 30%; หินผ้าป่า 40%

ผลลัพธ์: การผสมผสานระหว่างหินเมยขวนและดินหลากสีช่วยให้มีคุณสมบัติด้านการ
ขึ้นรูปให้คงตัวได้ดี ในขณะที่ดินฟอสเฟตสูงยังช่วยเพิ่มความละเอียดของดินอีกด้วย การผสมผสานนี้
ช่วยให้ดินเปลี่ยนสีได้มากมายเพื่อตอบสนองความต้องการในการสร้างสรรค์



ภาพที่ 4-11 ตัวอย่างทดลองสูตรผสมน้ำดิน 5 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงสูตรผสมของดินชนิดที่ 5 ที่ดีที่สุด

ตารางที่ 4-2 การกำหนดสูตรดิน 5 สูตรที่แตกต่างกัน

หมายเลข ดิน	องค์ประกอบของดิน (ปริมาณ %)			
	ดินหลากสี	ดินฟอสเฟตสูง	หินฟ้าน่าน	ทรายเมย์ชาน
N1	50%	20%	30%	0
N2	60%	40%	0	0
N3	0	30%	50%	20%
N4	30%	50%	20%	0
N5	30%	30%	40%	0

สูตรทั้ง 5 ข้างต้นได้รับการออกแบบโดยอิงจากองค์ประกอบทางเคมีและคุณสมบัติทางกายภาพของวัสดุดิบแต่ละชนิด มุ่งมั่นที่จะให้เกิดความสมดุลที่ดีที่สุดในด้านความอ่อนตัว ความ

แข็งแรง ความละเอียด และการเปลี่ยนสี ซึ่งจะถูกนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเซรามิก 3 ชุดที่แตกต่างกัน

2. การทดลองเคลือบ

การทดลองนี้ใช้วัตถุดิบ 6 ชนิดที่มาจากตำบลเตาแก้ว อำเภอฉะเชิงเทรา และพื้นที่โดยรอบ ได้แก่ “โคลนจากแม่น้ำแยงซี” “ดินตักแต่ง” “ขี้เถ้าจากไม้สน” “ขี้เถ้าจากหญ้าหอมอ้ายเฉ่า” และ “ผงแก้ว” นำวัตถุดิบเหล่านี้มาผสมเข้าด้วยกันเป็นน้ำเคลือบที่มีสูตรที่แตกต่างกัน 5 สูตรเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงาน โดยขั้นตอนและวัตถุประสงค์ในการทดลองมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: ไปที่แหล่งกำเนิดเพื่อรวบรวมวัตถุดิบ

วัตถุประสงค์: เพื่อเก็บตัวอย่างวัตถุดิบทำเคลือบที่จำเป็นสำหรับการทดลอง

ขั้นตอนที่ 2: ส่งตัวอย่างวัตถุดิบที่รวบรวมไปยังสถาบันมีอาชีพเพื่อทำการทดสอบ

วัตถุประสงค์: เพื่อหาข้อมูลสัดส่วนและอัตราส่วนการสูญเสียการเผาไหม้ขององค์ประกอบทางเคมีหลัก 8 ประการที่มีอยู่ในวัสดุ

ขั้นตอนที่ 3: เลือกวัตถุดิบที่แตกต่างกันตามผลการทดสอบเพื่อทำการทดลองสัดส่วนการเคลือบ

วัตถุประสงค์: เพื่อให้ได้มาซึ่งสูตรเคลือบ 5 สูตรที่จำเป็นในการสร้างสรรค์ผลงานเซรามิก

2.1 การเก็บตัวอย่างวัตถุดิบเคลือบเพื่อทำการทดลอง

(1) “ดินเหนียวแม่น้ำแยงซี” ถูกรวบรวมจากโคลนละเอียดที่สะสมอยู่ที่ด้านล่างของแม่น้ำแยงซีในช่วงฤดูแล้ง มีสีเทาเข้ม มีเนื้อสัมผัสที่ร่วนและมีความหนืดต่ำ 2. “ดินตักแต่ง” ถูกรวบรวมจากพื้นดินและด้านล่าง 8 เมตร โดยปกติแล้วภูเขาทั้งหมดจะมีวัสดุแร่ชนิดเดียวกัน ซึ่งมีสีขาวนวล 3. “ขี้เถ้าจากไม้สน” ใช้ขี้เถ้าจากการเผาพื้นไม้สนจากเตาเผามังกร 4. “ขี้เถ้าจากหญ้าหอมอ้ายเฉ่า” ใช้ขี้เถ้าจากหญ้าหอมอ้ายเฉ่าที่เผาจากเตาแก้ว 5. “ผงแก้ว” ใช้แก้วสำหรับตกแต่งสถาปัตยกรรมทั่วไป



ภาพที่ 4-12 การรวบรวมวัตถุดิบทำเคลือบ (Zhou Wentao, 2024)

ดินแต่งหน้า
(Cosmetic clay)โคลนแม่น้ำแยงซี
(Yangtze River mud)ขี้เถ้าไม้สน
(Pine wood ash)ขี้เถ้าใบหญ้าหอม
(Mugwort ash)ผงแก้ว
(Glass powder)

ภาพที่ 4-13 ตัวอย่างวัตถุดิบทำเคลือบที่ส่งเพื่อทดสอบ (Zhou Wentao, 2024)

2.2 การทดสอบวัตถุดิบเคลือบ

วัตถุดิบที่ส่งไปเพื่อทดสอบได้รับการทดสอบโดย Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd. และมาตรฐานการดำเนินการคือ GB/T 21114-2019 ผลการทดสอบประกอบด้วยผลการคำนวณการสูญเสียการเผาไหม้และส่วนผสมทางเคมีทั่วไปทั้งหมด 9 รายการ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4-3 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของวัตถุดิบสำหรับทำเคลือบ

ชื่อวัตถุดิบ	องค์ประกอบทางเคมี (ปริมาณ%)								
	LOSS (1025°C)	Al ₂ O ₃	SiO ₂	Fe ₂ O ₃	CaO	MgO	K ₂ O	Na ₂ O	TiO ₂
โคลนจากแม่น้ำแยงซี	9.41	13.49	56.01	6.09	6.29	2.87	2.65	1.40	1.01
ดินตกแต่ง	12.38	31.71	51.91	0.88	0.47	0.98	0.45	0.39	0.62
ขี้เถ้าจากไม้สน	/	0	18.32	0.23	38.54	9.36	24.12	0.03	0
ขี้เถ้าจากหญ้าหอม อ้ายเฉ่า	/	0	12.39	0.12	16.37	7.87	37.56	0	0.02
ผงแก้ว	/	2.61	74.55	0	10.15	0.33	0.02	13.73	0.12

จากรายงานการทดสอบวัสดุดิบ องค์ประกอบทางเคมีของวัสดุดิบหลัก 5 ชนิดในการทำเคลือบจากตำบลเตากวน ได้รับการวิเคราะห์รวมกับความรู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเทคนิคเซรามิก โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) โคลนจากแม่น้ำแยงซี (Yangtze River Mud)

ส่วนประกอบหลัก ได้แก่ SiO_2 (56.01%), Al_2O_3 (13.49%), Fe_2O_3 (6.09%), CaO (6.29%) โดย SiO_2 ซึ่งเป็นส่วนประกอบของแก้วสำหรับเคลือบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของการเคลือบ สามารถสร้างความโปร่งใสและความแข็งให้กับการเคลือบ Al_2O_3 ช่วยเพิ่มความหนืดของเคลือบและป้องกันไม่ให้เคลือบไหล และช่วยให้ทนทานต่อสารเคมีของเคลือบ Fe_2O_3 ให้สีเคลือบ และ Fe_2O_3 จะสร้างโทนสีแดง เหลือง หรือน้ำตาลภายใต้บรรยากาศการเผาที่แตกต่างกัน CaO สามารถลดจุดหลอมเหลวของเคลือบ ช่วยให้เคลือบละลายที่อุณหภูมิต่ำลง และขณะเดียวกันก็ยกระดับความเงาของเคลือบด้วย โคลนจากแม่น้ำแยงซีมีบทบาทด้านโครงสร้างและสีที่สำคัญในสูตรเคลือบ เนื่องจากมีปริมาณของ SiO_2 สูง จึงเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของสารเคลือบ และการมีอยู่ของ CaO มีส่วนทำให้สารเคลือบหลอมละลายและมีความมันวาว

佛山市陶瓷研究所检测有限公司
Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd.

检测报告
Test Report

MA CNAS
202219003802 报告编号(Report No.): N3216/H240624-298 第1页共1页

样品名称 Name of Sample	长江泥	样品描述 Shape of Sample	粒状
委托单位 Applicant	周文涛	收样日期 Received Date	2024/06/24
检测周期 Test Period	2024/06/24-2024/06/26	报告日期 Reported Date	2024/06/26
检测项目 Testing Category	化学成分常规九项		
检测标准 Test Standard	GB/T 21114-2019		
客户信息 Client Information	略		

检测结果 (Results of Inspection)

化学成分:

序号	成分名称	含量(%)
1	灼烧减量 LOSS(1025°C)	9.41
2	三氧化二铝 Al_2O_3	13.49
3	二氧化硅 SiO_2	56.01
4	三氧化二铁 Fe_2O_3	6.09
5	氧化钙 CaO	6.29
6	氧化镁 MgO	2.87
7	氧化钾 K_2O	2.65
8	氧化钠 Na_2O	1.40
9	二氧化钛 TiO_2	1.01

以下空白。

1. 检测报告只对来样负责, 样品保留至提出结果后 15 天。The results in this report apply to the samples only.
2. 检测报告盖章有效, 报告部分复印无效。The Report is valid with the inspection organization stamp.
3. 若对检测报告有异议, 请于收到结果之日起 15 天内向本公司提出。Telling us in 15 days since you receive the report when you have any question with the test report.

单位盖章:  授权签字人: 彭威 审核: 梁超
Stamp:  Authorized Organization: 彭威 Approval: 梁超
表检号: 孔R(0)

ภาพที่ 4-14 รายงานการทดสอบดินแม่น้ำแยงซี (Zhou Wentao, 2024)

(2) ดินตกแต่ง (Engobe)

ส่วนประกอบหลัก ได้แก่ Al_2O_3 (31.71%) SiO_2 (51.91%) ส่วนประกอบ ซึ่ง Al_2O_3 ช่วยเพิ่มความหนืดของสารเคลือบ ช่วยให้สารเคลือบคงรูปร่างและป้องกันการไหลในระหว่างการเผา SiO_2 เป็นส่วนประกอบทางโครงสร้าง จะสร้างกรอบพื้นฐานของการเคลือบร่วมกับ SiO_2 ในโคลนจากแม่น้ำแยงซี (K_2O , Na_2O) เพิ่มความเงาและการหลอมละลายของสารเคลือบ แต่มีผลกระทบเล็กน้อย

ปริมาณ Al_2O_3 ในดินตกแต่งจะช่วยเพิ่มความเสถียรของสารเคลือบ และลดความถี่ในการไหลของสารเคลือบในระหว่างการเผา ในขณะที่ปริมาณของ SiO_2 จะเสริมการก่อตัวของผลึกแก้วของสารเคลือบ สีขาวของมันยังมีบทบาทอย่างมากในการตกแต่งเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเต่ากวน

佛山市陶瓷研究所检测有限公司
Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd.

检测报告
Test Report

202219003802 报告编号(Report No.): N3216/1240624-301

样品名称 Name of Sample	管窑白泥	样品描述 Shape of Sample	粒状
委托单位 Applicant	周文涛	收样日期 Received Date	2024/06/24
检测周期 Test Period	2024/06/24-2024/06/26	报告日期 Reported Date	2024/06/26
检测项目 Testing Category	化学成分常规九项		
检测标准 Test Standard	GB/T 21114-2019		
客户信息 Client Information	略		

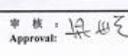
检测结果 (Results of Inspection)

化学成分:

序号	成分名称	含量(%)
1	灼烧减量 LOSS(1025℃)	12.38
2	三氧化二铝 Al_2O_3	31.71
3	二氧化硅 SiO_2	51.91
4	三氧化二铁 Fe_2O_3	0.88
5	氧化钙 CaO	0.47
6	氧化镁 MgO	0.98
7	氧化钾 K_2O	0.45
8	氧化钠 Na_2O	0.39
9	二氧化钛 TiO_2	0.62

以下空白。

1. 检测报告仅对来样负责, 样品保留至报出结果后 15 天。The results in this report apply to the samples only.
2. 检测报告盖章有效, 报告部分复印无效。The Report is valid with the inspection organization stamp.
3. 若对检测报告有异议, 请于收到结果之日起 15 天内向本公司提出。Telling us in 15 days since you receive the report when you have any question with the test report.

单位盖章:  授权签字人: 彭威 审核: 梁世元
Stamp:  Authorized Organization:  Approval: 
表格号: JLJQ1

ภาพที่ 4-15 รายงานการทดสอบดินแต่งผิว (Zhou Wentao, 2024)

(3) ขี้เถ้าจากไม้สน (Pine Wood Ash)

ส่วนประกอบหลัก ได้แก่ CaO (38.54%), K₂O (24.12%) CaO ช่วยลดจุดหลอมเหลวของสารเคลือบลงอย่างมาก ช่วยให้สารเคลือบสร้างพื้นผิวเคลือบที่สว่างที่อุณหภูมิต่ำลง K₂O ช่วยเพิ่มความสามารถในการละลายและความเงาของสารเคลือบ และยกระดับพื้นผิวของสารเคลือบ SiO₂ มีอยู่ในปริมาณเล็กน้อย แต่ก็เพียงพอที่จะมีส่วนร่วมในการก่อตัวของผลึกแก้วของสารเคลือบ ขี้เถ้าจากไม้สนเป็นสารละลายในการเคลือบ มี CaO และ K₂O สูง ช่วยให้เคลือบมีพื้นผิวเคลือบที่สม่ำเสมอและเป็นมันเงาที่อุณหภูมิต่ำ และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการเคลือบแบบดั้งเดิม

佛山市陶瓷研究所检测有限公司
Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd.

检测报告
Test Report

202219003802 报告编号(Report No.): N3216/H240624-306

样品名称 Name of Sample	松木灰	样品描述 Shape of Sample	粒状
委托单位 Applicant	周文涛	收样日期 Received Date	2024/06/24
检测周期 Test Period	2024/06/24-2024/06/26	报告日期 Reported Date	2024/06/26
检测项目 Testing Category	化学成分常规九项		
检测标准 Test Standard	GB/T 21114-2019		
客户信息 Client Information	略		

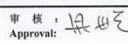
检测结果 (Results of Inspection)

化学成分:

序号	成分名称	含量(%)
1	灼烧减量 LOSS(1025°C)	0.00
2	三氧化二铝 Al ₂ O ₃	0.00
3	二氧化硅 SiO ₂	18.32
4	三氧化二铁 Fe ₂ O ₃	0.23
5	氧化钙 CaO	38.54
6	氧化镁 MgO	9.36
7	氧化钾 K ₂ O	24.12
8	氧化钠 Na ₂ O	0.03
9	二氧化钛 TiO ₂	0.00

以下空白。

1. 检测报告仅对来样负责, 样品保留至报出结果后 15 天。The results in this report apply to the samples only.
2. 检测报告盖章有效, 报告部分复印无效。The Report is valid with the inspection organization stamp.
3. 若对检测报告有异议, 请于收到结果之日起 15 天内向本公司提出。Telling us in 15 days since you receive the report when you have any question with the test report.

单位盖章:  授权签字人: 彭威 审核: 梁世乙
Stamp:  Authorized Organization:  Approval: 
表格号: JL/R01

ภาพที่ 4-16 รายงานการทดสอบเถ้าสน (Zhou Wentao, 2024)

(4) ซี้เถ้าจากหญ้าหอมอ้ายเฉ่า

ส่วนประกอบหลัก ได้แก่ K_2O (37.56%), CaO (16.37%) โดย K_2O คล้ายกับซี้เถ้าจากไม้สน K_2O ทำหน้าที่เป็นสารละลายในการเคลือบ เพื่อเพิ่มความมันวาวและความสามารถในการหลอมละลายของเคลือบ CaO ยังช่วยลดจุดหลอมเหลวของสารเคลือบและเพิ่มความเงางามของสารเคลือบอีกด้วย สำหรับ SiO_2 มีเพียงปริมาณเล็กน้อย แต่ถึงแม้จะมีปริมาณน้อย แต่ก็ยังให้การสนับสนุนโครงสร้างบางอย่างสำหรับสารเคลือบ ซี้เถ้าจากหญ้าหอมอ้ายเฉ่าถูกใช้เป็นสารละลายสำหรับการเคลือบ หน้าที่หลักของมันคือการลดจุดหลอมเหลวของการเคลือบผ่านปริมาณของ K_2O เพื่อให้สามารถสร้างพื้นผิวเคลือบที่สว่างที่อุณหภูมิต่ำลง

佛山市陶瓷研究所检测有限公司
Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd.

检测报告
Test Report

202219003802 报告编号(Report No.): N3216/H240624-309

中国认可
检测
CNAS
CNAS L2346
第1页共1页

样品名称 Name of Sample	艾草灰	样品描述 Shape of Sample	粒状
委托单位 Applicant	周文涛	收样日期 Received Date	2024/06/24
检测周期 Test Period	2024/06/24-2024/06/26	报告日期 Reported Date	2024/06/26
检测项目 Testing Category	化学成分常规九项		
检测标准 Test Standard	GB/T 21114-2019		
客户信息 Client Information	略		

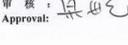
检测结果 (Results of Inspection)

化学成分:

序号	成分名称	含量(%)
1	灼烧减量 LOSS(1025°C)	0.00
2	三氧化二铝 Al_2O_3	0.00
3	二氧化硅 SiO_2	12.39
4	三氧化二铁 Fe_2O_3	0.12
5	氧化钙 CaO	16.37
6	氧化镁 MgO	7.87
7	氧化钾 K_2O	37.56
8	氧化钠 Na_2O	0.00
9	二氧化钛 TiO_2	0.02

以下空白。

1. 检测报告仅对来样负责, 样品保留至报出结果后 15 天。The results in this report apply to the samples only.
2. 检测报告盖章有效, 报告部分复印无效。The Report is valid with the inspection organization stamp.
3. 如对检测报告有异议, 请于收到结果之日起 15 天内向本公司提出。Telling us in 15 days since you receive the report when you have any question with the test report.

单位盖章:  授权签字人: 彭威 审核: 梁世乙
Stamp:  Authorized Organization:  Approval: 
表格号: JL/R/01

ภาพที่ 4-17 รายงานการทดสอบเถ้าต้นหญ้าอ้าย (Zhou Wentao, 2024)

(5) ผงแก้ว (Glass Powder)

ส่วนประกอบหลัก ได้แก่ SiO_2 (74.55%), Na_2O (13.73%) โดยมี SiO_2 เป็นส่วนประกอบหลักของผลิตภัณฑ์แก้วของสารเคลือบ ให้ความโปร่งใสและความแข็งแรงแก่สารเคลือบ ส่วน Na_2O เป็นสารละลายที่สำคัญจะช่วยลดจุดหลอมเหลวของ SiO_2 และยกระดับการหลอมละลายและความลื่นไหลของสารเคลือบ สำหรับ CaO และ TiO_2 ที่มีอยู่จำนวนเล็กน้อยจะลดจุดหลอมเหลวลงอีกและช่วยสร้างสารเคลือบที่เรียบเนียน ผงแก้วมีบทบาทในการปรับปรุงการหลอมละลายและความลื่นไหลของสารเคลือบ ปริมาณของ SiO_2 ที่มีอยู่จำนวนมากช่วยให้มั่นใจในความแข็งแรงและความโปร่งใสของสารเคลือบ ในขณะที่ Na_2O ช่วยลดจุดหลอมเหลวและทำให้แน่ใจว่าสารเคลือบสามารถปกคลุมตัวเซรามิกได้อย่างสม่ำเสมอ

佛山市陶瓷研究所检测有限公司
Foshan Ceramics Research Institute Testing Co., Ltd.

检测报告
Test Report

202219003802 报告编号(Report No.): N3216/H240624-312

样品名称 Name of Sample	玻璃粉	样品描述 Shape of Sample	粒状
委托单位 Applicant	周文涛	收样日期 Received Date	2024/06/24
检测周期 Test Period	2024/06/24-2024/06/26	报告日期 Reported Date	2024/06/26
检测项目 Testing Category	化学成分常规九项		
检测标准 Test Standard	GB/T 21114-2019		
客户信息 Client Information	略		

检测结果 (Results of Inspection)

化学成分:

序号	成分名称	含量(%)
1	灼烧减量 LOSS(1025°C)	0.00
2	三氧化二铝 Al_2O_3	2.61
3	二氧化硅 SiO_2	74.55
4	三氧化二铁 Fe_2O_3	0.00
5	氧化钙 CaO	10.15
6	氧化镁 MgO	0.33
7	氧化钾 K_2O	0.02
8	氧化钠 Na_2O	13.73
9	二氧化钛 TiO_2	0.12

以下空白。

4. 检测报告仅对来样负责, 样品保留至报出结果后 15 天。The results in this report apply to the samples only.
5. 检测报告盖章有效, 报告部分复印无效。The Report is valid with the inspection organization stamp.
6. 若对检测报告有异议, 请于收到结果之日起 15 天内向本公司提出。Telling us in 15 days since you receive the report when you have any question with the test report.

单位盖章:  授权签字人: 彭威 审核: 梁世
Stamp:  Authorized Organization: 彭威 Approval: 梁世
表格号: JL/R/01

ภาพที่ 4-18 รายงานการทดสอบผงแก้ว (Zhou Wentao, 2024)

วัตถุดิบเหล่านี้ของตำบลด่างมีบทบาทที่แตกต่างกันในสูตรเคลือบ แต่เมื่อรวมกันแล้วจะกลายเป็นระบบการเคลือบที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โคลนจากแม่น้ำแยงซีและดินตงแต่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานและสีของสารเคลือบ ในขณะที่ซี้เถ้าจากไม้สนและซี้เถ้าจากหญ้าหอมอ้ายเฉ่าจะช่วยลดจุดหลอมเหลวของสารเคลือบและเพิ่มความเงางามผ่านการปฏิกิริยาของสารละลาย ผงแก้วที่มี SiO_2 และ Na_2O สูง ช่วยให้การเคลือบกลายเป็นพื้นผิวที่แข็งและเรียบเมื่อเผา การจับคู่วัตถุดิบเหล่านี้อย่างมีเหตุผลและผสมผสานเข้ากับการสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกจะทำให้สามารถเตรียมสีเคลือบที่เหมาะสมสำหรับการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยได้

2.3 การผสมสูตรเคลือบ

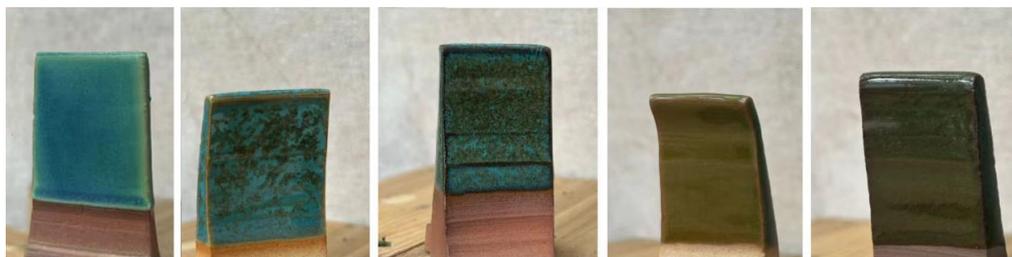
ตามความต้องการของสีเคลือบในผลงาน และส่วนประกอบทางเคมีของวัตถุดิบ ได้ทำการเติมสารออกไซด์ของโลหะเพื่อให้ได้สีที่ต้องการสำหรับผลงานเซรามิก โดยเคลือบทั้ง 3 แบบจะถูกนำไปใช้ในผลงานชุดที่ 3 โดยผลงานเคลือบทั้งสามชิ้นนั้นจะประกอบไปด้วยเคลือบสีเขียว สีเหลืองดิน และสีน้ำตาล โดยผิวเคลือบจะเป็นแบบด้าน และมีการเปลี่ยนแปลงของสีที่ละเอียดอ่อน อีกชิ้นหนึ่งเคลือบจะมีสีเขียวอมฟ้า เคลือบใสสะอาด โปรงแสงสูง และมีความมันวาวแบบแก้ว และชิ้นสุดท้ายเคลือบจะให้ผลลัพธ์แบบการเปลี่ยนแปลงสีในเตาเผา โดยภายในเคลือบชิ้นเดียวจะมีการเปลี่ยนแปลงของสีเหลือง สีเขียว และสีน้ำตาลตามธรรมชาติ สูตรเฉพาะของเคลือบแต่ละแบบมีดังต่อไปนี้:

สูตรเคลือบที่ 1

วัตถุประสงค์: เคลือบสีเขียวด้านสำหรับใช้ในการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยชุดที่ 3

สูตร: โคลนจากแม่น้ำแยงซี 40%, ดินตงแต่ง 30% ซี้เถ้าจากไม้สน 20% ผงแก้ว 5% คอปเปอร์ออกไซด์ 2-3% (CuO) (ใช้สำหรับลงสี ให้สีเขียว) แมงกานีสออกไซด์ 1% (MnO_2) (ใช้สำหรับปรับแต่งสีเคลือบและพื้นผิวด้าน)

ผลลัพธ์: สูตรนี้ใช้สำหรับเคลือบด้านบนเป็นหลัก ส่วนตัวภาชนะต้องได้รับการตกแต่งด้วยดินตงแต่งที่มีสีขาวก่อน เคลือบลงบนพื้นผิวของผลงานด้วยความหนาสม่ำเสมอ และอุณหภูมิการเผาจะอยู่ที่ประมาณ 1200 องศาเซลเซียส ใช้บรรยากาศแบบลดออกซิเจนเพื่อเพิ่มความลึกของสีเขียว ส่วนความด้านของเคลือบจะถูกปรับโดยการควบคุมปริมาณของแมงกานีสออกไซด์



*

ภาพที่ 4-19 แผ่นทดสอบเคลือบสีเขียวด้าน (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงสูตรเคลือบที่เลือกใช้สำหรับผลงานชุดที่หนึ่ง

สูตรเคลือบที่ 2

วัตถุประสงค์: สำหรับใช้ในการเคลือบสีเหลืองเอิร์ธโทนแบบด้านในการสร้างสรรค์

ผลงานเซรามิกร่วมสมัยชุดที่ 3

สูตร: โคลนจากแม่น้ำแยงซี 50%, ดินตกแต่ง 25% ซีเมนต์จากหญ้าหอมอายุเก่า 15% ผงแก้ว 5% เหล็กออกไซด์ 3-4% (Fe_2O_3) (ใช้สำหรับแต่งสี ให้สีเหลืองเอิร์ธโทน) แมงกานีสออกไซด์ 1% (MnO_2) (ใช้เพื่อเพิ่มพื้นผิวด้านให้กับเคลือบ)

ผลลัพธ์: สูตรนี้เหมาะสำหรับการเคลือบผิวด้านบ ส่วนตัวของผลงานต้องได้รับการตกแต่งด้วยดินตกแต่งสีขาวก่อน อุณหภูมิการเผาอยู่ที่ประมาณ 1200 องศาเซลเซียส บรรยากาศออกซิไดซ์ในระดับปานกลางสามารถเพิ่มความสว่างของสีเหลืองเอิร์ธโทนได้ จะมีการเปลี่ยนแปลงสีเล็กน้อยหลังการเผา



*

ภาพที่ 4-20 แผ่นทดสอบเคลือบสีเหลืองดินด้าน (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงสูตรเคลือบที่เลือกใช้สำหรับผลงาน
ชุดที่สอง

สูตรเคลือบที่ 3

วัตถุประสงค์: เพื่อให้ได้การนำเคลือบที่เปลี่ยนสีจากกระบวนการเผา (เคลือบสีน้ำตาล
เหลืองเขียว) เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยชุดที่ 3

สูตร: โคลนจากแม่น้ำแยงซี 35% ดินตกแต่ง 20% ขี้เถ้าจากไม้สน 25% ผงแก้ว 10%
เหล็กออกไซด์ 2-4% (Fe_2O_3) (ให้สีเหลืองและสีน้ำตาล) คอปเปอร์ออกไซด์ 1-2% (CuO) (ให้เป็นสี
เขียว) โคบอลต์ออกไซด์ (CoO) 0.5% (เติมลงไปเล็กน้อยเพื่อปรับโทนสีโดยรวม)

ผลลัพธ์: เคลือบนี้ส่วนใหญ่จะใช้เป็นเคลือบด้านบน ส่วนหนึ่งของตัวผลงานจะตกแต่ง
ด้วยดินตกแต่งสีขาว และอีกส่วนหนึ่งเป็นสีดั้งเดิมของตัวงาน อุณหภูมิการเผาอยู่ระหว่าง 1250 ถึง
1280 องศาเซลเซียส การเปลี่ยนแปลงของสีเคลือบระหว่างกระบวนการเผาเกิดขึ้นได้จากชั้นเคลือบที่
มีความหนาต่างกันและบรรยากาศการเผาที่เปลี่ยนแปลง (บรรยากาศการออกซิเจนและออกซิไดซ์
สลับกัน) สีเคลือบจะเปลี่ยนไปตามธรรมชาติ โดยแสดงการเปลี่ยนแปลงที่มีสีสนในสีเหลือง สีเขียว
และสีน้ำตาล



ภาพที่ 4-21 แผ่นทดสอบเคลือบสีเปลี่ยนในเตาเผา (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงสูตรเคลือบที่เลือกใช้สำหรับผลงาน
ชุดที่สาม

ตารางที่ 4-4 สูตรเคลือบ 3 สูตรที่แตกต่างกัน

หมายเลขเคลือบ	องค์ประกอบของเคลือบ (ปริมาณ %)					
	ดินตกแต่ง (Engobe)	โคลนจากแม่น้ำแยงซี (Yangtze River mud)	ขี้เถ้าจากไม้สน (Pine wood ash)	ขี้เถ้าจากหญ้าหอมอ้ายเฉ่า (Mugwort ash)	ผงแก้ว (Glass powder)	อื่น ๆ
Y1	40%	30%	20%	0	5%	CuO (2-3%) MnO ₂ (1%)
Y2	50%	25%	0	25%	5%	Fe ₂ O ₃ (3-4%) MnO ₂ (1.5%)
Y5	35%	20%	25%	0	10%	Fe ₂ O ₃ (2-4%) CuO (1-2%) CoO (0.5%)

สูตรเคลือบเหล่านี้มีการคำนึงถึงสัดส่วนของส่วนผสมของเคลือบและผลกระทบต่อบรรยากาศการเผา และสามารถตอบสนองข้อกำหนดสำหรับสีเคลือบ ความเงา และผลลัพธ์ในงานที่แตกต่างกันทั้ง 3 ชุด ขั้นตอนการผสมเคลือบเสร็จสิ้นด้วยการเลือกวัสดุ การบดเป็นผง การร่อน และการโม้ ในกระบวนการทดลองเผาจะมีการสร้างชิ้นงานตัวอย่างขนาดเล็กออกมา เพื่อปรับแต่งสูตรตามการเปลี่ยนแปลงจากการเผา เพื่อให้แน่ใจว่าได้ผลลัพธ์การเคลือบตามที่ต้องการ สำหรับการปรับสี สามารถเพิ่มหรือลดสัดส่วนของออกไซด์ของโลหะสีอย่างเหมาะสมเพื่อการปรับแต่งสี เพื่อให้แน่ใจว่าความลึกและความด้านของสีเคลือบตรงตามข้อกำหนดที่จะไปไปสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

การทดลองเทคนิคของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว

1. การทดลองเทคนิคการขึ้นรูป

การทดลองนี้จะใช้วัตถุดิบดิน 5 ชนิด “N1-N5” ที่ได้รับจากการทดลองวัตถุดิบดินเพื่อทำการทดลองการขึ้นรูป โดยจะเป็นการทำชิ้นส่วนหรือตัวอย่างงานเซรามิกร่วมสมัยจำนวน 5 ชุด เพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการขึ้นรูปที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับงานทั้ง 5 ชุด โดยการทดลองมีรายละเอียดดังนี้

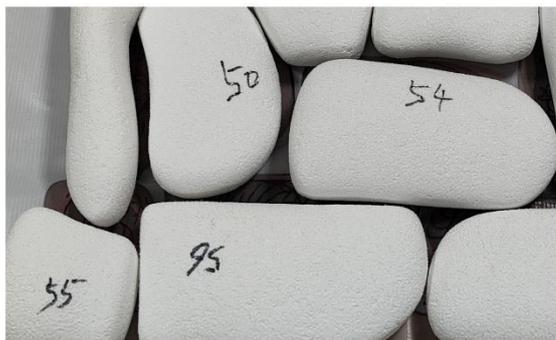
1.1 การทดลองขึ้นรูปตัวอย่างผลงานเซรามิกชุดที่ 1

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

เพื่อให้ได้วิธีการขึ้นรูปผลงานเซรามิกชุดที่ 1

กระบวนการทดลอง:

1. เลือกวัตถุดิบดิน “N1” ในปริมาณที่เหมาะสมที่เตรียมไว้ในการทดลองวัตถุดิบดิน และนวดให้เข้ากันเพื่อให้ดินแห้งและเปียกอย่างสม่ำเสมอโดยไม่มีฟอง
2. จากผลลัพธ์ที่ต้องการของผลงานชุดที่ 1 ได้เลือกวิธีการทดลองโดยใช้การขึ้นรูปด้วยแม่พิมพ์ การขึ้นรูปด้วยวิธีการขึ้นรูปด้วยมือแบบแผ่นดิน การขึ้นรูปแบบแป้นหมุน และการขึ้นรูปแบบการปั้นด้วยมือ ในเตาตระกลกวน แม่พิมพ์ดั้งเดิมส่วนใหญ่ทำจากไม้ซึ่งมีความทนทานและเหมาะสมสำหรับการผลิตสินค้าในปริมาณมาก แต่ในการวิจัยครั้งนี้ การสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกต้องการให้แต่ละส่วนของผลงานมีรูปร่างที่หลากหลาย ดังนั้นจึงได้ทดลองใช้วัสดุโพลียูรีเทนโฟมที่มีน้ำหนักเบาและง่ายต่อการขึ้นรูปมาทำแม่พิมพ์ โดยการสร้างแบบจำลอง 3D เพื่อสร้างแบบร่าง จากนั้นใช้เครื่องแกะสลักแบบ CNC เพื่อแกะสลักให้ได้รูปทรงที่ต้องการ
3. คลึงดินเป็นชิ้นหนาเท่า ๆ กัน แล้วอัดลงไปโฟมให้แน่น หลังจากแห้งเล็กน้อย ให้ตัดโคลนส่วนเกินออก จากนั้นใช้ปืนลมร้อนละลายและเอาโฟมออก สุดท้ายใช้เทคนิคการปั้นแบบดั้งเดิมของตำบลเตาแก้วในการสร้างรายละเอียดรูปทรงต่าง ๆ ในช่องว่างของดิน



ภาพที่ 4-22 ตัวอย่างทดลองการขึ้นรูปผลงานชุดที่ 1 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงวิธีการขึ้นรูปที่เลือกใช้สำหรับผลงานชุดแรก

ผลการทดลอง:

การทดลองพิสูจน์แล้วว่าผลงานเซรามิกชุดที่ 1 ที่ใช้การขึ้นรูปด้วยแม่พิมพ์โพลีเอทิลีนร่วมกับเทคนิคการปั้นแบบดั้งเดิมของตำบลเต่ากว่านสามารถตอบสนองความต้องการในการขึ้นรูปได้ การขึ้นรูปด้วยวิธีการขึ้นรูปด้วยมือแบบแผ่นดินทำให้เนื้อดินมีความหนาเกินไป และการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนมีความเป็นระเบียบมากเกินไป ทั้งสองวิธีไม่สามารถตอบสนองความต้องการในการขึ้นรูปของผลงานได้ การทดลองได้ผลลัพธ์เนื้อดิน "ZP1"

1.2 การทดลองขึ้นรูปตัวอย่างผลงานเซรามิกชุดที่ 2

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

เพื่อให้ได้วิธีการขึ้นรูปผลงานเซรามิกชุดที่ 2

กระบวนการทดลอง:

1. เลือกดิน "N2" ที่เตรียมไว้ใน การทดลองดินในปริมาณที่เหมาะสม ขนาดให้ทั่วเพื่อให้ดินแห้งและเปียกอย่างสม่ำเสมอ แล้วนวดเป็นทรงกลมเพื่อเตรียมสำหรับการนำไปใช้

2. ตามผลลัพธ์ของท่อน้ำในผลงานชุดที่ 3 ได้เลือกวิธีการทดลองโดยใช้การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน การขึ้นรูปด้วยวิธีการขึ้นรูปด้วยมือแบบแผ่นดิน และการขึ้นรูปแบบแผ่นดินในการทดลอง เพื่อสร้างทรงกระบอกที่มีลักษณะทอกลมและเรียบร้อย

3. บนพื้นฐานของงานทรงกระบอกที่ได้จากการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยการขุดดินเพื่อเปลี่ยนแปลงรูปทรง



*

ภาพที่ 4-23 ตัวอย่างทดลองการขึ้นรูปผลงานชุดที่ 2 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงวิธีการขึ้นรูปที่ดีที่สุดสำหรับผลงานชุดที่สอง

ผลการทดลอง:

การทดลองพิสูจน์แล้วว่าผลงานเซรามิกชุดที่ 2 ใช้เทคนิคการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนแบบดั้งเดิมของตำบลเตากวน ร่วมกับเทคนิคการขึ้นรูปบางส่วนด้วยการขึ้นรูปแบบแผ่นดินสามารถตอบสนองความต้องการในการขึ้นรูปได้ การใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยแผ่นดินหรือการขึ้นรูปแบบแผ่นดินอย่างเดียวยังทำให้รูปทรงที่ได้ไม่เป็นระเบียบและไม่ตรงกับความต้องการของผลงาน สรุปลงได้วิธีการขึ้นรูปสำหรับผลงานเซรามิกชุดที่ 2

1.3 การทดลองขึ้นรูปตัวอย่างเซรามิกชุดที่ 3

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

เพื่อให้ได้วิธีการขึ้นรูปงานเซรามิกชุดที่ 3

กระบวนการทดลอง:

1. เลือกดิน "N5" ที่ผสมในขั้นตอนการทดลองในปริมาณที่เหมาะสม นวดดินให้ทั่ว เพื่อให้ดินแห้งและเปียกอย่างสม่ำเสมอ จากนั้นปั้นเป็นก้อนแล้วเก็บไว้ใช้
2. จากรูปทรงของผลงานชุดที่ 3 เลือกใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน การขึ้นรูปด้วยมือแบบแผ่นดิน การกดขึ้นรูป และการขึ้นรูปแบบแผ่นดินในการทำตัวอย่างรูปทรงขนาดใหญ่ การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนจะถูกแกะสลักและปั้นด้วยมืออีกครั้งเมื่อตัวอย่างเริ่มแห้ง



ภาพที่ 4-24 ตัวอย่างทดลองการขึ้นรูปผลงานชุดที่ 3 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงวิธีการขึ้นรูปที่ดีที่สุดสำหรับผลงาน
ชุดที่สาม

ผลการทดลอง:

ผลงานเซรามิกชุดที่ 3 ใช้เทคนิคการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนแบบดั้งเดิมของตำบลเตาแก้ว
ร่วมกับเทคนิคการปั้นด้วยมือเพื่อให้ได้รูปทรงที่ตรงตามความต้องการ วิธีการขึ้นรูปด้วยแผ่นดิน การ
ปั้นด้วยมือ และการขึ้นรูปด้วยแม่พิมพ์ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผลงานได้ การทดลอง
ได้ผลลัพธ์เป็นเนื้อดิน "ZP3"

ตารางที่ 4-5 ผลการทดลองกระบวนการขึ้นรูป

หมายเลข การทดลอง ขึ้นรูป	วิธีการขึ้นรูป			
	ขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน	ขึ้นรูปด้วยการขุด ดิน	ขึ้นรูปด้วยแม่พิมพ์	ขึ้นรูปด้วยการ ปั้น
ZP1	/	/	√	√
ZP2	√	√	/	/
ZP3	√	/	/	√

2. การทดลองเทคนิคการตกแต่ง

การทดลองนี้จะทำการทดสอบวิธีการตกแต่งสำหรับผลงานทั้งสามชุด โดยจะเลือกวิธีการ
ตกแต่งที่แตกต่างกันตามผลลัพธ์ที่ต้องการของผลงาน เพื่อค้นหาวิธีการตกแต่งที่เหมาะสมที่สุด
สำหรับผลลัพธ์ของผลงาน รายละเอียดของการทดลองมีดังนี้:

2.1 การทดลองการตกแต่งตัวอย่างเซรามิกชุดที่ 1

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

เพื่อให้ได้วิธีการตกแต่งผลงานเซรามิกชุดที่ 1

กระบวนการทดลอง

1) ทำการตากตัวอย่างเนื้อดินทดลองที่มีอยู่ให้แห้งจนถึง 70% แล้วจึงเติมน้ำบนผิวเนื้อ
ดินให้พอเหมาะ

2) ตามผลการออกแบบของผลงาน ให้ใช้ก้อนหินกลมเรียบ หินเจียร หรือแท่งพลาสติก ขัดผิวของเนื้อดินในตัวอย่างการทดลอง ในระหว่างการขัด ให้จุ่มเครื่องมือในน้ำเล็กน้อย และควรขัด ในทิศทางเดียวกันจนผิวของเนื้อดินเรียบเนียน



*

ภาพที่ 4-25 ตัวอย่างทดลองการขัดผิวและตกแต่งผลงานชุดที่ 1 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงวิธีการตกแต่งขัดเงาที่ดีที่สุด

ผลการทดลอง

การขัดผิวเนื้อดินด้วยแผ่นพลาสติกช่วยให้ผิวเนื้อดินเรียบเนียนและเกิดผลลัพธ์การตกแต่งที่ต้องการ

โดยมีการสร้างความแตกต่างระหว่างผิวเนื้อดินที่เรียบเนียนกับลวดลายที่เกิดจากการปั้นด้วยมือ ซึ่งตรงตามผลลัพธ์ที่ต้องการสำหรับผลงานเซรามิกชุดที่ 1

การใช้หินเจียรขัดเนื้อดินทำให้เนื้อดินแตกร้าวได้ง่ายและไม่สามารถตอบสนองความต้องการในการตกแต่งผลงานได้

2.2 การทดลองตกแต่งผลงานเซรามิกชุดที่ 3 "ลายน้ำ"

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

เพื่อให้ได้วิธีการตกแต่ง "ลายน้ำ" สำหรับผลงานเซรามิกชุดที่ 3

กระบวนการทดลอง:

1) พ่นน้ำดินสีขาวบนเนื้อดินที่มีอยู่ในขณะที่เนื้อดินยังไม่แห้งสนิท โดยพ่นให้หนา

พอสมควร

2) ใช้นิ้วมือ ไม้ไผ่แหลม หรือเหล็กแหลมในการสร้างลวดลาย "ลายน้ำ" ที่เป็น

เอกลักษณ์ของตำบลเตาแก้วบนพื้นผิวที่เคลือบด้วยน้ำดินสีขาว

3) หลังจากที่ดินตกแต่งที่มีการใช้เทคนิค “การวาดน้ำ” แห้งสนิทแล้ว ให้ใช้เคลือบ Y1-Y3 ที่ได้จากการทดลองเคลือบทาลงไปบนพื้นผิว



ภาพที่ 4-26 ตัวอย่างทดลองการตกแต่ง "ลายน้ำ" ของผลงานชุดที่ 3 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงวิธีการตกแต่งลายน้ำที่ดีที่สุด

ผลการทดลอง:

การตกแต่งลายน้ำด้วยการใช้ไม้ไผ่แหลมในการวาดลวดลาย มีความสามารถในการแสดงออกที่ดีกว่าการใช้หนังหรือการใช้นิ้วมือวาดลวดลาย ซึ่งตรงตามผลลัพธ์ที่ต้องการสำหรับการตกแต่ง "ลายน้ำ" ของผลงานเซรามิกชุดที่ 3

2.3 การทดลองตกแต่งผลงานเซรามิกชุดที่ 3 ด้วยวิธี "การประทับลาย"

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

เพื่อให้ได้วิธีการตกแต่ง "การประทับลาย" สำหรับผลงานเซรามิกชุดที่ 3

กระบวนการทดลอง:

- 1) ทำการตากเนื้อดินที่มีอยู่ให้แห้งจนถึงประมาณ 70% จากนั้นใช้ตราประทับลวดลาย และตัวอักษรลงบนเนื้อดินขณะที่ยังชื้นอยู่
- 2) ทดลองใช้แม่พิมพ์ลายที่ทำจากปูนปลาสเตอร์ ไม้ และดินเผาในการสร้างลวดลาย
- 3) ใช้น้ำดินสีขาวปกคลุมลวดลายที่ประทับไว้



ภาพที่ 4-27 ตัวอย่างทดลองการตกแต่ง "การประทับลาย" ของผลงานชุดที่ 3
(Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงวิธีการประทับลวดลายที่ดีที่สุด
ผลการทดลอง

การตกแต่งด้วยการประทับลายโดยใช้ตราประทับที่ทำจากปูนปลาสเตอร์มีความยืดหยุ่นมากกว่าไม้และดินเผา ซึ่งสามารถปรับให้เข้ากับลวดลายที่หลากหลายของผลงานได้ดีกว่า อีกทั้งยังมีคุณสมบัติในการดูดซับน้ำที่ดีกว่า ตราประทับที่ทำจากปูนปลาสเตอร์สามารถตอบสนองต่อความต้องการในการตกแต่ง "การประทับลาย" ของผลงานเซรามิกชุดที่ 3 ได้อย่างสมบูรณ์

2.4 การทดลองตกแต่งด้วยน้ำเคลือบของผลงานเซรามิกชุดที่ 3

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

เพื่อให้ได้วิธีการตกแต่งด้วย "น้ำเคลือบ" สำหรับผลงานเซรามิกชุดที่ 3

กระบวนการทดลอง

- 1) พ่นน้ำดินสีขาวบางส่วนบนเนื้อดินที่มีอยู่ขณะที่เนื้อดินยังไม่แห้งสนิท โดยพ่นให้หนาพอสมควร
- 2) ใช้เทคนิคการแกะสลักลวดลาย "การแกะลาย" แบบดั้งเดิมของตำบลเตาก่วนบนเนื้อดินที่เคลือบด้วยน้ำดินสีขาว
- 3) ใช้น้ำเคลือบ "Y1" "Y2" และ "Y3" ที่ได้จากการทดลองน้ำเคลือบ โดยใช้วิธีการพ่นน้ำเคลือบ จุ่มน้ำเคลือบ ทาน้ำเคลือบ และราดน้ำเคลือบ



ภาพที่ 4-28 ตัวอย่างทดลองการตกแต่งด้วย "น้ำเคลือบ" ของผลงานชุดที่ 3 (Zhou Wentao, 2024)

ระบุเครื่องหมาย * ไว้ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงถึงวิธีการเคลือบที่ดีที่สุด

ผลการทดลอง

การตกแต่งด้วยน้ำเคลือบโดยใช้วิธีการพ่นน้ำเคลือบทำให้ชั้นน้ำเคลือบมีความบางและสม่ำเสมอ สามารถแสดงรายละเอียดของการแกะสลักได้อย่างชัดเจน ตรงตามความต้องการของผลงาน ส่วนการจุ่มน้ำเคลือบ การทาน้ำเคลือบ และการราดน้ำเคลือบทำให้ชั้นน้ำเคลือบหนาและไม่สม่ำเสมอ จึงไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผลงาน

ตารางที่ 4-6 ผลการทดลองเทคนิคการตกแต่ง

หมายเลขการทดลองการตกแต่ง	วิธีการตกแต่ง					
	น้ำดินตกแต่ง	การวาดน้ำ	การแกะสลัก	การพิมพ์ลาย	การลงเคลือบ	อื่น ๆ
ZS1	/	/	/	/	/	ขีดเงาบางส่วน
ZS3	√	√	/	/	√	/
ZS4	√	/	/	√	/	/
ZS5	√	/	√	/	√	/

3. การทดลองเทคนิคการเผา

การทดลองการเผาจะใช้ตัวอย่างดินที่ได้จากการทดลองการขึ้นรูปและการทดลองการตกแต่ง โดยจะเลือกวิธีการเผาที่แตกต่างกัน เช่น อุณหภูมิ บรรยากาศ และกราฟการให้ความร้อน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดและเพื่อให้ได้ส่วนผสมที่ลงตัวของดิน เคลือบ และไฟสำหรับการนำไปสร้างสรรค์ผลงาน

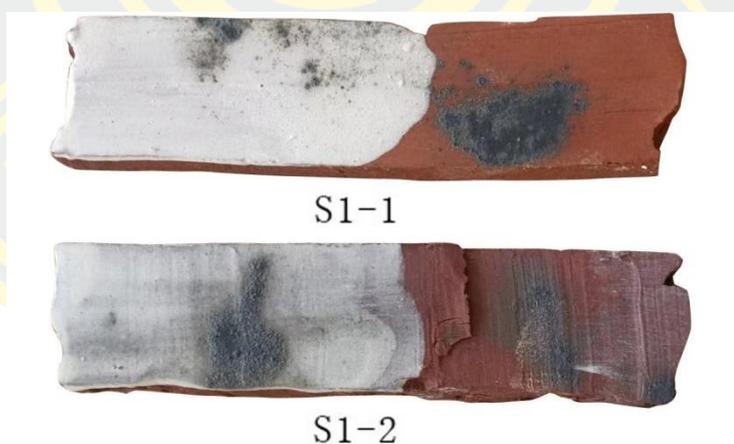
3.1 การทดลองการเผาผลงานเซรามิกชุดที่ 1

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

เพื่อให้ได้อุณหภูมิการเผา บรรยากาศ และกราฟความร้อนของงานเซรามิกชุดที่ 1

กระบวนการทดลอง

- 1) ใช้ดิน “N1” เพื่อสร้างตัวอย่างทดลอง “S1-1” และ “S1-2” โดยปลายด้านหนึ่งของตัวอย่างทั้งสองจะมีการลงน้ำดินตกแต่งสีขาว
- 2) ตัวอย่างทดลอง “S1-1” ถูกเผาในบรรยากาศที่มีออกซิเจนมากที่อุณหภูมิ 1,000 องศาเซลเซียส
- 3) ตัวอย่างทดลอง “S1-2” ถูกเผาในบรรยากาศที่มีออกซิเจนน้อยที่อุณหภูมิ 1250 องศาเซลเซียส



ภาพที่ 4-29 ตัวอย่างการทดลองการเผา “S1-1” และ “S1-2” (Zhou Wentao, 2024)

วิธีการเผา 2 รูปแบบที่ใช้ในตัวอย่างการทดลอง “S1-1” และ “S1-2” จะถูกนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่หนึ่งทั้งหมด

ผลการทดลอง:

ตัวอย่างการทดลอง “S1-1” และ “S1-2” เกิดการเปลี่ยนสีที่แตกต่างกันเมื่อเผาที่อุณหภูมิและบรรยากาศที่ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดการเผาของงานเซรามิกชุดที่ 1 ผลการเผาของดินตกแต่งสีขาวบนตัวดินดิบยังเป็นข้อมูลสำหรับการสร้างสรรค์เซรามิกอีกด้วย

3.2 การทดลองการเผาผลงานเซรามิกชุดที่ 2

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

เพื่อให้ได้อุณหภูมิการเผา บรรยากาศ และกราฟความร้อนของงานเซรามิกชุดที่ 2

กระบวนการทดลอง:

- 1) ใช้ดิน "N2" ขึ้นรูปตัวอย่างทดลอง "S2-1" "S2-2" และ "S2-3" แล้วทำการเผาด้วยบรรยากาศออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1180°C จนได้เนื้อดินที่แข็งแรง
- 2) ทำการเผาตัวอย่างทดลองทั้งสามเป็นครั้งที่สอง: "S2-1" วางไว้ในซีลื้อโดยตรง, "S2-2" ห่อบางส่วนด้วยฟอยล์และซีลื้อจำลองบรรยากาศแบบรีดักชันเฉพาะจุดตามวิธีการเผาแบบดั้งเดิมของตำบลเตาก่วน, "S2-3" ผึ่งครึ่งหนึ่งของชิ้นงานในทราย เมื่ออุณหภูมิการเผาถึง 900°C แล้วทำการทำให้เย็น



S 2 - 1



S 2 - 2



S 2 - 3

ภาพที่ 4-30 ตัวอย่างทดลองการเผา (Zhou Wentao, 2024)

วิธีการเผาที่ใช้ในตัวอย่างการทดลอง S2-2 จะถูกนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่สอง

ผลการทดลอง:

ตัวอย่างทดลองทั้งสามชิ้นผ่านการเผาสองครั้ง โดย "S2-2" เกิดการเปลี่ยนแปลงของสีที่คล้ายกับการเผาด้วยฟันแบบดั้งเดิม พร้อมทั้งคงสีดั้งเดิมของดินเผาสีแดงไว้ได้ดี ซึ่งตรงตามความต้องการในการเผาผลงานเซรามิกชุดที่ 2

3.3 การทดลองการเผาผลงานเซรามิกชุดที่ 3

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

เพื่อให้ได้อุณหภูมิการเผา บรรยากาศ และกราฟการเพิ่มอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับน้ำเคลือบของผลงานเซรามิกชุดที่ 3

ขั้นตอนการทดลองที่ 1

- 1) ขั้นตอนแรกใช้ดิน "N3" เพื่อสร้างตัวอย่างในการทดลอง "S3-1" และ "S3-2" ใช้ดินตกแต่งสีขาวลงเป็นพื้นก่อน จากนั้นลงเคลือบ Y1 และ Y2 บนตัวอย่างทั้งสองตามลำดับ ตากให้แห้งแล้วนำเข้าเตาเผา
- 2) ขั้นตอนที่ 2 นำตัวอย่างที่ผ่านการลงเคลือบจากขั้นตอนที่ 1 "S3-1" และ "S3-2" ไปเผาในบรรยากาศที่มีออกซิเจนมากที่อุณหภูมิ 1,000 องศาเซลเซียส
- 3) ขั้นตอนที่ 3 ให้ปรับเตาเผาให้มีบรรยากาศแบบออกซิเจนน้อย และใช้ไฟรีที่มีออกซิเจนน้อยอบเป็นเวลา 3 ชั่วโมงในช่วงอุณหภูมิ 1,000-1180 องศาเซลเซียส



S3-1



S3-2

ภาพที่ 4-31 ตัวอย่างการทดลองการเผา "S3-1" และ "S3-2" (Zhou Wentao, 2024)

“S3-1” และ “S3-2” ซึ่งใช้เคลือบต่างกันแต่ผ่านการเผาในวิธีเดียวกัน ผลลัพธ์จะถูกนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่สาม

ขั้นตอนการทดลองที่ 2

1) นำตัวอย่างทดลอง "S4-1" ที่ทำจากดิน "N3" ซึ่งคงสีดินตามธรรมชาติไว้ ส่วน "S4-2" พื้นผิวถูกเคลือบน้ำดินสีขาว จากนั้นใช้ Y1 และ Y2 ในการเคลือบน้ำเคลือบทั้งสองชั้นงาน ปล่อยให้แห้งและนำเข้าเตาเผา

2) เผาด้วยไฟอ่อน แล้วค่อยเพิ่มอุณหภูมิจาก 20 องศาเซลเซียส เป็น 300 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 180 นาที

3) เผาในบรรยากาศที่มีออกซิเจนมากอุณหภูมิ 1180 องศาเซลเซียส เพื่อให้แน่ใจว่าเคลือบจะละลายและไหลสม่ำเสมอ ขจัดฟองอากาศ และสร้างชั้นเคลือบที่สม่ำเสมอ ให้อบเป็นเวลา 45 นาที

4) เพิ่มอุณหภูมิเป็น 1250 องศาเซลเซียส ถือเป็นเสร็จสิ้นการเผา



ภาพที่ 4-32 ตัวอย่างการทดลองการเผา “S4-1” และ “S4-2” (Zhou Wentao, 2024)

“S4-1” ไม่ได้ใช้ดินขาว “S4-2” ใช้ดินขาว ซึ่งทั้งสองลักษณะจะถูกนำไปใช้

ขั้นตอนการทดลองที่ 3

1) ขั้นตอนแรก นำตัวอย่างการทดลอง “S5” ที่ทำจากดิน “N3” ไปลงด้วยน้ำเคลือบ “Y5” จากนั้นตากให้แห้งและนำเข้าเตาเผา ให้อุณหภูมิอย่างช้าๆ จาก 20 องศาเซลเซียส เป็น 300 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 180 นาที

2) ขั้นตอนที่ 2 เผาด้วยไฟในบรรยากาศที่มีออกซิเจนมาก โดยใช้เปลวไฟที่มีออกซิเจนมากเผาให้ทั่วถึงอย่างรวดเร็วไปถึง 1,000 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 240 นาที

3) ขั้นตอนที่ 3 นำไปเผาต่อบรรยากาศที่มีออกซิเจนมากและเพิ่มอุณหภูมิเป็น 1250 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 180 นาที



ภาพที่ 4-33 ตัวอย่างการทดลองการเผา "S5" (Zhou Wentao, 2024)

ผลการทดลอง

"S3-1" และ "S3-2" ใช้การเผาด้วยวิธีออกซิเดชันผสมรีดักชัน ทำให้น้ำเคลือบเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างหลากหลาย ตรงตามความต้องการในการเผาน้ำเคลือบสีเหลืองและสีเขียวของผลงานเซรามิกชุดที่ 3 ในขณะที่ตัวอย่างทดลอง "S4-1" และ "S4-2" ที่ใช้การเผาด้วยเปลวไฟออกซิเดชันเพียงอย่างเดียว ส่งผลให้น้ำเคลือบมีความเงาสูง แต่ขาดการเปลี่ยนแปลงของสี ไม่เป็นไปตามที่ต้องการ ตัวอย่างทดลอง "S5" ที่เผาด้วยวิธีออกซิเดชันและรีดักชัน ได้สีของน้ำเคลือบที่มีการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ ตรงตามความต้องการในการเผาน้ำเคลือบแบบเปลี่ยนสีในผลงานเซรามิกชุดที่ 3

ตารางที่ 4-7 ผลการทดลองเทคนิคการเผา

หมายเลขการเผา	อุณหภูมิในการเผา (องศาเซลเซียส)	บรรยากาศ	อุณหภูมิ (°C)/เวลา (นาที)						
			0-300	300-500	500-700	700-900	900-1000	1000-1180	1180-1250
S1-1	1000	ออกซิเจนมาก	180	60	60	60	60	0	0
S1-2	1250	ออกซิเจนน้อย	60	60	60	60	30	120	100
S2-1	1180	ออกซิเจนมาก	180	60	60	60	60	120	0
S2-2									
S2-3		900	ออกซิเจนน้อย	60	60	60	120	0	0
S3-1	1200	ออกซิเจนมาก+	180	60	60	60	60	180	0
S3-2		ออกซิเจนน้อย							
S4-1	1250	ออกซิเจนมาก	180	60	60	60	60	120	60
S4-2									
S5	1250	ออกซิเจนมาก+	180	60	60	60	60	120	60
		ออกซิเจนน้อย						(ออกซิเจนน้อย)	(ออกซิเจนน้อย)

สรุปผลการทดลอง

บทนี้เป็นบทของการวิจัยเชิงทดลองเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของวัสดุ เทคนิคและวิธีการของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว

ในบทนี้มีการเก็บวัตถุดิบดิน 4 ประเภท ได้แก่ ดินหลากสี ดินฟอสฟอรัสสูง ดินผ้าป่า และทรายเมยขวน และวัตถุดิบทำเคลือบ 5 ประเภท ได้แก่ โคลนจากแม่น้ำแยงซี ดินตกแต่ง ชี้เถ้าจากไม้สน ชี้เถ้าจากหญ้าหอมอ้ายเฒ่า และผงแก้วเพื่อทำการทดสอบ ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบทางเคมีและคุณสมบัติทางกายภาพของวัตถุดิบเหล่านี้ จากนั้นใช้ข้อมูลเหล่านี้เป็นพื้นฐานและบูรณาการเข้ากับความต้องการในการสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกร่วมสมัย จึงมีการคิดค้นสูตรดินและสูตรเคลือบที่แตกต่างกัน 5 สูตร อีกทั้งนำไปบูรณาการเข้ากับการทดลองการขึ้นรูป การตกแต่ง และการเผา เพื่อค้นหาวิธีการที่ทำให้ดินและน้ำเคลือบเหล่านี้สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยและบรรลุผลตามที่ต้องการ

ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า สูตรดินที่เหมาะสมจะสามารถตอบสนองความต้องการของการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยได้สามารถทำให้ดินมีความแข็งแรง ทนไฟ และมีคุณสมบัติของการขึ้นรูปได้ดี นอกจากนี้ สูตรน้ำเคลือบ วิธีการขึ้นรูป เทคนิคการตกแต่ง บรรยากาศในการเผา และอุณหภูมิที่ได้จะทำให้รูปทรง การตกแต่ง และการเคลือบของผลงานเซรามิกร่วมสมัยมีอัตลักษณ์ด้านสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วอย่างชัดเจน ซึ่งผลการทดลองเหล่านี้เป็นการให้การสนับสนุนทางเทคนิคที่มั่นคงสำหรับการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยในบทถัดไป

บทที่ 5

การสร้างสรรคศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

จากการศึกษาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วมมณฑลหูเป่ย์ ได้ข้อสรุปถึงลักษณะ และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วม ซึ่งนักวิจัยได้นำลักษณะและสุนทรียภาพ เหล่านี้มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยในช่วงนี้ รายละเอียดดังต่อไปนี้:

อัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องเคลือบพื้นบ้าน ตำบลเตาตระกูลก่วม สู่แนวทางการสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

1. องค์ประกอบในการสร้างสรรค์

ลักษณะและสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วมเกิดจากผลของการผสมผสาน ระหว่างฟ้า ดิน และมนุษย์ การศึกษาลักษณะและสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วมที่สามารถเป็นตัวแทนของตำบลเตาก่วมได้นั้น ควรประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้:

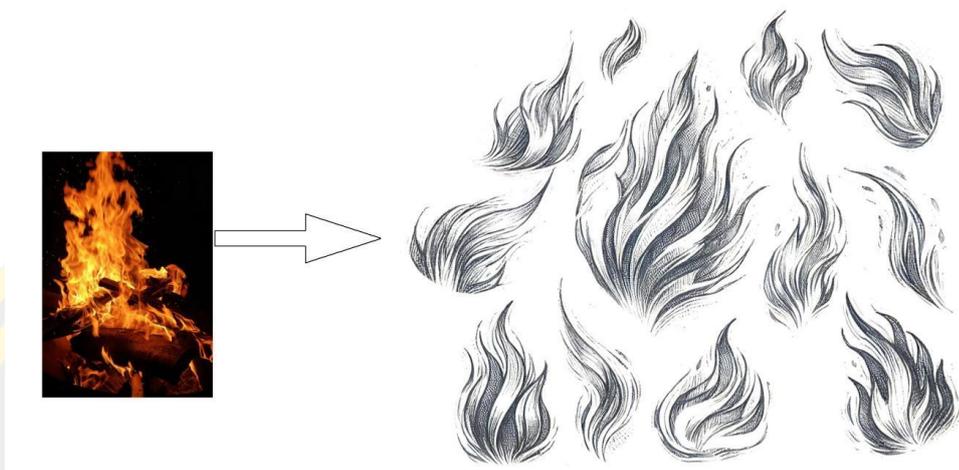
1.1 ไฟ

ธาตุไฟ การใช้ไฟเป็นสัญลักษณ์สำคัญของอารยธรรมมนุษย์; เป็นองค์ประกอบหลักในการเผาเครื่องปั้นดินเผา; วิธีการเผาที่เป็นเอกลักษณ์ยังกลายเป็นลักษณะเด่นของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วม ซึ่งมีผลต่อสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลนี้



ภาพที่ 5-1 เปลวไฟจากการเผาไม้ (Zhou Wentao, 2024)

ภาพลักษณ์ของไฟ รูปแบบของไฟแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่พุ่งขึ้นด้านบน และยังมีลักษณะทางสายตาที่เคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่วและเปลี่ยนแปลงได้หลากหลาย



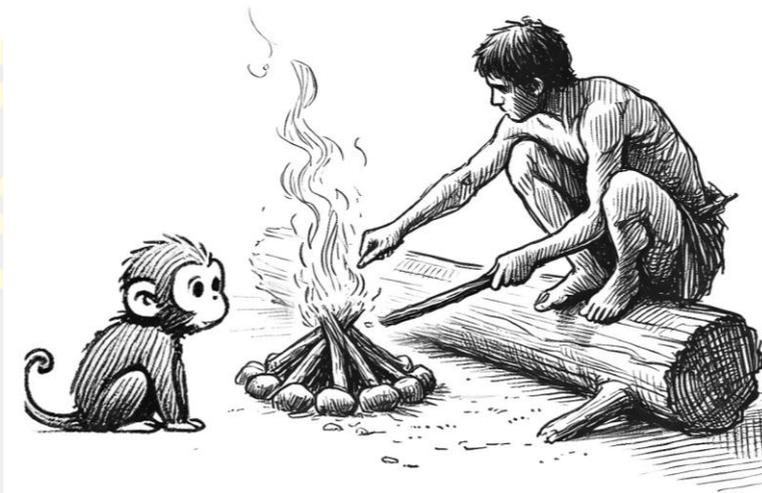
ภาพที่ 5-2 การวิเคราะห์รูปแบบของธาตุไฟ (Zhou Wentao, 2024)

ในตำนานจีนโบราณมีเรื่องเล่ามากมายเกี่ยวกับไฟ คำว่า 'ฟีนิกซ์ในกองไฟ' มาจากตำนานของนกฟีนิกซ์ ตำบลเตาก่วนตั้งอยู่ในดินแดนของรัฐฉูโบราณ ในวัฒนธรรมฉู นกฟีนิกซ์เป็นสัญลักษณ์ของการเกิดใหม่และความเป็นอมตะ ตามตำนานเล่าว่าเมื่อสิ้นอายุขัย นกฟีนิกซ์จะเผาตัวเองและถือกำเนิดใหม่จากขี้เถ้าของตัวเอง เปล่งประกายชีวิตใหม่ การเผาเครื่องปั้นดินเผาที่มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ของการเกิดใหม่เช่นเดียวกัน ดูภาพด้านล่าง

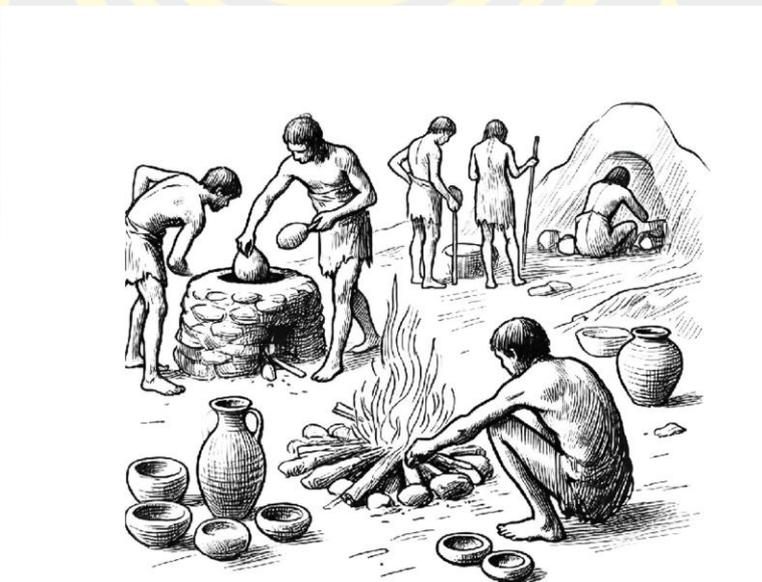


ภาพที่ 5-3 วิวัฒนาการของรูปแบบธาตุไฟ - ฟีนิกซ์ในกองไฟ (Zhou Wentao, 2024)

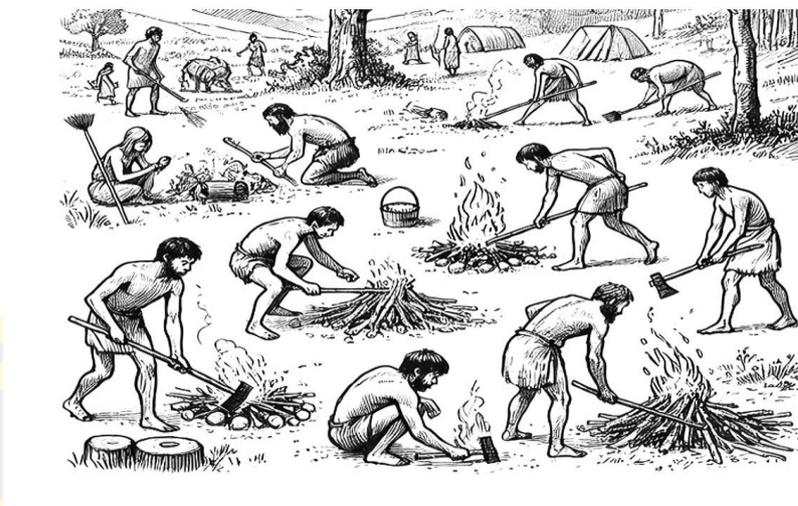
ในกระบวนการวิวัฒนาการที่ยาวนาน มนุษย์ไม่เพียงแต่เรียนรู้การใช้ไฟ แต่ยังคงยกระดับการใช้ไฟขึ้นไปอีกขั้น การใช้ไฟทำให้มนุษย์ก้าวข้ามจากอารยธรรมการล่าสัตว์และการประมงไปสู่อารยธรรมการเกษตรที่ทำได้ง่ายขึ้น ตั้งแต่การเผาเครื่องปั้นดินเผา การถลุงโลหะ จนถึงการเผาเครื่องเคลือบดินเผา ล้วนมาพร้อมกับการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีการเผาอย่างต่อเนื่อง



ภาพที่ 5-4 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุไฟ - การจุดไฟด้วยการขีดไม้ (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-5 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุไฟ - การเผาเครื่องปั้นดินเผา (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-6 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุไฟ - การทำไร่เลื่อนลอย (Zhou Wentao, 2024)

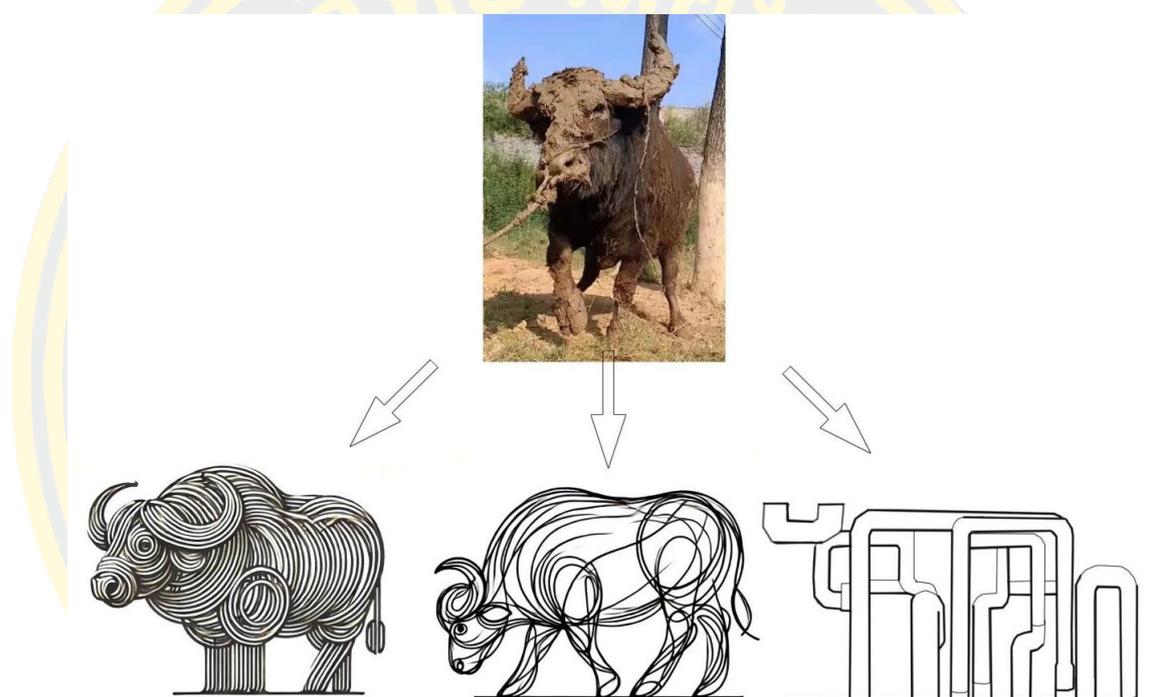
1.2 น้ำ

ธาตุน้ำ น้ำเป็นทรัพยากรที่ขาดไม่ได้ในการดำรงชีวิตและการผลิตของมนุษย์ การก่อดัวและการพัฒนาของอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วมได้รับประโยชน์จากทรัพยากรน้ำที่อุดมสมบูรณ์ของตำบลเตาก่วม วัตถุประสงค์และเครื่องปั้นดินเผาถูกขนส่งผ่านทางน้ำ นอกจากนี้องค์ประกอบของนกน้ำ ลายน้ำ และพืชน้ำยังเป็นแรงบันดาลใจสำคัญในการสร้างสรรค์ลวดลายบนเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วมอีกด้วย



ภาพที่ 5-7 องค์ประกอบของน้ำในตำบลเตาก่วม (Zhou Wentao, 2024)

ภาพลักษณ์ของน้ำ ควายน้ำเป็นหนึ่งในเครื่องมือการผลิตที่สำคัญของอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาแก้ว ในสมัยโบราณ การขนส่งเครื่องปั้นดินเผาทางบกส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาควาย และการเตรียมดินปั้นก็ไม่สามารถขาดการเหยียบย่ำของควายได้ ดังนั้น ภาพลักษณ์ของควายน้ำจึงมีความหมายแทนที่ในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาแก้ว นอกจากนี้เทคนิคการตกแต่งด้วยลายสายน้ำที่เป็นเอกลักษณ์ของตำบลเตาแก้วก็มีความสำคัญเชิงสัญลักษณ์เช่นกัน โดยใช้คุณสมบัติของน้ำในการสร้างสรรค์ภาพลักษณ์ทางสายตาสวยและไหลลื่น



ภาพที่ 5-8 ภาพลักษณ์ทางสายตาของชาตุน้ำ - ควายน้ำ (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-9 ภาพลักษณะทางสายตาของธาตุน้ำ - นก (Zhou Wentao, 2024)

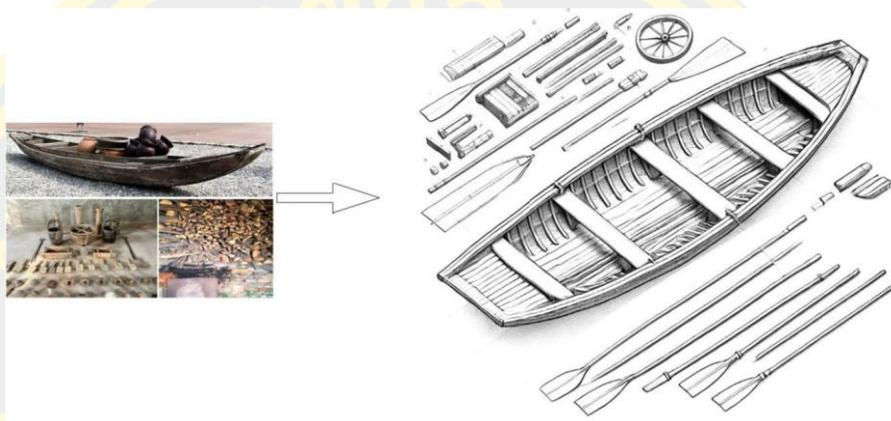
1.4 ไม้

ธาตุไม้ พืชพรรณที่หนาแน่นในตำบลเตาก่วนเป็นแหล่งเชื้อเพลิงที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก่วน อีกทั้งได้จากหญ้าและไม้ยังเป็นวัสดุสำคัญในการเตรียมน้ำเคลือบ เครื่องมือการผลิตเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมและเรือที่ใช้ในการขนส่งส่วนใหญ่ก็ทำจากไม้ไผ่และไม้เช่นกัน



ภาพที่ 5-10 องค์ประกอบของไม้ในตำบลเตาก่วน (Zhou Wentao, 2024)

ภาพลักษณ์ของไม้ การเลือกใช้เรือไม้เป็นภาพลักษณ์ทางสายตาหลักของ ‘ชาตู่ไม้’ ในการสร้างสรรค์งาน ช่างปั้นเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วมเดินทางมายังตำบลเตาก่วมด้วยเรือไม้ตามลำน้ำแยงซี และหลังจากผลิตเครื่องปั้นดินเผาเสร็จแล้ว ก็ขนส่งไปขายยังที่ต่างๆ โดยเรือไม้เช่นกัน ไม้ว่าจะเป็นการขนส่งผู้คนหรือสินค้า เรือมักปรากฏในฐานะเป็นพาหนะ การใช้เรือเป็นพาหนะในกระบวนการสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมเช่นเดียวกัน



ภาพที่ 5-11 ภาพลักษณ์ทางสายตาของชาตู่ไม้ - เรือ (Zhou Wentao, 2024)

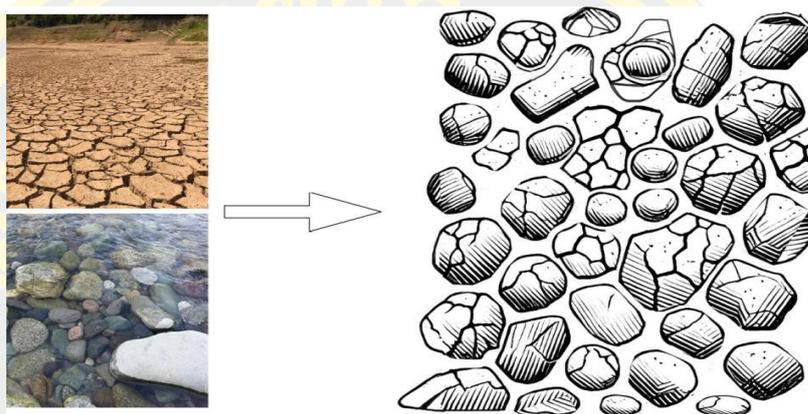
1.5 ดิน

ชาตู่ดิน - ตำบลเตาก่วมมีทรัพยากรแร่ชาตู่ที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นแหล่งสำคัญของวัตถุดิบสำหรับทำดินปั้นและน้ำเคลือบ และยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดลักษณะและสุนทรียภาพเฉพาะของเครื่องปั้นดินเผาเตาก่วมอีกด้วย



ภาพที่ 5-12 องค์ประกอบของดินในตำบลเตาก่วม (Zhou Wentao, 2024)

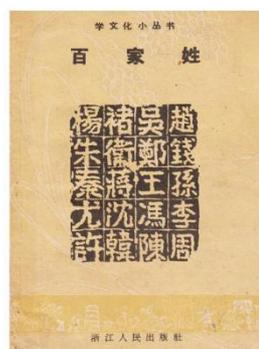
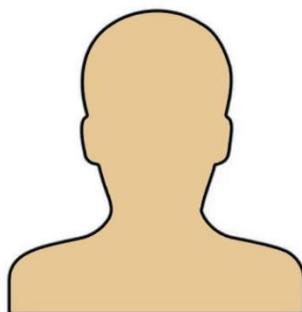
ภาพลักษณ์ของดิน ดินเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่ตำบลเตาก่วนพึ่งพาในการดำรงชีวิต ดินสำหรับทำเครื่องปั้นดินเผาและน้ำเคลือบล้วนมาจากดิน ดินยังสามารถแสดงออกในรูปแบบและพื้นผิวที่หลากหลาย การศึกษาพบว่าหินก็เป็นรูปแบบหนึ่งของดิน ในยุคหินใหม่ หินถูกใช้เป็นเครื่องมือในการผลิต รูปแบบของหินและพื้นผิวของดินร่วมกันสร้างภาพลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของตำบลเตาก่วน



ภาพที่ 5-13 วิวัฒนาการของภาพลักษณ์ทางสายตาของธาตุดิน (Zhou Wentao, 2024)

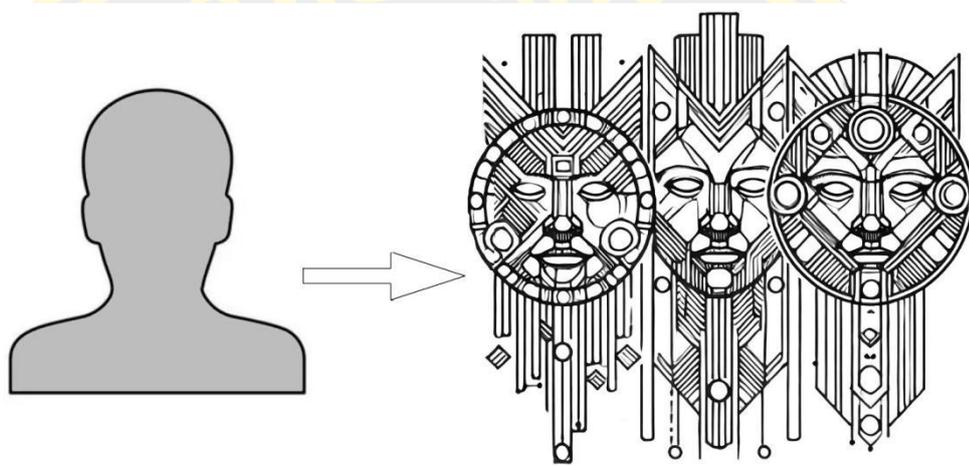
1.6 มนุษย์

ธาตุมนุษย์ มนุษย์เป็นปัจจัยหลักในการผลิตเครื่องปั้นดินเผา จากการวิจัยพบว่าการเคลื่อนย้ายของผู้คนในประวัติศาสตร์ได้นำพานามสกุลและทักษะฝีมือที่แตกต่างกันมาสู่ตำบลเตาก่วน การทำงาน การสืบเชื้อสาย และการสืบทอดความรู้เหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก่วนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

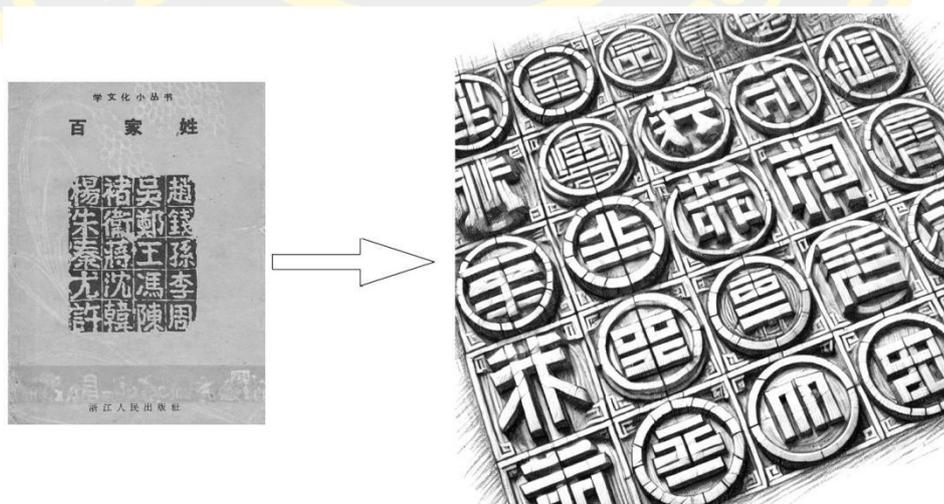


ภาพที่ 5-14 องค์ประกอบมนุษย์ของตำบลเตาก่วน (Zhou Wentao, 2024)

ภาพลักษณ์ของมนุษย์ จากการวิจัยพบว่าเทคนิคการปั้นเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก่วมมาจากมณฑลเจียงซี การที่ผู้คนเข้ามาตั้งถิ่นฐานทำให้เกิดเทคนิคการปั้นนี้ขึ้น และเกิดการสร้างสรรค์ของช่างปั้นดินเผารุ่นต่อรุ่น ลักษณะที่โดดเด่นของชาวตำบลเตาก่วมคือการประกอบกิจกรรมการผลิตในลักษณะกลุ่มตามนามสกุล จึงมีการตั้งชื่อเตาเผาตามนามสกุล เช่น เตาตระกูลก่วน เตาตระกูลหลี่ และเตาตระกูลหลู สัญลักษณ์ของนามสกุลจึงกลายเป็นภาพลักษณ์ตัวแทนขององค์ประกอบมนุษย์ในตำบลเตาก่วม



ภาพที่ 5-15 วิวัฒนาการของภาพลักษณ์ทางสายตาของชาตุมมนุษย์ (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-16 ภาพลักษณ์ทางสายตาของชาตุมมนุษย์ - นามสกุล (Zhou Wentao, 2024)

แนวคิดในการสร้างสรรค์และการปฏิบัติการ

จากการวิเคราะห์องค์ความรู้เครื่องปั้นดินเผาดั้งเดิมของตำบลเตาแก้ว ผู้วิจัยได้สกัดองค์ประกอบของวัฒนธรรมการทำเครื่องปั้นดินเผาไว้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ไฟ น้ำ ไม้ ดิน และมนุษย์ นำองค์ประกอบเหล่านี้ไปเปลี่ยนเป็นภาพลักษณะที่เป็นตัวแทน อีกทั้งนำมาสู่การประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัย 3 ชุด โดยผลงานชุดที่ 1 ใช้ “ไฟ” เป็นธีมหลักในการสร้างสรรค์ ชุดที่ 2 ใช้ “ไม้” เป็นธีมหลักในการสร้างสรรค์ และชุดที่สามใช้ “น้ำ” เป็นธีมหลักในการสร้างสรรค์ ส่วนองค์ประกอบของ “ดินและมนุษย์” จะถูกนำมาใช้ผสมผสานในทุกชุดผลงาน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังนำอัตลักษณ์และสุนทรียภาพเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของตำบลเตาแก้วในมณฑลหูเป่ย์มาเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดในการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย เพื่อนำเสนอความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบทางธรรมชาติกับเทคนิคดั้งเดิม ทั้งนี้ เพื่อแสดงถึงสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมของเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาแก้ว ผู้วิจัยยังนำผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยทั้ง 3 ชุด ติดตั้งในพื้นที่ของเตาตระกูลแก้ว ตระกูลหลี่และตระกูลหลูอีกด้วย

ภาพรวมของแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานทั้ง 3 ชุด

การผสมผสานสัญลักษณ์ความเป็นไฟ ไม้และน้ำในศิลปะเซรามิกจัดวางร่วมสมัย : “ไฟ ไม้ และน้ำ” ถือเป็นหัวใจสำคัญในกระบวนการทำเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของตำบลเตาแก้ว เป็นเสมือนกุญแจสู่การพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน ในขณะเดียวกันยังแฝงซ่อนด้วยปรัชญาแห่งธรรมชาติและสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม ทั้งสามองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับทุกขั้นตอนในการทำเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาแก้ว เป็นทั้งสัญลักษณ์ของเทคนิคการทำเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน อีกทั้งเป็นพลังของความ เป็นธรรมชาติ จากการสกัดอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว ผู้วิจัยนำองค์ประกอบของไฟ ไม้และน้ำซึ่งเป็นทรัพยากรหลักในการทำเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านมาตีความใหม่ อีกทั้งใช้วิธีการออกแบบที่ผสมผสานความเป็นรูปธรรมกับนามธรรม นำสัญลักษณ์ ความหมายทางวัฒนธรรมและปรัชญาทางศิลปะของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของตำบลเตาแก้วถ่ายทอดผ่านผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” “ไม้แห่งการสร้างสรรค์” และ “น้ำแห่งชีวิต” นอกจากนี้ยังใช้ศิลปะจัดวาง ซึ่งเป็นรูปแบบการแสดงออกแบบร่วมสมัยในการสร้างชีวิตและความหมายทางวัฒนธรรมใหม่ ๆ แก่ผลงานทั้ง 3 ชุด

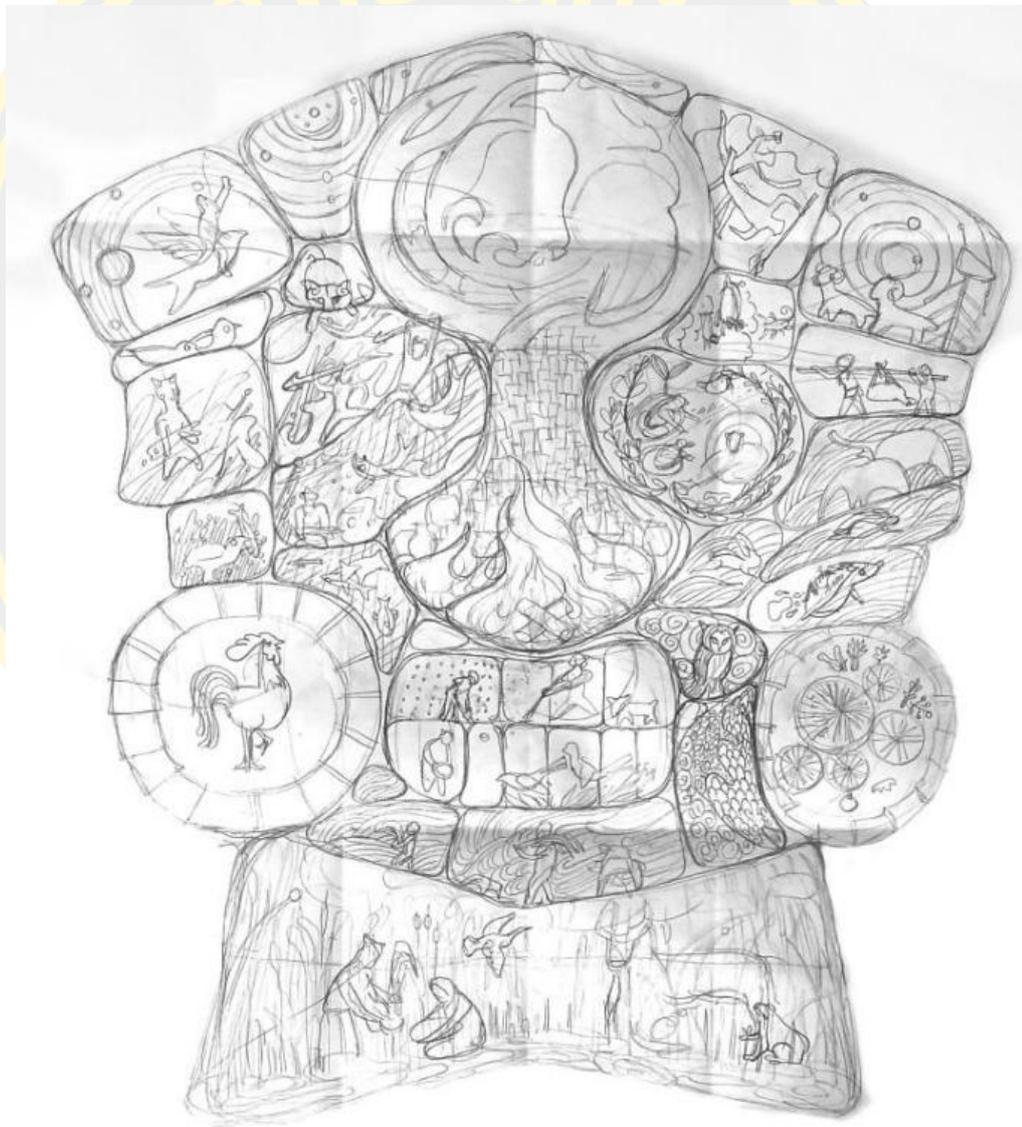
1. ผลงานชุดที่ 1 ไฟแห่งอารยธรรม (ทำจริง)

แนวคิดในการสร้างสรรค์

ตำบลเตาแก้วรุ่งเรืองขึ้นได้ด้วยธาตุไฟ โดยผลงานการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยบนผนังภายนอกอาคารในชื่อ "ไฟแห่งอารยธรรม" ได้รับการออกแบบโดยผสมผสานอัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว รวมถึงองค์ประกอบศิลปะเซรามิกร่วมสมัย ผลงานชิ้น

นี้จัดวางอยู่บนผนังภายนอกอาคารของสถานที่ท่องเที่ยว "ชื่อไว่เถาหยวน" ในเตาตระกลกวน ตำบลเตาก้วน นักวิจัยใช้ไฟเป็นแนวทางหลักและมนุษย์เป็นองค์ประกอบหลัก โดยใช้รูปแบบศิลปะจัดวางร่วมสมัยเพื่อแสดงออกถึงองค์ประกอบของวัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก้วน เช่น มนุษย์ ไฟ น้ำ ดิน สัตว์ และพืช ซึ่งสะท้อนถึงความสัมพันธ์ที่กลมกลืนระหว่างผู้คนในตำบลเตาก้วนกับธรรมชาติ ในกระบวนการขยายพันธุ์ การดำรงชีวิต และการปั้นดินเผา

ภาพร่าง



ภาพที่ 5-17 ภาพร่างในการสร้างสรรค์ผลงาน “ไฟแห่งอารยธรรม” ครั้งที่ 1

(Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-18 ภาพร่างในการสร้างสรรค์ผลงาน “ไฟแห่งอารยธรรม” ครั้งที่ 2
(Zhou Wentao, 2024)

กระบวนการสร้างสรรค์

ดินปั้น ผลงานนี้ใช้ดินที่ได้จากการทดลองซึ่งประกอบด้วยดินซีเถ้าฟอสฟอรัสสูง ดินหลากสี หินผ้า ดินขาว และทรายภูเขาจากตำบลเตาก่วน รวมทั้งหมด 5 ชนิด ในการผสมสูตรเพื่อสร้างดินปั้น NI-N5 ดินที่ใช้มีสีส้มและพื้นผิวที่เปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติ ในการขึ้นรูปผลงานนี้ไม่ได้เคลือบเพื่อเน้นถึงความงามตามธรรมชาติและความสะดวกง่ายของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วน

การขึ้นรูป การขึ้นรูปโครงสร้างของผลงานมีการผสมผสานกับเทคโนโลยีร่วมสมัย โดยใช้การสร้างแบบจำลองดิจิทัล 3 มิติและเทคนิคการแกะสลักที่ควบคุมด้วยระบบดิจิทัลเพื่อสร้างรูปทรงพื้นฐานซึ่งช่วยแก้ปัญหาความยากในการขึ้นรูปผลงานในการผลิตเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมการขึ้นรูปภายในของผลงานใช้กระบวนการปั้นด้วยมือแบบดั้งเดิมของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนโดยใช้

การแสดงออกที่มีชีวิตชีวาและเป็นธรรมชาติในการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับไฟ และมนุษย์กับธรรมชาติ



ภาพที่ 5-19 กระบวนการขึ้นรูปผลงาน (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-20 ชิ้นงาน “เจาะไม้เพื่อก่อไฟ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)

การใช้ไฟเป็นสัญลักษณ์ของความก้าวหน้าทางอารยธรรมของมนุษย์ ภาพที่ 5-20 แสดงภาพการเจาะไม้เพื่อก่อไฟของมนุษย์ องค์ประกอบของคนและลิงมีสองความหมายด้วยกัน 1) มนุษย์วิวัฒนาการมาจากลิง แต่มนุษย์รู้จักวิธีใช้ไฟ 2) องค์ประกอบคนและลิงนั่งอยู่ตรงข้ามกันที่ปลายท่อนไม้ แสดงถึงความสัมพันธ์ที่สมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ



ภาพที่ 5-21 ชิ้นงาน “ระบำไฟ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)

ไฟขับไล่ความมืดและนำความอบอุ่นมาสู่มนุษย์ ภาพที่ 5-21 เป็นภาพความสุขของผู้คนที่จับมือ ร้องเพลงและเต้นระบำรอบกองไฟ



ภาพที่ 5-22 ชิ้นงาน “เสาะหาวัตถุติบ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-23 ชิ้นงาน “เก็บบัว” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-24 ชิ้นงาน “การดำเนินข้าว” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)

เมื่อมนุษย์เข้าสู่ยุคเกษตรกรรม ไฟมีบทบาทสำคัญในการทำนา "การทำเกษตรโดยเผาป่า" เป็นวิธีการทำการเกษตรแบบโบราณ โดยเผาหญ้าบนพื้นเป็นถ้ำเพื่อทำปุ๋ย และขุดหลุมเพื่อหว่านเมล็ดพืช ภาพที่ 5-22 ถึง 5-24 แสดงถึงความสำคัญของไฟในยุคเกษตรกรรม



ภาพที่ 5-25 ชิ้นงาน “นกเฟิ่งหวงสูนิพพาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)

นกเฟิ่งหวง (หงส์) เป็นสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมรัฐฉู่ (ปัจจุบันคือมณฑลหูเป่ย์) ชิ้นงาน “นกเฟิ่งหวงสูนิพพาน” หมายถึงนกเฟิ่งหวงถูกเผาไหม้มอดในกองไฟ และเกิดใหม่หลังจากถูกเผาไหม้ในกองไฟ และได้รับชีวิตที่เป็นนิรันดร์



ภาพที่ 5-26 ชิ้นงาน “ความโชคดี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)

การจับปลาตัวเล็ก ๆ ให้ลูกน้อยได้กินถือเป็นโชคดีที่สุดสำหรับนกกกระเตนในวัฒนธรรมจีน “ไฟ” จึงสื่อหมายถึงความโชคดี



ภาพที่ 5-27 ชิ้นงาน “ไฟป่า” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)

แม้ว่าชิ้นงานนี้มีชื่อว่า “ไฟป่า” แต่ก็แสดงให้เห็นภาพบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา ซึ่งหมายความว่า การเผาไหม้ของไฟสามารถสร้างการเกิดใหม่ที่ดีกว่าให้แก่ธรรมชาติ



ภาพที่ 5-28 ชิ้นงาน “ความปรารถนา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)

รูปทรงสัตว์ในงานมาจากประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาสีแดงจากยุคหินใหม่ของซูเปย์ เมื่อผสมผสานกับชิ้นงานที่ฉลุเป็นรูปทรงไฟ จึงแสดงความปรารถนาถึงความสำเร็จของการเผาเครื่องปั้นดินเผา



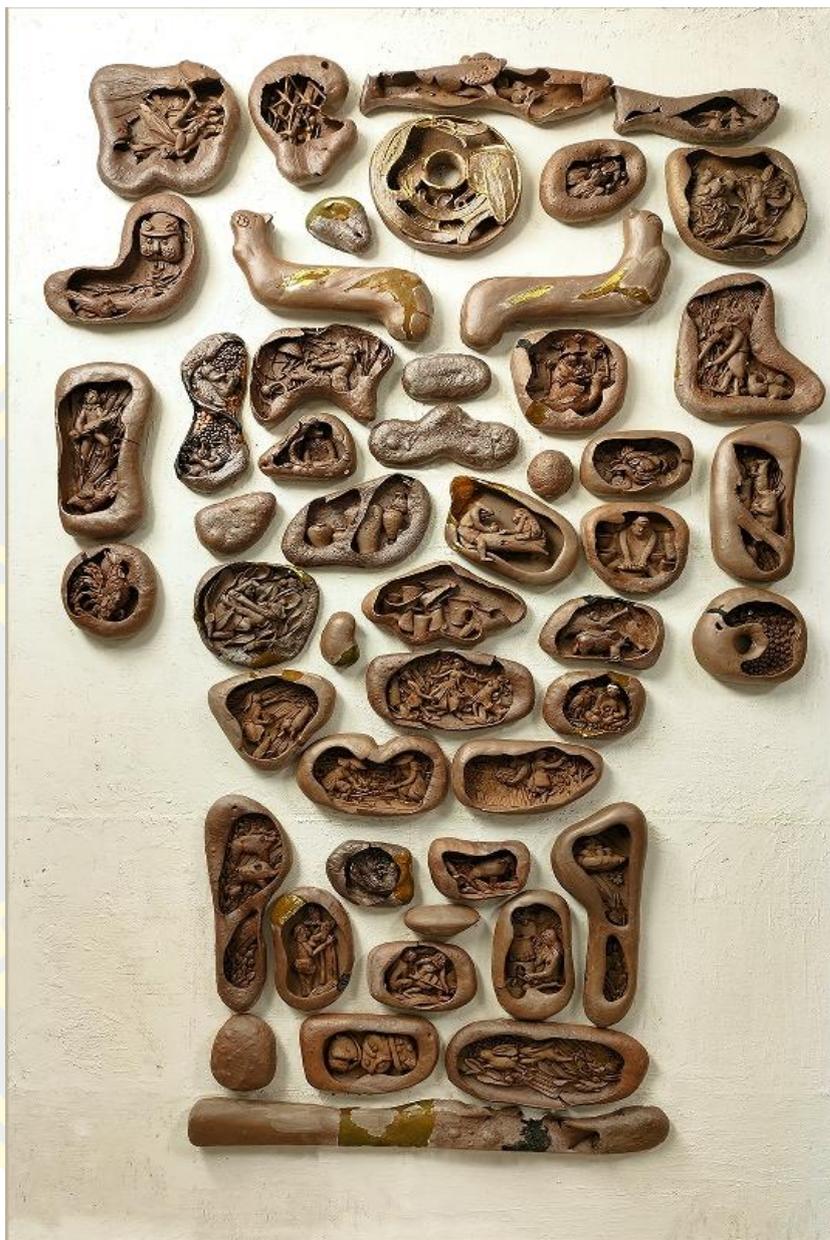
ภาพที่ 5-29 ชิ้นงาน “การใช้ไฟทำอาหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)

การใช้ไฟเป็นเชื้อเพลิงได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตของมนุษย์ ซึ่งรวมถึงการทำอาหารด้วย เหมือนกันชิ้นงานในภาพที่ 5-29



ภาพที่ 5-30 ชิ้นงาน “การทำเครื่องปั้นดินเผา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลงานชุด “ไฟแห่งอารยธรรม” (Zhou Wentao, 2024)

การก่อเกิดและการพัฒนาของการทำเครื่องปั้นดินเผาเป็นความก้าวหน้าในการใช้ไฟของมนุษย์ การพัฒนาของการเผาเครื่องปั้นดินเผาสามารถผลักดันการพัฒนาจากเครื่องปั้นสู่เครื่องเคลือบ ซึ่งภาพเหล่านี้ผู้วิจัยได้สะท้อนผ่านชิ้นงานดังภาพที่ 5-30



ภาพที่ 5-31 ผลงานโดยรวม (Zhou Wentao, 2024)

การตกแต่ง ผลงานนี้คงไว้ซึ่งสีธรรมชาติของดิน โดยทำการขัดเงาบางส่วนของดินปั้นเมื่อแห้งประมาณ 70% การตกแต่งให้เกิดความหลากหลายนั้นมาจากการผสมผสานดินหลากสี วิธีการเผา และการปรับอุณหภูมิ รวมถึงการเปรียบเทียบพื้นผิวเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจ

การเผา ผลงานนี้ประกอบด้วย 58 ส่วน หลังจากที่ยังดินเสร็จแล้วจะนำไปตากลมเป็นเวลา 6 วัน จากนั้นจึงทำการเผาเป็นชุดๆ อุณหภูมิการเผาจะถูกตั้งค่าแบบสุ่มตามผลการทดลอง ตั้งแต่อุณหภูมิ 900-1200 องศาเซลเซียส เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสีที่ไม่แน่นอนในผลงาน

การจัดวาง -ตำบลดตาก่วนเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เครื่องปั้นดินเผาของมณฑลหูเป่ย์ที่กำลังได้รับความนิยมมากขึ้นในหมู่นักท่องเที่ยว ผลงานนี้จะถูกติดตั้งบนผนังด้านนอกของอาคารในสถานที่ท่องเที่ยว "ชื่อไว่เถาเยว่น" โดยใช้ตัวยึดโลหะร่วมกับกาวยึดแบบแห้ง เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมตำบลดตาก่วนได้สัมผัสถึงอัตลักษณ์และความงามของเครื่องปั้นดินเผาที่ผสมผสานเข้ากับสภาพแวดล้อมร่วมสมัย และแนวคิดที่ดาก่วนส่งเสริมเกี่ยวกับความกลมกลืนระหว่างดินกับไฟ และมนุษย์กับธรรมชาติ

2. ผลงานชุดที่ 2 ไม้แห่งการสร้างสรรค์ (ทำจริง)

แนวคิดในการสร้างสรรค์

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานมาจากเครื่องมือที่ใช้ในการปั้นเครื่องปั้นดินเผาและนามสกุลของช่างปั้นดินเผาดำบลดาก่วน ซึ่งส่วนใหญ่ทำจากไม้และดินเผา เครื่องมือเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาของตำบลดาก่วน เรือในฐานะพาหนะในการขนส่งไม่เพียงแต่นำเทคนิคการปั้นดินเผาไปยังตำบลดาก่วนผ่านการอพยพครั้งใหญ่ของช่างปั้น แต่การใช้เครื่องมือยังมีบทบาทสำคัญในการกำหนดอัตลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาดำบลดาก่วน ผลงานชิ้นนี้ถูกจัดวางภายในพิพิธภัณฑ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของตำบลดาก่วน โดยจัดวางไว้บนพื้นหรือผนัง เพื่อแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาที่ถูกสืบทอดโดยช่างปั้นดินเผาหลากหลายตระกูลและพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน

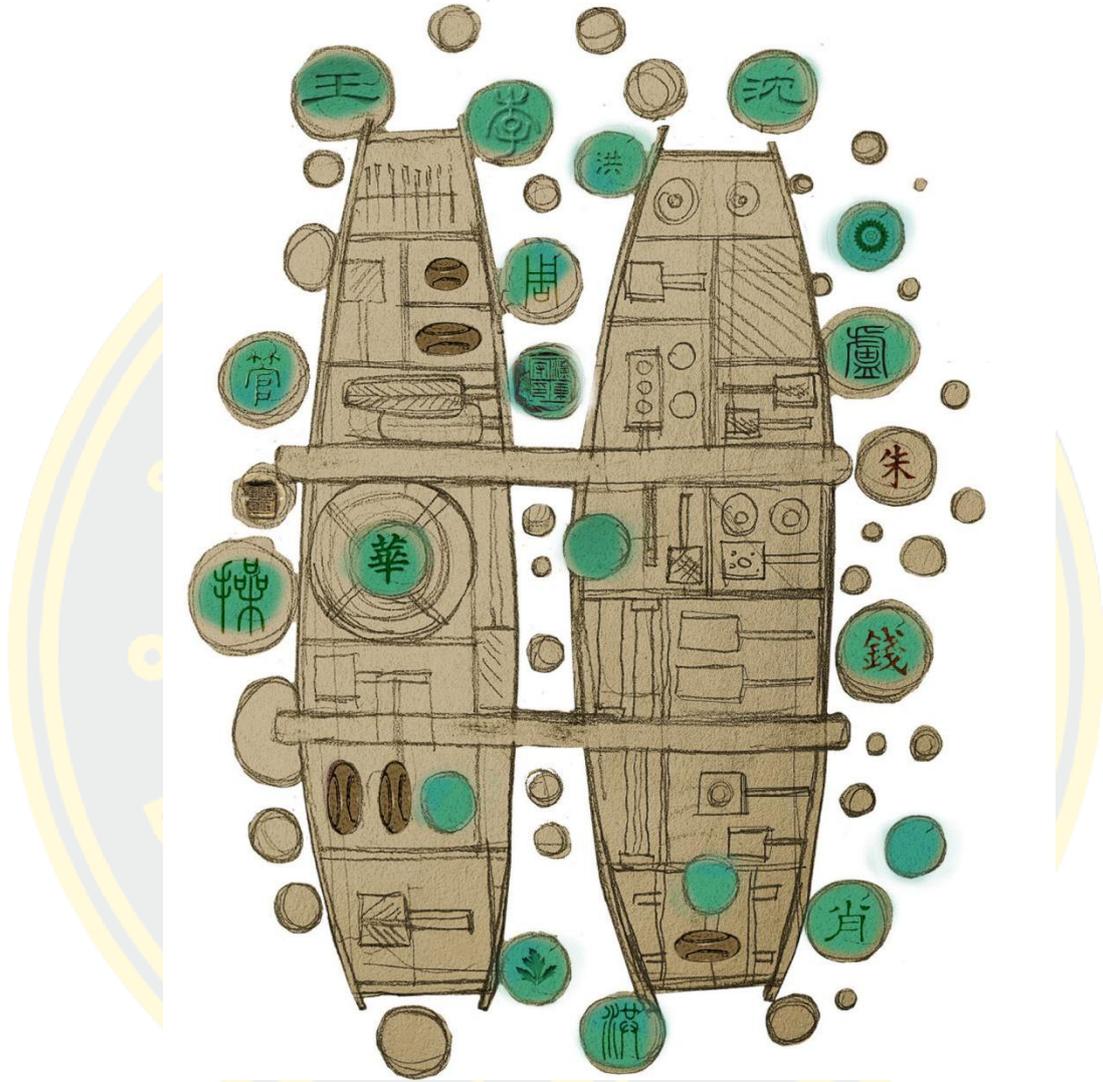
กระบวนการผลิต

ดินปั้น ผลงานนี้ใช้ดิน N5 ที่ได้จากการทดลองผสมด้วยวัตถุดิบจากตำบลดาก่วน ซึ่งดินนี้มีความยืดหยุ่นสูงและละเอียด มีการเปลี่ยนแปลงสีเข้มและอ่อนที่หลากหลาย

การขึ้นรูป ผลงานนี้สร้างสรรค์ด้วยการผสมผสานระหว่างดินและไม้ เครื่องมือไม้ทำการแกะสลักไม้ ส่วนเครื่องมือเซรามิกทำการปั้นดิน โดยการขึ้นรูปดินส่วนใหญ่จะใช้การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนและการกดดิน ในระหว่างการผลิตยังมีการใช้เครื่องมือไม้ร่วมด้วย

การตกแต่ง การตกแต่งในส่วนของเซรามิกประกอบด้วยการใช้ตัวอักษรนามสกุล ลวดลาย และเคลือบ ตัวอักษรนามสกุลและลวดลายจะใช้ตราไม้พิมพ์ลงบนดินปั้นก่อนที่จะแห้ง ในขณะที่บางส่วนของตัวอักษรจะเขียนลงบนดินโดยใช้วิธีการตกแต่งแบบสายนํ้าหลังจากทาดินขาวแล้ว การเคลือบที่ใช้สำหรับการตกแต่งบางส่วนเป็นเคลือบสีเหลืองจากเถ้าไม้และเคลือบสีเขียวที่ได้จากการทดลอง เพื่อสร้างความหลากหลายในด้านการแสดงผลทางสายตา

ภาพร่าง



ภาพที่ 5-32 ภาพร่างการสร้างสรรค์ของ 'ไม้แห่งการสร้างสรรค์ (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-33 ผลงานที่ขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-34 ผลงานที่ขึ้นรูปด้วยการแกะสลัก (Zhou Wentao, 2024)



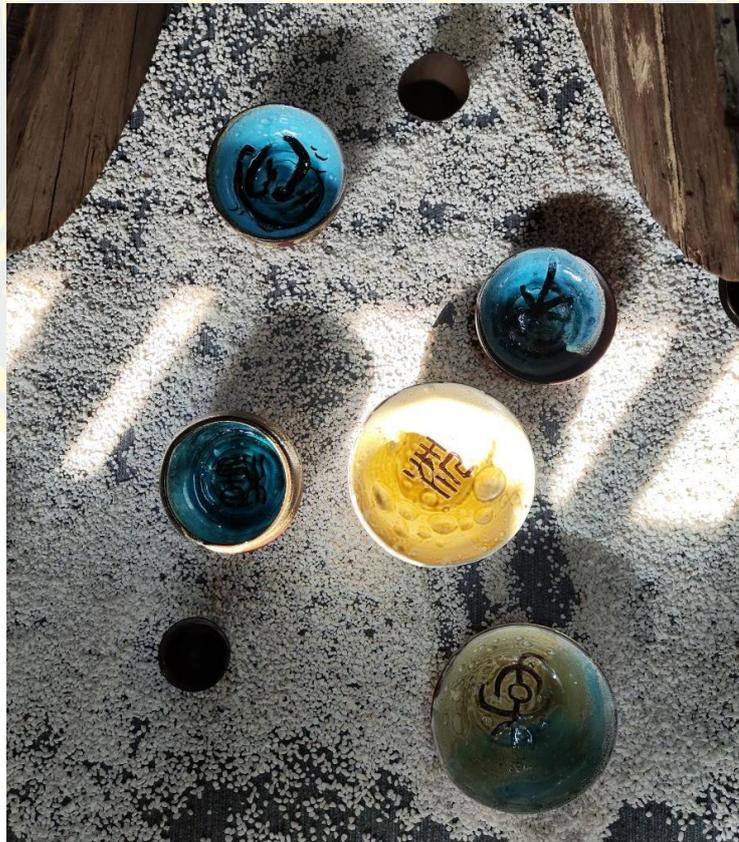
ภาพที่ 5-35 การตกแต่งด้วยลายน้ำและลายสลัก (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-36 ภาพขณะที่สลักชื่อตระกูลที่นำไปลงเคลือบและเผา (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-37 ผลงานบางส่วนที่สร้างเป็นอุปกรณ์ขึ้นรูปและอุปกรณ์สร้างลายที่ใช้วัสดุไม้ (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-38 ผลงานภาชนะที่สลักชื่อตระกูล (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-39 ผลงานที่สร้างเป็นอุปกรณ์สำหรับทำเครื่องปั้นและโถงขนาดใหญ่ (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-40 ผลงานบางส่วนที่สร้างเป็นอุปกรณ์สำหรับทุบดินและสร้างลาย (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-41 ผลงานบางส่วนที่สร้างเป็นอุปกรณ์สำหรับทุบตีบและตีขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผา (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-42 ผลงานโดยรวม (Zhou Wentao, 2024)

การเผา หลังจากตากกลมเป็นเวลาประมาณ 10 วัน ผลงานนี้จะนำเข้าเตาเผา โดยในช่วงท้ายของการเผา จะใช้บรรยากาศแบบลดออกซิเจนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสีของเคลือบ โดยเผาที่อุณหภูมิ 1250 องศาเซลเซียส

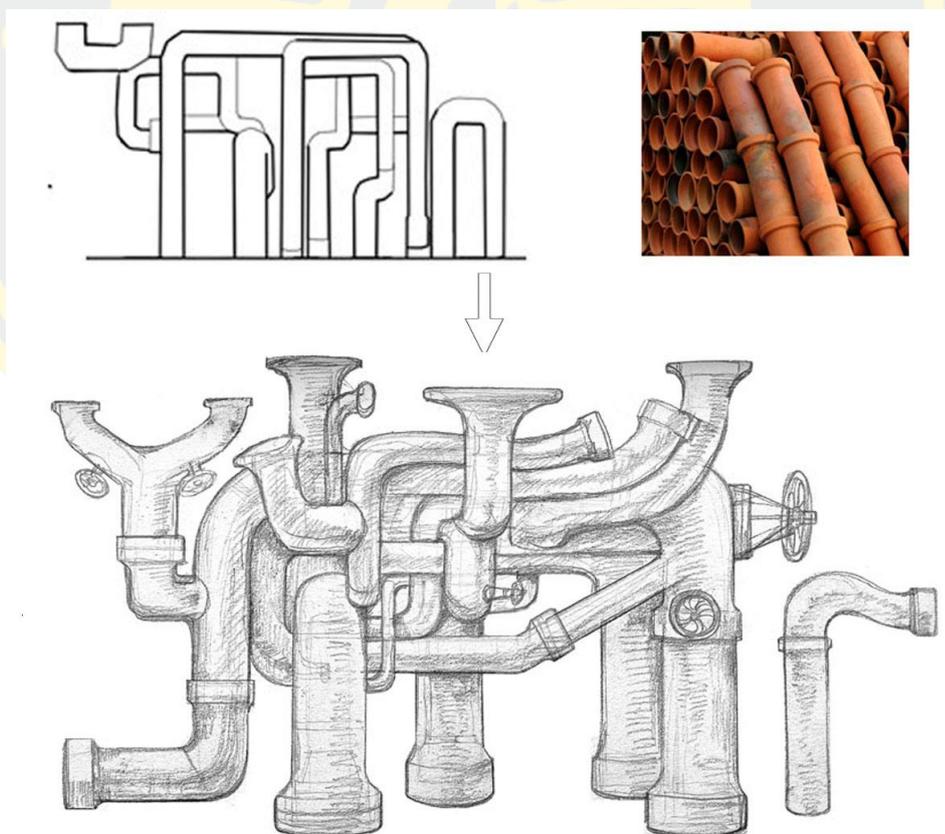
การติดตั้ง นำผลงานที่เผาเสร็จแล้วไปยังสถานที่ติดตั้ง ปูพื้นด้วยก้อนหินเล็กสีขาว แล้วจัดวางเรือไม้ เครื่องมือปั้นดินเผา และภาชนะเซรามิกตามตำแหน่งที่ออกแบบไว้

3. ผลงานชุดที่ 3 หน้าแห่งชีวิต (ร่างแบบและวางแผน จัดทำในช่วงต่อไป)

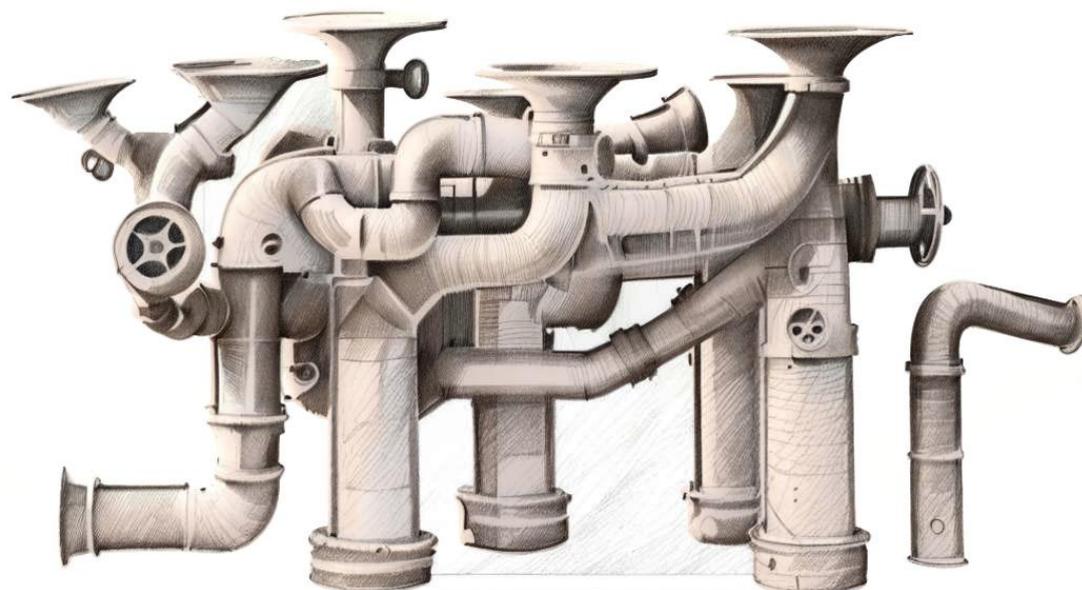
แนวคิดในการสร้างสรรค์

น้ำคือแหล่งกำเนิดของชีวิต อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก่วมเติบโตขึ้นได้ด้วยน้ำ แต่ปัจจุบันปัญหาทรัพยากรน้ำกำลังรุนแรง ผลงานนี้จัดวางอยู่บนแพลตฟอร์มชมวิวยุริยิมทะเลสาบในสถานที่ท่องเที่ยว "หลูเหยอาอีหยวน" ของเตาตระกูลหลู นักวิจัยใช้ท่อน้ำดินเผาของเตาตระกูลหลูเป็นองค์ประกอบหลัก สร้างสรรค์ผลงานที่เชื่อมโยงระหว่างฟ้า ดิน และทะเลสาบ โดยผสมผสานองค์ประกอบเชิงกล เช่น วาล์วโลหะ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ชมคิดถึงปัญหาทรัพยากรน้ำ ผลงานนี้จัดวางไว้ริมทะเลสาบของเตาตระกูลหลู นักท่องเที่ยวยังสามารถสัมผัสถึงความงามจากร่องรอยการเผาและความงามเชิงเหตุผลของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลู

ภาพร่าง



ภาพที่ 5-43 ภาพร่างการสร้างสรรค์ครั้งที่หนึ่ง - “น้ำแห่งชีวิต” (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 5-44 ร่างภาพการสร้างสรรค์ครั้งที่สอง - “น้ำแห่งชีวิต” (Zhou Wentao, 2024)

กระบวนการสร้างสรรค์

ดินปั้น - ผลงานนี้ใช้ดิน N2 ที่ได้จากการทดลองผสมดินด้วยวัตถุติบจากตำบลเตาแก้ว โดย มีปริมาณ Fe_2O_3 และ Al_2O_3 สูง ซึ่งช่วยเพิ่มความแข็งแรงของดิน ทำให้เหมาะสำหรับการใช้ในงาน ดัดตั้งกลางแจ้ง

การขึ้นรูป ผลงานนี้ใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนและการขึ้นรูปด้วยขดดินเหนียว โดยทำ การขึ้นรูปแต่ละส่วนตามขนาดของภาพวาด จากนั้นใช้วิธีการขึ้นรูปตามแบบดั้งเดิมของตำบลเตาแก้ว พร้อมกับทำชิ้นส่วนหลักทั้งหมด เมื่อชิ้นงานแห้งถึง 50% จึงนำชิ้นส่วนเล็กมาต่อเข้ากับตัวงานหลัก โดยใช้ดินเหลวเป็นกาวยึด และทำการเตรียมช่องสำหรับติดตั้งน็อตและสกรูเพื่อความสะดวกในการ ประกอบหลังจากเผา

การตกแต่ง ผลงานนี้คงไว้ซึ่งสีของดินเผาธรรมชาติ โดยเน้นความเรียบง่ายของรูปทรงท่อน้ำ บางส่วนของงานใช้การตีแผ่นดินเพื่อเน้นความรู้สึกเชิงอุตสาหกรรม โดยไม่ทำการตกแต่งเพิ่มเติม

การเผา หลังจากตากลมช้าๆ ประมาณ 10 วัน จึงนำชิ้นงานเข้าสู่เตาเผา ขั้นตอนการเผา จะแบ่งออกเป็นสองครั้ง ครั้งแรกเป็นการเผาในเตาไฟฟ้าที่อุณหภูมิ 1180 องศาเซลเซียส จากนั้นทำ การเผาครั้งที่สองเพื่อเลียนแบบการเผาแบบเตาเผาไม้ โดยใช้ฟอยล์ห่อชิ้นงานบางส่วน โรยขี้เถ้าและ เเผาที่อุณหภูมิ 900 องศาเซลเซียส แล้วทำการปิดเตาอย่างรวดเร็วเพื่อให้เกิดการระบายควันทาม ธรรมชาติ ที่ร่องรอยการเผาที่เป็นเอกลักษณ์

การติดตั้ง หลังจากเผาเสร็จแล้ว นำชิ้นงานไปยังจุดติดตั้ง จากนั้นจึงทำการประกอบชิ้นส่วนแต่ละชิ้นเข้าด้วยกัน โดยใช้สลักเกลียวโลหะที่เตรียมไว้สำหรับการยึดติด และทำการติดตั้งวาล์วเข้ากับช่องที่เตรียมไว้ โดยใช้กาวอีพ็อกซีในการยึดติด

การวิเคราะห์ผลงาน

ผลงานนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐานของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากว่น ได้แก่ ไฟดิน น้ำ ไม้ และมนุษย์ ในทฤษฎีห้าธาตุของจีนโบราณ ธาตุทอง ไม้ น้ำ ไฟ และดิน ถูกมองว่าเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของทุกสรรพสิ่ง ศิลปะเครื่องปั้นดินเผาที่เหมือนกัน แผ่นดินหนึ่งฟากน้ำเลี้ยงดูผู้คนในท้องถิ่นนั้น และยังสร้างสรรค์เครื่องปั้นดินเผาที่แตกต่างกันไป แม้ว่าเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากว่นจะผ่านการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์มาจนถึงปัจจุบัน แต่ธาตุพื้นฐานเหล่านี้ยังคงไม่เปลี่ยนแปลง นักวิจัยได้นำองค์ประกอบพื้นฐานที่ได้จากการวิจัยเกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากว่น มาผสมผสานกับอัตลักษณ์ของศิลปะเซรามิกจัดวางร่วมสมัย เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นการศึกษาความของอัตลักษณ์ในรูปแบบร่วมสมัยของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากว่น

1. ผลงานชุดที่ 1 ไฟแห่งอารยธรรม

ผลงานชุดแรกนี้ใช้ไฟเป็นหัวข้อหลัก โดยไฟเป็นสัญลักษณ์ของกระบวนการเปลี่ยนแปลงและการเกิดใหม่ในกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผา แสดงถึงพลังขับเคลื่อนหลักในการพัฒนาอารยธรรม รูปทรงของผลงานนี้ใช้ธาตุไฟเป็นแนวทางหลัก โดยมีโครงสร้างหลักเป็นรูปคน ถ่ายทอดเรื่องราวของมนุษย์ ไฟ เครื่องปั้นดินเผา และธรรมชาติ ผ่านการปั้นดินแบบดั้งเดิม ผลงานนี้ใช้ดินหลากสี ดินซีเถ้าฟอสฟอรัสสูง และทรายภูเขาจากตำบลเตากว่น ผสมผสานกันในสัดส่วนที่เหมาะสม ชิ้นงานใช้ดินหลายสูตรในการขึ้นรูป โดยเน้นความงามตามธรรมชาติของวัสดุและพื้นผิว ความหลากหลายของสีที่เกิดขึ้นจากการเผาด้วยไฟ ผลงานนี้ยังสื่อทอดความมีชีวิตชีวาและความเรียบง่ายของการปั้นกบในสไตล์ของเตาตระกลกวน รวมถึงลักษณะการตกแต่งแบบพรรณนาของลายน้ำ ผลงานนี้เลือกที่จะไม่เคลือบ โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงสีตามธรรมชาติของดินในระหว่างการเผา ซึ่งสอดคล้องกับธรรมเนียมการแสดงความงามของวัสดุธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของเตาตระกลกวน

นอกจากนี้ ผลงานนี้ยังผสมผสานการขึ้นรูปด้วยมือแบบดั้งเดิมเข้ากับเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ การผสมผสานระหว่างความดั้งเดิมและความทันสมัยนี้กำลังกลายเป็นลักษณะเด่นที่สำคัญของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกลกวน ผลงานนี้สะท้อนให้เห็นถึงคุณลักษณะทางสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากว่น โดยให้ความสำคัญกับสีสนและพื้นผิวตามธรรมชาติของวัสดุ มุ่งเน้นความงามที่เรียบง่ายและดั้งเดิม เครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตากว่นมีลักษณะเด่นที่เหนียวและลวดลายตามธรรมชาติ ผลงานนี้ถ่ายทอดความงามของสีสนดั้งเดิมของดิน โดยเก็บรักษาความรู้สึกและพื้นผิวที่

ยังไม่ได้ผ่านการตกแต่งไว้ เพื่อสื่อถึงความงามตามธรรมชาติที่ไม่ปรุงแต่ง ความงามในลักษณะนี้เน้นถึงความงามที่เกิดขึ้นจากการเผาไฟตามธรรมชาติ รูปทรงการปั้นที่มีชีวิตชีวา ยังแสดงถึงความลื่นไหลของดินและน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับการแสวงหาความงามที่เรียบง่ายของเตาตระกูลกวน

2. ผลงานชุดที่ 2 ไม้แห่งการสร้างสรรค์

ผลงานชุดที่สาม "ไม้แห่งการสร้างสรรค์" นี้ใช้ไม้เป็นหัวข้อหลัก โดยความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องมือไม้และดินเป็นสัญลักษณ์ของการสืบทอดงานฝีมือและจิตวิญญาณแห่งช่างฝีมือ การแสดงออกถึงเครื่องมือไม้ เรือ และองค์ประกอบของนามสกุลในผลงานนี้ใช้การผสมผสานระหว่างดินเผาและไม้ ทำให้เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากวน แรงบันดาลใจของผลงานมาจากกระบวนการปั้นดินเผา ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างมนุษย์ เครื่องมือปั้นดินเผา และดิน ความสมดุลระหว่างพลังและความงามในผลงานนี้มีความพิเศษเฉพาะตัว และสร้างร่องรอยที่งดงามบนเครื่องปั้นดินเผา ผลงานนี้แสดงถึงความเคารพและการสืบทอดเทคนิคการใช้เครื่องมือปั้นดินเผา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเตาตระกูลหลี่ ซึ่งมีการใช้เครื่องมือไม้และดินเผา ร่วมกันในการสร้างสรรค์เครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่ การผสมผสานระหว่างดินและไม้ในผลงานนี้เน้นถึงสัมผัสและการแสดงผลทางสายตาของวัสดุ ซึ่งสะท้อนถึงความเคารพอย่างลึกซึ้งต่อช่างฝีมือปั้นดินเผา

"ไม้แห่งการสร้างสรรค์" ได้รับอิทธิพลจากความงามของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลี่เป็นอย่างมาก เตาตระกูลหลี่มีชื่อเสียงในด้านการใช้เทคนิคการขึ้นรูปด้วยการขุดดินเหนียวในการสร้างเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่ โดยเน้นความรู้สึกถึงปริมาตรและรอยประทับ ผลงานนี้แสดงถึงความเคารพในศิลปะการช่างผ่านการผสมผสานระหว่างไม้และเครื่องปั้นดินเผา การผสมผสานระหว่างไม้และดินเผาในผลงานนี้แสดงถึงความเข้าใจและความเคารพต่อวัฒนธรรมชาตและงานฝีมือแบบดั้งเดิม รูปทรงที่มั่นคงและพื้นผิวที่หลากหลายในผลงานนี้แสดงถึงความแข็งแกร่งและความอบอุ่น ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่เห็นได้ชัดเจนในเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่ของเตาตระกูลหลี่

3. ผลงานชุดที่ 3 น้ำแห่งชีวิต

ผลงานชุดที่สองนี้มีน้ำเป็นหัวข้อหลัก โดยใช้รูปทรงนามธรรมของควายน้ำเป็นภาพลักษณ์ทางสายตา การสร้างสรรค์ผลงานนี้ใช้วิธีการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน การขุดดิน และการใช้แม่พิมพ์ร่วมกัน เพื่อเน้นความรู้สึกของปริมาตร น้ำไม่เพียงเป็นสัญลักษณ์สำคัญของทรัพยากรธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากวน ผลงานนี้สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ น้ำ สัตว์ และธรรมชาติ โดยใช้ท่อน้ำดินเผาที่เป็นเอกลักษณ์ของเตาตระกูลหลี่ ร่วมกับการใช้วาล์วโลหะ การผสมผสานวัสดุสองชนิดนี้เป็นลักษณะเด่นของศิลปะร่วมสมัย และยังแสดงถึงความขัดแย้งระหว่างธรรมชาติกับอุตสาหกรรม หนึ่งในลักษณะสำคัญของศิลปะร่วมสมัยคือการใช้ศิลปะเพื่อกระตุ้นให้ผู้คนคิดถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลงานนี้ตั้งเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดถึงปัญหาทรัพยากรน้ำ

เตาตระกูลหลูเป็นที่รู้จักในด้านเครื่องปั้นดินเผาที่เน้นการใช้งาน โดยเฉพาะท่อน้ำที่มีความงามแบบอุตสาหกรรม การนำองค์ประกอบเหล่านี้มาใช้ในผลงานสะท้อนให้เห็นถึงการผสมผสานระหว่างฟังก์ชันและความงามตามธรรมชาติของวัสดุ ผลงานนี้ยังเน้นวิธีการเผาที่ไม่เคลือบ ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของเตาตระกูลหลู โดยระหว่างการเผาจะเกิดพื้นผิวและสีสันทึบที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลู ผลงานนี้สะท้อนถึงสุนทรียภาพของเตาตระกูลหลูที่ผสมผสานระหว่างความงามเชิงฟังก์ชันและศิลปะได้อย่างลงตัว

ด้วยการใช้ภาพลักษณ์ของท่อน้ำที่ผสมผสานวัสดุดินเผาและโลหะ ผลงานนี้แสดงให้เห็นถึงความกลมกลืนระหว่างธรรมชาติกับองค์ประกอบที่มนุษย์สร้างขึ้น การผสมผสานนี้สะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานสองประการที่เตาตระกูลหลูให้ความสำคัญ นั่นคือการใช้งานและความงาม ธาตุน้ำในผลงานนี้เป็นสัญลักษณ์ของแหล่งกำเนิดชีวิต ทำให้ผลงานมีความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่ลึกซึ้ง ขนาดที่ใหญ่โตของผลงานยังเสริมพลังในการสื่อสารทั้งด้านการมองเห็นและการสัมผัส ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านสุนทรียภาพที่เตาตระกูลหลูให้ความสำคัญ

ผลงานทั้งสามชุดนี้ไม่เพียงจับแก่นของธาตุธรรมชาติทั้งสาม ได้แก่ ไฟ น้ำ และไม้ แต่ยังนำอัตลักษณ์ของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนมาผสมผสานอย่างแยบยล ทำให้เกิดการผสมผสานระหว่างเทคนิคดั้งเดิมกับการแสดงออกทางศิลปะร่วมสมัย ในเชิงสุนทรียภาพ ผลงานเหล่านี้สะท้อนถึงความงามที่เป็นเอกลักษณ์ของเตาทั้งสามในตำบลเตาก่วน นำความงามเชิงเทคนิคของงานฝีมือดั้งเดิมมารวมกับการแสดงออกทางศิลปะร่วมสมัย สร้างสรรค์ผลงานที่เต็มไปด้วยความลึกซึ้งทางวัฒนธรรมลักษณะ

การวิเคราะห์ผลงานโดยรวม

นักวิจัยได้ทำการศึกษาลึกซึ้งเกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกูลหลู และเตาตระกูลหลูในตำบลเตาก่วน และได้้นำลักษณะและแนวคิดทางสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมของเตาเหล่านี้มาผสมผสานในผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัยทั้งสามชุด ผลงานเหล่านี้ไม่เพียงแต่สืบทอดหัตถกรรมการปั้นเครื่องปั้นดินเผาโบราณ แต่ยังสามารถสร้างสรรค์และปรับเปลี่ยนในบริบทของศิลปะร่วมสมัย ทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมและรูปแบบศิลปะร่วมสมัยผสมผสานกันอย่างลงตัว

1. การผสมผสานระหว่างดั้งเดิมและนวัตกรรม

ในการสร้างสรรค์ครั้งนี้ นักวิจัยได้ทำการศึกษาลึกซึ้งเกี่ยวกับเตาตระกูลหลู และเตาตระกูลหลู เพื่อทำความเข้าใจเทคนิคและคุณลักษณะทางสุนทรียภาพของเตาเหล่านี้อย่างถ่องแท้ โดยในผลงาน “ไฟแห่งอารยธรรม” ได้นำเสนอพลังของไฟ สื่อถึงความดิบและความงามตาม

ธรรมชาติของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลกวน ส่วนผลงาน “น้ำแห่งชีวิต” ผสมผสานความเคลื่อนไหวของน้ำเข้ากับความงามด้านฟังก์ชันของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลู แสดงถึงการผสมกันระหว่างฟังก์ชันและศิลปะอย่างลงตัว ในขณะที่ผลงาน “ไม้แห่งการสร้างสรรค์” ใช้ธาตุไม้ในการแสดงออกถึงรูปลักษณ์และสุนทรียภาพทางศิลปะของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลู ทั้งสามผลงานนี้ยังคงรักษาองค์ประกอบหลักของศิลปะเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมไว้ได้ แต่ได้มีการนำเสนอในรูปแบบศิลปะร่วมสมัย ทำให้ผลงานมีความหมายในยุคปัจจุบัน

2. การสืบทอดและการสร้างสรรค์ใหม่ทางวัฒนธรรม

ในการสร้างสรรค์ผลงาน นักวิจัยมุ่งมั่นที่จะสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิม โดยผ่านการวิจัยและการสกัดคุณค่าหลักของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม แล้วนำมาผสมผสานในศิลปะเซรามิกร่วมสมัย แต่ละผลงานไม่เพียงแต่แสดงถึงการเคารพต่อความดั้งเดิม แต่ยังเป็น การสร้างสรรค์ใหม่ทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์นี้แสดงถึงความเคารพและความนับถือในหัตถกรรมดั้งเดิม ในขณะเดียวกัน ยังแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการผสมผสานระหว่างความดั้งเดิมและความร่วมสมัย เป็นการเสนอแนวทางใหม่สำหรับการสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมในยุคปัจจุบัน

3. การแสดงออกทางสุนทรียภาพในหลายมิติ

ผลงานการสร้างสรรค์ครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงสไตล์เฉพาะของเตาทั้งสามในตำบลเตาก่วนอย่างชัดเจน ผ่านการแสดงออกถึงธาตุไฟ น้ำ และไม้ ผลงานเหล่านี้ได้สำรวจเชิงลึกในด้านการมองเห็น การสัมผัส และพื้นผิว แสดงให้เห็นถึงความงามหลายมิติของวัสดุธรรมชาติในงานศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นความงามตามธรรมชาติที่ดิบและดั้งเดิมใน “ไฟแห่งอารยธรรม” หรือการผสมกันระหว่างฟังก์ชันและศิลปะใน “น้ำแห่งชีวิต” หรือความงามทางหัตถกรรมใน “ไม้แห่งการสร้างสรรค์” ผลงานเหล่านี้ได้นำเสนอความงามแบบดั้งเดิมในมิติที่หลากหลายในบริบทของยุคสมัยใหม่

4. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมและสิ่งแวดล้อม

ผ่านผลงานเหล่านี้ นักวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงพลังชีวิตใหม่ของเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิมในสังคมร่วมสมัย โดยผ่านธาตุน้ำ ไฟ และไม้ สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ และยังสะท้อนถึงการพิจารณาทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม การปฏิสัมพันธ์นี้ไม่ได้จำกัดอยู่ที่ตัวผลงานศิลปะเพียงอย่างเดียว แต่ยังขยายไปสู่การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ชมและผลงาน ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดในเชิงลึกเกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความงามทางศิลปะของหัตถกรรม

5. การสะท้อนถึงเนื้อหาของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วน

เนื้อหาของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วนได้ถูกนำเสนออย่างชัดเจนในผลงานทั้งสามชุด โดยใน “ไฟแห่งอารยธรรม” การใช้สัญลักษณ์ของเปลวไฟและผิวสัมผัสของดินแสดงถึงบทบาทสำคัญของไฟในเทคนิคการปั้นดินเผา และยังเป็นสัญลักษณ์ของการพัฒนาและการสืบสาน

อารยธรรมมนุษย์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของการเผาเครื่องปั้นดินเผาในกระบวนการสร้างสรรค์อารยธรรม ส่วนผลงาน “น้ำแห่งชีวิต” ใช้รูปทรงท่อน้ำดินเผาของเตาตระกูลหลูร่วมกับเทคนิคการขึ้นรูปดินด้วยแป้นหมุนและการขุดดิน และการผสมผสานกับองค์ประกอบโลหะสมัยใหม่ เพื่อสื่อถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและทรัพยากรน้ำ เป็นสัญลักษณ์ของการหลอมรวมระหว่างอุตสาหกรรมสมัยใหม่กับธรรมชาติ โดยสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการเชื่อมโยงกับธรรมชาติของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลู สำหรับผลงาน “ไม้แห่งการสร้างสรรค์” การใช้เรือเครื่องมือไม้ และองค์ประกอบนามสกุล สื่อถึงการพึ่งพาและการสืบทอดระหว่างวัสดุกับเครื่องมือในการสร้างสรรค์เครื่องปั้นดินเผาของช่างฝีมือตำบลเตาก่วน การผสมผสานระหว่างไม้และดินเผาเป็นสัญลักษณ์ของการสืบทอดและพัฒนางานฝีมือ แสดงถึงการสืบสานเจตนารมณ์ของช่างฝีมือและการพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วน

6. คุณค่าต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของตำบลเตาก่วน

นักวิจัยได้ผสมผสานลักษณะและสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วน เข้ากับศิลปะเซรามิกร่วมสมัย ซึ่งสะท้อนถึงคุณค่าเชิงวัฒนธรรมและการสืบสานงานหัตถกรรม โดยมีคุณค่าอย่างมากต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของตำบลเตาก่วน ผลงาน “ไฟแห่งอารยธรรม” แสดงให้เห็นถึงความหมายเชิงสัญลักษณ์ของไฟในกระบวนการสร้างสรรค์เครื่องปั้นดินเผาและการพัฒนาอารยธรรม ซึ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับมรดกทางวัฒนธรรมของศิลปะการปั้นดินเผา ส่วนผลงาน “น้ำแห่งชีวิต” ที่ใช้รูปทรงท่อน้ำดินเผาและมีแนวคิดด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จะกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวคิดถึงปัญหาทรัพยากรน้ำและปัญหาทางระบบนิเวศ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมในโครงการท่องเที่ยว ในขณะที่ผลงาน “ไม้แห่งการสร้างสรรค์” ที่แสดงถึงการผสมผสานระหว่างดินและไม้ จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจและมีความสนใจในงานหัตถกรรม ผลงานเหล่านี้ไม่เพียงสร้างประสบการณ์ทางวัฒนธรรมให้แก่แหล่งท่องเที่ยว แต่ยังเสริมสร้างเสน่ห์ของการท่องเที่ยวและเสนอแนวทางใหม่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1

ชื่อ XIAOLI ZHANG

สถาบัน/ตำแหน่ง สถาบันวิจิตรศิลป์หูเป่ย์ / ศาสตราจารย์

ความคิดเห็น ผลงานนี้ได้ขุดค้นหาความหมายดั้งเดิมของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะในด้านการแสดงออกของธาตุธรรมชาติ เช่น ไฟ น้ำ และดิน ซึ่งแสดงถึงความเคารพและการสำรวจรากฐานทางวัฒนธรรม การผสมผสานระหว่างความรู้สึกพื้นผิวดั้งเดิมของวัสดุ

และเทคนิคการปั้นแบบดั้งเดิมได้ถ่ายทอดความหนักแน่นและสุนทรีย์ภาพเรียบง่ายของ เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม แนะนำให้มีการสำรวจเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิญญาณดั้งเดิมของ เครื่องปั้นดินเผา โดยเฉพาะในด้านการใช้เทคนิคสมัยใหม่เพื่อรักษาและเน้นย้ำคุณค่าทางจิตวิญญาณ เหล่านี้ ซึ่งยังมีพื้นที่กว้างขวางในการสร้างสรรค์ต่อไปในอนาคต

2. ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2

ชื่อ JIAQING GUAN

สถาบัน/ตำแหน่ง คณะออกแบบศิลปะ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหูอั้น / ศาสตราจารย์

ความคิดเห็น ผลงานนี้มีการจัดการที่เป็นเอกลักษณ์ในการผสมผสานระหว่างความ ดั้งเดิมและความร่วมสมัย โดยเฉพาะการผสมผสานเทคนิคสมัยใหม่เข้ากับฝีมือช่างแบบดั้งเดิม ทำให้ผลงานมีความร่วมสมัยทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหา การรวมกันระหว่างฟังก์ชันและการตกแต่งใน เครื่องปั้นดินเผาสอดคล้องกับแนวคิด “ความงามและการใช้งานที่ควบคู่กัน” ในการออกแบบร่วม สมัย แนะนำให้มีการเสริมสร้างการออกแบบด้านการปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์ของผู้ชมในอนาคต โดยการใชรูปแบบการจัดแสดงที่มีปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้ผลงานไม่เพียงมีความงามและสัมผัสที่สุนทรีย์ แต่ยังสามารถขยายไปสู่มิติของอารมณ์และจิตวิญญาณ

3. ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3

ชื่อ FENGYUN LV

สถาบัน/ตำแหน่ง สถาบันวิจัยศิลปะ มหาวิทยาลัยครุศาสตร์จีนตอนกลาง / ศาสตราจารย์

ความคิดเห็น ผลงานนี้มีการใช้สัญลักษณ์และการตกแต่งที่ประสบความสำเร็จในการ ถ่ายทอดความหมายทางวัฒนธรรมและสัญลักษณ์ได้อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะการประยุกต์และการปรับ เทคนิคการตกแต่งด้วยลายน้ำให้เข้ากับสมัยใหม่ แสดงให้เห็นถึงการขยายเทคนิคดั้งเดิมในเชิง นวัตกรรม แนะนำว่าในการสร้างสรรค์ผลงานในอนาคต สามารถสำรวจการตีความเชิงสัญลักษณ์ใน ระดับที่ลึกซึ้งขึ้น เพื่อยกระดับผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมของผลงาน ให้สามารถแสดงออกถึง ความสุนทรีย์ภาพส่วนบุคคลได้ในขณะเดียวกันก็สื่อถึงความรับผิดชอบต่อวัฒนธรรมและสังคมใน ระดับที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

สรุป

การสร้างสรรคครั้งนี้ได้หาจุดสมดุระหว่างตั้งเดิมกับร่วมสมัย ธรรมชาติกับศิลปะ ฟังก์ชันกับสุนทรียศาสตร์ โดยการทำควมเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาแบบตั้งเดิมของตำบลเตาเก่าวน และการสร้างสรรคใหม่ นักวิจัยสามารถผสมผสานเทคนิคการปั้นดินเผาที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานเข้ากับการแสดงออกทางศิลปะร่วมสมัยได้อย่างลงตัว ผลงานทั้งสามชุดนี้ไม่เพียงเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมการปั้นดินเผาแบบตั้งเดิม แต่ยังขยายและเพิ่มความหลากหลายให้กับศิลปะเซรามิกร่วมสมัยอีกด้วย ผลงานเหล่านี้เป็นตัวแทนของคุณลักษณะทางสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาเก่าวน อีกทั้งยังสะท้อนถึงความรับผิดชอบและภารกิจของศิลปินร่วมสมัยในการสืบสานและสร้างนวัตกรรมทางวัฒนธรรมในบริบทของโลกาภิวัตน์ การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญยังให้คำแนะนำอันมีค่าสำหรับการวิจัยนี้อีกด้วย

ผ่านการวิจัย การสร้างสรรค การวิเคราะห์ และการประเมินครั้งนี้ นักวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงพลังชีวิตของวัฒนธรรมตั้งเดิมในสังคมร่วมสมัย และจะพยายามต่อไปในการนำเสนอมุมมองใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาศิลปะเครื่องปั้นดินเผาแบบตั้งเดิมในยุคร่วมสมัย

(Baidu Baike, 2024)

บทที่ 6

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เกี่ยวกับ "ลักษณะและสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้วน มณฑลหุบเปย เพื่อสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย" ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับการอภิปรายมีดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านของตำบลเตาแก้วน มณฑลหุบเปย เป็นหัวข้อการศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยหลายวิธี ได้แก่ การวิจัยจากเอกสาร การวิจัยภาคสนาม การทดลอง และการวิจัยเชิงสหวิทยาการ นักวิจัยได้ทำการวิเคราะห์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัสดุที่ใช้ทำเครื่องปั้นดินเผา ลวดลายการตกแต่ง สไตลการออกแบบ และลักษณะของสีเคลือบ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วน โดยองค์ความรู้นี้ประกอบด้วยประวัติพัฒนาการ วัสดุ เทคนิค วิธีการตกแต่ง สไตล ลักษณะ และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผา วัสดุที่ใช้ทำเครื่องปั้นดินเผาส่วนใหญ่ได้มาจากท้องถิ่น ส่วนเทคนิคการผลิตประกอบด้วย การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน การขุดดินเหนียว การปั้นดิน การตกแต่งด้วยลายน้ำ การแกะสลัก การตกแต่งด้วยเคลือบ และการเผาด้วยเตาเผาพื้น ซึ่งล้วนมีอัตลักษณ์ทางภูมิศาสตร์ อีกทั้งยังแสดงถึงความเรียบง่ายและความงามตามธรรมชาติ การวิจัยและการจัดทำองค์ความรู้นี้ไม่เพียงช่วยสืบทอดวัฒนธรรมการปั้นเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาแก้วน แต่ยังเป็นทรัพยากรที่มีค่าสำหรับการสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัยอีกด้วย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้ถูกนำมาใช้ในการขึ้นนำการสร้างสรรคศิลปะเซรามิกร่วมสมัย โดยนักวิจัยได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ 3 ชุดที่เป็นตัวแทนของลักษณะและสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วน ได้แก่ “ไฟแห่งอารยธรรม” “ไม้แห่งการสร้างสรรค” และ “น้ำแห่งชีวิต” ผลงานเหล่านี้ถูกจัดวางไว้ในเตาตระกลกวน เตาตระกลูลี่ และเตาตระกลูลู ในตำบลเตาแก้วน โดยผสมผสานเข้ากับสภาพแวดล้อมทางสถาปัตยกรรมเพื่อให้ผู้มาเยี่ยมชมสามารถสัมผัสถึงความงามของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วน รายละเอียดดังนี้

1. ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วม มณฑลหูเป่ย์:

วัสดุ รูปแบบ เทคนิค และการตกแต่ง

ในการวิจัยครั้งนี้ นักวิจัยได้ทำการศึกษาอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัสดุ เทคนิค การผลิต และรูปแบบการตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาในสามเตาเผาดั้งเดิม ได้แก่ เตาตระกูลกวน เตาตระกูลหลี่ และเตาตระกูลหลู่ ในตำบลเตาก่วม สรุปผลได้ดังนี้:

1.1 ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการ

การศึกษาประวัติศาสตร์เครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วม ได้ทำให้เห็นภาพรวมของ พัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาในพื้นที่นี้ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน โดยครอบคลุมถึงหน้าที่การใช้งาน รูปแบบ และการพัฒนาเทคนิคในแต่ละช่วงเวลา รวมถึงความสัมพันธ์กับเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรมของท้องถิ่น การวิจัยได้เปิดเผยถึงบทบาทสำคัญของเตาตระกูลกวน เตาตระกูลหลี่ และเตาตระกูลหลู่ในการพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาของมณฑลหูเป่ย์ รวมถึงการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมและศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละแห่ง และสถานการณ์ปัจจุบันของการพัฒนาเหล่านี้

1.2 คุณลักษณะของวัสดุ

นักวิจัยได้ทำการสำรวจและทดลองอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับประเภทของดินและเคลือบที่ใช้ในตำบลเตาก่วม รวมถึงคุณสมบัติทางกายภาพและเคมี โดยเฉพาะวัสดุสำคัญแบบดั้งเดิม เช่น ดิน หลากสี ดินซีเถ้าฟอสฟอรัสสูง ทราญภูเขา หินผ้า และดินจากแม่น้ำแยงซี ซึ่งถูกนำมาใช้ใน กระบวนการขึ้นรูปและการเผา ผลการทดลองได้แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะของวัสดุเหล่านี้ในแง่ของ สี สีสัน และกระบวนการที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดฐานข้อมูลทางวิทยาศาสตร์สำหรับการสร้างสรรค์ในอนาคต

1.3 รูปแบบการแสดงออก

จากการวิเคราะห์การออกแบบรูปทรง การตกแต่งลวดลาย และเทคนิคการเผา เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม รวมถึงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของท้องถิ่น นักวิจัยได้ระบุอัตลักษณ์ของรูปแบบเหล่านี้และความหมายเชิงสัญลักษณ์ รูปแบบและสัญลักษณ์เหล่านี้ไม่เพียงสะท้อนถึง แนวคิดสุนทรียภาพท้องถิ่น แต่ยังบ่งบอกถึงพัฒนาการทางวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจในระดับ กว้าง

1.4 เทคนิคการผลิต

นักวิจัยได้สรุปเทคนิคการขึ้นรูปแบบดั้งเดิม เช่น การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน การขุดดิน เหนียว การปั้นดิน การตกแต่งด้วยลายน้ำ การแกะสลัก การพิมพ์ลาย และลักษณะของการเผา เครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม และได้ค้นคว้าถึงศักยภาพในการประยุกต์ใช้เทคนิคเหล่านี้ในศิลปะเซรามิกร่วมสมัย เทคนิคเหล่านี้ไม่เพียงแสดงถึงความละเอียดและความชำนาญของงานฝีมือแบบดั้งเดิม แต่ยังสร้างชีวิตใหม่ในศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

1.5 ลักษณะการตกแต่ง

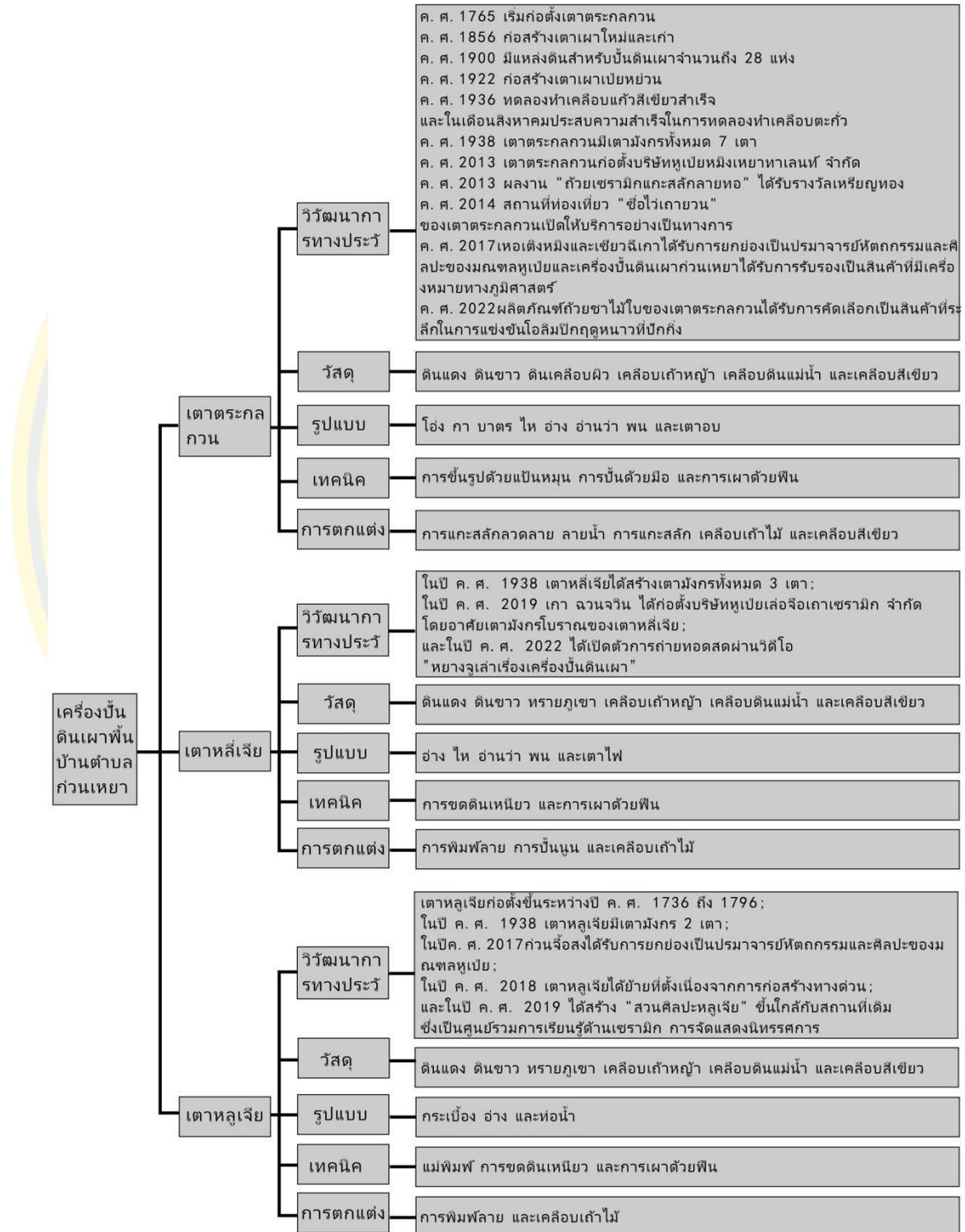
ลักษณะการตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วม มณฑลหูเป่ย์ สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นธรรมชาติและความสะดวก โดยลักษณะเด่นในการตกแต่ง ได้แก่ การตกแต่งด้วยลายน้ำ การแกะสลักลวดลาย การพิมพ์ลาย และการตกแต่งด้วยเคลือบ ลายน้ำถูกสร้างขึ้นด้วยการใช้ดินขาวเจือจางวาดอย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีความคล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติ การแกะสลักลวดลายทำโดยการขูดเอาดินขาวออก ทำให้เกิดลวดลายสีขาวดำที่เรียบง่ายแต่เป็นธรรมชาติ โดยมักจะสื่อถึงความหมายที่เป็นมงคล ส่วนการพิมพ์ลายใช้แม่พิมพ์ไม้ที่มีลวดลายตอกลงบนดินปั้น เพื่อให้เกิดพื้นผิวที่มีลายเรขาคณิตหรือสัญลักษณ์มงคลแบบนูนต่ำ สำหรับการตกแต่งด้วยเคลือบมักใช้เคลือบแก้วใส ดินเคลือบจากแม่น้ำแยงซี และเคลือบแก้ว ทำให้เกิดสีเหลืองน้ำตาล สีเทาเหล็ก และสีเขียวที่เป็นธรรมชาติ

2. ระบบความรู้ใหม่เกี่ยวกับลักษณะ สุนทรียภาพ และเทคนิคของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลก่วนเตาตระกูลหลี่ และเตาตระกูลหลู่ในตำบลเตาก่วม

2.1 ลักษณะของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วม

เครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาก่วมมีพื้นฐานอยู่ที่ความใช้งานได้จริง โดยเทคนิคการผลิตประกอบด้วย การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน การขุดดินเหนียว และการปั้นดิน ซึ่งมีอัตลักษณ์ทางภูมิศาสตร์อย่างชัดเจน เครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกูลก่วน มีความเชี่ยวชาญในการทำเครื่องใช้ขนาดเล็กในชีวิตประจำวัน โดยใช้เทคนิคการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน ส่วนเครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกูลหลี่เน้นการขึ้นรูปด้วยการขุดดินในการสร้างเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่ เช่น โถงและไห โดยมีการตกแต่งที่โดดเด่นด้วยการพิมพ์ลาย ส่วนเตาตระกูลหลู่มุ่งเน้นการผลิตเครื่องปั้นดินเผาสำหรับก่อสร้าง โดยมีเทคนิคการขึ้นรูปด้วยแม่พิมพ์เป็นจุดเด่น เครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วมใช้วัสดุจากท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง เช่น ดินเหลือง ดินขาว และเคลือบแก้วใส ซึ่งให้สีเคลือบที่เป็นธรรมชาติ ส่วนใหญ่เป็นสีน้ำตาลเหลือง สีเขียว หรือสีเทาเหล็ก แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของการผสมผสานวัสดุและเทคนิคในท้องถิ่น

ตารางที่ 6-1 แผนภาพระบบความรู้เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว
(Zhou Wentao, 2024)



2.2 สุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว

สุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วมุ่งเน้นความเรียบง่ายและเป็นธรรมชาติ โดยเน้นความกลมกลืนระหว่างฟังก์ชันและการตกแต่ง เทคนิคการตกแต่ง เช่น การตกแต่งด้วยลายน้ำ การแกะสลักลวดลาย และการพิมพ์ลาย แสดงถึงสไตล์ที่เรียบง่าย มีชีวิตชีวา และเป็นธรรมชาติ ลวดลายตกแต่งมักจะเป็นสัญลักษณ์มงคล เช่น ปลา น้ำ นก และดอกบัว ซึ่งสะท้อนถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับธรรมชาติ พื้นผิวเคลือบมุ่งเน้นการไหลลื่นและการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ โดยให้สีสันที่เกิดจากการเผาไฟ ซึ่งสร้างชั้นสีที่เป็นเอกลักษณ์ มีความงดงามแบบโบราณ สุนทรียภาพโดยรวมของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วมีฟังก์ชันการใช้งานเป็นแกนหลัก ผสมผสานกับการตกแต่งที่แสดงออกถึงความเป็นธรรมชาติและความรู้สึกเรียบง่าย สู่ถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์

3. ผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

นักวิจัยได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่สะท้อนถึงลักษณะและสุนทรียภาพที่ได้จากการวิจัย โดยเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมการปั้นเครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาแก้ว ผลงานเหล่านี้ถูกจัดวางในเตาตระกูลกวน เตาตระกูลหลี่ และเตาตระกูลหลู่ โดยองค์ประกอบหลักของผลงาน ได้แก่ ไฟ ดิน น้ำ ไม้ และมนุษย์ ซึ่งต่างพึ่งพากันและไม่สามารถแยกออกจากกันได้

3.1 ผลงานศิลปะเซรามิกจัดวางบนผนังด้านนอกของอาคารในสถานที่ท่องเที่ยว

"ชื่อไว้เถายวน" เตาตระกูลกวน - "ไฟแห่งอารยธรรม"

ผลงานนี้ใช้ไฟเป็นหัวข้อหลักโดยมีรูปทรงใบหนามนุษย์และผิวสัมผัสของดินเป็นองค์ประกอบหลัก ผ่านการใช้ดินหลากสีจากตำบลเตาแก้วและเทคนิคการปั้นดินแบบดั้งเดิม ผลงานนี้ไม่ใช้การเคลือบผิว ทำให้สีสันของดินเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติในระหว่างการเผา แสดงถึงพื้นผิวและสีสันที่เกิดจากไฟในกระบวนการเผาเครื่องปั้นดินเผาโดยเน้นย้ำถึงแนวคิดสุนทรียภาพแบบดั้งเดิมของเตาตระกูลกวนที่มุ่งเน้นความเรียบง่ายและความงามตามธรรมชาติ รูปทรงการปั้นที่มีชีวิตชีวาและเป็นธรรมชาติเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของศิลปะเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม

ผลงานนี้แสดงถึงความสมดุลระหว่างวัสดุ เทคนิค รูปทรง และความหมาย แสดงให้เห็นถึงความเรียบง่ายและชีวิตชีวาของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลกวน และเน้นย้ำถึงพลังและความสวยงามของไฟในฐานะสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม



ภาพที่ 6-1 ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ของ ‘ไฟแห่งอารยธรรม (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 6-2 การจำลองผลการติดตั้งของ 'ไฟแห่งอารยธรรม (Zhou Wentao, 2024)

3.2 ผลงานจัดวางเครื่องปั้นดินเผาภายในห้องแสดงของเตาตระกูลหลี่ -

‘ไม้แห่งการสร้างสรรค์’

ผลงานใช้การผสมผสานระหว่างไม้และเซรามิกเป็นรูปแบบในการแสดงออก สื่อถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างเครื่องมือในการปั้นดินเผาและตัวเครื่องปั้นดินเผาเอง ผ่านการขุดดินเหนียวและการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน ใช้การพิมพ์ลายและลายน้ำในการแสดงสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงลักษณะของวัฒนธรรมนามสกุล ผลงานนี้ใช้การผสมผสานระหว่างไม้และเซรามิก ทำลายข้อจำกัดของวัสดุในงานปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเครื่องมือและมนุษย์ในกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผา อีกทั้งยังนำเสนอไม้เป็นส่วนขยายของเซรามิกผ่านรูปแบบศิลปะร่วมสมัย สร้างการแสดงออกทางศิลปะที่แปลกใหม่

การคงร่องรอยการทำมือ ทำให้ผลงานมีรูปแบบที่ร่วมสมัยในด้านการจัดวาง ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงรักษาลักษณะดั้งเดิมของงานฝีมือไว้ เน้นความงามของวัสดุที่มาจากตำบลเตาก่วง และศิลปะการพิมพ์ลาย การผสมผสานระหว่างธรรมชาติ หัตถกรรม และมนุษย์ที่เน้นย้ำนี้เป็นการสืบสานสุนทรียภาพดั้งเดิมของเตาตระกูลหลี่



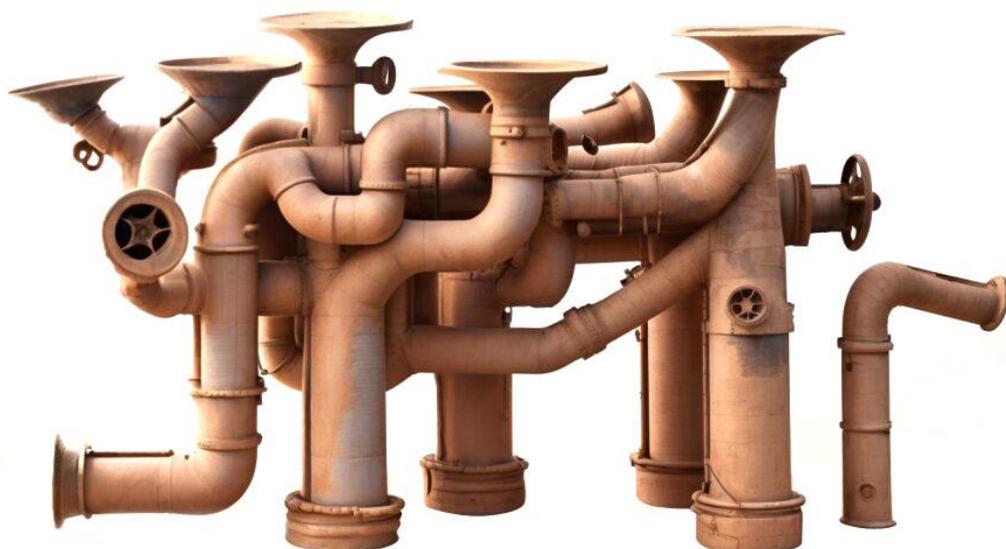
ภาพที่ 6-3 ผลงานชุด ‘ไม้แห่งการสร้างสรรค์’ ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ (Zhou Wentao, 2024)



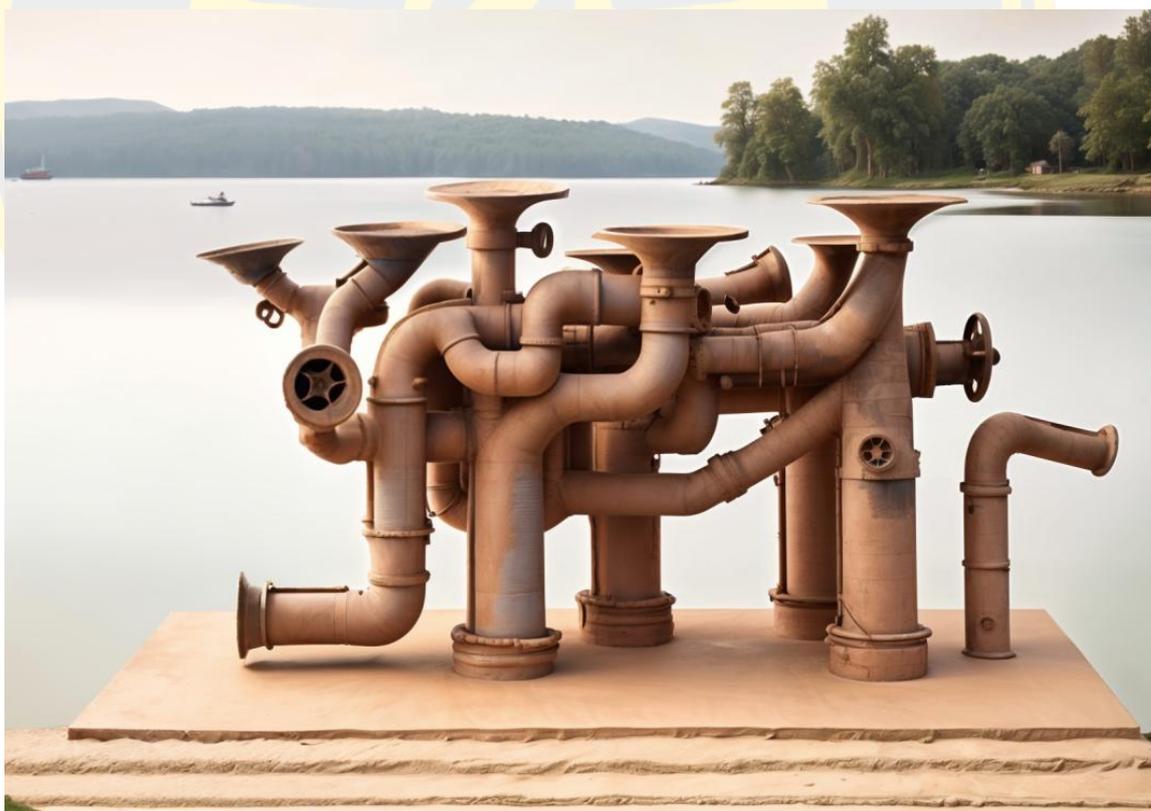
ภาพที่ 6-4 การจำลองผลการติดตั้งของ ‘ไม้แห่งการสร้างสรรค์’ (Zhou Wentao, 2024)

3.2 ผลงานจัดวางเครื่องปั้นดินเผาบนแพลตฟอร์มชมวิวกกลางแจ้งในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว ‘หลูเหย้าอี้หยวน’ ของเตาตระกูลหลู - “น้ำแห่งชีวิต”

ผลงานได้นำผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของเตาตระกูลหลูอย่างท่อน้ำมาแปลงเป็นสัญลักษณ์ในรูปแบบของการแสดงออกทางศิลปะ โดยผสมผสานกับวัสดุโลหะสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มความหมายเชิงสัญลักษณ์ในงานศิลปะจัดวางร่วมสมัย แสดงให้เห็นถึงการปะทะกันระหว่างธรรมชาติและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ผ่านการผสมผสานระหว่างเซรามิกและโลหะ ผลงานนี้ยังคงความงามของพื้นผิวและสีสันที่เปลี่ยนไปตามการเผาเซรามิก อีกทั้งยังใช้สื่อศิลปะร่วมสมัยในการเน้นลักษณะที่เรียบง่ายและความงามแบบอุตสาหกรรม การผสมผสานนี้ไม่เพียงแต่สืบสานลักษณะสุนทรีย์ภาพของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลหลู แต่ยังเพิ่มความหมายเชิงศิลปะร่วมสมัยให้กับผลงาน



ภาพที่ 6-5 ผลลัพธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ของ ‘น้ำแห่งชีวิต’ (Zhou Wentao, 2024)



ภาพที่ 6-6 การจำลองผลการติดตั้งของ ‘น้ำแห่งชีวิต’ (Zhou Wentao, 2024)

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว มณฑลหูเป่ย์ และได้สร้างระบบความรู้ใหม่ที่ครอบคลุมทั้งประวัติศาสตร์ วัสดุ เทคนิค สุนทรียภาพ ทฤษฎี และการปฏิบัติ ระบบนี้ไม่เพียงช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจในงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม แต่ยังให้แนวทางและความคิดใหม่ ๆ ในการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย นักวิจัยได้นำเสนอแนวคิดทางทฤษฎีที่เป็นนวัตกรรมและการประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ เพื่อแปลงทรัพยากรทางวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมให้กลายเป็นแหล่งอาหารใหม่สำหรับการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย วางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวงการศิลปะเครื่องปั้นดินเผา

การอภิปราย

1. การอภิปรายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการ วัสดุ รูปแบบ เทคนิค และการตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว มณฑลหูเป่ย์

ในด้านประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการ วัสดุ รูปแบบ เทคนิค และการตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว มณฑลหูเป่ย์ การวิจัยในบทความนี้มีทั้งส่วนที่สอดคล้องกับการวิจัยของผู้ที่มาก่อน และมีนวัตกรรมและการขยายความในบางแง่มุม รายละเอียดดังนี้:

1.1 ความคล้ายคลึงกับการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้และงานของ หวัง หลิงอี (2022) ต่างเน้นที่ประวัติศาสตร์ของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในมณฑลหูเป่ย์ โดยเฉพาะการพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาตั้งแต่สมัยหมิงและชิง ทั้งสองงานวิจัยต่างให้ความสำคัญกับวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของเครื่องปั้นดินเผาในแต่ละช่วงเวลา และยังเห็นพ้องกันในเรื่องของบริบททางวัฒนธรรม การสืบทอดทางประวัติศาสตร์ และอัตลักษณ์ของภูมิภาค อีกทั้งงานวิจัยนี้ยังมีความคล้ายคลึงกับงานของ หวัง ฮุย (2016) ในแง่ของการสำรวจวัสดุและเทคนิค ทั้งสองได้วิเคราะห์แหล่งที่มาของวัตถุดิบสำหรับเครื่องปั้นดินเผาในมณฑลหูเป่ย์ เช่น ดินเหนียวในท้องถิ่นและเคลือบเถ้าหญ้า ในด้านเทคนิค เช่น การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนและการขุดดินเหนียว งานวิจัยทั้งสองชิ้นต่างได้ลงลึกในรายละเอียดของเทคนิคดั้งเดิมและเน้นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และสืบทอดเทคนิคเหล่านี้

1.2 ความแตกต่างจากการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ต่างจากงานวิจัยก่อนหน้าที่ส่วนใหญ่ใช้การวิเคราะห์จากข้อมูลประวัติศาสตร์และเอกสาร งานวิจัยนี้ใช้การวิจัยเชิงทดลอง โดยเก็บรวบรวมและทดสอบวัตถุดิบจริง ทำการทดลองผสมสูตรดินและเคลือบ และใช้การทดลองขึ้นรูปและเผาเพื่อพิสูจน์ทฤษฎี วิธีการเชิงประจักษ์นี้ นำมุมมองใหม่และผลการวิจัยที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น ทำให้งานวิจัยนี้ไม่เพียงแต่ให้คำอธิบายเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับคุณสมบัติของวัสดุและเทคนิค แต่ยังให้ข้อมูลเชิงปฏิบัติสนับสนุนอีกด้วย

นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังแตกต่างจากงานวิจัยก่อนหน้านี้ที่มุ่งเน้นเฉพาะในสาขาศิลปะ เครื่องปั้นดินเผา งานนี้ได้ใช้วิธีการแบบสหวิทยาการ โดยผสมผสานทฤษฎีจากสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น สุนทรียศาสตร์ มานุษยวิทยาวัฒนธรรม และสัญศาสตร์ศิลปะ วิธีการแบบสหวิทยาการนี้ช่วยขยาย ความลึกและความกว้างของการวิจัย ช่วยให้อธิบายถึงคุณค่าเชิงวัฒนธรรมและศิลปะของ เครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วได้อย่างครอบคลุม

นอกจากนี้ ยังแตกต่างจากงานวิจัยที่เน้นไปทางประวัติศาสตร์หรือวัฒนธรรมเท่านั้น งานวิจัยนี้ไม่ได้ศึกษาวิวัฒนาการของเครื่องปั้นดินเผาเพียงอย่างเดียว แต่ยังพยายามหาวิธีที่จะ ผสมผสานวัสดุ รูปแบบ เทคนิค และการตกแต่งดั้งเดิมของเครื่องปั้นดินเผาเข้ากับ การสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย เพื่อฟื้นฟูเครื่องปั้นดินเผาดั้งเดิมให้มีชีวิตใหม่ในบริบทศิลปะร่วม สมัย

2. การอภิปรายเกี่ยวกับระบบความรู้ใหม่ของลักษณะ สุนทรียภาพ และเทคนิคของ เครื่องปั้นดินเผาเตาตระกูลกวน เตาตระกูลหลี่ และเตาตระกูลหลู

2.1 ความคล้ายคลึงกับการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้และงานของ หวัง หลิงอี (2022) มีความคล้ายคลึงกันในแง่ของการศึกษา คุณลักษณะของเทคนิคการผลิต โดยเฉพาะการสรุปเทคนิคดั้งเดิมของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านใน มณฑลหูเป่ย์ เช่น การขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน การขุดดินเหนียว และการแกะสลักลวดลาย ทั้งสอง งานวิจัยต่างเน้นถึงความสำคัญของเทคนิคเหล่านี้ในเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านและได้อธิบายถึง รายละเอียดทางเทคนิค ไม่ว่าจะเป็นเครื่องปั้นดินเผาชิ้นเล็กของเตาตระกูลกวน หรือเครื่องปั้นดินเผา ขนาดใหญ่ของเตาตระกูลหลี่ การวิจัยในอดีตและปัจจุบันต่างยืนยันถึงการสืบทอดและนวัตกรรมใน เทคนิคเหล่านี้

งานวิจัยนี้และงานของ หวัง ฮุย (2016) มีแนวคิดด้านสุนทรียภาพที่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะการเน้นย้ำถึงความงามแบบเรียบง่ายและความมีประโยชน์ใช้สอยของเครื่องปั้นดินเผา พื้นบ้านมณฑลหูเป่ย์ ทั้งสองงานวิจัยเชื่อว่าสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาจากการใช้งานใน ชีวิตประจำวัน และการตกแต่งส่วนใหญ่เป็นลวดลายที่เรียบง่ายและเป็นธรรมชาติ การผสมผสาน ระหว่างความมีประโยชน์ใช้สอยและความงามนี้สร้างสุนทรียภาพที่เป็นเอกลักษณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอธิบายถึงลายน้ำของเตาตระกูลกวนและการพิมพ์ลายของเตาตระกูลหลี่ มีความสอดคล้องกับการ อภิปรายของนักวิจัยในอดีต

งานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดการวิจัยของ สวี เว่ยจื่อ (2017) เกี่ยวกับลวดลาย ตกแต่ง โดยทั้งสองงานวิจัยเชื่อว่าลวดลายบนเครื่องปั้นดินเผาไม่ใช่เพียงแค่ส่วนประกอบตกแต่ง เท่านั้น แต่ยังมี ความหมายเชิงสัญลักษณ์และมีเสน่ห์แบบพื้นบ้าน งานวิจัยนี้ได้อธิบายลวดลายต่าง ๆ เช่น ปลา น้ำ ดอกบัว ผ่านทฤษฎีสัญศาสตร์ศิลปะ ซึ่งสะท้อนถึงความหมายทางวัฒนธรรมที่

หลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิดของ สวี เว่ยจื่อ ที่เชื่อว่าลวดลายตกแต่งบนเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้าน นั้นมีความหมายทางวัฒนธรรมเฉพาะถิ่น

2.2 ความแตกต่างจากการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้ได้นำทฤษฎีที่เสนอโดยนักวิจัยในอดีตมาทดสอบเพิ่มเติมผ่านการทดลอง โดยเฉพาะในด้านวัสดุศาสตร์และเทคนิคการผลิต นักวิจัยก่อนหน้านี้นักจะอาศัยการวิเคราะห์จาก เอกสารประวัติศาสตร์และการสำรวจ แต่งานวิจัยนี้ได้ทำการทดลองผสมสูตรดินและเคลือบ รวมถึง ทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพและเคมีของวัสดุเครื่องปั้นดินเผา เช่น ดินหลากสี ดินขี้เถ้าฟอสฟอรัส สูง และหินผ้า ในกระบวนการขึ้นรูปและการเผา เพื่อยืนยันถึงความเหมาะสมและลักษณะความงาม การทดลองนี้เป็นการสนับสนุนทางปฏิบัติที่ยืนยันถึงทฤษฎีเดิม และเป็นการเติมเต็มช่องว่างทาง ทฤษฎีของงานวิจัยในอดีต

งานวิจัยนี้ไม่ได้เพียงแค่บรรยายถึงเทคนิคการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน การขุดดินเหนียว แต่ ยังได้ทำการวิเคราะห์และจัดประเภทของเทคนิคเหล่านี้ในรูปแบบสมัยใหม่อีกด้วย ตัวอย่างเช่น งานวิจัยนี้ได้อภิปรายถึงวิธีการขึ้นรูปด้วยแป้นหมุนของเตาตระกูลกวนที่แสดงถึงความเร็วและทักษะ และการขุดดินเหนียวของเตาตระกูลหลี่ที่ใช้การพิมพ์ลายในการสร้างพื้นผิวที่เป็นเอกลักษณ์ อีกทั้งยัง กล่าวถึงการขึ้นรูปด้วยแม่พิมพ์ของเตาตระกูลหลี่ที่สามารถตอบสนองความต้องการในอุตสาหกรรม สมัยใหม่ การจัดประเภทนี้ทำให้ลักษณะของเทคนิคเหล่านี้ชัดเจนยิ่งขึ้นและให้ข้อมูลอ้างอิงทาง เทคนิคแก่ช่างปั้นดินเผารุ่นใหม่ได้อย่างเป็นระบบ

งานวิจัยนี้เน้นถึงการผสมผสานสุนทรียภาพดั้งเดิมเข้ากับการสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย โดยสำรวจวิธีการรักษาความงามที่เรียบง่ายและธรรมชาติของวัสดุในเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเตาก่วน และความสอดคล้องระหว่างการใช้งานและการตกแต่งในงานศิลปะร่วมสมัย ซึ่ง แตกต่างจากการศึกษาในอดีตที่มุ่งเน้นเพียงการอธิบายสุนทรียภาพดั้งเดิม งานวิจัยนี้ได้เปลี่ยน ลักษณะทางสุนทรียภาพให้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ศิลปะ เช่น ผลงานศิลปะร่วมสมัยทั้งสามชุด "ไฟแห่งอารยธรรม" "น้ำแห่งชีวิต" และ "ไม้แห่งการสร้างสรรค์" การประยุกต์ใช้แนวทางร่วมสมัยนี้ไม่ เพียงแต่สืบทอดความงามแบบดั้งเดิม แต่ยังเพิ่มความหมายที่สอดคล้องกับยุคสมัยใหม่อีกด้วย

2.3 การอภิปรายโดยใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้ได้วิเคราะห์ลักษณะและสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วนโดยใช้ ทฤษฎีความงามของเฮเกล ซึ่งเน้นถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างรูปแบบและเนื้อหา ใน เครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกูลกวน เตาตระกูลหลี่ และเตาตระกูลหลู ความเรียบง่ายของรูปทรงและ การใช้งานที่สอดคล้องกันนั้น แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจของเฮเกลในด้านสุนทรียศาสตร์ของผลงาน ศิลปะ งานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่เน้นการอธิบายความงามในเทคนิคการตกแต่ง แต่บทความนี้ได้

ขยายการอธิบายไปสู่รูปทรง การใช้งาน และลวดลายของเครื่องปั้นดินเผา โดยเน้นถึงความเป็นธรรมชาติของวัสดุและความไม่แน่นอนในกระบวนการเผา

งานวิจัยนี้ยังได้ใช้ทฤษฎีมานุษยวิทยาวัฒนธรรมอธิบายถึงหน้าที่ทางวัฒนธรรมและสังคมของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วในชีวิตประจำวัน ทฤษฎีนี้เน้นถึงความเป็นท้องถิ่นและความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน ทำให้เครื่องปั้นดินเผาไม่ได้เป็นเพียงของใช้ในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อสะท้อนถึงประเพณีและวิถีชีวิตท้องถิ่น ในขณะที่งานวิจัยก่อนหน้านั้นมักเน้นที่คุณค่าทางศิลปะของเครื่องปั้นดินเผา งานวิจัยนี้ได้นำเสนอผ่านมุมมองของมานุษยวิทยาวัฒนธรรม ซึ่งเน้นถึงความสัมพันธ์ทางอารมณ์และสังคมระหว่างเครื่องปั้นดินเผาและผู้ใช้งาน

งานวิจัยนี้ยังได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีสัญศาสตร์ในการวิเคราะห์ลวดลายของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว โดยชี้ให้เห็นว่าลวดลายเหล่านี้ไม่ใช่เพียงแค่การตกแต่ง แต่ยังเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมและการสืบทอดทางจิตวิญญาณ เช่น ลวดลายปลา น้ำ และดอกบัว ถูกตีความว่าเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและความเชื่อของผู้คนในท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยก่อนหน้าที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์ลวดลายในแง่ความงาม งานวิจัยนี้ได้วางลวดลายเหล่านี้ไว้ในบริบทของสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่กว้างขึ้น เพื่อแสดงถึงความหมายเชิงลึกของเครื่องปั้นดินเผาในฐานะสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม

3. การอธิบายผลงานศิลปะเซรามิกร่วมสมัย

นี้ได้สร้างผลงานศิลปะจัดวางสามชุด ได้แก่ "ไฟแห่งอารยธรรม" "น้ำแห่งชีวิต" และ "ไม้แห่งการสร้างสรรค์" ซึ่งถูกจัดแสดงไว้ที่ "สวนเซรามิกชื่อไหน" ของเตาตระกลกวน "สวนศิลปะตระกลกวน" ของเตาตระกลกวน และหอจัดแสดงมรดกวัฒนธรรมของเตาตระกลกวนลี่ ตามลำดับ รายละเอียดการอธิบายดังนี้:

3.1 ผลงานชุดที่ 1 ไฟแห่งอารยธรรม

ตามทฤษฎีความงามของเฮเกลที่เน้นการรวมกันระหว่างรูปแบบและเนื้อหา ผลงาน "ไฟแห่งอารยธรรม" ได้นำเสนอความเรียบง่ายและธรรมชาติของเครื่องปั้นดินเผาเตาตระกลกวน โดยใช้วัสดุ เทคนิค และรูปทรงที่สอดคล้องกันในการแสดงถึงพลังของไฟ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมและสุนทรียภาพในการเปลี่ยนแปลง

ผลงานนี้ยังอิงตามทฤษฎีมานุษยวิทยาวัฒนธรรม โดยนักวิจัยได้เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างเครื่องปั้นดินเผากับวิถีชีวิตมนุษย์ ในฐานะที่เครื่องปั้นดินเผาของเตาตระกลกวนไม่เพียงเป็นของใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ยังเป็นสื่อกลางในการสืบทอดทางวัฒนธรรม รูปแบบของไฟในผลงานนี้สื่อถึงความเชื่อมโยงระหว่างงานศิลปะดินเผาของเตาตระกลกวนกับพลังชีวิตและการสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม

3.2 ผลงานชุดที่ 3 ไม้แห่งการสร้างสรรค์

ผลงานนี้มองผ่านมุมมองมานุษยวิทยาวัฒนธรรม สะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างช่างฝีมือ เทคนิคการผลิต และเครื่องมือในกระบวนการทำเครื่องปั้นดินเผา โดยเน้นถึงมนุษยธรรม และแรงงานในงานหัตถศิลป์ การให้ความสำคัญกับเครื่องมือและเทคนิคนี้คือแนวคิดหลักในมานุษยวิทยาวัฒนธรรม ซึ่งผลงานนี้ได้สืบทอดวัฒนธรรมของเตาตระกูลหลืออย่างต่อเนื่อง

3.3 ผลงานชุดที่ 2 น้ำแห่งชีวิต

ผลงานนี้สะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียศาสตร์ด้านหน้าที่การใช้งาน เตาตระกูลหลือเน้นความสำคัญของการใช้งานเครื่องปั้นดินเผา โดยผลงานนี้ได้ปรับปรุงท่อน้ำให้มีลักษณะทางศิลปะเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มฟังก์ชันใหม่ให้กับท่อ นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นความคิดเกี่ยวกับปัญหาทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อมผ่านรูปแบบทางศิลปะ ซึ่งแสดงถึงความตระหนักในประเด็นสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัย

ตามทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ศิลปะ ท่อน้ำในฐานะสัญลักษณ์เป็นตัวแทนของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ และมนุษย์กับน้ำ ท่อน้ำเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่เพียงแต่แสดงถึงการไหลของน้ำ แต่ยังหมายถึงการต่ออายุของชีวิตและการแบ่งปันทรัพยากร ผลงานนี้นำเสนอคุณค่าทางศิลปะร่วมสมัยของเตาตระกูลหลือผ่านการวิเคราะห์สัญลักษณ์

จากการอภิปรายข้างต้น งานวิจัยนี้ได้มอบแนวทางทั้งในแง่ลักษณะและสุนทรียภาพในการสืบสานและพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วม พร้อมทั้งมอบแนวทางการวิจัยและกิจกรรมในด้านนี้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาลักษณะและสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาก่วม มณฑลหูเป่ย์ นักวิจัยได้เสนอข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วมในอนาคต

ควรเพิ่มการวิจัยเชิงระบบเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การสืบทอดทักษะ และคุณค่าทางวัฒนธรรมของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาก่วม เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและผลักดันให้เกิดการพัฒนาทางทฤษฎีของวัฒนธรรมเครื่องปั้นดินเผา ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น วัสดุศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ รวมทั้งผสมผสานความเข้าใจในเรื่องความงาม เทคโนโลยี และวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาแบบดั้งเดิม และควรสำรวจการประยุกต์ใช้เทคนิคดั้งเดิมในการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย พื้นที่ใช้สอย หรือการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม

2. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ควรให้สถาบันการศึกษาได้นำผลการวิจัยมาบรรจุในเนื้อหาการเรียนการสอนของสถาบันที่เกี่ยวข้อง โดยผสมผสานประวัติศาสตร์ ทักษะฝีมือ และศิลปะร่วมสมัย อีกทั้งยังควรนำเทคโนโลยี VR/AR มาใช้ในการเรียนการสอนเสมือนจริง เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน และขยายมุมมองผ่านการเรียนรู้แบบสหวิทยาการ ส่วนบริษัทที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างแบรนด์ของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มการรับรู้ของตลาด และมูลค่าของแบรนด์

3. ข้อเสนอแนะต่อการจัดการด้านวัฒนธรรม

ควรนำผลการวิจัยนี้มาใช้เป็นฐานทฤษฎีสำหรับการอนุรักษ์เครื่องปั้นดินเผาดั้งเดิมในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และควรส่งเสริมนวัตกรรมในการประยุกต์ใช้ เพื่อให้มั่นใจว่าทักษะฝีมือเหล่านี้จะได้รับการสืบทอดในสังคมสมัยใหม่ นอกจากนี้ ควรใช้การจัดนิทรรศการเครื่องปั้นดินเผาและโครงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเซรามิกเพื่อแสดงเสน่ห์ของเครื่องปั้นดินเผาดั้งเดิม พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมวัฒนธรรม โดยประสานกับอุตสาหกรรมท้องถิ่นที่มีศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะดังกล่าวนี้หวังว่าจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาร่วมสมัยของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว มณฑลหูเป่ย์ ไม่เพียงแต่ในด้านทฤษฎีเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมการประยุกต์ใช้ในเชิงปฏิบัติและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้เครื่องปั้นดินเผาของตำบลเตาแก้วได้รับการสืบทอดและพัฒนาอย่างมีชีวิตชีวาในสังคมสมัยใหม่ พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรมอันดีงามของจีน

บรรณานุกรม

Baidu Baike. (2024). Dieter Rams.

<https://baike.baidu.com/item/%E8%BF%AA%E7%89%B9%C2%B7%E6%8B%89%E5%A7%86%E6%96%AF/1398595>

Baidu Encyclopedia. (2019a). Chinese Porcelain. http://baike.baidu.com/item/中文字幕/5134918?fr=ge_ala

Baidu Encyclopedia. (2019b). Shijiahe Culture.

http://www.baike.baidu.com/item/ShijiaheCulture/8583482?fr=ge_ala

Central People's Government of the People's Republic of China. (1982). Constitution of the People's Republic of China. <http://www.npc.gov.cn>

Ding, J. (2023). Reuse of ceramic waste in urban park landscapes. *Ceramic Science and Art* (11), 72-73. <https://doi.org/10.13212/j.cnki.csa.2023.11.019>

Fang, J. (2020). Application of ceramic 3D printing technology in environmental ceramics. *Tiangong* (5), 96-97. <https://doi.org/CNKI:SUN:TGTG.0.2020-05-036>.

Feng, G. (2013). *Art Semiotics*. Donghua University Press.

Ge, P. (2022). Innovation consciousness in contemporary ceramic art creation. *Art View* (8), 133-135.

Guo, M. (1976). *Chinese History Draft*. Beijing People's Publishing House.

Han, J. (2023). Research on the regeneration design of the relics of the traditional dragon kiln pottery industry in Guanyao Town, Qichun. *Silk screen printing* (11), 14-17. <https://doi.org/10.20084/j.cnki.1002-4867.2023.11.004>.

Hegel. (1979). *Aesthetics* (Vol. 1). Commercial Press.

Huang, P. (2022). Current status and development of tube kiln pottery industry. *Entering Life*(9), 187-189.

Hubei Provincial People's Government. (2019). Overview of Hubei Province.

http://www.hubei.gov.cn/2018/local/2018gk/201810/t20181001_1348527_1.shtml

↓

Jiang, X. (2010). The origin of aesthetics. *Business Weekly*(1129), 22.

Jie, Z. (2010). brief discussion of the influence of Western modern art on modern

- Chinese ceramics. *Journal of Jingdezhen Polytechnic*(3), 14-15.
- Lei, Y. (2022). Exploration of the origins and language practice of contemporary ceramic art. *Fine Arts* (4), 140-141. <https://doi.org/10.13864/j.cnki.cn11-1311/j.006735>
- Li, C. (2023). The relationship between modern technology and art. *Ceramics* (10), 160-162. <https://doi.org/10.19397/j.cnki.ceramics.2023.10.021>
- Li, G. (2000). A preliminary study on the folk ceramic art of tube kilns. *Journal of Huanggang Normal University*(4), 68-72.
- Li, G., Song, G., & Fang, S. (2017). *Research on the modern transformation and development of folk crafts in eastern Hubei*. Hubei Fine Arts Press.
- Li, X. (2016). Exquisite craftsmanship - the artistic charm of Hubei Qichun Guan Kiln pottery. *Art View* (8), 86-87. <https://doi.org/CNKI:SUN:MSDG.0.2016-08-035>
- Li, Z. (2005). *The disappearing civilization - Research on folk ceramics in Makou, Macheng and Qichun, Hubei*. Hubei Fine Arts Press.
- Liao, M., & Qiu, C. (2010). The Modern Changes of Traditional Chinese Handicrafts——An Interview with Dr. Qiu Chunlin [J]. *National Art*, 2,19.
- Liu, Y. (2009). *Inheritance and New Changes: Material Civilization from the Mid-Ming Dynasty to the Revolution of 1911 [M]*. Peking University Press.
- Liu, Z. (1999). Phoenix Nirvana - Analysis of Contemporary Ceramics and Ancient Ceramics. *Jingdezhen Ceramics*(1), 24-25. <https://doi.org/CNKI:SUN:JDZT.0.1999-01-005>.
- Liu, Z. (2011). *The purpose of folk art*. In *Shi Jianzhong & Zhang Lu (translation), Forty Years of Folk Art (Translation Series of Craft Culture) Xu Yiyi (school)*. Guangxi Normal University Press.
- Mao, X. (2009). *Inheritance and Transcendence* [Doctoral dissertation, Central Academy of Fine Arts]. Beijing.
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CDFD0911&filename=2009153875.nh>
- Ministry of Civil Affairs of the People's Republic of China. (2017). *The Political Regions of the People's Republic of China*. China Society Publishing House.
- Munro, T. (1985). *Toward a scientific aesthetics*. China Federation of Literary and Art Circles Publishing Company.

- Murong, X. (2021, February 19). The history of the origin of pottery around the world : Is Japan really the first country to invent and use pottery? .
<http://baijiahao.baidu.com/s?id=1692102563396899710&wfr=spider&for=pc>
- Pan, K. (1852). *Chronicles of Qizhou* (Vol. Wuhan University Press). Wuhan.
- Pan, L., & Tang, J. (2012). *Introduction to Folk Art*. Shandong Education Press.
- Peng, F. (2005). *Aesthetics*. Wuhan University Press.
- Qichun County Local Chronicles Compilation Committee. (1997). *Qichun County Chronicles*. Hubei Science and Technology Publishing House.
- Song, D. (2023). Studying abroad experience | Department of Ceramics, Rhode Island School of Design, USA, domestic information-Guozhong Ceramic Art Museum-official Chinese version guozhongtaoci.com
- Song, G. (2019). Rural Tradition and Institutional Embedding: Cultural Changes in Guan Kiln Handmade Pottery Industry. *Decoration*(114,136-137).
- Wang, S. (2015a). On the necessity of the existence and development of ceramic installation art. *Art Grand View*(5), 82-83.
- Wang, S. (2015b). On the necessity of the existence and development of ceramic installation art. *Art View*(5), 82-83. <https://doi.org/CNKI:SUN:MSDG.0.2015-05-030>.
- Wenbo Tianxia. (2020). Six major cultural celebrities in Hubei Province.
<http://baijiahao.baidu.com/s?id=1681621825392259728&wfr=spider&for=pc>
- Xu, B. (2010). *Ming and Qing Edong Clans and Local Society [M]*. Wuhan University Press.
- Zang, J. (2015). *Research on the application of installation art in contemporary ceramic art* [Jingdezhen Ceramic Institute]. Jingdezhen.
<https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD201701&filename=1015642980.nh>.
- Zhang, C. (2019). Contemporary ceramic art aesthetics and innovation. *Art Technology* (7).
- Zhang, D. (1989). *Thoughts on Chinese Folk Art*. Arts and Crafts Press.
- Zhang, L. (2019). Eight skills of the tube kiln: the characteristics and inheritance of Qichun folk pottery. *Decoration* (3), 140-141.

<https://doi.org/10.16272/j.cnki.cn11-1392/j.2019.03.041>

Zhang, X. (2017). Economic Information News.

Zhang, Y., & Ma, L. (2000). *Materials and Expression[M]*. Heilongjiang Fine Arts Publishing House.

Zhong, R. (2022). An overview of Chinese calligraphy and painting in 2022. *Sina News*.

https://k.sina.cn/article_1474932080_p57e9ad7002700c29s.html

Zhou, G. (2011). Genealogy of Modern and Contemporary Ceramics. *Ceramic Science and Art (Z1)*. 4-7. <https://doi.org/10.13212/j.cnki.csa.2011.z1.002>.

Zhou, G. (2012). *Modern and contemporary ceramic art appreciation and collection[M]*. Jiangsu Fine Arts Publishing House.

Zhu, J. (2019). *Research on the evolution of contemporary Chinese ceramic art concepts* [Doctoral dissertation, China Academy of Art]. Hangzhou.





ภาคผนวก



ภาคผนวก ก
เครื่องมือวิจัย

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว มณฑลหุบเป่ย์

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในตำบลเตาแก้ว มณฑลหุบเป่ย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านในตำบลเตาแก้ว มณฑลหุบเป่ย์ เช่น เอกลักษณะด้านเทคนิค สุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้ว มณฑลหุบเป่ย์ โดยผลการสัมภาษณ์จะเป็นข้อมูลสนับสนุนและแนวทางให้กับการศึกษา "เอกลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว มณฑลหุบเป่ย์ เพื่อการสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย" เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้

1. แบบสัมภาษณ์ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ประกอบด้วย

- (1) ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเตาตระกูลแก้ว
- (2) ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเตาตระกูลหลี่
- (3) ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเตาตระกูลหลู

ข้อ	ประเด็นคำถาม
1	วัตถุประสงค์ ดินปั้น ดินตกแต่ง และน้ำเคลือบ มีกระบวนการในการเตรียมวัตถุดิบอย่างไร
2	เทคนิคการขึ้นรูปของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วมีอะไรบ้าง
3	เทคนิคการตกแต่งของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตาแก้วมีอะไรบ้าง
4	แหล่งเตาแก้วมีการออกแบบสวดลายและความหมายอย่างไร และมีสวดลายใดบ้าง
5	แหล่งเตาแก้วมีการออกแบบรูปทรงเครื่องปั้นดินเผาเพื่อการใช้งานอย่างไร
6	แหล่งเตาแก้วมีขั้นตอนและกระบวนการเผาเครื่องปั้นดินเผาอย่างไร



BUU-IRB Approved
9 May 2024

2. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะเซรามิก มณฑลพยู ประกอบด้วย

- (1) ศาสตราจารย์และศิลปินเซรามิกจากสถาบันวิจิตรศิลป์พยู
- (2) คณบดี ศาสตราจารย์ และศิลปินเครื่องเซรามิกคณะศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพยูอื่น
- (3) ศาสตราจารย์แห่งคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยครุศาสตร์กลางและผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยเครื่องปั้นดินเผาพยู

ข้อ	ประเด็นคำถาม
1	เครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากวนแตกต่างจากเครื่องปั้นดินเผาจากเตาเผาอื่นๆ อย่างไร
2	เอกลักษณ์ทางสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากวนสะท้อนให้เห็นผ่านด้านใดบ้าง
3	เทคนิคที่เป็นตัวแทนของเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากวนมีอะไรบ้าง
4	ในการสร้างสรรค์เซรามิกร่วมสมัยควรหยิบยกองค์ประกอบใดจากเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากวนมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
5	คุณมีข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาเครื่องปั้นดินเผาตำบลเตากวน ในอนาคตหรือไม่ อย่างไรบ้าง



BUU-IRB Approved
9 May 2024

湖北省管窑镇民间陶器访谈表

说明

本访谈表是对湖北省管窑镇民间陶器研究所涉及问题的综合，其目的是收集有关湖北省管窑镇民间陶器各个方面的信息，例如管窑镇陶器的工艺技法、审美特征等内容。访谈的结果将为“湖北省管窑镇民间陶器的特征和审美 为了创作当代陶艺”这一研究提供支持和指导，以达到本研究的目的。

1、访谈管窑镇非遗传承人及内容如下：

传承人 1：管家窑代表性非物质文化遗产传承人

传承人 2：李家窑代表性非物质文化遗产传承人

传承人 3：芦家窑代表性非物质文化遗产传承人

序号	访谈内容
1	原材料，塑形土、装饰土、釉料的准备过程是怎样的？
2	管窑镇陶器的成型工艺技法有哪些？
3	管窑镇陶器的装饰工艺有哪些？
4	官窑有什么样子的纹样设计和含义，以及有哪些纹样。
5	官窑的陶器造型是如何设计以达到实用功能。
6	官窑陶瓷的烧制步骤和过程是怎样的？



BUU-IRB Approved
9 May 2024

2、访谈湖北省陶艺专家及内容如下：

专家 1：湖北美术学院教授、陶艺家

专家 2：武汉科技大学艺术与设计学院院长、教授、陶瓷艺术家

专家 3：华中师范大学艺术学院教授、湖北土陶研究专家

序号	访谈内容
1	管窑镇陶器有哪些不同于其它窑口的特征？
2	管窑镇陶器的审美特征体现在哪些方面？
3	管窑镇陶器的哪些工艺具有代表性？
4	当代陶艺创作应该如何从管窑镇陶器中获取养分？
5	对管窑镇陶器未来的发展有何建议？



BUU-IRB Approved
9 May 2024



ภาคผนวก ข
เอกสารราชการ

ที่ อว ๐๖๔๕๖/ ๑๐๘๑



คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
เลขที่ ๑ ถนนอยู่ทองนอก
แขวงคูลิต เขตคูลิต
กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แจ้งการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารศิลปปริทัศน์

เรียน Wentao Zhou Poradee Panthupakorn and Pongdej Chaiyakut

ตามที่ท่านได้ส่งบทความ เรื่อง อัตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเต่ากวน มณฑลหูเป่ย์ เพื่อสร้างสรรค์ศิลปะเซรามิกร่วมสมัย (Characteristics and Aesthetics of Folk Pottery in Guanyao Town, Hubei Province To Create Contemporary Ceramic Art) เพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารศิลปปริทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (กรกฎาคม - ธันวาคม) นั้น

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ขอแจ้งให้ทราบว่าบทความวิจัยของท่าน ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ซึ่งคณะกรรมการบรรณาธิการจัดทำวารสารศิลปปริทัศน์ จะดำเนินการตีพิมพ์บทความวิจัยของท่านในวารสารศิลปปริทัศน์ ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (กรกฎาคม - ธันวาคม)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.เอกพงษ์ อินแก้ว)

บรรณาธิการวารสารศิลปปริทัศน์

24 ก.ค. 67 เวลา 12:55:49 Non-PKI Server Sign
Signature Code : Q9A3A-EEAMQ-AIADI-AMWA2

ฝ่ายพัฒนางานวิจัยและบริการวิชาการ
สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๖๐ ๑๓๘๘-๙๔ ต่อ ๑๑๙
โทรสาร ๐ ๒๑๖๐ ๑๓๘๘ ต่อ ๑๑๑



เลขที่ IRB4-108/2567

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย: G-HU 055/2567

โครงการวิจัยเรื่อง: อุตลักษณ์และสุนทรียภาพของเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านตำบลเตาแก้ว มณฑลทูลุเปย เพื่อสร้างสรรค์
ศิลปะเชรามิกร่วมสมัย

หัวหน้าโครงการวิจัย: MR.WENTAO ZHOU

หน่วยงานที่สังกัด: คณะศิลปกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหลัก (งานนิพนธ์/ วิทยานิพนธ์/ คุชฎินิพนธ์):

ศาสตราจารย์ภรดี พันธูภากร หน่วยงานที่สังกัด คณะศิลปกรรมศาสตร์

วิธีทบทวน: Exemption Expedited Full board

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัย
ดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิด
สิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

- | | |
|---|--|
| 1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ | ฉบับที่ 1 วันที่ 21 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2567 |
| 2. โครงการวิจัยฉบับภาษาไทย | ฉบับที่ 1 วันที่ 21 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2567 |
| 3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย | ฉบับที่ 1 วันที่ 18 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2567 |
| 4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย | ฉบับที่ 1 วันที่ 18 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2567 |
| 5. แบบเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบบันทึกข้อมูล (Data Collection Form)
แบบสอบถาม หรือสัมภาษณ์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง | ฉบับที่ 1 วันที่ 21 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2567 |
| 6. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี) | ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. - |

วันที่รับรอง : วันที่ 9 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567

วันที่หมดอายุ : วันที่ 9 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2568

(ดร. พิมลพรรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สำหรับโครงการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

**หมายเหตุ การรับรองนี้มีรายละเอียดตามที่ระบุไว้ด้านหลังเอกสารรับรอง **

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	Wentao Zhou
วัน เดือน ปี เกิด	November 18, 1980
สถานที่เกิด	
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	
ตำแหน่งและประวัติการ ทำงาน	College teacher
ประวัติการศึกษา	Bachelor of Literature from Hubei Institute of Fine Arts; Master's degree in Business Administration from the Jose Rizal University, Philippines
รางวัลหรือทุนการศึกษา	

